

USTAWA BUDŻETOWA NA ROK 2026

UZASADNIENIE

RADA MINISTRÓW

Warszawa, wrzesień 2025

SPIS TREŚCI

Najważniejsze uwarunkowania opracowania projektu ustawy budżetowej na 2026 rok	5
Rozdział I	
Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej	15
1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski	15
2. Kierunki polityki budżetowej w 2026 r.	27
3. Stabilizująca reguła wydatkowa	29
4. Sektor finansów publicznych	35
Rozdział II	
Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2025 r.	41
Rozdział III	
Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2026 r.	43
Rozdział IV	
Dochody budżetu państwa	45
1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2025 r.	45
2. Dochody budżetu państwa w 2026 r.	47
3. Dochody podatkowe	49
4. Dochody niepodatkowe	63
5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	69
Rozdział V	
Wydatki budżetu państwa w 2026 r.	71
1. Informacje ogólne	71
2. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego	86
3. Wydatki majątkowe	93
4. Obsługa długu Skarbu Państwa	100
5. Środki własne Unii Europejskiej	105
6. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	106
Rozdział VI	
Programy wieloletnie	109
Rozdział VII	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe i państwowe osoby prawne	165
1. Agencje wykonawcze	165

2. Instytucje gospodarki budżetowej	182
3. Państwowe fundusze celowe	197
4. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 i osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	256

Rozdział VIII

Fundusze i instrumenty utworzone, powierzone lub przekazane Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw	307
--	------------

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską	311
--------------------------------------	------------

Rozdział X

Budżet środków europejskich	313
1. Dochody budżetu środków europejskich	313
2. Wydatki budżetu środków europejskich	314

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa	323
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie	324
2. Przychody i rozchody budżetu państwa	325

Rozdział XII

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2026	331
--	------------

Załącznik – Plany finansowe funduszy i instrumentów utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

Uwaga:

Jeżeli w uzasadnieniu do projektu Ustawy Budżetowej na 2026 r. użyto sformułowania „Minister Finansów”, rozumie się przez to ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych oraz instytucji finansowych.

Mogą wystąpić różnice pomiędzy tablicami w niniejszym uzasadnieniu, a tablicami w załącznikach do ustawy budżetowej, z uwagi na zaokrąglenia. Sumowanie poszczególnych składników zaokrąglonych kwot może wykazywać niewielkie różnice wynikające z tych zaokrągleń.

Najważniejsze uwarunkowania opracowania projektu ustawy budżetowej na 2026 r.

Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej i wraz z uzasadnieniem przedkłada go Sejmowi w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy¹. Budżet państwa to podstawowy akt zarządzania finansami państwa. Ustawa budżetowa zawiera - poza dochodami, wydatkami, przychodami i rozchodami budżetu państwa – także plany finansowe jednostek sektora finansów publicznych: państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych, jednostek gospodarki budżetowej i państwowych osób prawnych. W uzasadnieniu do projektu budżetu są prezentowane plany finansowe funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw. Zapewnia to jawność transferów środków publicznych.

Prezentowany projekt ustawy budżetowej na rok 2026 odpowiada na obecne bezprecedensowe wyzwania geopolityczne i rozwojowe Polski, jednocześnie zapewnia utrzymanie stabilności finansów publicznych oraz wsparcie kluczowych inwestycji i programów społecznych. Przewiduje przynoszące korzyści dla rozwoju gospodarczego, środki dla inwestycji w bezpieczeństwo, ochronę zdrowia, energetykę, infrastrukturę drogową i kolejową, transformację cyfrową i energetyczną.

Po dekadach transformacji i dynamicznego rozwoju, państwo polskie nie tylko zyskuje na znaczeniu, ale również postrzegane jest jako przykład skutecznych reform i chętnie wdrażanych rozwiązań innowacyjnych. Polska przyciąga coraz więcej inwestycji z zagranicy, co pozytywnie wpływa na wzrost PKB. Rozwój sektora IT oraz startupów znacząco wspiera naszą gospodarkę, co zwiększa konkurencyjność na międzynarodowym rynku. Napływające fundusze unijne i środki KPO odgrywają kluczową rolę w rozwoju infrastruktury oraz wdrażaniu nowoczesnych technologii w naszym kraju, a tym samym zwiększają konkurencyjność polskich producentów i przedsiębiorców.

Prognozujemy, że tempo wzrostu gospodarczego Polski w najbliższych 2 latach będzie nadal wysokie. W bieżącym i kolejnym roku spodziewane jest wyraźne ożywienie gospodarcze, a PKB w ujęciu realnym w latach 2025-2026 wzrośnie odpowiednio o 3,4% i 3,5%. Polska gospodarka szczególnie dobrze wypada na tle strefy euro, w której wzrost PKB ma wynosić w 2025 roku zaledwie 0,9% oraz 1,4% w 2026 roku (wg prognozy wiosennej br. Komisji Europejskiej), a dla krajów UE odpowiednio 1,1% w 2025 roku i 1,5 w 2026 roku.

Budżet na rok 2026 kształtowany jest w poczuciu zaufania, wiarygodności i sprawczości państwa. Cechy te budują nowoczesny kapitał społeczny i są podstawą nowoczesnej relacji

¹ Art. 141 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.)

obywatel-państwo. Sprawczość instytucji państwa przejawia się również w kreowaniu i pobudzaniu działań rozwojowych i inwestycyjnych swoich obywateli i przedsiębiorców. Jest to budżet, który ponadto jest wyrazem odpowiedzialności państwa, działającego służebnie wobec swoich obywateli, odbiorców różnego rodzaju usług, jakie państwo oferuje.

Odpowiedzialna realizacja ambitnych celów postawionych przed przyszłorocznym budżetem musi zapewnić jednocześnie bezpieczeństwo finansów państwa, stąd projekt ustawy budżetowej na rok 2026 uwzględni nowe źródła dochodów budżetowych. Na wpływy z dochodów budżetu państwa będą pozytywnie oddziaływały rozwiązania uszczelniające, prowadzone przez Krajową Administrację Skarbową.

Decyzje gospodarcze, szczególnie te w obszarze polityki budżetowej muszą być podejmowane przy zapewnieniu przestrzegania ścieżki wydatkowej zaleconej przez Radę UE.

Aktualna sytuacja makroekonomiczna Polski

Przedkładany projekt ustawy budżetowej na 2026 r. został przygotowany z uwzględnieniem aktualnej sytuacji makroekonomicznej.

W ubiegłym roku polska gospodarka odnotowała przyśpieszenie wzrostu gospodarczego, po słabszym 2023 r. Produkt Krajowy Brutto w 2024 r. zwiększył się o 2,9%. **W bieżącym i kolejnym roku spodziewane jest wyraźne ożywienie gospodarcze, a PKB w ujęciu realnym w latach 2025-2026 wzrośnie odpowiednio o 3,4% i 3,5%.** Głównym czynnikiem pobudzającym wzrost gospodarczy, będą inwestycje – zarówno publiczne, jak i prywatne (ich prognozowana dynamika: 8,0% przekroczy wieloletnie średnie). Inwestycje będą wspierane w szczególności przez środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, wydatkami na inwestycje wojskowe, budowę elektrowni jądrowej oraz poprzez realizację programów rządowych w obszarze infrastrukturalnym, w tym realizację programów wieloletnich, m. in.: „*Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap II. 2024–2030*”, Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do roku 2030 (z perspektywą do 2033 r.) oraz Krajowy Program Kolejowy do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032). Istotną rolę odegra również poprawa spożycia prywatnego, wspierana przez stabilną sytuację na rynku pracy, dalszy wyraźny wzrost wynagrodzeń oraz poprawę nastrojów konsumenckich.

W latach 2025 - 2026, w wyniku utrzymującej się dobrej koniunktury gospodarczej i korzystnej sytuacji na rynku pracy, **tempo wzrostu spożycia publicznego wyniesie 3,4% w 2025 r. i 3,3% w 2026 r.**

W horyzoncie prognozy przewiduje się stopniową stabilizację inflacji w okolicach środka przedziału celu inflacyjnego NBP (2,5%). W 2026 r. **średnioroczna inflacja wyniesie 3,0%.**

Scenariusz ten uwzględnia obniżkę cen gazu oraz zamrożenie cen energii elektrycznej do końca bieżącego roku.

Przewiduje się, że kolejne lata przyniosą dalszą stabilizację na rynku pracy. W bieżącym roku przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej ulegnie obniżeniu o 0,2%, głównie w wyniku procesów demograficznych i malejącej liczby osób w wieku produkcyjnym. Natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku wyniesie 5,1%. **W 2026 r. przeciętne zatrudnienie zostanie utrzymane na poziomie z 2025 r., a stopa bezrobocia na koniec 2026 r. wyniesie 5,0%.**

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w bieżącym roku wyniesie 8,2% (w ujęciu realnym wzrost o 4,4%), **a w 2026 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie o 6,4% (w ujęciu realnym o 3,3%).**

Głównymi czynnikami ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego są:

- koniunktura w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki;
- dalszy przebieg wojny w Ukrainie i jej wpływ na polską i europejską gospodarkę oraz opóźnione lub niepełne wykorzystanie środków z UE, w tym tych pochodzących z KPO;
- wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy.

Prognozę makroekonomiczną szczegółowo omówiono w Rozdziale I.

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2026 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2026 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 647,2 mld. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 918,9 mld zł,
- deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 271,7 mld zł.

Planowane dochody budżetu państwa w 2026 r.

W projekcie budżetu państwa na rok 2026 zaplanowano **dochody budżetu państwa w wysokości 647,2 mld zł**, tj. o 14,4 mld zł więcej niż w ustawie budżetowej na 2025 r. i o 43,8 mld zł więcej niż przewidywane wykonanie w bieżącym roku.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2026 r. będzie determinowany sytuacją makroekonomiczną, planowanymi zmianami systemowymi oraz działaniami mającymi na celu wzmocnienie strony dochodowej poprzez polepszenie szeroko rozumianej ściągalności podatkowej i zmniejszenie szarej strefy.

W przyjętym scenariuszu makroekonomicznym w 2026 r. warunki gromadzenia dochodów będą nieznacznie mniej korzystne niż w 2025 r. Choć realne tempo wzrostu PKB jest

przewidywane na poziomie 3,5%, tj. nieznacznie wyższym niż w 2025 r., to w ujęciu nominalnym tempo wzrostu PKB w 2026 r. jest prognozowane na poziomie 6,6% tj. o 0,5 pkt procentowego mniej niż w 2025 r. Z uwagi na przewidywane wyhamowywanie tempa wzrostu cen w 2026 r., spożycie prywatne w ujęciu nominalnym wzrośnie w 2026 r. o 6,4%, wobec wzrostu o 7,2% w 2025 r.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,5%, nominalnym o 6,6%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (3,0%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 6,4%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,4%).

Prognozuje się, że w 2026 r. **dochody podatkowe budżetu państwa wyniosą 579,9 mld zł i wzrosną o 43,6 mld zł w stosunku do przewidywanego wykonania w roku 2025 (536,3 mld zł). Największy wzrost w ujęciu procentowym dochodów spodziewany jest w przypadku podatku CIT**, co jest bezpośrednio związane z planowanym podwyższeniem stawki podatku dla sektora bankowego. Wpływy z tego podatku prognozuje się na kwotę **80,4 mld zł, tj. o 14,4 mld zł więcej niż przewidywane wykonanie w roku 2025 (66 mld zł).**

Prognozowane **wpływy z podatku VAT ujęto w kwocie 341,5 mld zł, tj. 16,5 mld zł więcej niż przewidywane wykonanie w roku 2025 (325 mld zł).**

W prognozie podatku VAT uwzględniono:

- nominalny wzrost spożycia prywatnego o 6,4%,
- następujące zmiany systemowe w 2026:
 - podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego z podatku z 200 tys. zł na 240 tys. zł,
 - KSeF (W ramach działań uszczelniających został wprowadzony Krajowy System e-Faktur (KSeF), jako kolejne rozwiązanie uzupełniające w stosunku do już wprowadzonych narzędzi, tj.: JPK_VAT z deklaracją czy kas on-line. KSeF to system teleinformatyczny, który pozwoli na weryfikację danych w czasie zbliżonym do rzeczywistego oraz na szybsze wykrycie i skuteczniejsze zwalczanie oszustw podatkowych.

W zakresie **dochodów budżetu państwa z podatku PIT w 2026 r.** istotne znaczenie, oprócz środowiska makroekonomicznego, będzie miał wzrost dochodów JST z tytułu udziału w dochodach z PIT ze 174,1 mld zł w 2025 r. do 193,8 mld zł (wzrost o 11,4% r/r). Wpływ na dochody podatkowe będzie miała również reforma wprowadzająca nowy instrument

oszczędnościowo-inwestycyjny Osobistych Kont Inwestycyjnych (OKI), który będzie stanowił alternatywę dla obecnie obowiązującego sposobu opodatkowania dochodów z aktywów finansowych. **Prognozowana kwota dochodów z PIT dla budżetu państwa na 2026 r. wynosi 32 mld zł** (wzrost o 3,9 mld zł w stosunku do przewidywanego wykonania dla roku 2025).

Wpływy z podatku akcyzowego ujęto w kwocie 103,3 mld zł, tj. o 8,3 mld zł więcej niż w przewidywanym wykonaniu za rok 2025 (95 mld zł). W podatku akcyzowym na dochody w 2026 r. będzie miało wpływ podwyższenie o 15% stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie. Od 1 stycznia 2026 r. będą obowiązywały podwyższone części kwotowe stawek akcyzy: na papierosy o 20%, na tytoń do palenia o 30%, na wyroby nowatorskie o 20% (w porównaniu z poziomem stawek z 2025 r.). Podwyższone zostaną stawki akcyzy na cygara i cygaretki o 20% oraz na płyn do papierosów elektronicznych o 50% w stosunku do stawek obowiązujących w 2025 r.

Na dochody z podatku akcyzowego w 2026 r. będą miały wpływ również zmiany wprowadzające od 1 sierpnia 2025 r. opodatkowanie nowych wyrobów akcyzowych wpisanych do mapy drogowej, w perspektywie do 2027 r. Dodatkowo w 2026 r. na poziom dochodów budżetu państwa będą oddziaływały zmiany wprowadzające od 1 lipca 2025 r. opodatkowanie urządzeń do waporyzacji oraz zestawów części do urządzeń do waporyzacji, jak również podwyższoną stawkę dla płynu do papierosów elektronicznych zawartego w jednorazowych papierosach elektronicznych.

Prognozowane **dochody niepodatkowe w łącznej kwocie ponad 63,6 mld zł w 2026 r. będą o 385,8 mln zł wyższe** od ich przewidywanego wykonania w roku bieżącym.

Wszystkie rodzaje dochodów budżetu państwa oraz proponowane nowe rozwiązania legislacyjne ich dotyczące szczegółowo omówiono w Rozdziale IV.

Zalecenia Rady UE dotyczące likwidacji nadmiernego deficytu w Polsce i wydatków na obronność

Wskutek wysokiego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. **Polska w lipcu 2024 r. została objęta procedurą nadmiernego deficytu (EDP).** W dniu 21 stycznia br. Rada UE przyjęła rekomendacje dla Polski, wyznaczając 2028 rok jako termin zlikwidowania nadmiernego deficytu² oraz **zalecając przestrzeganie tempa wzrostu wydatków netto przedstawionego w Średniookresowym planie budżetowo-**

²https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/96fe1eac-28f3-489c-989c-a48a0c49cab4_en?filename=ecofin_5037_pl.pdf

strukturalnym na lata 2025-2028³. Procedura nadmiernego deficytu oznacza ścisły monitoring sytuacji i wydatków Polski.

Ścieżka wydatków w rekomendacji Rady UE

w latach	2024	2025	2026	2027	2028
Roczne tempo wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych	12,5%	6,3%	4,4%	4,0%	3,5%
Skumulowane tempo wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych	12,5%	19,6%	24,9%	29,9%	34,4%

Komisja Europejska będzie monitorować realizację zaleconej ścieżki 2 razy w ciągu roku (wiosną oraz jesienią w latach 2025-2029) na podstawie danych historycznych. Komisja nie będzie oceniać wysokości deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2025-28. Kluczowa jest zgodność z rekomendowanym przez Radę UE tempem wzrostu wydatków netto.

Ponadto, 8 lipca 2025 r. Rada UE przyjęła rekomendacje o skoordynowanym uruchomieniu krajowych klauzul wyjścia w 15 państwach członkowskich, w tym w Polsce, **co ma umożliwić przejście państwom członkowskim do wyższych wydatków na obronność na poziomie krajowym przy zapewnieniu stabilności zadłużenia**. Aktywowanie tej klauzuli umożliwi odejście od rekomendowanej przez Radę UE ścieżki wydatków do wysokości przyrostu wydatków na obronność w stosunku do sytuacji przed wojną w Ukrainie, **jednak nie więcej niż 1,5% PKB rocznie**. Należy jednak pamiętać, że pomimo uruchomienia krajowej klauzuli wyjścia, unijny nadzór budżetowy nadal funkcjonuje a jego zasady obowiązują. Oznacza to, że **wydatki na obronność przekraczające próg 3,1% PKB** (według unijnej definicji COFOG, tj. klasyfikacji wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji) **będą traktowane zgodnie z zasadami unijnego nadzoru budżetowego**.

³ 8 października 2024 r. Rada Ministrów przyjęła *Średniookresowy plan budżetowo-strukturalny na lata 2025-2028*, który następnie został przekazany do Komisji Europejskiej i Rady UE. Plan, będący strategią fiskalną na lata 2025-28, koncentruje się na przedstawieniu ścieżki redukcji deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych, przy równoczesnej dbałości o utrzymanie wzrostu gospodarczego i inwestycji publicznych.

Zgodnie z szacunkami Komisji z czerwca br.⁴, tempo wzrostu wydatków w 2025 r. (6,2%) będzie niższe od rekomendowanego przez Radę. Natomiast w ujęciu skumulowanym wyniesie 19,7%, czyli nieznacznie powyżej rekomendowanego. Jednak w ocenie Komisji prognozowane odchylenie jest zgodnie z elastycznością, wynikającą z krajowej klauzuli wyjścia. Dlatego Komisja w czerwcu br. zawiesiła procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski. Zawieszenie EDP jest skutkiem pozytywnej oceny KE odnośnie do działań państwa dla zredukowania nadmiernego deficytu. Oznacza ono, że Rada UE nie podejmuje dalszych kroków wobec danego kraju, zaś KE dalej monitoruje postęp we wdrażaniu zaleceń Rady.

Krajowa klauzula wyjścia

W dniu 19 marca br. Komisja Europejska w komunikacie zachęciła państwa członkowskie do skoordynowanego użycia krajowej klauzuli wyjścia (z ang. national escape clause – NEC) ze względu na wyjątkowe okoliczności, jakimi są agresja Rosji na Ukrainę i pogarszające się środowisko bezpieczeństwa. Powinno to - w opinii KE - pozwolić na osiągnięcie przez państwa Unii Europejskiej trwale wyższych wydatków obronnych przy zachowaniu w średnim okresie stabilnych finansów publicznych.

Polska złożyła wniosek o NEC 30 kwietnia br., a 4 czerwca br. KE pozytywnie zaopiniowała skoordynowane zastosowanie krajowej klauzuli wyjścia od reguł unijnych dla 15 krajów UE, w tym Polski. Klauzula ta, zgodnie z art. 26 rozporządzenia UE 2024/1263, została uruchomiona poprzez wydanie odpowiednich zaleceń Rady UE 8 lipca br.

W związku z tym, że 21 stycznia 2025 r. Rada Unii Europejskiej wydała zalecenia mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w Polsce, na podstawie art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wysokość korekty w stabilizującej regule wydatkowej, która determinuje ponad 90% wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych, obliczana zgodnie z art. 112ab ust. 2 ustawy o finansach publicznych będzie miała na celu zapewnienie spójności tempa wzrostu wydatków stabilizującej reguły wydatkowej netto (bez kosztów obsługi długu i działań dyskrejonalnych z tytułu podatków lub składek) z rekomendowanym przez Radę Ecofin maksymalnym tempem wzrostu wydatków netto z uwzględnieniem ww. elastyczności. Zatem kwota wydatków przewidziana w ustawie budżetowej musi być zgodna z tymi zaleceniami. Stabilizująca reguła wydatkowa, poprzez zawarty w niej mechanizm korygujący, uwzględniający zalecenia Rady Unii Europejskiej ma na celu zapewnienie zgodności polityki fiskalnej z wymogami reguł europejskich i ze zobowiązaniami traktatowymi Polski.

⁴ [Projekt zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Polski](#)

Planowane wydatki w 2026 r.

Wydatki budżetu państwa zaplanowano w wysokości **918,9 mld zł, tj. na poziomie zbliżonym do kwoty łącznych wydatków ustalonych w ustawie budżetowej na rok 2025** (921,6 mld zł), o 2,7 mld zł mniej niż w 2025 roku. Przewiduje się dalsze (zgodnie z harmonogramem wykupów) finansowanie z budżetu państwa (w kwocie 7,2 mld zł) spłaty zobowiązań z tytułu odsetek od wyemitowanych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. obligacji na sfinansowanie rządowego programu „Tarcz Finansowych” oraz przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

- Rok 2026 będzie **kolejnym rokiem wzrostu nakładów na ochronę zdrowia**. Zostaną zabezpieczone rekordowo wysokie środki, które przekroczą minimalny wskaźnik określony w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wskaźnik ten w roku 2025 wynosił 6,5% PKB (n-2), tj. 221,7 mld zł, zaś w roku 2026 wynosi 6,80% PKB (n-2), tj. 247,6 mld zł. Przy planowanym - do poziomu 247,8 mld zł - wzroście wydatków o ponad 180 mln zł od ustawowego minimum, wskaźnik ten wyniesie 6,81%. Zabezpieczono wyższe środki na program Leczenie niepłodności (*in-vitro*) do 600 mln zł (więcej o 100 mln zł). Zwiększono wydatki na finansowanie telefonu zaufania z 10 mln zł do 30 mln zł.
- Na kolejny rok zabezpieczono **rekordowe środki na obronę narodową** (w tym na wzrost uposażeń żołnierzy zawodowych) w wysokości 200,1 mld zł w porównaniu do 186,6 mld zł w 2025 r. (wzrost o 13,5 mld zł) co stanowi 4,81% planowanego do budżetu PKB roku 2026.
- W 2026 roku zakłada się **znaczne wydatki na wsparcie przedsięwzięć rozwojowych**. Inicjatywy te będą finansowane z różnych źródeł, w tym m.in. z budżetu państwa, funduszy umiejscowionych w BGK, KPO, budżetu UE. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć inwestycje związane z obronnością, w tym zakup i modernizacji uzbrojenia oraz start-upy, które będą rozwijać technologie o znaczeniu dla bezpieczeństwa. Kolejną dużą inwestycją jest **budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego**. Cała inwestycja łącznie z budową linii kolejowych i dróg ma zostać ukończona do 2032 r. W 2026 roku zwiększą się także inwestycje związane z energetyką jądrową. W projekcie ustawy budżetowej zabezpieczono także środki finansowe na rozwój sztucznej inteligencji w Polsce.
- Planowane nakłady w samym **obszarze dróg i kolei** wyniosą 53,9 mld zł, (bez środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz na realizację budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego) w tym z budżetu państwa 20,1 mld zł, natomiast w obszarze gospodarki morskiej wydatki budżetu państwa zaplanowane zostały

w kwocie 2,4 mld zł, w tym 0,2 mld zł pozwalające na wdrożenie realizacji programu wieloletniego „Budowa statków szkolno – badawczych dla uczelni morskich”.

- W planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej zaplanowano środki (z Funduszu Modernizacyjnego) w wysokości ponad 6 mld zł z przeznaczeniem na programy priorytetowe, w tym w szczególności na program „**czyste powietrze**”.
- Kolejny rok z rzędu zabezpieczono środki na **wsparcie samorządów w usuwaniu odpadów niebezpiecznych**, stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowisk w wysokości 200 mln zł.
- Na programy dotyczące **mieszkalnictwa** (bez środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) planuje się przeznaczyć więcej o 2 mld zł r/r.
- Na **naukę i szkolnictwo wyższe** zaplanowano więcej o ok. 1 mld zł r/r.
- Jednostki samorządu terytorialnego otrzymają z budżetu państwa więcej o **3,6 mld zł**.
- Zabezpieczono finansowanie:
 - **skutków waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych – 22 mld zł**,
 - **całorocznych kosztów (ok. 7 mld zł) wypłaty tzw. renty wdowiej**, której funkcjonowanie przewiduje ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243). Ustawa dała możliwość pobierania łącznie renty rodzinnej oraz innego świadczenia emerytalno-rentowego, np. emerytury czy renty z tytułu niezdolności do pracy. Przepisy weszły w życie 1 stycznia 2025 r., a wypłata świadczeń na ich podstawie ma miejsce od 1 lipca 2025 r. Jedno ze świadczeń jest wypłacane w całości, a drugie w wysokości 15% (od 1 stycznia 2027 r. wysokość wypłaty wzrośnie do poziomu 25%).
 - **kosztów tzw. wakacji składkowych** na mocy ustawy z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 863), która przyznaje określonym przedsiębiorcom prawo do urlopu od płacenia składek na ubezpieczenia społeczne przez jeden miesiąc w roku.
 - **podwyższenia kwoty zasiłku pogrzebowego** do wysokości 7000 zł, co oznacza jej wzrost o 75% w stosunku do dotychczasowej wysokości 4.000 zł (kwota ta będzie podlegała w przyszłych latach waloryzacji od dnia 1 marca, jeżeli odpowiedni wskaźnik waloryzacji będzie wyższy niż 105). Łączny koszt podwyższenia zasiłku w 2026 r. to 1,2 mld zł;
 - **kosztów wypłaty dodatku dopełniającego do renty socjalnej**, którego funkcjonowanie przewiduje ustawa z dnia 27 września 2024 r. o zmianie ustawy

o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1615). Dodatek dopełniający przysługuje osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Przepisy weszły w życie 1 stycznia 2025 r., a wypłata dodatku ma miejsce od maja 2025 r.

- W budżecie uwzględniono również środki na finansowanie programu „**Aktywny rodzic**” w budżecie ZUS zabezpieczono na ten cel 6 mld zł.
- Zabezpieczono środki na podwyżkę wynagrodzeń o **3% pracowników państwowej sfery budżetowej**, w tym funkcjonariuszy i żołnierzy, pracowników ministerstw, urzędów centralnych i wojewódzkich, nauczycieli, a także zwiększono fundusz wynagrodzeń pracowników ZUS i KRUS. Łączny koszt podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi r/r to około **6,7 mld zł**.

Jednocześnie zapewniono kontynuację takich programów jak: Programu „Rodzina 800+”, „Dobry start”, „Za życiem”, „Aktywny Maluch”, „Mama 4+”, dodatkowe roczne i kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów (tzw. 13. emerytura i tzw. 14. emerytura).

Na wypłatę świadczenia wspierającego przysługującego na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429, z późn. zm.), której celem jest udzielenie osobom niepełnosprawnym z największymi trudnościami w samodzielnym funkcjonowaniu pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych tych osób na rok 2026 zaplanowano środki w kwocie 8,7 mld zł, tj. wyższej o 3,4 mld zł w stosunku do 2025 roku. Oprócz tego zaplanowano rezerwę celową na zobowiązania wynikające z realizacji ustawy o świadczeniu wspierającym w wysokości 3,6 mld zł z przeznaczeniem na realizację ww. świadczenia oraz zmian w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego wynikających z ww. ustawy.

Wydatki budżetu państwa szczegółowo omówiono w Rozdziale V.

Rozdział I

Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski i kierunki polityki fiskalnej

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski

Prezentowany scenariusz jest zgodny z uchwaloną przez Radę Ministrów w dn. 16.07.2025 r. aktualizacją *Wieloletnich założeń makroekonomicznych na lata 2025-2029*.

Otoczenie zewnętrzne

W 2024 r. PKB w Unii Europejskiej zwiększył się o 1,1%. Stanowiło to poprawę względem 2023 r., gdy wzrost ten wyniósł 0,5%. W dalszym ciągu na europejskie gospodarki oddziaływały jednak konsekwencje rosyjskiej agresji na Ukrainę i kryzysu energetycznego, wpływających na wzrost kosztów życia, niską konsumpcję prywatną oraz niskie inwestycje.

W bieżącym roku tempo wzrostu unijnej gospodarki ma utrzymać się na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego – według prognozy Komisji Europejskiej (KE) z maja br. (*European Economic Forecast, Spring 2025*), wzrost PKB w UE w 2025 r. wyniesie 1,1%, a w 2026 r. wzrośnie do 1,5%. W porównaniu do poprzedniej rundy progностycznej KE znacząco zrewidowała prognozy w dół – o 0,4 pkt. proc. w 2025 i o 0,3 pkt. proc. w 2026. Jako jedną z głównych przyczyn osłabienia wzrostu wskazano zmiany w polityce celnej Stanów Zjednoczonych oraz niepewność wygenerowaną wskutek nieznanego kształtu przyszłych światowych relacji handlowych.

Produkt Krajowy Brutto

W I półroczu 2025 r. kontynuowany był wzrost aktywności gospodarczej. PKB zwiększył się odpowiednio o 0,7-0,8% (kw/kw, sa⁵) odpowiednio w I i II kw. Roczne tempo zmian w II kw. wyniosło 3,4%⁶, wobec 3,2% w I kw. W warunkach niskiej dynamiki aktywności na polskich rynkach eksportowych, głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w Polsce pozostał popyt krajowy. Struktura wzrostu popytu krajowego była jednak bardziej zrównoważona, ponieważ utrzymującemu się wzrostowi konsumpcji prywatnej towarzyszyła wyższa aktywność inwestycyjna.

Krótkookresowe perspektywy gospodarki obarczone są niepewnością dotyczącą zarówno skutków, jak i możliwej eskalacji wojny w Ukrainie, kształtowania się cen energii, a w efekcie

⁵ Dane skorygowane z uwzględnieniem wahań sezonowych.

⁶ Szybki szacunek PKB za II kw. 2025 r. opublikowany przez GUS 13.08.2025 r.

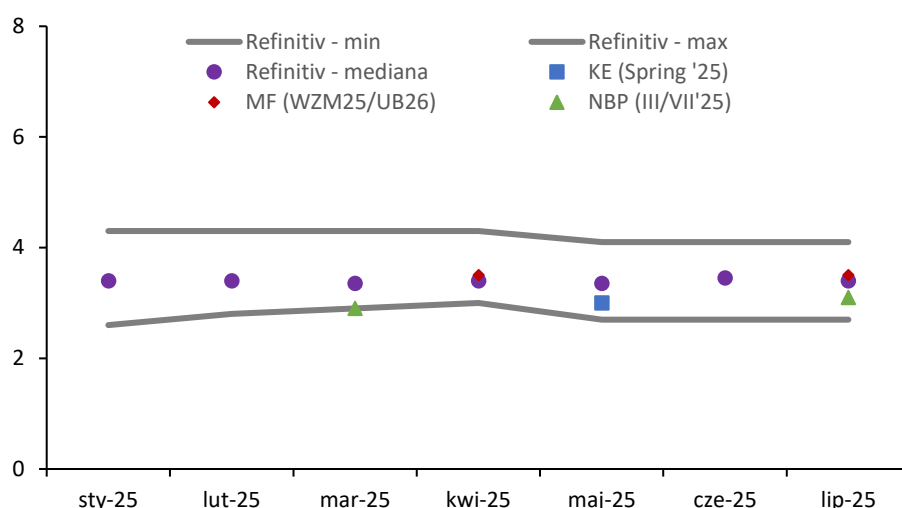
inflacji oraz kształtu przyszłych światowych relacji handlowych w kontekście zmian w polityce handlowej Stanów Zjednoczonych. Pomimo tego, większość prognoz publikowanych w trakcie tego roku wskazuje, że wzrost PKB w 2025 r. wyniesie około 3,5%.

Scenariusz makroekonomiczny prezentowany w niniejszym uzasadnieniu przewiduje, że w 2025 r. realne PKB w Polsce wzrośnie o 3,4%, po wzroście o 2,9% w poprzednim roku. Głównymi przyczynami przyspieszenia tempa wzrostu PKB będą znacząco wyższe inwestycje publiczne oraz wyższe inwestycje prywatne. Istotną rolę odegra napływ środków finansowych w ramach KPO, wydatki na inwestycje wojskowe, a także poprawa spożycia prywatnego będąca wynikiem stabilnej sytuacji na rynku pracy, dalszego wyraźnego wzrostu wynagrodzeń oraz poprawy nastrojów konsumenckich. Prezentowana prognoza jest zbliżona do lipcowego konsensusu rynkowego (Refinitiv, VII'25), który przewiduje wzrost PKB w wysokości 3,5%, prognozy Komisji Europejskiej (wzrost o 3,3%, European Economic Forecast, Spring 2025) oraz prognozy NBP (3,6%, Raport o inflacji, VII'25).

W 2026 r. wzrost PKB dalej nieznacznie przyspieszy do poziomu 3,5%. Wpływ na to będą miały m.in. zwiększone wydatki finansowane z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), wydatki inwestycyjne związane z obronnością oraz realizacja programów rządowych w obszarze infrastrukturalnym, w tym budowę Polskiej Elektrowni Jądrowej (PEJ), programów wieloletnich: „*Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap II. 2024–2030*” a także w obszarze drogowym i kolejowym. Ogółem inwestycje w przyszłym roku staną się dodatkowymi czynnikami wzrostu, a ich prognozowana dynamika (8,0%) przekroczy wieloletnie średnie. Drugim kluczowym czynnikiem będzie utrzymująca się wysoka dynamika spożycia prywatnego wspierana przez wysoki wzrost realnych wynagrodzeń.

Przewidywany na 2026 r. wzrost PKB mieści się w przedziale prognoz rynkowych. Jest nieznacznie wyższy od mediany prognoz rynkowych (3,4%, Refinitiv, VII'25), prognozy KE (3,0%, European Economic Forecast, Spring 2025) i prognozy NBP (3,1 %, Raport o inflacji, VII'25), co może wynikać z uwzględnienia zaktualizowanych założeń dotyczących zwiększonego wydatkowania środków z KPO w przyszłym roku. Wykres nr 1 przedstawia porównanie prognoz wzrostu PKB w 2026 r. przygotowanych przez Ministerstwo Finansów (MF) z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych.

Wykres 1. Porównanie prognoz realnego wzrostu PKB w 2026 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza podstawowych składników zagregowanego popytu

Największym składnikiem zagregowanego popytu jest spożycie prywatne, które w 2024 r. w ujęciu realnym wzrosło o 3,0% po spadku o -0,3% rok wcześniej. W 2025 r. spożycie prywatne przyspieszy do 3,4%. Czynnikiem sprzyjającym wzrostowi spożycia prywatnego, oprócz ogólnej dobrej sytuacji makroekonomicznej i wysokiej dynamiki wzrostu płac realnych, będzie prognozowane stopniowe zmniejszanie stopy oszczędności gospodarstw domowych po okresie ich odbudowy w 2024 roku. Czynnikiem stymulującym wzrost spożycia prywatnego będzie dodatkowo rozpoczęcie wypłat rent wdowich od lipca 2025 roku. W 2026 r., w wyniku utrzymującej się dobrej koniunktury gospodarczej i korzystnej sytuacji na rynku pracy, wzrost spożycia prywatnego utrzyma się na zbliżonym poziomie 3,3%. Z kolei tempo wzrostu spożycia publicznego wyniesie 3,4% w 2025 r. i 3,5% w 2026 r.

Planowane wysokie wydatki na obronność, realizacja projektów z KPO, realizacja wieloletnich programów infrastrukturalnych oraz realizacja innych projektów modernizacyjnych (m.in. w zakresie transformacji energetycznej), wpłyną na wzrost inwestycji w najbliższych latach. W bieżącym roku inwestycje ogółem znacząco wzrosną o 7,2%, co w dużej mierze będzie skutkiem wzrostu inwestycji publicznych (o 13,3%). W 2026 r. nastąpi dalszy wyraźny wzrost dynamiki inwestycji ogółem (prywatnych i publicznych) o 8,0%. Inwestycje prywatne będą stymulowane przez utrzymujące się ożywienie gospodarcze, kumulację środków z KPO (oddziałujących również na sektor prywatny) oraz przez spadający koszt kapitału, wynikający z efektu opóźnionego działania cyklu obniżek stóp procentowych, który został wznowiony w maju 2025 r. Inwestycje publiczne w dalszym ciągu będą również wspierane przez środki z KPO oraz inwestycje

w obronność. Wpływ zmiany zapasów na wzrost PKB w bieżącym i przyszłym roku będzie nieznacznie dodatni.

W bieżącym roku w związku z powolną odbudową koniunktury w krajach UE eksport wzrośnie o 1,7%, po wzroście o 2,0% w 2024 r. W 2026 r. w ślad za poprawą popytu zagranicznego, wolumen polskiego eksportu wzrośnie o 2,4%. Dynamika importu będzie determinowana zmianami rozpatrywanego łącznie popytu krajowego (w tym importochłonnych inwestycji militarnych) i eksportu. Tempo wzrostu popytu krajowego w latach 2025-2026 będzie stabilne i wyniesie 4,2%. W związku z tym przewiduje się, że w 2025 r. import wzrośnie o 3,3%, a w 2026 r. o 3,7%. W rezultacie wkład eksportu netto we wzrost PKB w latach 2025-2026 będzie ujemny (a więc import będzie przeważał nad eksportem) i wyniesie odpowiednio -0,7 pkt. proc. i -0,6 pkt. proc.

Bilans płatniczy

W 2025 i 2026 r., w kategoriach nominalnych spodziewana jest wyższa dynamika importu towarów i usług w porównaniu z dynamiką eksportu. W konsekwencji przewiduje się, że wynik na rachunku obrotów bieżących ulegnie zmniejszeniu do -0,9% PKB w 2025 r. i -0,7% PKB w 2026 r. Kontynuowany powinien być napływ kapitału długoterminowego tj. klasyfikowanych na rachunku kapitałowym inwestycji bezpośrednich nierezydentów i europejskich funduszy strukturalnych.

Rynek pracy

W pierwszej połowie bieżącego roku bezrobocie w Polsce utrzymywało się na niskich poziomach. Zgodnie ze wstępnymi szacunkami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu lipca 2025 r. wyniosła 5,4%.

Zgodnie z prezentowanym scenariuszem makroekonomicznym, w bieżącym roku przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej ulegnie obniżeniu o 0,2%, głównie w wyniku procesów demograficznych i malejącej liczby osób w wieku produkcyjnym. Natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku wyniesie 5,1%, tym samym pozostając bez zmian względem końca 2024 r. W przyszłym roku, przeciętne zatrudnienie zostanie utrzymane na poziomie z 2025 r., a stopa bezrobocia na koniec 2026 r. spadnie do 5,0%.

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w bieżącym roku wyniesie 8,2%. W ujęciu realnym oznacza to wzrost o 4,4%. Głównymi czynnikami sprzyjającymi dalszemu wzrostowi wynagrodzeń są ożywienie gospodarcze oraz korzystna sytuacja na rynku pracy. W 2026 r. prognozowana jest kontynuacja pozytywnych trendów – dobrej koniunktury i korzystnej sytuacji na rynku pracy – co przełoży się na dalszy wzrost wynagrodzeń. Przewiduje się, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie o 6,4% w ujęciu nominalnym oraz o 3,3% w ujęciu realnym.

Ceny

Scenariusz zakłada wzrost wskaźnika cen konsumenta w 2025 r. średnio o 3,7%.

Uwzględnia on decyzję Urzędu Regulacji Energetyki, który 29 maja br. zatwierdził nową taryfę na sprzedaż gazu obowiązującą od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2026 r., w efekcie której ceny gazu spadły o 14,8%. W scenariuszu uwzględniono również przywrócenie opłaty mocy od 1 lipca 2025 r. oraz zamrożenie cen energii elektrycznej do końca br.

W 2026 roku inflacja konsumencka utrzyma trend spadkowy i wyniesie średnio 3,0%.

Głównymi czynnikami, które będą wpływały na spadek inflacji w ujęciu średniorocznym będzie dalsze obniżanie się inflacji bazowej oraz ograniczony wzrost cen importu wynikający z prognozowanego spadku cen surowców energetycznych na rynkach światowych.

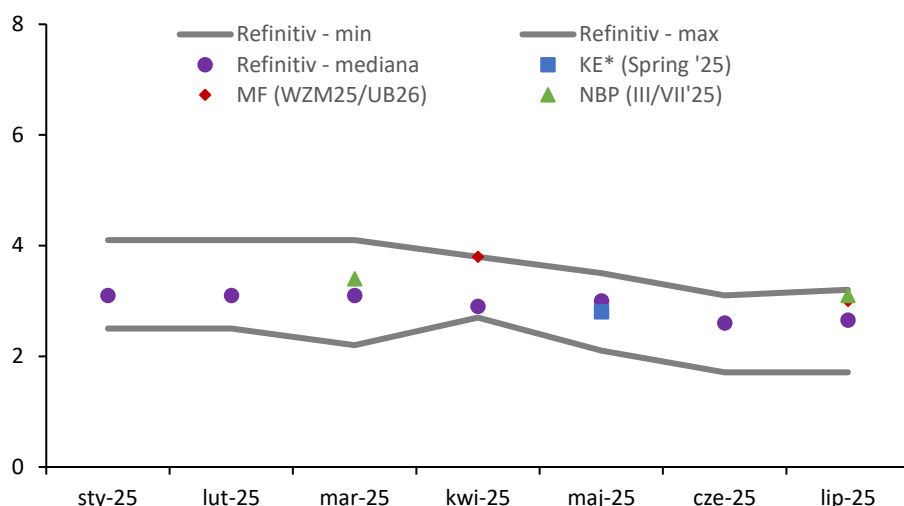
Niepewność prognoz w zakresie cen energii pozostaje jednak wysoka i zależna od sytuacji geopolitycznej.

Przewidywane na 2025 r. i 2026 r. tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych mieści się w przedziale prognoz rynkowych. W przypadku bieżącego roku jest ono nieznacznie wyższe od oczekiwań rynkowych (3,6%, Refinitiv, VII'25), nieco niższe od prognozy NBP (3,9%, Raport o inflacji, VII'25) oraz nieco wyższe od prognozy KE⁷ (3,6%, European Economic Forecast, Spring 2025).

W przypadku przyszłego roku prognoza inflacji jest wyższa niż mediana rynkowa (2,7%, Refinitiv, VII'25) oraz prognoza KE (2,8%, European Economic Forecast, Spring 2025), ale niższa od prognozy NBP (3,1%, Raport o inflacji, VII'25). Scenariusz uwzględnia obniżkę cen gazu (nie uwzględnioną przez KE) oraz zamrożenie cen energii elektrycznej w br., co, poprzez efekt statystyczny, przełoży się na wyższą inflację w przyszłym roku. Wykres nr 2 przedstawia porównanie prognoz inflacji przygotowanych przez Ministerstwo Finansów z dostępnymi w poszczególnych miesiącach prognozami analityków rynkowych i wybranych instytucji prognostycznych.

⁷ W przypadku Komisji Europejskiej prognozowanym wskaźnikiem inflacji jest zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP), w pozostałych prognozach wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI.

Wykres 2. Porównanie prognoz inflacji (CPI) na 2026 r.

Źródło: Opracowanie własne.

* Prognoza Komisji Europejskiej dotyczy wskaźnika HICP.

Podobnie jak inflacja konsumencka, obniży się deflator PKB, który wyniesie 3,7% w 2025 r. oraz 3,0% w 2026 r. Spośród składowych deflatora PKB, w bieżącym roku niższą dynamikę cen będą notowały ceny importu i eksportu oraz nakłady brutto na środki trwałe, z kolei deflator spożycia prywatnego i publicznego będzie zbliżony do deflatora PKB. W przyszłym roku, z wyjątkiem deflatora nakładów brutto na środki trwałe oraz importu, deflatory pozostałych składowych popytu krajowego będą notować wartości zbliżone do deflatora PKB.

Stopy procentowe i kurs walutowy

Prezentowany scenariusz w zakresie stóp procentowych NBP opiera się na oczekiwaniach rynkowych z końca maja 2025 r. (mediana ankiety *Refinitiv*, VI'25), a więc znanych w tzw. momencie odcięcia prognozy (27 czerwca 2025 r.). Według tych oczekiwań, Rada Polityki Pieniężnej do drugiego kwartału 2027 r. (horyzont ankiety) będzie sukcesywnie obniżać poziom stopy referencyjnej do poziomu 3,5%.

Na potrzeby prognozy makroekonomicznej przyjęto założenie techniczne dotyczące stabilizacji kursów walutowych w horyzoncie prognozy, tj. przyjęto kurs euro w złotych (EUR/PLN) w wysokości 4,26, a kurs dolara amerykańskiego w złotych (USD/PLN) na poziomie 3,68 (średnie kursy walutowe z dwóch tygodni od 16.06.2025 r. do 27.06.2025 r.).

Lata 2027-2029

W latach 2027-2029 przewidywana jest kontynuacja stabilnego wzrostu gospodarczego (3,0% w 2027 r., 2,9% w 2028 r. i 2,8% w 2029 r.), nieznacznie poniżej wzrostu PKB potencjalnego. Wpływ na stabilizację tempa wzrostu gospodarczego poniżej 3,0% będzie

miała niska i stabilna inflacja, planowana konsolidacja fiskalna, a także kontynuacja wieloletnich projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków unijnych i krajowych. Planowany termin zakończenia wypłat środków z KPO upływa na koniec 2026 r., lecz w latach 2027-2029 kontynuowana będzie realizacja projektów finansowanych z unijnej polityki spójności z Wieloletniej Perspektywy Finansowej na lata 2021-2027 (wykorzystywanych do 2030 r. zgodnie z zasadą n+3), inwestycje w sektorze zbrojeniowym (finansowane między innymi z unijnego instrumentu Security Action for Europe, SAFE), oraz budowa CPK i PEJ. Prognoza na 2027 r. jest poniżej konsensusu analityków rynkowych (mediana, Refinitiv, VII'25), wynoszącej 3,25% oraz zbliżona do konsensusu w przypadku roku 2028, dla którego mediana wynosi 3,0%.

Lata 2027-2029 przyniosą dalszą stabilizację na rynku pracy. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w 2027 r. pozostanie na poziomie z roku poprzedniego, a w 2028 r. i 2029 r. będzie spadać o 0,1% rocznie. Będzie to efekt procesów demograficznych i wynikającego z nich spadku podaży pracy. W rezultacie stopa bezrobocia rejestrowanego wzrośnie z poziomu 5,1% w 2027 r. do poziomu 5,3% na koniec 2029 r. Z kolei realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 2027-2029 utrzyma się na wysokim poziomie ok. 3,5%.

W horyzoncie prognozy przewiduje się stopniową stabilizację inflacji w okolicach środka celu inflacyjnego NBP (2,5%). W 2027 r. średnioroczna inflacja wyniesie 2,6%, w 2028 r. 2,5%, a w 2029 r. 2,4%.

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2024 – 2029.

Wyszczególnienie	jedn.	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Procesy realne							
PKB	rok poprzedni = 100	102,9	103,4	103,5	103,0	102,9	102,8
Eksport	rok poprzedni = 100	102,0	101,7	102,4	102,9	103,4	103,4
Import	rok poprzedni = 100	104,2	103,3	103,7	103,8	103,7	103,3
Popyt krajowy	rok poprzedni = 100	104,2	104,2	104,2	103,4	103,0	102,7
Spożycie	rok poprzedni = 100	104,3	103,4	103,3	103,0	102,9	102,8
- prywatne	rok poprzedni = 100	103,0	103,4	103,3	103,1	103,1	103,0
- publiczne	rok poprzedni = 100	108,2	103,4	103,5	102,7	102,4	102,4
Akumulacja	rok poprzedni = 100	104,0	107,7	107,6	105,4	103,4	102,4
- nakłady brutto na środki trwałe	rok poprzedni = 100	97,8	107,2	108,0	105,7	103,5	102,4
PKB w cenach bieżących	mld PLN	3.641,2	3.901,2	4.160,2	4.396,3	4.638,3	4.881,6
Ceny							
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	103,6	103,7	103,0	102,6	102,5	102,4
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu (średniorocznie)	rok poprzedni = 100	93,2	99,5	101,4	101,7	101,9	102,0
Deflator PKB	rok poprzedni = 100	103,6	103,7	103,0	102,6	102,5	102,4

Wyszczególnienie	jedn.	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wynagrodzenia							
Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej	PLN	8.182	8.856	9.420	10.006	10.628	11.269
- w sektorze przedsiębiorstw	PLN	8.266	8.936	9.519	10.111	10.742	11.384
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	rok poprzedni = 100	113,6	108,2	106,4	106,2	106,2	106,0
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	111,0	108,1	106,5	106,2	106,2	106,0
Rynek pracy							
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	tys. etatów	11.070	11.047	11.051	11.048	11.037	11.030
- w sektorze przedsiębiorstw	tys. etatów	6.504	6.479	6.481	6.484	6.480	6.475
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	rok poprzedni = 100	100,3	99,8	100,0	100,0	99,9	99,9
- w sektorze przedsiębiorstw	rok poprzedni = 100	99,6	99,6	100,0	100,0	99,9	99,9
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. etatów	786	786	770	784	804	815
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	5,1	5,1	5,0	5,1	5,2	5,3
Kurs walutowy*							
EUR/PLN (średnio w okresie)	PLN	4,31	4,25	4,26	4,26	4,26	4,26
Stopy procentowe**							
Stopa referencyjna NBP (średnio w okresie)	%, nominalnie	5,75	5,18	3,94	3,50	3,50	3,50
Bilans płatniczy na bazie transakcji							
Saldo obrotów bieżących	% PKB	0,0	-0,9	-0,7	-1,3	-1,8	-1,8

* Założenie techniczne dotyczące stabilizacji kursów walutowych w horyzoncie prognozy na poziomie średnich z okresu od 16.06.2025 r. do 27.06.2025 r.

** Założenie oparte na oczekiwaniach analityków rynkowych z końca maja 2025 r.

Czynniki ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego

Tabela 1. Syntetyczny bilans ryzyk dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego.

Ryzyko	Kierunek wpływu	Potencjalne skutki dla Polski
Niższy wzrost gospodarczy w strefie euro	Negatywny	Słabszy popyt zewnętrzny, niższe tempo wzrostu PKB.
Wojna celna, napięcia polityczne USA-UE	Negatywny	Spadek eksportu, niższe inwestycje amerykańskie, możliwy spadek PKB, wahania kursów walutowych.
Polityka monetarna EBC i FED	Mieszany	Potencjalnie lepsze warunki kredytowe, możliwa dalsza niepewność w finansowaniu; wpływ zależny od inflacji i sytuacji geopolitycznej.
Kondycja gospodarki niemieckiej	Potencjalnie pozytywny	Możliwość odbicia eksportu i wzrostu w sektorach przemysłowych, o ile nie wystąpią opóźnienia w realizacji pakietu fiskalnego.
Eskalacja wojny w Ukrainie	Negatywny	Ograniczenie inwestycji w regionie CEE, wzrost cen energii i żywności, dalsza presja inflacyjna.
Wahania kursów EUR/PLN i USD/PLN	Mieszany	Wyższe koszty obsługi zadłużenia zagranicznego, zagrożenie dla konkurencyjności eksportu oraz kosztów importu.
Częściowe lub opóźnione wykorzystanie środków z UE	Negatywny	Mniej dynamiczny wzrost inwestycji, niższe tempo wzrostu PKB.
Zmiany demograficzne i migracje	Mieszany	Zwiększenie podaży pracy dzięki migracji z Ukrainy, niepewność co do jej trwałości.

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwszym czynnikiem ryzyka dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego jest koniunktura w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki. Prezentowana prognoza zakłada, że wzrost gospodarczy w UE, będzie zgodny ze scenariuszem makroekonomicznym opublikowanym przez Komisję Europejską w maju 2025 r. KE podkreśla jednak, że utrzymuje się podwyższony poziom niepewności co do perspektyw wzrostu unijnej gospodarki, wynikający przede wszystkim z niepewnej sytuacji związanej z cłami nakładanymi przez Stany Zjednoczone wobec UE oraz innych partnerów handlowych, a trwające negocjacje mogą przynieść zróżnicowane skutki. Efekt ten jest dodatkowo wspierany przez kontynuację dwóch konfliktów zbrojnych w sąsiedztwie UE oraz występujące rosnące napięcia, które mogą negatywnie wpływać na globalny handel, prowadzić do zakłóceń w łańcuchach dostaw oraz wzrost cen, co w konsekwencji może skutkować gorszymi od aktualnie przewidywanych wynikami europejskich gospodarek.

Inflacja w USA utrzymuje się powyżej celu inflacyjnego FED, ze względu na m.in. prowadzoną politykę celną. Doprowadziło to do opóźnienia oczekiwanej obniżki stóp procentowych, skutkując bardziej restrykcyjnymi globalnymi warunkami finansowymi, wpływającymi na politykę monetarną EBC, która w kolejnych latach może okazać się mniej ekspansywna niż początkowo założono w prognozie. Ponadto, zaostrzenie relacji handlowych oraz pogorszenie stosunków politycznych między USA a UE może również prowadzić do niestabilności kursów walutowych, zwłaszcza EUR/PLN i USD/PLN, które mogą wpływać na koszty importu surowców, obsługę zadłużenia zagranicznego oraz konkurencyjność polskiego eksportu.

Z perspektywy Polski, szczególnie istotna jest kondycja niemieckiej gospodarki - głównego rynku eksportowego. Zgodnie z prognozami, po zeszłorocznym spadku PKB Niemiec, w okresie prognozy przewidywany jest powrót na ścieżkę wzrostu, a to powinno przełożyć się pozytywnie na polski eksport. Dodatkowo, najnowszy pakiet fiskalny ogłoszony i wprowadzany w Niemczech, związany ze zwiększeniem inwestycji w infrastrukturę, obronność i bezpieczeństwo, powinien wiązać się z pozytywnymi bodźcami dla polskiej gospodarki m.in. ze względu na efekty rozlania poluzowania fiskalnego (ang. fiscal spill-over effects). W przypadku braku wystąpienia zakłóceń oraz opóźnień we wdrażaniu planów, ożywienie niemieckiej gospodarki powinno prowadzić do pozytywnych impulsów dla całego regionu, a w przypadku Polski, szczególnie w sektorach eksportowych i przemysłowych. W horyzoncie prognozy, wpływ zwiększonych niemieckich wydatków może istotnie zrekompensować potencjalne straty ponoszone przez polską gospodarkę w związku z ograniczeniem światowego handlu w efekcie polityki celnej USA.

Podobnie jak w poprzednich latach, czynnikami ryzyka dla przyjętej prognozy są również: dalszy przebieg wojny w Ukrainie i jej wpływ na polską i europejską gospodarkę oraz opóźnione lub niepełne wykorzystanie środków z UE, w tym tych pochodzących z KPO.

W przypadku przedłużającego i zaostrzającego się konfliktu, możliwy jest odpływ inwestorów zagranicznych z regionu Europy Środkowo-Wschodniej oraz wzrost niepewności wśród konsumentów i przedsiębiorstw wpływający negatywnie na krajową konsumpcję i inwestycje. Eskalacja konfliktu prawdopodobnie doprowadziłaby też do wzrostu cen surowców na rynkach światowych powyżej cen przyjętych w prognozie, a tym samym do wyższej inflacji. W szczególności dotyczy to cen surowców energetycznych, oraz niektórych produktów rolnych. Natomiast brak pełnego wykorzystania środków z KPO może doprowadzić do niższej dynamiki wzrostu inwestycji niż przedstawiono w przyjętej prognozie.

Ostatnim znaczącym czynnikiem ryzyka jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Scenariusz zakłada umiarkowany spadek podaży pracy z uwagi na zmiany demograficzne. Na wielkość podaży pracy w poprzednich latach w znacznym stopniu oddziaływały migracje, zwłaszcza te z Ukrainy, wynikające najpierw z powodów ekonomicznych, a od 2022 r. głównie z przesłanek w zakresie bezpieczeństwa. Istnieje duża niepewność dotycząca skali tych migracji w kolejnych latach. Przyjęty scenariusz makroekonomiczny bazuje na tegorocznej aktualizacji prognozy demograficznej Eurostatu⁸, w której wcześniejsze założenia dotyczące migracji zastąpiono bardziej optymistycznymi w porównaniu z pierwotną wersją projekcji. Prognozowany wcześniej znaczny odpływ imigrantów z Polski zmieniono, z wyjątkiem jednego roku, na dodatnie salda migracji.

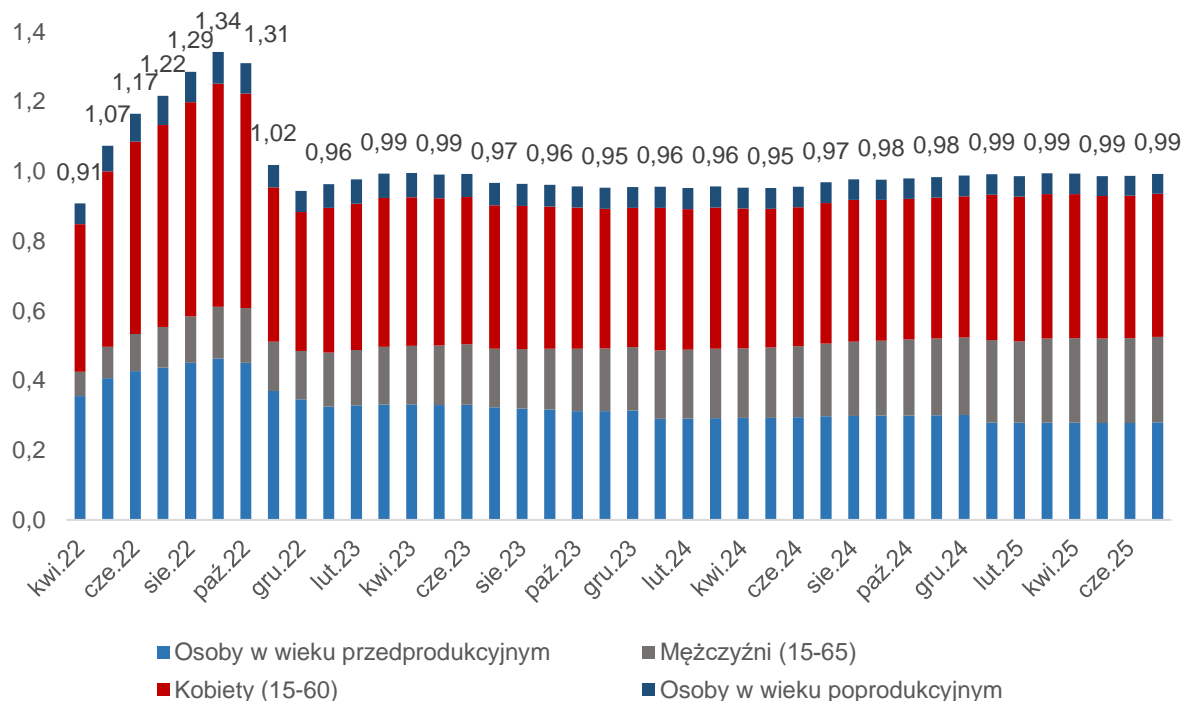
W Polsce przebywa około 992,6 tys. obywateli Ukrainy, którym nadano specjalny status cudzoziemca UKR⁹. Ich integracja z krajowym rynkiem pracy przebiega bardzo dobrze – w połowie 2024 r. 68% uchodźców pracowało¹⁰. Sprzyjają temu podobieństwo języka i kultury oraz sieć kontaktów tworzonych przez imigrantów ekonomicznych, pracujących w Polsce jeszcze przed rosyjską agresją na Ukrainę, a także uproszczenie procedury zatrudniania ukraińskich obywateli. Nieznana jest jednak liczba osób, dla których Polska jest docelowym miejscem zamieszkania, ani liczba tych, którzy mają zamiar wrócić do Ukrainy w przypadku końca wojny.

⁸ Eurostat (2023), *Population projections in the EU – EUROPOP2023*. (Short-term population projections (2024-2050) (stan na 13.08.2025)).

⁹ Źródło: dane.gov.pl (stan na 12.08.2025 r.).

¹⁰ NBP (2024), „Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2024 r. Raport z badania ankietowego”.

Wykres 3. Liczba i struktura demograficzna obywateli Ukrainy z nadanym UKR-PESEL (mln).

Analiza wrażliwości

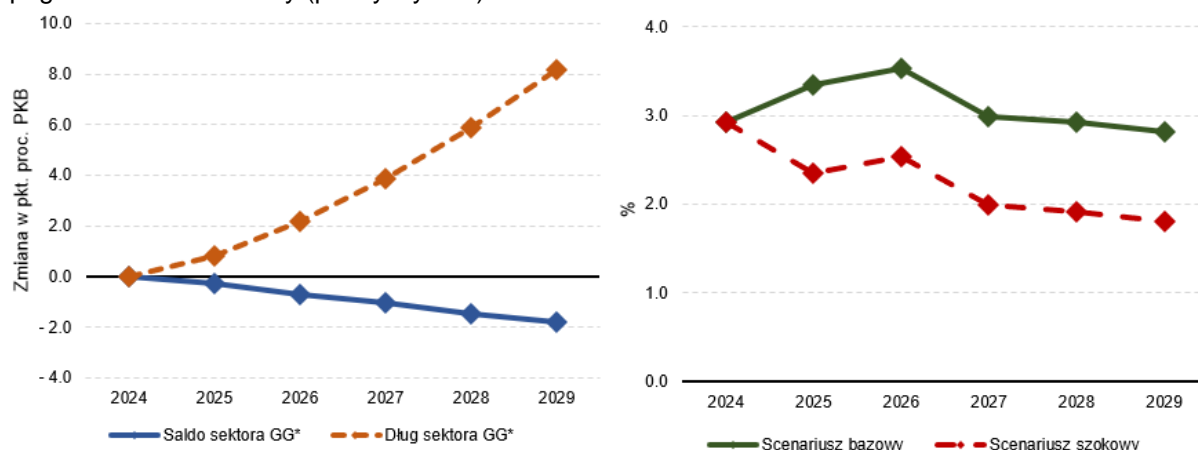
Poniżej przedstawiono wrażliwość wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2025-2029 na dwa szoki: niższe tempo wzrostu gospodarczego w kraju oraz wzrost stopy procentowej (odchylenia od scenariusza bazowego)¹¹. Analizy dokonano w oparciu o rozwijany w Ministerstwie Finansów ekonometryczny model polskiej gospodarki przystosowany do analiz makro-fiskalnych (model NEMPF¹²). Wyniki symulacji bazują na historycznych elastycznościach oszacowanych dla przyjętych postaci równań behawioralnych.

Reakcja państwowego długu publicznego w scenariuszu niższego tempa wzrostu PKB jest porównywalna do reakcji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (GG).

¹¹ Analiza wrażliwości jest realizacją zapisów ustawy o finansach publicznych (art. 142 ust. 2c).

12 <https://www.gov.pl/web/finanse/no-10-2024-r-chmura-r-kelm-p-keblowski-i-sobiech-pellegrini-m-wesolowska-sz-fabianski-nowy-ekonometryczny-model-finansow-publicznych-nempf> (dostęp: 20.08.2025)

Wykres 4. Reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (lewy wykres) na pogorszenie koniunktury (prawy wykres).

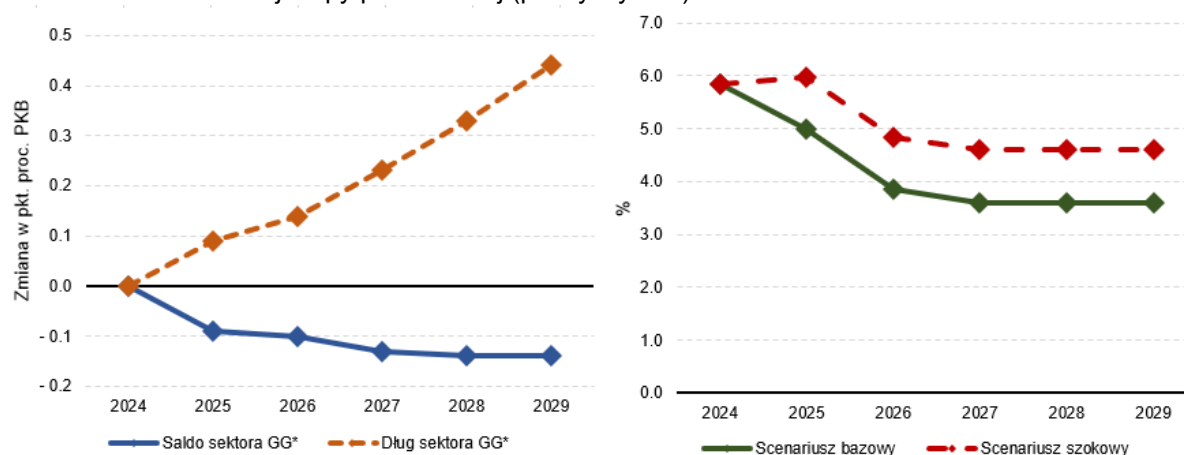

Źródło: Ministerstwo Finansów.

*Sektor instytucji rządowych i samorządowych.

Impuls pogorszenia koniunktury wprowadzony jest poprzez spadek popytu z zagranicy na produkty wytwarzane na rodzimym rynku. Spadek popytu zagranicznego zdefiniowano tak, aby wzrost PKB w pierwszym roku scenariusza uwzględniającego szok zmniejszył się dokładnie o 1 pkt proc. i w całym horyzoncie analizy podtrzymany był na poziomie średnio o 1 pkt proc. niższym niż w scenariuszu bazowym. Bezpośrednim efektem spadku popytu z zagranicy jest spadek wolumenu eksportu. Ze względu na importochłonność eksportu, spadkowi eksportu towarzyszy również spadek importu. Spadek popytu na polskie towary i usługi powoduje z kolei spadek popytu wewnętrznego, co powoduje pogorszenie sytuacji na rynku pracy, przekładając się na niższe dochody gospodarstw domowych oraz wydatki konsumpcyjne. Spadek popytu wpływa również na spowolnienie aktywności inwestycyjnej, która w mniejszym stopniu wspiera wzrost PKB w horyzoncie prognozy. Niższy wzrost gospodarczy prowadzi również do spadku dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych, co ostatecznie prowadzi do pogorszenia wyniku sektora. W konsekwencji w scenariuszu szokowym dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2029 r. jest w relacji do PKB wyraźnie wyższy niż w scenariuszu bazowym. Zmiana relacji długu do PKB w kolejnych okresach jest pochodną skumulowanej zmiany wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz niższego mianownika w relacji długu do PKB.

Wykres 5. Reakcja wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (lewy wykres) na wzrost krótkookresowej stopy procentowej (prawy wykres).

Źródło: Ministerstwo Finansów.

*Sektor instytucji rządowych i samorządowych.

Impuls stopy procentowej został zdefiniowany jako skokowy wzrost nominalnej krótkookresowej stopy procentowej o 1 pkt. proc. w stosunku do scenariusza bazowego w całym horyzoncie objętym analizą. Podwyżka krótkookresowych stóp procentowych pociąga za sobą wzrost stóp długookresowych i prowadzi do zwiększenia kosztu pozyskiwania kapitału, co skutkuje ograniczeniem poziomu inwestycji względem scenariusza bazowego oraz zwiększeniem kosztów finansowania długu. Na skutek przesunięcia konsumpcji w czasie w ramach międzyokresowej substytucji oraz zaostrzenia warunków udzielania kredytów zmniejsza się też poziom spożycia prywatnego. W rezultacie impuls interpretowany jako wzrost restrykcyjności polityki monetarnej prowadzi do obniżenia poziomu PKB w horyzoncie prognozy. Wraz z rosnącymi kosztami obsługi długu oraz relatywnie niższym poziomem PKB, wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB pogarsza się. Rośnie też relacja długu sektora GG do PKB względem scenariusza bazowego.

2. Kierunki polityki budżetowej w 2026 r.

Zgodnie z nowymi zasadami zarządzania gospodarczego UE, państwa członkowskie powinny co 4 lata – po raz pierwszy na jesieni 2024 r. – przedłożyć UE średniookresowe plany budżetowo-strukturalne, w których należy przedstawić ścieżkę ograniczenia deficytu. W dniu 8 października 2024 r. Rada Ministrów przyjęła *Średniookresowy plan budżetowo-strukturalny na lata 2025-2028* (dalej jako *Plan*), który następnie został przekazany do Komisji Europejskiej i Rady UE. Plan, będący strategią fiskalną na lata 2025-28, koncentruje się na przedstawieniu ścieżki redukcji deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych, przy równoczesnej dbałości o utrzymanie wzrostu gospodarczego i inwestycji publicznych. Najważniejszy element Planu stanowi ścieżka wydatków netto do

2028 r., która powinna zapewnić w średnim okresie zgodność deficytu i długu sektora z przepisami UE.

Równocześnie, wskutek wysokiego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. Polska w lipcu 2024 r. została objęta procedurą nadmiernego deficytu (EDP). W dniu 21 stycznia br. Rada UE przyjęła rekomendacje dla Polski, wyznaczając 2028 rok jako termin zlikwidowania nadmiernego deficytu¹³ oraz zalecając przestrzeganie tempa wzrostu wydatków netto przedstawionego w *Planie*.

Ścieżka wydatków w rekomendacji Rady UE

%	2024	2025	2026	2027	2028
Roczne tempo wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych	12,5	6,3	4,4	4,0	3,5
Skumulowane tempo wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych	12,5	19,6	24,9	29,9	34,4

Komisja Europejska będzie monitorować realizację zaleconej ścieżki dwa razy w ciągu roku (wiosną oraz jesienią w latach 2025-2029) na podstawie danych historycznych. Komisja nie będzie oceniać wysokości deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2025-28. Kluczowa jest zgodność z rekomendowanym przez Radę UE tempem wzrostu wydatków netto.

Wstępne informacje na temat realizacji ścieżki wydatkowej zostały przedstawione w pierwszym rocznym Sprawozdaniu z wdrażania „Średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego na lata 2025–2028”¹⁴ (dalej jako Sprawozdanie). Szacowane tempo wzrostu wydatków powinno być w 2025 roku niższe od rekomendowanego przez Radę (5,8% w ujęciu rocznym i skumulowanym 19,2%). Natomiast zgodnie z szacunkami Komisji z czerwca br.¹⁵, tempo wzrostu wydatków w 2025 r. (6,2%) będzie niższe od rekomendowanego przez Radę. Natomiast w ujęciu skumulowanym wyniesie 19,7%, czyli nieznacznie powyżej rekomendowanego. Jednak w ocenie Komisji prognozowane odchylenie jest zgodnie z elastycznością, wynikającą z krajowej klauzuli wyjścia. Dlatego Komisja zawiesiła procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski¹⁶.

¹³https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/96fe1eac-28f3-489c-989c-a48a0c49cab4_en?filename=ecofin_5037_pl.pdf

¹⁴<https://www.gov.pl/attachment/1e2d2306-23cc-4322-ac0e-d4910fc73e75>

¹⁵https://commission.europa.eu/document/download/4c876dd8-ae3-40f8-8568-f84ce06f9bfd_pl?filename=COM_2025_221_1_PL_ACT_part1_v2.pdf

¹⁶ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2025 r. (motyw 18).

Kolejne szacunki spełniania zaleconej ścieżki wydatkowej Polska przedstawi w październiku 2025 r. w raporcie z podjętych działań w celu realizacji rekomendacji EDP a następnie wiosną 2026 r. w kolejnym Sprawozdaniu.

Ponadto, 8 lipca 2025 r. Rada UE przyjęła rekomendacje o skoordynowanym uruchomieniu krajowych klauzul wyjścia w 15 państwach członkowskich, w tym w Polsce, co ma umożliwić przejście państwom członkowskim do wyższych wydatków na obronność na poziomie krajowym przy zapewnieniu stabilności zadłużenia. Aktywowanie tej klauzuli umożliwi odejście od rekomendowanej przez Radę UE ścieżki wydatków do wysokości przyrostu wydatków na obronność w stosunku do sytuacji przed wojną w Ukrainie, jednak nie więcej niż 1,5% PKB rocznie. Należy jednak pamiętać, że pomimo uruchomienia krajowej klauzuli wyjścia, unijny nadzór budżetowy nadal funkcjonuje a jego zasady obowiązują. Oznacza to, że wydatki na obronność przekraczające próg 3,1% PKB (według unijnej definicji COFOG, tj. klasyfikacji wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji) będą traktowane zgodnie z zasadami unijnego nadzoru budżetowego.

3. Stabilizująca reguła wydatkowa

Projekt ustawy budżetowej na rok 2026 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW)¹⁷. Reguła ta została wprowadzona do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1646), a w latach późniejszych były wprowadzane w niej zmiany zwiększające jej efektywność, dostosowujące do sytuacji nadzwyczajnych (np. pandemia COVID-19) oraz rozszerzające odsetek wydatków publicznych, które są nią objęte.

Zakresem stabilizującej reguły wydatkowej objęte są wydatki:

- organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów,
- jednostek samorządu terytorialnego i ich związków,
- związków metropolitalnych,
- jednostek budżetowych,
- agencji wykonawczych,
- instytucji gospodarki budżetowej,
- państwowych funduszy celowych,

¹⁷ SRW określona jest w art. 112aa, art. 112ab, art. 112d ustawy o finansach publicznych.

- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zarządzanych przez niego funduszy oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych,
- Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego,

SRW przewiduje wyłączenia transakcyjne (przedmiotowe). W SRW nie uwzględnia się m.in. (art. 112aa ust. 2 ustawy o finansach publicznych):

- wydatków budżetu środków europejskich,
- wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 3–6 ustawy o finansach publicznych,
- wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych
- wydatków na realizację planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w zakresie objętym finansowaniem ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5d ustawy o finansach publicznych,
- przepływów finansowych między organami i jednostkami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji,
- przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- wydatków na spłaty wartości nominalnych instrumentów dłużnych, w szczególności kredytów, pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych.

SRW objęte są natomiast skarbowe papiery wartościowe (wg wartości nominalnej) przekazane nieodpłatnie przez organy i jednostki objęte SRW podmiotom zaliczanym do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Kwota planowanych wydatków SRW na rok 2026, obliczona zgodnie z art. 112aa ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem art. 39 ustawy z dnia 28 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, wynosi 2.045.705.129 tys. zł. Kwota ta została ustalona w oparciu o:

- 1) kwotę wydatków za rok 2025 określona w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 przedłożonym Sejmowi, skorygowana zgodnie z aktualizacją prognoz deflatora produktu krajowego brutto oraz wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych (WYD^{*}₂₀₂₅) obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, równą 1.863.668.445 tys. zł,
- 2) wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych WPKB2026 wynoszący 1,0326 obliczony na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2019–2024, skorygowanej w sposób określony w art. 112d ust. 6 ustawy o finansach publicznych, oraz rocznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku 2025 i w roku 2026 prognozowanej w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2026,
- 3) prognozowany w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2026 deflator produktu krajowego brutto w roku 2026 na poziomie 1,030,
- 4) wielkość korekty kwoty wydatków K2026, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, obliczonej na podstawie art. 112ab ust. 2 ustawy o finansach publicznych, czyli wynikającej z zaleceń Rady Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w rozumieniu i kształcie nadanym poprzez zalecenia Rady z art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97, w wysokości +33.299.939 tys. zł, w tym +62.403.728 tys. zł wynikające z krajowej klauzuli wyjścia,
- 5) prognozowaną wartość ogółem działań dyskrejonalnych, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wynoszącą 30.248.433 tys. zł.

Zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych w kwocie wydatków wyznaczonej przez SRW uwzględnia się prognozowaną wartość ogółem działań dyskrejonalnych, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz. Urz. UE L 2024/1263 z 30.04.2024), mających wpływ na dochody organów i jednostek objętych SRW, z tytułu podatków lub składek wg ESA2010, planowanych lub przyjętych na rok budżetowy, jeżeli wartość każdego z tych działań w okresie 12 kolejnych miesięcy począwszy od miesiąca rozpoczęcia stosowania działania dyskrejonalnego przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok budżetowy przedłożonego Sejmowi. W przypadku planowanej w roku budżetowym rezygnacji z działań dyskrejonalnych dokonanych w latach

poprzednich, w prognozowanej wartości ogółem działań dyskrejonalnych w tym roku uwzględnia się wpływ na kwotę *WYD_n* dokonanych działań dyskrejonalnych, który wystąpiłby w przypadku braku rezygnacji z tych działań w roku budżetowym, z tym że w przypadku dokonywania w roku budżetowym aktualizacji wartości działań dyskrejonalnych uwzględnionych w latach poprzednich nie ma zastosowania warunek przekroczenia przez każde z nich 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok *n* przedłożonego Sejmowi, przy czym rok *n* nie jest wcześniejszy niż rok 2025.

W związku z tym działania dyskrejonalne uwzględnione w kwocie wydatków SRW w roku 2026 obejmują:

- 1) efekt braku zmian systemowych na skali podatkowej przy rosnących dochodach w wysokości 13.990.317 tys. zł;
- 2) podwyższenie stawki CIT w odniesieniu do podatników będących bankami, instytucjami kredytowymi, spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi, w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (UD288), w wysokości 6.600.000 tys. zł;
- 3) indeksację od dnia 1 stycznia 2026 roku stawek podatku akcyzowego na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie oraz urealnienie w ramach ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2313), urealnienie dotychczasowej akcyzowej mapy drogowej poprzez podwyższenie stawek akcyzy na wyroby tytoniowe i ich substytuty oraz objęcie zakresem tej mapy płynu do e-papierosów, a także opodatkowanie podatkiem akcyzowym urządzeń do waporyzacji oraz objęcie ich obowiązkiem oznaczania znakami akcyzy i wprowadzenie rocznej ważności znaków akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych, na takich samych zasadach jak w przypadku znaków akcyzy na papierosy, tytoń do palenia oraz wyroby nowatorskie w wysokości w ramach ustawy z dnia 20 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 340) oraz urealnienie dotychczasowej akcyzowej mapy drogowej w zakresie stawek akcyzy na napoje alkoholowe w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (UD289), o łącznym skutku 8.332.793 tys. zł;
- 4) wprowadzenie obligatoryjnego e-fakturowania przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w ramach ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1598), obejmującego czynności podlegające VAT w Polsce, w tym krajowe dostawy towarów i świadczenie usług dokonywane pomiędzy przedsiębiorcami (B2B), na rzecz organów publicznych

(B2G), z wyłączeniem faktur wystawianych na rzecz konsumentów (B2C), wraz z uwzględnieniem zwiększenia efektywności egzekucji należności podatkowych z tego tytułu, w łącznej wysokości 2.120.000 tys. zł;

- 5) uproszczenie systemu opłaty od środków spożywczych (tzw. Opłaty cukrowej) oraz wyeliminowanie zidentyfikowanych wątpliwości interpretacyjnych w obszarze opłaty w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (UD290), w łącznej wysokości 1.278.000 tys. zł;
- 6) aktualizację skutku objęcia systemem SENT przewozu betonu gotowego do wylania do wszystkich podmiotów w ramach procedowanego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi oraz niektórych innych ustaw (UD109) oraz rozszerzenie skutków tego działania o objęcie systemem SENT przewozu odzieży i obuwia w ramach projektu zmiany rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (MF947), w łącznej wysokości 42.780 tys. zł;
- 7) obniżenie i uproszczenie składki zdrowotnej dla przedsiębiorców, ze szczególnym wsparciem dla firm o niskich i średnich dochodach w ramach ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wyłączenie zbycia środków trwałych oraz jednoroczne obniżenie minimalnej podstawy opodatkowania (Dz. U. 2024 poz. 1915), w łącznej wysokości -606.239 tys. zł;
- 8) wycofanie uwzględnionych w kwocie wydatków na rok 2025 skutków podatku minimalnego CIT, będącego skutkiem ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, z uwagi na niższe niż szacowano wykonanie dochodów z tego tytułu i w efekcie szacunek działania poniżej progu 0,03% PKB dla działań dyskrejonalnych, w wysokości - 1.509.217 tys. zł.

Szacunkowe kwoty wydatków SRW na lata 2027-2029 wynoszą odpowiednio:

2.160.321 mln zł, 2.258.921 mln zł oraz 2.372.555 mln zł.

Limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2026 wynosi 1.498.663.394 tys. zł. Wysokość limitu wydatków została ustalona w oparciu o:

- 1) kwotę planowanych wydatków SRW;
- 2) prognozowane na 2026 rok skonsolidowane wydatki jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz związków metropolitalnych z uwzględnieniem m.in. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków w ostatnich latach oraz przewidywanego wykonania roku 2025;
- 3) planowane, skonsolidowane wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;

- 4) planowane, skonsolidowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia wyliczone na podstawie projektu planu finansowego NFZ, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 pkt. 3) lit. b) ustawy o finansach publicznych;
- 5) planowane, skonsolidowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określone w planie finansowym Funduszu;
- 6) planowane, skonsolidowane wydatki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 określone w planie finansowym Funduszu, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 pkt. 5) lit. b) ustawy o finansach publicznych;
- 7) planowane, skonsolidowane wydatki Funduszu Pomocy określone w planie finansowym Funduszu, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 pkt. 6) lit. a) ustawy o finansach publicznych;
- 8) wartość klauzuli obronnej, o której mowa w art. 112aa ust. 4a ustawy o finansach publicznych i która w 2026 roku wynosi 33.602.190 tys. zł. Stanowi ona sumę:
 - a) różnicy pomiędzy planowanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w 2026 roku (wydatki budżetu państwa oraz wydatki Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych w łącznej wysokości 102.781.620 tys. zł), a wartością dostaw sprzętu wojskowego planowanych do otrzymania w roku 2026 (43.025.970 tys. zł), wynoszącej 59.755.650 tys. zł;
 - b) różnicy pomiędzy wykonanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w 2024 roku (wydatki budżetu państwa oraz wydatki Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych w łącznej wysokości 58.999.700 tys. zł), a wartością dokonanych dostaw sprzętu wojskowego w 2024 roku (36.082.400 tys. zł), wynoszącej 22.917.300 tys. zł;
 - c) różnicy pomiędzy wartością planowanych na 2024 rok dostaw sprzętu wojskowego (31.926.570 tys. zł), a planowanymi na 2024 rok wydatkami na zakup sprzętu wojskowego (wydatki budżetu państwa oraz wydatki Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych w łącznej wysokości 80.997.330 tys. zł), uwzględnionej w klauzuli obronnej zawartej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na 2024 rok przedłożonego Sejmowi, wynoszącej - 49.070.760 tys. zł.

Analiza wrażliwości

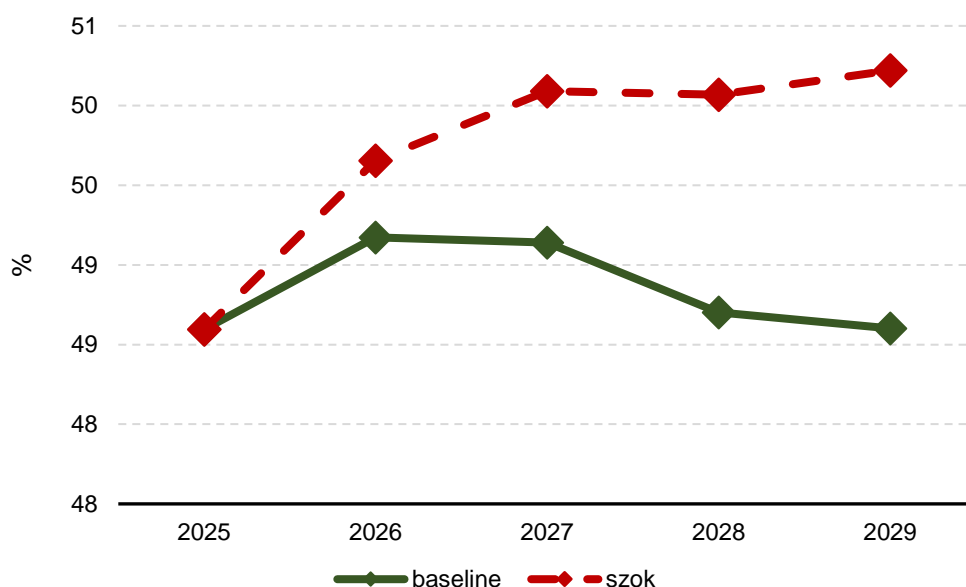
Zgodnie z art. 142 ust. 1 pkt. 2c ustawy o finansach publicznych, uzasadnienie do projektu ustawy budżetowej powinno zawierać analizę wrażliwości m.in. w zakresie poziomu kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, przy różnych założeniach dotyczących wzrostu gospodarczego.

Poniższy wykres przedstawia analizę wrażliwości kwoty wydatków w latach 2026-2029 na spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce. Przyjęto, że w alternatywnym (szokowym) scenariuszu nominalne tempo wzrostu PKB – w efekcie redukcji realnego tempa wzrostu

PKB – obniża się trwale o 1 pkt proc. w stosunku do scenariusza bazowego. Redukcję tę osiągnięto poprzez przyjęcie, że jej źródłem są wszystkie składowe PKB proporcjonalnie do swojego udziału w PKB.

Wyniki symulacji wskazują, że w scenariuszu szokowym relacja wydatków podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową do PKB byłaby w latach 2026-29 wyższa niż w scenariuszu bazowym, ze względu na wolniejszy wzrost PKB od uwzględnianego w formule SRW 8-letniego indykatora wzrostu i niższą korektę kwoty wydatków, co potwierdza antycykliczne właściwości SRW. Z uwagi na statyczny charakter symulacji poniższe wyniki należy interpretować z ostrożnością.

Wykres 6. Reakcja poziomu kwoty wydatków (w %PKB) na trwały spadek tempa wzrostu PKB

Źródło: Ministerstwo Finansów.

4. Sektor finansów publicznych

4.1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

Deficyt i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych jest liczony według zasad Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych¹⁸ (ESA2010) oraz wytycznych zawartych w Podręczniku deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD)¹⁹.

¹⁸ *European System of Integrated Economic Accounts* wprowadzony w życie rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 roku

¹⁹ *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD)*, edycja 2022

Zgodnie z definicją określoną w par. 2.111 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w *sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej* sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się z jednostek instytucjonalnych będących producentami nierynkowymi, których produkcja globalna przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowanych z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także z jednostek instytucjonalnych, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego.

Cechą charakterystyczną przy klasyfikacji sektorowej wg metodyki ESA2010 jest to, że przy klasyfikacji uwzględnia się przede wszystkim kryteria ekonomiczne i instytucjonalne (ESA2010; 2.34), kryteria formalnoprawne mają mniejsze znaczenie, a zatem definicja wg ESA2010 jest definicją funkcjonalną, stąd klasyfikacja sektorowa każdej jednostki poprzedzona musi być szczegółową analizą. Analizie poddaje się, w szczególności sposób organizacji i kontroli jednostki, a także zasady ekonomiczne jakimi kieruje się jednostka prowadząc działalność. Konsekwencją takiego podejścia jest płynny zakres tego sektora - możliwa reklasyfikacja w wyniku zmian w zakresie spełnienia przez jednostkę kryterium prawnego lub ekonomicznego.

Warto podkreślić także, że statystyki wg metodyki unijnej (ESA2010) bazują na metodyce powszechnie stosowanej w rachunkowości, tj. memoriale (rejestracja transakcji odbywa się w momencie, kiedy transakcja ma miejsce, a nie w momencie płatności/przepływu środków pieniężnych). Różnice te znalazły odzwierciedlenie m.in. w stabilizującej regule wydatkowej (SRW)²⁰ w postaci tzw. klauzuli obronnej, która pozwala na szczególne traktowanie wydatków związanych ze zwiększaniem potencjału obronnego, poprzez jej dodanie w algorytmie ustalania limitu wydatków SRW. W efekcie różnica między wydatkami kasowymi a wartością dostaw sprzętu w danym roku zwiększa lub zmniejsza limit SRW.

Od lipca 2024 roku Polska jest na podstawie decyzji Rady UE²¹ objęta procedurą nadmiernego deficytu (procedura EDP). Otwarcie wobec Polski procedury EDP wynikało z istotnego przekroczenia przez deficyt²² sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. wartości odniesienia określonej w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (próg ten wynosi 3% PKB) przy czym uznano, że przekroczenie to nie ma charakteru wyjątkowego, w rozumieniu *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* i paktu stabilności

²⁰ SRW co do zasady jest oparta na podejściu kasowym.

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2133>

²² Kryterium deficytu jest spełnione, jeżeli deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w poprzednim roku (2023) i deficyt planowany na bieżący rok (2024) nie przekraczają 3% PKB. W przypadku gdy którykolwiek z nich przekracza ten próg, Komisja bada, czy wskaźnik deficytu zmniejszył się znacznie oraz w sposób stały i czy jest bliski wartości odniesienia. Sprawdza również, czy przekroczenie przez deficyt wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy i tymczasowy oraz czy wskaźnik pozostaje bliski wartości odniesienia. (za: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0598>).

i wzrostu, ani tymczasowego. W styczniu 2025 roku Rada UE przyjęła rekomendacje dla Polski dotyczące zlikwidowania nadmiernego deficytu, wyznaczając rok 2028 jako termin zlikwidowania nadmiernego deficytu. Wskazała też, że w tym celu niezbędne jest przestrzeganie tempa wzrostu wydatków netto²³ przedstawionego w *Średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym na lata 2025-2028* przyjętym przez rząd i przekazanym do instytucji UE w październiku 2024 roku. Należy podkreślić, że dokonywana przez Komisję Europejską cykliczna ocena wdrażania przez państwa członkowskie rekomendacji Rady UE (zarówno dotyczących procedury nadmiernego deficytu, jak i zatwierdzających średniookresowe plany budżetowo-strukturalne) polega wyłącznie na ocenie przestrzegania zaleconej przez Radę UE ścieżki wydatków.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych prognozowany na rok 2026 będzie przede wszystkim wypadkową przestrzegania zalecanej ścieżki wydatków wynikającej z procedury EDP oraz uruchomienia krajowej klauzuli wyjścia²⁴. Uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia pozwala w latach 2025–2028 na odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto, które Rada ustaliła w swoim zaleceniu z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Polski. Maksymalna dopuszczalna wysokość tego odchylenia odpowiada wzrostowi, w relacji do PKB, wydatków obronnych (wydatki wg definicji COFOG) względem roku 2021 r., jednak nie więcej niż 1,5% PKB²⁵. Ww. odchylen od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto ustalonych przez Radę nie rejestruje się na rachunku kontrolnym Polski jako obciążeń, o których mowa w art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97.

Do projektu ustawy budżetowej na rok 2026 została zastosowana stabilizująca reguła wydatkowa (SRW), która określa maksymalny dopuszczalny poziom większości wydatków jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych. Reguła ta obejmuje wydatki budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, związku metropolitalnego, agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zarządzanych przez niego funduszy, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez

²³ „Wydatki netto” oznaczają wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecyjne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

²⁴ Zalecenie Rady zezwalające Polsce na odchylenie od maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto ustalonych przez Radę na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1263 (Uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia).

²⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10475-2025-INIT/en/pdf>

Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowego Funduszu Zdrowia, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy *o finansach publicznych*, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw. Zastosowana w SRW korekta poziomu wydatków jednostek nią objętych uwzględnia zalecenia Rady Unii Europejskiej wydane na podstawie *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych jest determinowany zarówno wynikiem jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (art. 9 ustawy *o finansach publicznych*), jak i tych jednostek, które spełniają kryteria zaliczenia je do sektora według metodyki unijnej, a które nie są częścią sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy *o finansach publicznych*. W szczególności, wynik ten uwzględnia wynik funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego (BGK) na podstawie odrębnych ustaw, takich jak Krajowy Fundusz Drogowy, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy czy Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych.

Mając na uwadze ramy instytucjonalne determinujące ścieżkę wydatków oraz uwarunkowania makroekonomiczne prognozuje się, że w 2026 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych ukształtuje się powyżej wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych (3% PKB) określonego w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) i wyniesie ok. 6,5 % PKB.

Na prognozowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2026 r. największy wpływ będzie miał deficyt budżetu państwa (gdzie górny limit wydatków ustalany jest na podstawie SRW), co jest zgodne z zapoczątkowaną przy zeszłorocznym projekcie budżetu kierunkową zmianą w podejściu do konstrukcji budżetu jako planu finansowego państwa, finansującego jego zadania.

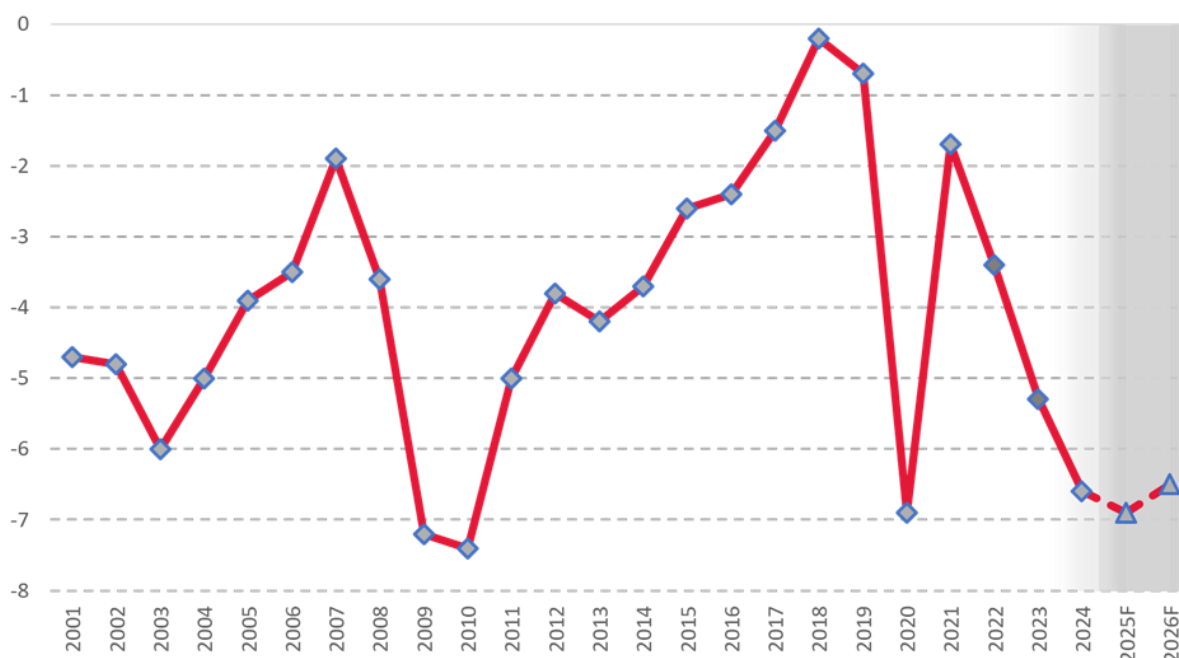
W roku 2026, podobnie jak w latach wcześniejszych, priorytetowo traktowane będą wydatki na obronność. Na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej z budżetu państwa przeznaczone będą środki w wysokości nie niższej niż 3% PKB oraz dodatkowe nakłady z Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych.

Rok 2026 będzie także kolejnym rokiem wzrostu nakładów na opiekę zdrowotną. Zgodnie z ustawą *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* wskaźnik minimalnych nakładów na finansowanie ochrony zdrowia (%PKB) ulegnie podwyższeniu z 6,50% w 2025 r. do 6,80% w 2026 r.

Prognoza deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych, oprócz uwzględnienia różnic metodycznych dostosowujących do metodyki unijnej (ESA 2010), uwzględnia także prognozowaną różnicę pomiędzy planowanymi na limitach wydatkach/kosztach

uwzględnianych w planach finansowych jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych a ich rzeczywistą realizacją.

Wykres 7. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (w % PKB)

KE prognozuje (maj 2025 r.)²⁶, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych dla Polski (ESA2010) w 2026 r. wyniesie 6,1% PKB. Istotny wpływ na sytuację budżetową mają znaczące wydatki na obronę narodową. Prognoza Komisji oparta jest na standardowym podejściu *no-policy change*, czyli uwzględnia jedynie działania wynikające z obowiązujących lub uchwalonych i oczekujących na wejście w życie przepisów prawnych lub programów czy innych instrumentów rządowych, a także z projektów przepisów prawnych, projektów programów i innych instrumentów rządowych, nad którymi prace są zaawansowane w stopniu pozwalającym uznać, że nie ulegną one zmianom na etapach kolejnych (np. projekty ustaw skierowane do podpisu Prezydenta RP, uchwały Rady Ministrów rekomendowane do przyjęcia przez Radę Ministrów itp.). Z uwagi na powyższe prognoza powyższa nie uwzględnia dostępnych obecnie danych o bieżącej sytuacji makroekonomicznej oraz szeregu decyzji budżetowych.

²⁶https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/poland/economic-forecast-poland_en

4.2. Dług publiczny

W tabeli znajdują się prognozy poziomu długu publicznego i jego relacji do PKB na koniec 2025 r. i 2026 r.

Wyszczególnienie	2024	2025	2026**
Państwowy dług publiczny			
mld zł	1.611,6	1.907,4	2.240,3
% PKB	44,3	48,9	53,8
Kwota, o której mowa w art. 38a pkt 3 ustawy o finansach publicznych*			
mld zł	1.460,2	1.751,1	2.190,0
% PKB	40,1	44,9	52,6
Dług Skarbu Państwa			
mld zł	1.629,3	1.956,2	2.304,5
% PKB	44,7	50,1	55,4
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (definicja UE)			
mld zł	2.012,7	2.331,1	2.753,6
% PKB	55,3	59,8	66,2

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

**) Zakładana kwota zarówno państwowego długu publicznego, jak i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na koniec 2026 r. uwzględnia zwiększenie długu wynikające z przekazania beneficjentom środków w ramach części pożyczkowej z KPO w łącznej wysokości 129,1 mld zł, tj. 3,1% PKB. Docelowo w kolejnych latach spłata pożyczek udzielonych z budżetu państwa w ramach KPO będzie działała pomniejszająco na wysokość długu publicznego.

Przy przyjętych założeniach, w tym uwzględniając limit deficytu zapisany w projekcie ustawy budżetowej na 2026 rok, przewidywana relacja państwowego długu publicznego do PKB wyniesie 48,9% w 2025 r., a następnie wzrośnie do 53,8% w 2026 r., pozostając poniżej progu ostrożnościowego 55% określonego w ustawie o finansach publicznych.

Przewidywana relacja do PKB długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) wyniesie 59,8% na koniec 2025 r. i 66,2% na koniec 2026 r.

Kształtowanie się długu publicznego w latach 2025-2026 będzie głównie rezultatem finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa, w szczególności związanych z realizacją części pożyczkowej KPO (w tym wzrost o 2,8% PKB w 2026 r.) oraz nakładów na obronność.

Rozdział II

Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2025 r.

W ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r. zaplanowano:

1) w zakresie środków krajowych:

- łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 632.848.215 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 921.618.215 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na dzień 31 grudnia 2025 r. na kwotę nie większą niż 288.770.000 tys. zł,

2) w zakresie środków europejskich:

- łączną kwotę dochodów w wysokości 109.889.873 tys. zł,
- łączną kwotę wydatków w wysokości 137.874.999 tys. zł,
- wynik budżetu środków europejskich w wysokości minus 27.985.126 tys. zł.

Dochody, wydatki, deficyt

Zaktualizowana prognoza wskazuje, że dochody budżetu państwa w 2025 r. będą niższe od zgromadzonych w 2024 r. o ok. 19,8 mld zł. Spadek dochodów budżetu państwa w stosunku do 2024 r. jest głównie wynikiem zmian w zakresie podziału dochodów z PIT pomiędzy budżet państwa i samorządy. W zakresie pozostałych dochodów podatkowych przewiduje się, że największy wzrost w stosunku do 2024 r. wystąpi w podatku VAT o 37,3 mld zł, w podatku CIT oraz akcyzowym - wzrosty odpowiednio o 5,8 mld zł i 4,7 mld zł. Dochody niepodatkowe w 2025 r. prognozowane są na poziomie niższym niż w 2024 r. o 1,7 mld zł, co jest spowodowane brakiem w 2025 r. wpłaty jednostek samorządu terytorialnego (efekt wspomnianej powyżej zmiany sposobu szacowania udziałów do przekazania JST w PIT i CIT).

Szacuje się, że dochody budżetu państwa w 2025 r. będą niższe niż założone w ustawie budżetowej na 2025 r. o około 29 mld zł, tj. o 4,7%. Największe odchylenia w stosunku do prognozy z ustawy budżetowej dotyczą podatku VAT (24,5 mld zł), podatku akcyzowego (3,1 mld zł) oraz podatku CIT (4,7 mld zł) i PIT (3,6 mld zł). Natomiast w obszarze dochodów niepodatkowych zakłada się wyższe niż przewidziano w ustawie budżetowej wykonanie o ponad 5 mld zł, głównie dzięki większym wpływom z dywidend oraz dochodów od państwowych jednostek budżetowych.

Wypełniając postanowienia ustawy budżetowej na dany rok Minister Finansów działa na podstawie m.in. ustawy o finansach publicznych. Systematyczna weryfikacja wydatków budżetowych, która wpisuje się w politykę oszczędnego i celowego gospodarowania środkami publicznymi (art. 44 ustawy o finansach publicznych nakazuje realizację wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z założeniem uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów) umożliwia identyfikację tzw. naturalnych oszczędności w realizacji wydatków budżetowych. W ostatnich latach niewykonanie wydatków zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem wahało się w przedziale od 2% do nawet 4,9% (w 2024 r. 3,7%, tj. 32,1 mld zł, a w 2023 r. 4,9%, tj. 33,8 mld zł).

Skala oszczędności w danym roku z reguły jest znana w ostatnim kwartale roku budżetowego. Na obecnym etapie realizacji budżetu, mając na względzie przede wszystkim stabilną sytuację na rynku pracy i tym samym stabilną kondycję finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednym z istotnych parametrów, który pozwala na obiektywną ocenę utrzymania zdolności funduszu do wypłaty świadczeń, jest wskaźnik pokrycia wydatków wpływami ze składek i ich pochodnych, który w pierwszym półroczu 2025 r. wyniósł 83,4%) szacuje się, że w skali całego 2025 roku wydatki będą istotnie niższe od zakładanych w ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r.

Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, że deficyt budżetu państwa nie przekroczy wartości określonej w ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r., tj. 288,8 mld zł.

Finansowanie

Przewiduje się, że w 2025 roku potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 300.522,2 mln zł wobec kwoty 366.663,2 mln zł przyjętej w ustawie budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 341.786,5 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 41.264,2 mln zł.

Szczegółowe omówienie potrzeb pożyczkowych zostało przedstawione w rozdziale XI.

Rozdział III

Podstawowe wielkości budżetu państwa w 2026 r.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 determinuje konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, kwota planowanych wydatków jednostek objętych stabilizującą regułą wydatkową obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 uofp oraz kwota planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 uofp, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. W ustawie budżetowej prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

W projekcie ustawy budżetowej na 2026 rok w zakresie środków krajowych zaplanowano:

- dochody budżetu państwa na kwotę 647.200.000 tys. zł,
- wydatki budżetu państwa na kwotę 918.940.000 tys. zł,
- kwotę planowych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust.1 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.045.705.129 tys. zł,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.498.663.394 tys. zł,
- deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 271.740.000 tys. zł.

Budżet środków europejskich w przedkładanym projekcie ustawy budżetowej na 2026 rok uwzględnia:

- dochody w wysokości 137.906.803 tys. zł,
- wydatki w wysokości 174.111.511 tys. zł,
- oraz ujemny wynik budżetu środków europejskich w wysokości 36.204.708 tys. zł.

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2025 r.

Kształtowanie się dochodów podatkowych budżetu państwa w 2025 r. jest determinowane obecną sytuacją gospodarczą. W ujęciu realnym spodziewana jest poprawa sytuacji makroekonomicznej. W 2025 r. spodziewany jest wzrost realny PKB na poziomie 3,4% wobec obserwowanego w 2024 r. wzrostu o 2,9%. Realny wzrost spożycia prywatnego w 2025 r. wyniesie według prognoz 3,4% wobec zaobserwowanego w 2024 r. wzrostu o 3,0%.

Na poziom głównych dochodów podatkowych największy jednak wpływ ma kształtowanie się bazy podatkowej mierzonej w wartościach nominalnych. W 2025 r. spodziewany jest wzrost PKB w ujęciu nominalnym o 7,1% wobec wzrostu o 6,6% w 2024 r. Przewidywane w 2025 r. tempo wzrostu spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym wyniesie 7,2% wobec wzrostu o 6,5% w 2024 r. Poziom dochodów podatkowych w 2025 r. będzie determinowany również przez efekty zmian systemowych.

W podatku akcyzowym na dochody w 2025 r. wpływa podwyższone o 5% stawki akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane (z wyłączeniem cydru i perry o mocy do 5%) i wyroby pośrednie. Ponadto o 25% podwyższono stawkę kwotową na papierosy, o 50% stawkę kwotową na wyroby nowatorskie, o 38% stawkę kwotową na tytoń do palenia, o 25% stawkę na cygara i cygaretki, o 75% stawkę na płyn do papierosów elektronicznych oraz o 38% stawkę na susz tytoniowy.

Otoczenie makroekonomiczne, w tym m.in. fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej, fundusz emerytur i rent oraz nominalny PKB, to główne determinanty bazy podatku dochodowego od osób fizycznych. Jednak zasadniczy wpływ na wykonanie dochodów budżetu państwa z PIT w 2025 r. ma reforma zmieniająca sposób ustalania oraz wysokość dochodów JST z tytułu udziału w dochodach z PIT. Dotychczas wysokość udziałów samorządów była zależna od prognozowanych oraz wykonanych dochodów podatkowych. Począwszy od 2025 r. zależy ona m.in. od historycznych dochodów (oraz przychodów) wykazywanych przez podatników tego podatku w rozliczeniu rocznym. Jednym ze skutków reformy jest wzrost wysokości udziałów zaplanowanych na cały rok. Podczas gdy w 2024 r. JST otrzymały 81,1 mld zł (wliczając przekazane dodatkowe, jednorazowe udziały w wysokości 8,2 mld zł), to kwota zaplanowana na 2025 r. wynosi 174,1 mld zł, co stanowi wzrost o 92,9 mld zł (114,5%) r/r. Dodatkowo na dochody z PIT w 2025 r. oddziałuje zmiana polegająca na tym, że począwszy od stycznia 2025 r. podatnicy prowadzący działalność gospodarczą mają również możliwość wyboru rozliczania uzyskiwanych dochodów w ujęciu kasowym (tzw. kasowy PIT).

Poza bieżącą sytuacją finansową przedsiębiorstw na wykonanie wpływów z CIT w 2025 roku wpływ miało mniej korzystne dla budżetu państwa saldo rozliczenia rocznego za 2024 r. Według GUS w I półroczu br. wynik finansowy brutto przedsiębiorstw niefinansowych wzrósł w ujęciu rocznym o 5%, zysk brutto wzrósł o 4,7%, zaś strata brutto o 3,7%. Wynik finansowy netto wzrósł o 4,4% r/r. Warto zaznaczyć, że w 2024 r. wynik finansowy wyniósł 218,4 mld zł (spadek o 23,1% r/r), natomiast straty brutto wzrosły o 22,3% r/r. Z kolei według danych KNF wynik finansowy brutto banków w I półroczu 2025 r. był o 22,5% wyższy r/r.

Zaktualizowana prognoza wskazuje, że dochody budżetu państwa w 2025 r. będą niższe od zgromadzonych w 2024 r. o ok. 19,8 mld zł. Spadek dochodów budżetu państwa w stosunku do 2024 r. jest głównie wynikiem zmian w zakresie podziału dochodów z PIT pomiędzy budżet państwa i samorządy. W zakresie pozostałych dochodów podatkowych przewiduje się, że największy wzrost w stosunku do 2024 r. wystąpi w podatku VAT o 37,3 mld zł, w podatku CIT oraz akcyzowym – wzrosty odpowiednio o 5,8 mld zł i 4,7 mld zł. Dochody niepodatkowe w 2025 r. prognozowane są na poziomie niższym niż w 2024 r. o 1,7 mld zł, co jest spowodowane brakiem w 2025 r. wpłaty jednostek samorządu terytorialnego (efekt wspomnianej powyżej zmiany sposobu szacowania udziałów do przekazania JST w PIT i CIT).

Przewiduje się, że dochody budżetu państwa w 2025 r. będą niższe niż prognozowane w ustawie budżetowej na 2025 r. o ok. 29,4 mld zł, tj. o 4,7%. Największa różnica w stosunku do prognozy z ustawy budżetowej wystąpi w podatku VAT (24,5 mld zł), w podatku akcyzowym (3,1 mld zł) oraz w podatku CIT i PIT (odpowiednio 4,7 mld zł i 3,6 mld zł). Dochody niepodatkowe będą wyższe niż przewidziano w ustawie budżetowej o 5,3 mld zł, głównie z powodu wyższych wpływów z dywidend oraz dochodów od państwowych jednostek budżetowych.

Gorsza, niż pierwotnie prognozowano, realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów podatkowych jest głównie spowodowana znacząco różną, od pierwotnie zakładanej, realizacją scenariusza makroekonomicznego. Realny wzrost PKB w 2025 r. przewidywany jest na poziomie niższym niż prognozowano w ustawie budżetowej na 2025 r. o 0,5 pkt proc. Z punktu widzenia prognozy dochodów z VAT najważniejsze jest tempo wzrostu spożycia prywatnego. W chwili obecnej przewiduje się, że realne tempo wzrostu spożycia prywatnego będzie niższe od tego planowanego w ustawie budżetowej na 2025 r. o 0,9 pkt proc.

Dla wielkości dochodów budżetowych oprócz procesów realnych kluczowy wpływ mają wielkości nominalne. W 2025 r. mamy do czynienia z pozytywnym, z punktu widzenia równowagi makroekonomicznej, wyhamowaniem tempa wzrostu cen. Proces ten jest z pewnością korzystny dla konsumentów, jednak z punktu widzenia procesu gromadzenia dochodów budżetowych obniżenie tempa wzrostu cen przekłada się wprost na niższą dynamikę bazy podatkowej podatku VAT, co negatywnie oddziałuje na wielkości dochodów.

W 2025 r. przewiduje się, że dynamika nominalna spożycia prywatnego będzie niższa o 2,4 pkt proc. w stosunku do prognozy zawartej w ustawie budżetowej na 2025 r.

2. Dochody budżetu państwa w 2026 r.

Poziom dochodów budżetu państwa w 2026 r. będzie determinowany sytuacją makroekonomiczną, planowanymi zmianami systemowymi oraz działaniami mającymi na celu wzmocnienie strony dochodowej poprzez polepszenie szeroko rozumianej ściągalności podatkowej i zmniejszenie szarej strefy.

W przyjętym scenariuszu makroekonomicznym w 2026 r. warunki gromadzenia dochodów będą nieznacznie mniej korzystne niż w 2025 r. Choć realne tempo wzrostu PKB jest przewidywane na poziomie 3,5%, tj. nieznacznie wyższym niż w 2025 r., to w ujęciu nominalnym tempo wzrostu PKB w 2026 r. jest prognozowane na poziomie 6,6%, tj. o 0,5 pkt procentowego mniej niż w 2025 r. Z uwagi na przewidywane wyhamowywanie tempa wzrostu cen w 2026 r., spożycie prywatne w ujęciu nominalnym wzrośnie w 2026 r. o 6,4% wobec wzrostu o 7,2% w 2025 r.

Wskaźnikami makroekonomicznymi, które w głównym stopniu determinują prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,5%, nominalnym o 6,6%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (3,0%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 6,4%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,4%).

Prognozuje się, że w 2026 r. dochody podatkowe budżetu państwa wzrosną o 8,1% r/r w ujęciu nominalnym. Największy wzrost dochodów spodziewany jest w podatku CIT, co jest bezpośrednio związane z planowanym podwyższeniem stawki podatku dla sektora bankowego.

W zakresie dochodów budżetu państwa z podatku PIT w 2026 r. istotne znaczenie, oprócz środowiska makroekonomicznego, będzie miał wzrost dochodów JST z tytułu udziału w dochodach z PIT ze 174,1 mld zł w 2025 r. do 193,8 mld zł (wzrost o 11,4% r/r). Wpływ na dochody podatkowe będzie miała również reforma wprowadzająca nowy instrument oszczędnościowo-inwestycyjny OKI, który będzie stanowił alternatywę dla obecnie obowiązującego sposobu opodatkowania dochodów z aktywów finansowych.

W podatku VAT, zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 24 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 poz. 896), zakłada się

podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego z obecnych 200 000 zł do 240 000 zł.

Przepisy wchodzą w życie od 1 stycznia 2026 r.

W ramach działań uszczelniających został wprowadzony Krajowy System e-Faktur (KSeF), jako kolejne rozwiązanie uzupełniające w stosunku do już wprowadzonych narzędzi, tj.:

JPK_VAT z deklaracją czy kas on-line. KSeF to system teleinformatyczny, który pozwoli na weryfikację danych w czasie zbliżonym do rzeczywistego oraz na szybsze wykrycie i skuteczniejsze zwalczanie oszustw podatkowych.

Rozwiązanie to w pierwszej kolejności zostało wprowadzone w formie dobrowolnej, a następnie przewidziano wejście w życie 1 lipca 2024 r. wersji obligatoryjnej. Wersja obligatoryjna została jednak odroczone w czasie z 1 lipca 2024 r. na 1 lutego 2026 r., z uwagi na zdiagnozowane błędy techniczne systemu, które uniemożliwiły wprowadzenie obligatoryjnego KSeF w zakładanym wcześniej terminie.

W podatku akcyzowym na dochody w 2026 r. będzie miało wpływ podwyższenie o 15% stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie. Od 1 stycznia 2026 r. będą obowiązywały podwyższone części kwotowe stawek akcyzy: na papierosy o 20%, na tytoń do palenia o 30%, na wyroby nowatorskie o 20% (w porównaniu z poziomem stawek z 2025 r.). Podwyższone zostaną stawki akcyzy na cygara i cygaretki o 20% oraz na płyn do papierosów elektronicznych o 50% w stosunku do stawek obowiązujących w 2025 r.

Na dochody w 2026 r. będą miały wpływ również zmiany wprowadzające od 1 sierpnia 2025 r. opodatkowanie nowych wyrobów akcyzowych wpisanych do mapy drogowej, w perspektywie do 2027 r., zakładające: podwyższenie stawki akcyzy na saszetki nikotynowe oraz inne wyroby nikotynowe o 50 zł za kilogram w stosunku do stawek obowiązujących w 2025 r. Dodatkowo w 2026 r. na poziom dochodów budżetu państwa będą oddziaływały zmiany wprowadzające od 1 lipca 2025 r. opodatkowanie urządzeń do waporyzacji oraz zestawów części do urządzeń do waporyzacji, jak również podwyższoną stawkę na płyn do papierosów elektronicznych zawartego w jednorazowych papierosach elektronicznych.

Dodatkowo na dochody budżetu państwa będą pozytywnie wpływały działania uszczelniające prowadzone przez KAS.

Działania te będą polegać między innymi na:

- zwiększeniu efektywności egzekucji administracyjnej poprzez aktywne
- poszukiwanie majątku, w szczególności z wykorzystaniem informacji o fakturach / JPK oraz rachunkach papierów wartościowych,
- zmniejszaniu zaległości podatkowych w obszarze akcyzy,

- wejściu w życie z dniem 1 października 2025 r. przepisów zmieniających przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej dopuszczające możliwość składania deklaracji pierwotnej oraz korekty częściowej w toku kontroli celno-skarbowej,
- zintensyfikowaniu działań ukierunkowanych na poprawę ściągalności należności publicznoprawnych, uszczelnieniu systemu podatkowego oraz zwiększeniu efektywności prowadzonych szeroko rozumianych kontroli celno-skarbowych z wykorzystaniem danych pozyskanych w ramach czynności analitycznych.

Dochody budżetu państwa w latach 2024-2026 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2024	PW2025	2026 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	623.239.831	603.403.535	647.200.000
Dynamika nominalna	%	108,6	96,8	107,3
Dynamika realna	%	104,8	93,4	104,1
W relacji do PKB	%	17,1	15,5	15,6

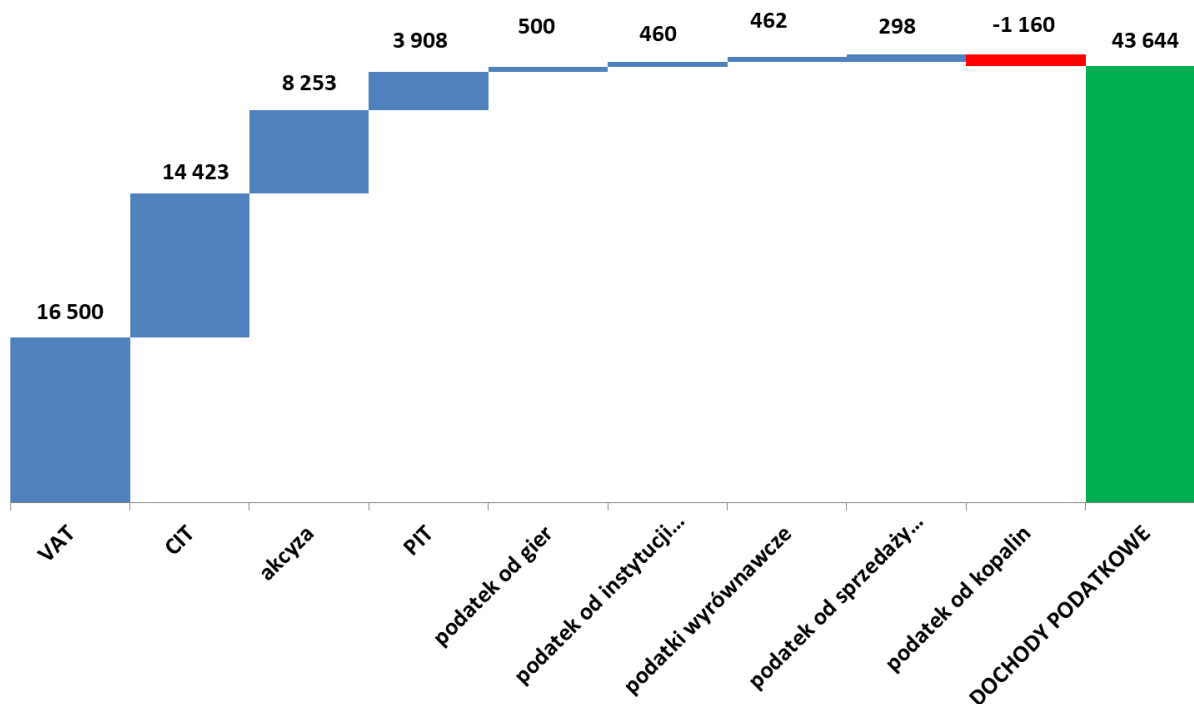
3. Dochody podatkowe

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2024-2026 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2024	PW2025	2026 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe	tys. zł	555.936.540	536.278.453	579.922.620
z tego:				
Podatek od towarów i usług		287.683.369	325.000.000	341.500.000
Podatek akcyzowy		90.315.131	95.000.000	103.253.000
Podatek od gier		5.266.226	6.000.000	6.500.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		60.239.720	66.000.000	80.423.109
Podatek dochodowy od osób fizycznych		97.599.844	28.128.902	32.036.796
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		4.034.086	4.360.000	3.200.000
Podatek od niektórych instytucji finansowych		6.441.306	7.130.000	7.590.000
Podatek od sprzedaży detalicznej		4.356.859	4.659.550	4.957.715
Podatki wyrównawcze				462.000
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	109,7	96,5	108,1
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	105,9	93,0	105,0
W relacji do PKB	%	15,3	13,7	13,9

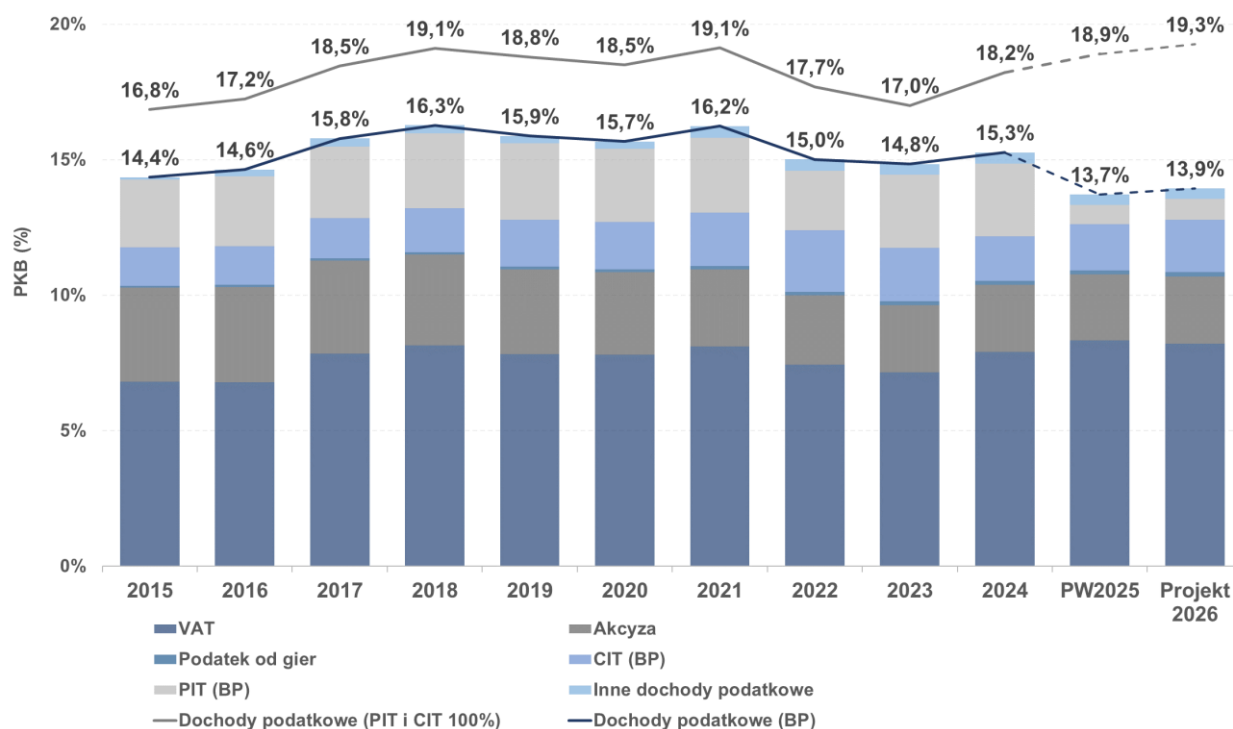
Prognozowany wzrost dochodów podatkowych w 2026 r. w porównaniu do prognozowanego wykonania w 2025 r. w podziale na poszczególne podatki prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1. Główne źródła zmian w poziomie dochodów podatkowych budżetu państwa w 2026 r. w porównaniu do 2025 r. (w mln zł)

Na kolejnym wykresie zaprezentowano dochody podatkowe budżetu państwa w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem udziałów jednostek samorządu terytorialnego przekazywanych z całkowitych wpływów z tego podatku oraz bez tych udziałów.

Wykres 2. Dochody podatkowe budżetu państwa (BP) oraz dochody podatkowe z uwzględnieniem udziałów JST (PIT i CIT 100%) w relacji do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

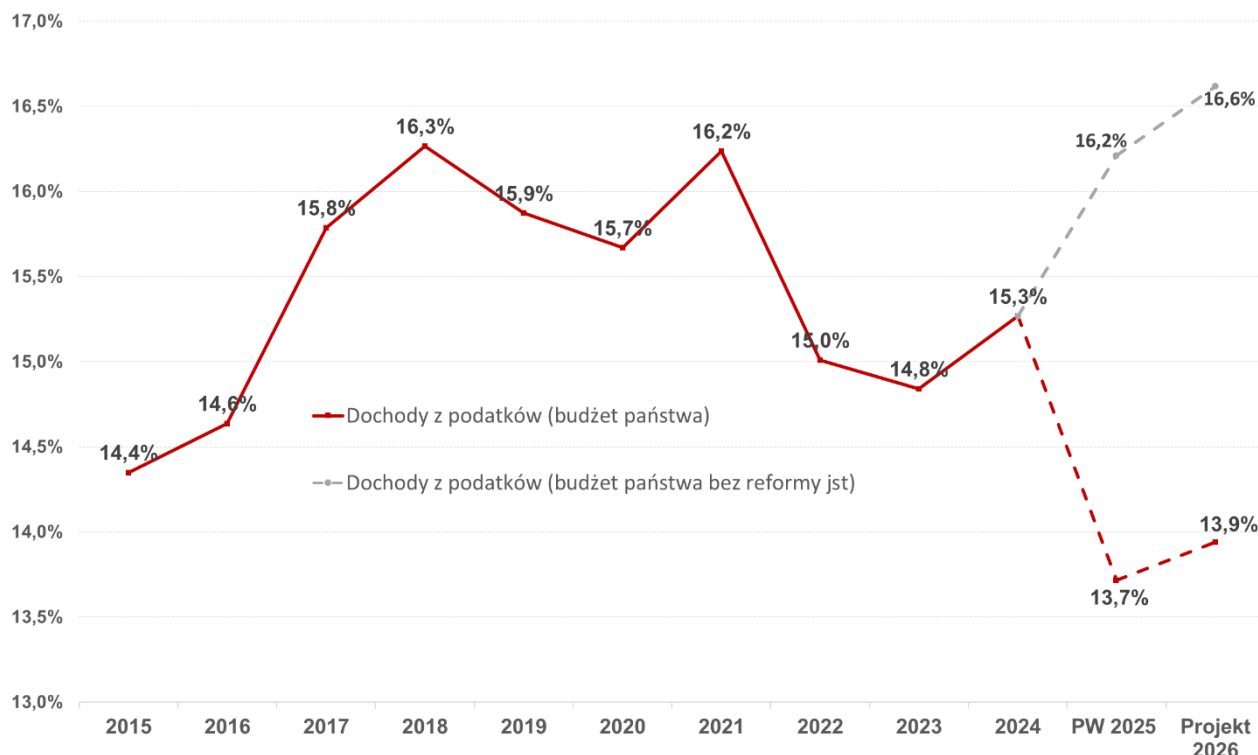

Źródło: dane GUS, MF

Dochody podatkowe budżetu państwa spadają w relacji do PKB w 2025 r. głównie z uwagi na zmiany w zakresie wielkości udziałów JST w podatku PIT i CIT. W celu zapewnienia porównywalności danych na wykresie przedstawiono także całościowe wpływy podatkowe, które obejmują również przekazane udziały dla jednostek samorządu terytorialnego (PIT i CIT 100%). Dzięki temu otrzymano porównywalny między latami szereg dochodów podatkowych, oczyszczony o zmiany udziałów JST w podatku PIT i CIT. W tym ujęciu dochody podatkowe rosną z 18,9% w 2025 r. do 19,3% PKB w 2026 r., tj. o 0,4 pkt proc. Jak pokazano na wykresie nr 1, w największym stopniu odpowiada za to wzrost dochodów z VAT oraz CIT.

Kolejny wykres prezentuje relację samych tylko dochodów podatkowych budżetu państwa do PKB na w latach 2015-2024 oraz prognozy na kolejne dwa lata, tj. 2025-2026, w warunkach bez reformy JST.

Wykres 3. Relacja dochodów podatkowych budżetu państwa do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

W 2026 r. relacja dochodów podatkowych budżetu państwa do PKB wzrośnie do poziomu 13,9%, czyli będzie o 0,2 pkt proc. wyższa w porównaniu z 2025 r. Wzrost relacji dochodów budżetu państwa obserwowany w 2026 r. jest spowodowany głównie wzrostem udziału dochodów z CIT do PKB w wyniku planowanej zmiany stawki podatku dla sektora bankowego.

Stabilizacja relacji dochodów z PIT do PKB wynikała z jednej strony ze wzrostu całkowitej kwoty wpływów z tego podatku (budżet państwa + JST), na skutek poprawy otoczenia makroekonomicznego, z drugiej strony na relację wpłynął wzrost udziałów przekazanych JST z tytułu udziału w dochodach z PIT w porównaniu z poprzednim rokiem.

3.1. Podatek od towarów i usług

Na poziom dochodów z VAT w 2026 r. wpływ będą miały następujące zmiany systemowe. Zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 24 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 poz. 896) zakłada się podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego z obecnych 200 000 zł do 240 000 zł. Przepisy wchodzi w życie od 1 stycznia 2026 r.

W ramach działań uszczelniających został wprowadzony Krajowy System e-Faktur (KSeF), jako kolejne rozwiązanie uzupełniające w stosunku do już wprowadzonych narzędzi, tj.: JPK_VAT z deklaracją czy kas on-line. KSeF to system teleinformatyczny, który pozwoli na

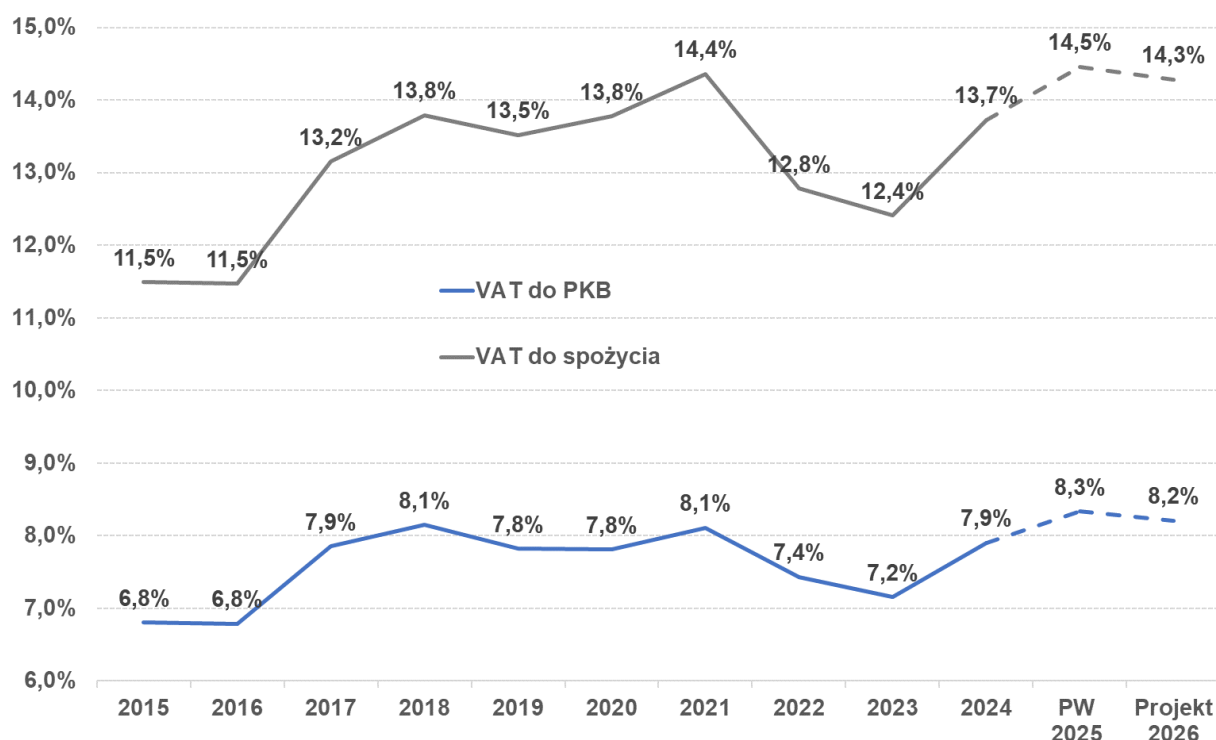
weryfikację danych w czasie zbliżonym do rzeczywistego oraz na szybsze wykrycie i skuteczniejsze zwalczanie oszustw podatkowych. Rozwiązanie to w pierwszej kolejności zostało wprowadzone w formie dobrowolnej, a następnie przewidziano wersję obligatoryjną. Wersja obligatoryjna zostanie wdrożona w 2026 r.

Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, przyjęta przez Sejm 25 lipca br. (druki senackie nr 412 i 412A), zakłada wprowadzenie obowiązku wystawiania e-faktur dla wszystkich podatników (czynnych i zwolnionych z VAT) w dwóch etapach:

- od 1 lutego 2026 r. dla dużych podatników (o wartości sprzedaży za 2024 r. przekraczającej 200 mln zł wraz z podatkiem),
- od 1 kwietnia 2026 r. dla pozostałych przedsiębiorców.

W przypadku najmniejszych podatników, których transakcje dokumentowane fakturami obejmują niewielkie kwoty (do łącznej wartości sprzedaży dokumentowanej fakturami do 10 tys. zł brutto miesięcznie), obowiązek wystawiania faktur w KSeF został ustalony na 1 stycznia 2027 r.

Wykres 4. Relacja dochodów z podatku od towarów i usług do PKB oraz do spożycia prywatnego (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

Na wykresie nr 4 przedstawiono procentowy udział dochodów z podatku VAT w PKB oraz spożyciu prywatnym. Począwszy od 2024 r. obserwujemy stopniowy wzrost udziału wpływów

z VAT w relacji do PKB, jak również do spożycia prywatnego. Według prognoz relacje te w 2026 r. ulegną nieznacznemu zmniejszeniu. Nieznaczny spadek relacji dochodów z VAT do PKB po części wynika ze zmiany struktury PKB w ujęciu nominalnym i nieznacznym spadkiem udziału spożycia prywatnego w PKB. Od 2024 r. obserwujemy zwiększenie udziału inwestycji w PKB zarówno publicznych, jak i prywatnych.

3.2. Podatek akcyzowy

Głównymi indykatorami bazy podatkowej podatku akcyzowego są dynamiki produktu krajowego brutto oraz spożycia prywatnego w ujęciu realnym.

Udział dochodów budżetu państwa z podatku akcyzowym w produkcie krajowym brutto spadł w latach 2015-2023 o ok. 1 pkt proc. W latach 2023-2026 udział jest względnie stabilny, przy czym prognozowany jest wzrost o ok. 0,1 pkt proc. w 2026 r.

W prognozie dochodów z akcyzy uwzględniono również zmiany legislacyjne już wprowadzone do porządku prawnego oraz planowane.

W 2026 r. na poziom dochodów budżetu państwa będzie oddziaływała, wprowadzona jeszcze w 2022 r., tzw. mapa drogowa, jej aktualizacja, która weszła w życie z dniem 1 marca 2025 r. oraz jej uzupełnienie od 1 kwietnia 2025 r. o nowe wyroby akcyzowe, jak również projektowane urealnianie stawek od 2026 r. w obszarze wyrobów alkoholowych. Mechanizmem mapy drogowej objęte zostały, w perspektywie do roku 2027, wyroby akcyzowe będące używkami, tj. alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane, wyroby pośrednie, papierosy, cygara i cygaretki, tytoń do palenia oraz wyroby nowatorskie, płyn do papierosów elektronicznych, a także saszetki nikotynowe oraz inne wyroby nikotynowe.

W 2026 r. mapa drogowa obejmuje:

- podwyższenie o 15% stawek akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane i wyroby pośrednie,
- minimalną stawkę akcyzy na papierosy w wysokości 105% całkowitej kwoty akcyzy, naliczonej od ceny równej średniej ważonej detalicznej cenie sprzedaży papierosów,
- minimalną stawkę akcyzy na tytoń do palenia w wysokości 100% całkowitej kwoty akcyzy, naliczonej od ceny równej średniej ważonej detalicznej cenie sprzedaży tytoniu do palenia,
- podwyższenie części kwotowej stawki akcyzy na papierosy i wyroby nowatorskie o 20% w stosunku do stawki obowiązującej w 2025 r.,
- podwyższenie części kwotowej stawki akcyzy na tytoń do palenia o 30% w stosunku do stawki obowiązującej w 2025 r.,
- podwyższenie stawki akcyzy na cygara i cygaretki o 20% oraz na płyn do papierosów elektronicznych o 50% w stosunku do stawki obowiązującej w 2025 r.

Na dochody w 2026 r. będą miały wpływ również zmiany w ustawie o podatku akcyzowym wprowadzające od 1 sierpnia 2025 r. opodatkowanie nowych wyrobów akcyzowych wpisanych do mapy drogowej, w perspektywie do 2027 r., zakładające podwyższenie stawki akcyzy na saszetki nikotynowe oraz inne wyroby nikotynowe o 50 zł za kilogram w stosunku do stawek obowiązujących w 2025 r.

Dodatkowo w 2026 r. na poziom dochodów budżetu państwa będą oddziaływały zmiany w ustawie o podatku akcyzowym wprowadzające od 1 lipca 2025 r. opodatkowanie urządzeń do waporyzacji oraz zestawów części do urządzeń do waporyzacji, jak również podwyższoną stawkę na płyn do papierosów elektronicznych zawartego w jednorazowych papierosach elektronicznych.

W zakresie samochodów osobowych na dochody w 2026 r. będą nadal oddziaływały zwolnienia od akcyzy samochodów osobowych stanowiących pojazdy elektryczne, hybrydowe (pojazdy „z wtyczką” o pojemności silnika spalinowego do 2000 cm³) i z napędem wodorowym, wprowadzone ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Czasowe zwolnienie od akcyzy dla pojazdów hybrydowych obowiązuje do końca 2029 r.

Na kolejnym wykresie zaprezentowano indeksy jednopodstawowe dla wysokości stawek akcyzy na wybrane wyroby akcyzowe oraz dla przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w latach 2015-2026 w porównaniu z 2014 r. Dynamika stawek akcyzy jest znacząco poniżej dynamiki przeciętnego wynagrodzenia.

Wykres 5. Dynamika zmiany wysokości stawek akcyzy na wybrane wyroby akcyzowe i dynamika zmiany przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej, 2014=100, (linia przerywana dotyczy wynagrodzenia, linia ciągła poszczególnych wyrobów)

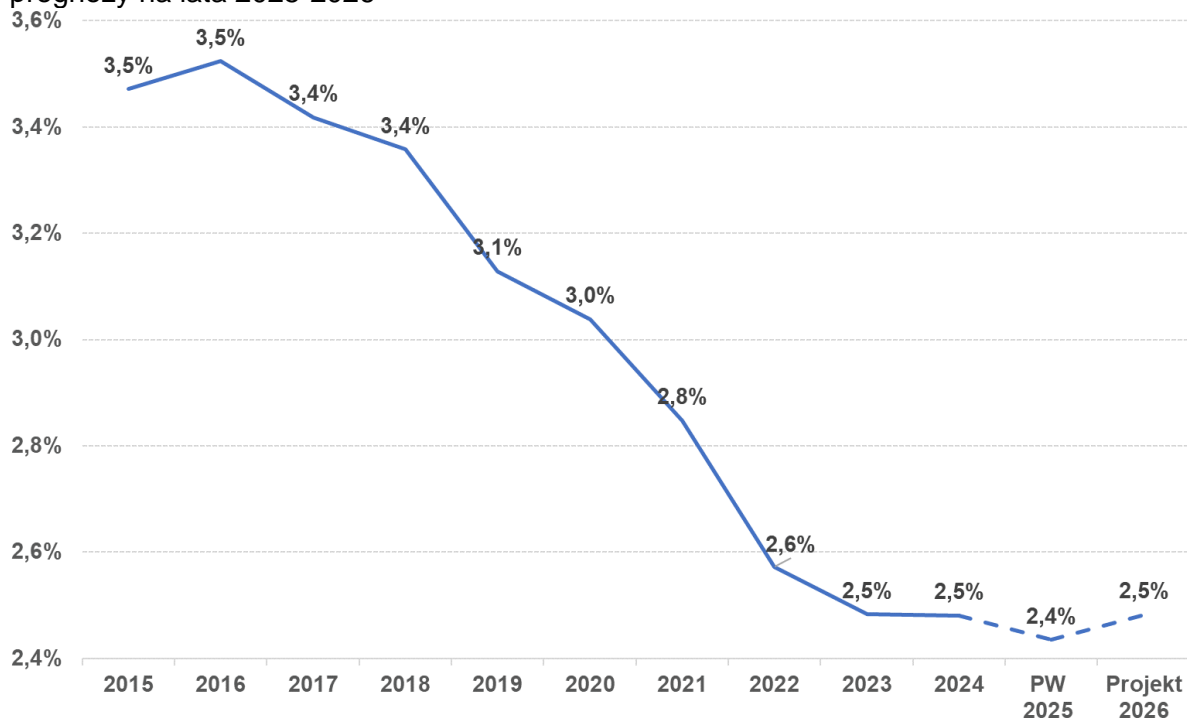
Dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego od poszczególnych grup wyrobów akcyzowych w latach 2024-2026 prezentuje poniższa tablica:

	Wykonanie 2024	PW 2025	Prognoza 2026	PW 2025 dynamika r/r	Prognoza 2026 dynamika r/r
	tys. zł			%	
1	2	3	4	5(3/2)	6(4/3)
Podatek akcyzowy ogółem	90.315.131	95.000.000	103.253.000	105,2	108,7
w tym:					
Wyroby energetyczne i energia elektryczna	39.226.500	40.109.000	41.229.000	102,2	102,8
Wyroby tytoniowe, płyn do papierosów elektronicznych, wyroby nowatorskie, susz tytoniowy	31.982.918	34.877.000	39.258.000	109,0	112,6
Napoje alkoholowe	14.577.851	15.546.000	17.730.000	106,6	114,0
Samochody osobowe	4.527.863	4.468.000	4.636.000	98,7	103,8

Uwaga: przedstawione wartości składowych mogą nie sumować się do agregatów ze względu na zastosowanie zaokrągleń.

Kolejny wykres przedstawia relację dochodów z podatku akcyzowego do PKB w latach 2015-2024 oraz prognozy na kolejne dwa lata, tj. 2025-2026. W okresie ostatnich kilku lat widoczna jest stabilizacja na poziomie ok. 2,5% PKB po okresie wieloletnich spadków.

Wykres 6. Relacja dochodów z podatku akcyzowego do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

3.3. Podatek od gier

Prognozowana wysokość dochodów z podatku od gier w 2026 r. uwzględnia założenie dalszego wzrostu poszczególnych segmentów rynku gier hazardowych, niezakłóconego czynnikami zewnętrznymi, a co za tym idzie wyższych niż w roku ubiegłym wpływów z tytułu podatku od gier.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Wpływ na dochody z podatku CIT w danym roku ma zarówno bieżąca sytuacja gospodarcza, jak również takie elementy systemu podatkowego, jak preferencje podatkowe oraz możliwość opłacania zaliczek na podatek dochodowy w różnej formie, w tym w formie uproszczonej.

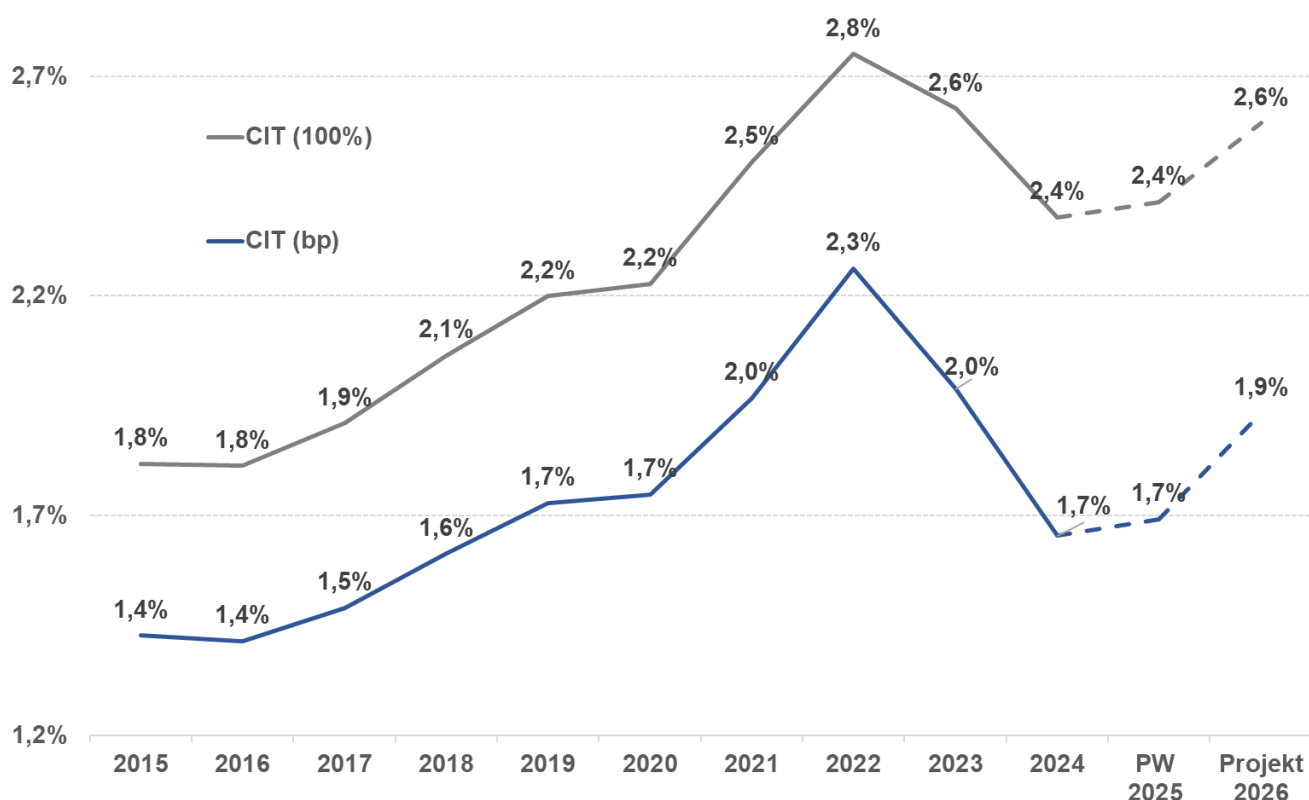
W ostatnich latach wzrosło wykorzystanie przez podatników preferencji podatkowych, co ma istotny wpływ na dochody. W szczególności należy wymienić wzrost wykorzystania ulgi na działalność badawczo-rozwojową (tzw. ulgę B+R). W rozliczeniu podatku za 2024 r. z ulgi tej skorzystało 2 429 podatników podatku CIT, a kwota odliczeń z tego tytułu wyniosła 10,4 mld zł.

Ponadto obserwuje się wzrost zainteresowania uproszczoną formą opodatkowania przychodów spółek, tzw. estońskim CITem. Według stanu na 30 kwietnia 2025 r. tę formę opodatkowania wybrało 21,3 tys. podatników²⁷.

W prognozie uwzględniono również planowane podwyższenie stawki podatku CIT dla banków, instytucji kredytowych i SKOK (projekt nr UD288, 6,6 mld zł), co znacząco zwiększa dochody z CIT w 2026 r.

Kolejny wykres przedstawia relacje dochodów z podatku CIT do PKB w latach 2015-2024 oraz prognozy na kolejne dwa lata, tj. 2025-2026.

Wykres 7. Relacja dochodów z podatku CIT - budżetu państwa (BP) oraz całkowitych dochodów (100%) do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

Na wykresie widoczny jest efekt wysokiej inflacji cen produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2021-2023 oraz realnego spadku wynagrodzeń o 2,1% w 2022 r. Procesy te bezpośrednio przełożyły się na zyski przedsiębiorstw, które w 2021 r. wzrosły o 56,4% a w 2022 r. o 17%. Nadzwyczajne zyski przedsiębiorstw w latach 2021-2022 znalazły swoje odzwierciedlenie we wzroście CIT (100%) o 27,9% (w części przynależnej budżetowi

²⁷https://dane.gov.pl/pl/dataset/3779,estonski-cit/resource/67494/table?page=1&per_page=20&q=&sort=

państwa o 33,9%) w 2022 r. i o 5,2% (w części przynależnej budżetowi państwa spadek o 3,2%) w 2023 r.

Począwszy od lipca 2023 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu, w szczególności surowców energetycznych, zaczęły spadać. Na to nałożyła się odbudowa realnych wynagrodzeń, które w 2024 roku wzrosły o 9,7% r/r. Nominalnie wzrost ten był jeszcze większy i wyniósł 13,6% r/r (przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej). Te dwa procesy przyczyniły się do spadku wyników przedsiębiorstw w 2024 r. Dla przedsiębiorstw niefinansowych spadek sięgnął 15,6% r/r, co znalazło odzwierciedlenie w dochodach z CIT w 2024 r. oraz częściowo w 2025 r. (poprzez efekt rozliczenia rocznego).

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

W poniższej tabeli zaprezentowano dochody podatkowe z poszczególnych kategorii PIT w roku 2024 wraz z prognozami na lata 2025-2026.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2024	PW 2025	Prognoza 2026	PW 2025 dynamika r/r	Prognoza 2026 dynamika r/r
	tys. zł			%	
1	2	3	4	5(3/2)	6(4/3)
Skala podatkowa	105 687 294	125 928 261	144 242 469	119,2%	114,5%
Podatek liniowy	30 013 976	30 251 641	32 696 079	100,8%	108,1%
Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	25 063 907	28 373 028	30 914 654	113,2%	109,0%
Ryczałt od przychodów z odsetek oraz pozostałe ryczałty	14 706 019	13 890 182	14 040 303	94,5%	101,1%
Podatek od dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych	3 191 193	3 697 694	3 916 816	115,9%	105,9%
Pozostałe	69 213	55 458	55 458	80,1%	100,0%
Całkowite wpływy (PIT=BP+JST)	178 731 601	202 196 264	225 865 780	113,1%	111,7%
Udziały przekazane JST (razem ze zw. metropolitalnym)	81 131 757	174 067 361	193 828 984	214,5%	111,4%
Dochody z PIT (PIT BP)	97 599 844	28 128 902	32 036 796	28,8%	113,9%

Uwaga: przedstawione wartości składowych mogą nie sumować się do agregatów ze względu na zastosowanie zaokrągleń.

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy ze skali podatkowej. Głównymi determinantami dochodów podatkowych z tego tytułu są fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz fundusz rent i emerytur. Prognozę opracowano

przyjmując nominalną dynamikę funduszu wynagrodzeń na 2026 r. na poziomie 106,4% r/r, natomiast funduszu rent i emerytur na poziomie 107,4% r/r.

Kolejne istotne kategorie wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią dochody z podatku rozliczanego według liniowej 19% stawki (tzw. podatek liniowy), płaconego od dochodów podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, oraz z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Prognozę dochodów z obu tych kategorii determinuje przede wszystkim nominalny wzrost PKB (106,6% r/r).

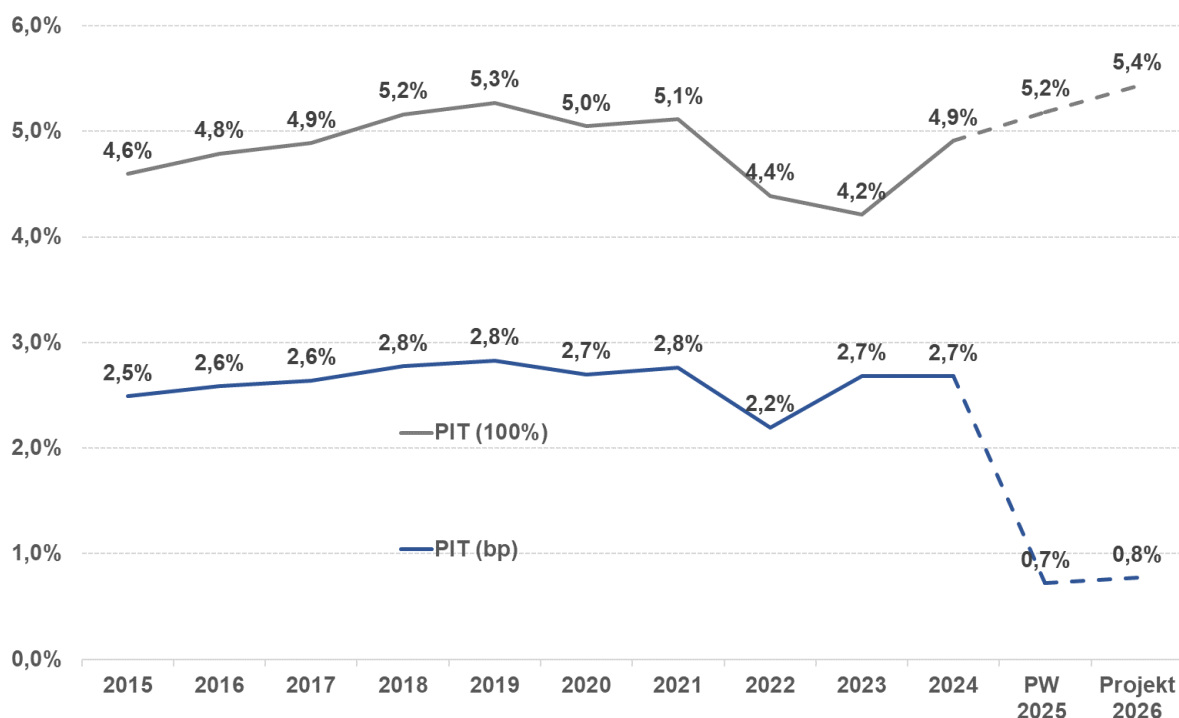
Dodatkowo na wpływy PIT składają się również m.in. podatek od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, ryczałt od przychodów z odsetek oraz pozostałe ryczałty. Na kształtowanie się dochodów podatkowych z tych kategorii mają wpływ m.in. inflacja, stopy procentowe, czy PKB.

Zasadniczy znaczenie dla dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych będzie miał wzrost dochodów JST z tytułu udziału w dochodach z PIT. W 2025 r. samorządy otrzymają 174,1 mld zł jako udział w PIT, w 2026 r. będzie to kwota 193,8 mld zł, co stanowi wzrost o 19,8 mld zł (11,4%) r/r. Kwota zaplanowana na 2026 r. wynika m.in. z wartości dochodów oraz przychodów zadeklarowanych przez podatników w rozliczeniu rocznym PIT za 2024 r. oraz z prognozowanego tempa wzrostu funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej w okresie 2024-2026.

Wpływ na dochody podatkowe będzie miała również reforma wprowadzająca nowy instrument oszczędnościowo-inwestycyjny OKI, który będzie stanowił alternatywę dla obecnie obowiązującego sposobu opodatkowania dochodów z aktywów finansowych. Środki finansowe przeniesione przez podatników na rachunki OKI będą opodatkowane ryczałtowo podatkiem od nadwyżki sumy zgromadzonych aktywów powyżej 100 tys. zł. Stawka podatku będzie uzależniona od oprocentowania rocznych oszczędnościowych obligacji skarbowych przemnożonego przez stawkę 19%. Szacuje się, że w 2026 r. stawka podatku na OKI wyniesie ok. 0,8-0,9%. W 2026 r. wprowadzenie OKI zmniejszy wpływy podatkowe z ryczałtu od przychodów z odsetek oraz z pozostałych ryczałtów, a w kolejnych latach również z podatku od dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych. Dla tej kategorii PIT wprowadzenie OKI będzie w 2026 r. neutralne ze względu na brak systemu zaliczkowego rozliczania podatku.

Prognozuje się, że całkowite wpływy z PIT dla sektora finansów publicznych (budżetu państwa razem z jednostkami samorządu terytorialnego) w 2026 r. wyniosą 225,9 mld zł i będą wyższe od o 23,7 mld zł (11,7%) r/r.

Wykres 8. Relacja dochodów z podatku PIT - budżetu państwa (BP) oraz całkowitych dochodów (100%) do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

Na powyższym wykresie zaprezentowano kształtowanie się wpływów z PIT w stosunku do PKB w latach 2015-2024 wraz z prognozami na lata 2025-2026. Spadek relacji PIT do PKB w latach 2022 oraz 2023 wynika z reformy Polski Ład oraz Niskie Podatki. W 2023 roku miały miejsce jednorazowo podwyższone zwroty podatku dokonywane przez urzędy skarbowe podczas rozliczenia dochodów za rok poprzedni. Reforma ta oddziałuje także na bieżące lata. Wzrost relacji wpływów z PIT w 2025 r. i 2026 r. wynika głównie z efektów reform wprowadzonych w 2022 r., które zwiększyły progresywność podatku dochodowego rozliczanego przez większość podatników za pomocą skali podatkowej poprzez m.in. likwidację odliczenia części zapłaconych składek na NFZ od zobowiązania podatkowego. Wraz z dynamicznym wzrostem nominalnych wynagrodzeń oraz świadczeń emerytalno-rentowych prowadzi to do podwyższenia efektywnej stawki PIT na skali podatkowej.

Stosunek dochodów budżetu państwa z PIT do PKB w latach 2015-2024 kształtował się w zakresie 2,2-2,8% i cechował się podobną zmiennością do stosunku całkowitych wpływów. W latach 2025-2026 następuje jednak spadek do 0,8% PKB, będący skutkiem reformy dochodów JST, które otrzymały znacząco wyższe udziały w całkowitych wpływach.

3.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin

Dochody budżetu państwa z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin w 2026 r. prognozowane są na poziomie 3.200.000 tys. zł.

Prognoza wpływów budżetowych z podatku od wydobycia niektórych kopalin uwzględnia następujące czynniki wpływające na wysokość zrealizowanych dochodów, tj. wolumen wydobycia w kraju, notowania miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie, ceny ropy naftowej ustalane przez Organizację Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), notowania gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz kurs walutowy dolara amerykańskiego.

Prognoza uwzględnia również zmiany wynikające z projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin. Projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD241 i jest dostępny na stronie Rządowego Centrum Legislacji.

3.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Dochody budżetu państwa w 2026 r. prognozowane są na poziomie 7.590.000 tys. zł (przewidywane wykonanie za 2025 r. to ok. 7.130.000 tys. zł). Prognozowana wysokość dochodów zakłada realizację średniego tempa wzrostu składowych tego podatku na poziomie ok. 6,5%. Prognoza została opracowana na podstawie analizy danych historycznych w tym zakresie.

3.8. Podatek od sprzedaży detalicznej

Prognoza została sporządzona na podstawie średniej z wykonania podatku od sprzedaży detalicznej w okresie czerwiec 2024 r. – maj 2025 r. (wykonanie z 2024 r. zostało doprowadzone do warunków 2025 r. za pomocą wskaźników makroekonomicznych: CPI i spożycia realnego).

3.9. Podatki wyrównawcze

Z dniem 1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych (Dz.U. 2024 poz. 1685) („Ustawa GloBE”) wprowadzająca system tzw. globalnego podatku minimalnego. Jest to rozwiązanie, w którym największe przedsiębiorstwa międzynarodowe i krajowe podlegają każdego roku sprawdzeniu, czy spełniają wymóg minimalnego efektywnego poziomu opodatkowania: 15%. Jeśli efektywny poziom opodatkowania dochodu dla danej grupy międzynarodowej, w określonej jurysdykcji, będzie wynosił poniżej 15% (tzw. efektywna stawka 15%), na taką grupę zostanie nałożony odpowiedni podatek wyrównawczy.

Przepisy Ustawy GloBE dotyczą jednostek składowych grup międzynarodowych lub grup krajowych, których minimalny przychód grupowy wynosi co najmniej 750 mln euro. Próg ten odnosi się do kwoty osiągniętych przez daną grupę rocznych przychodów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzanym przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla takiej grupy. Aby dana grupa była objęta przepisami ustawy, warunek ten musi być spełniony w 2 z 4 ostatnich lat poprzedzających dany rok podatkowy.

Celem wprowadzenia systemu globalnego podatku minimalnego jest zapobieganie przenoszeniu zysków do jurysdykcji o niskich stawkach podatkowych.

Płatność dokonywana w 2026 r. będzie dotyczyła podatników, którzy zdecydują się na wybór stosowania przepisów Ustawy GloBE z mocą wsteczną, tj. od 1 stycznia 2024 r.

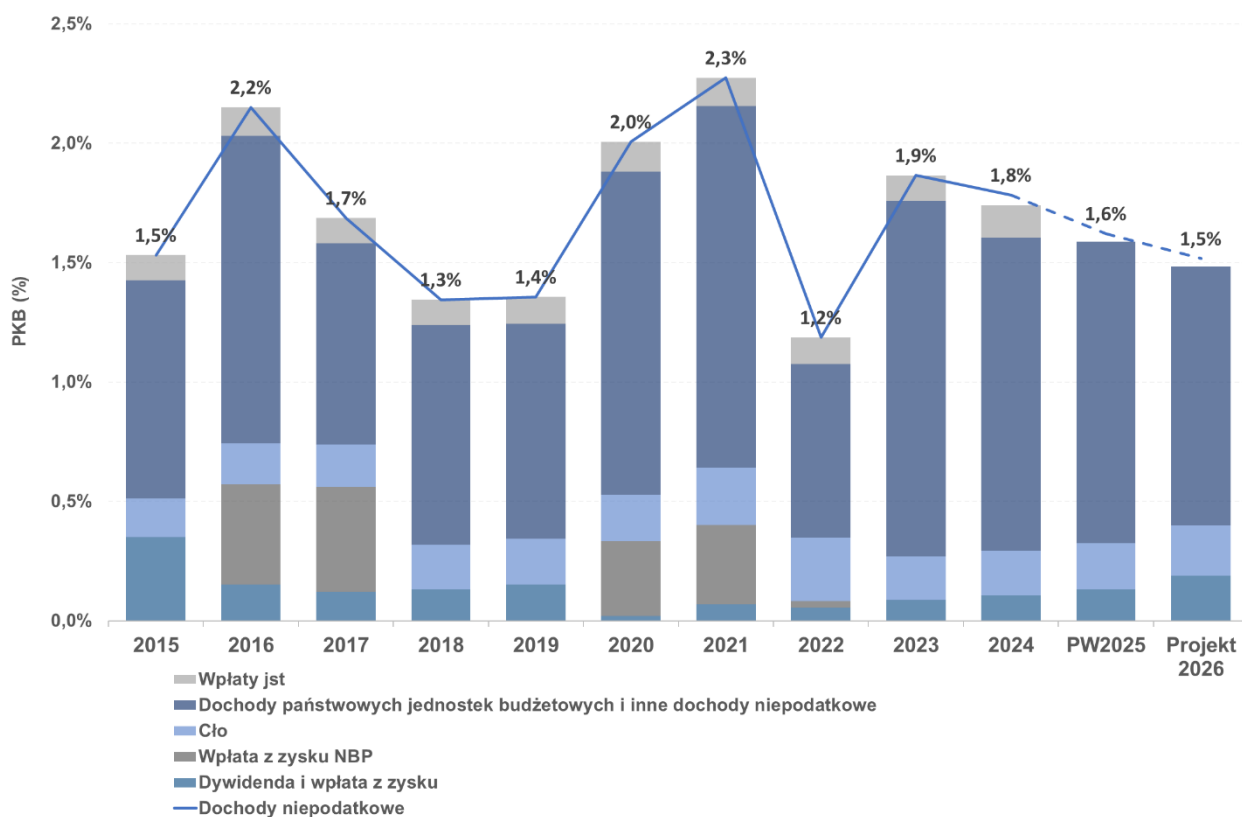
4. Dochody niepodatkowe

Dochody niepodatkowe w latach 2024-2026 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2024	PW2025	2026 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe	tys. zł	64.934.998	63.257.303	63.643.113
z tego:				
Dywidendy i wpłaty z zysku		5.430.410	6.380.315	9.297.344
Cło		6.815.880	7.599.000	8.733.000
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe		47.706.217	49.277.988	45.612.769
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		4.982.492		
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	101,9	97,4	100,6
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	98,4	93,9	97,7
W relacji do PKB	%	1,8	1,6	1,5

Kolejny wykres przedstawia relację dochodów niepodatkowych do PKB w latach 2015-2024 oraz prognozy na kolejne dwa lata, tj. 2025-2026.

Wykres 9. Dochody niepodatkowe w relacji do PKB (%) w latach 2015-2024 oraz prognozy na lata 2025-2026

Źródło: dane GUS, MF.

4.1. Dywidendy i wpłaty z zysku

Dochodem budżetu państwa z dywidend jest 70% dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach, pozostałe 30% stanowi przychód Funduszu Inwestycji Kapitałowych, zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Plan dochodów z dywidend na 2026 r. wynosi 7.896.144 tys. zł i jest wyższy o ok. 126% od planu na 2025 r., tj. o 4.405.790 tys. zł, a także wyższy od przewidywanego wykonania 2025 r. o ok. 55,5%, tj. o 2.816.829 tys. zł. Plan ten, w porównaniu z wykonaniem 2024 r., jest wyższy o 104,9%, tj. o 4.041.868 tys. zł.

Przy planowaniu dochodów budżetu państwa z dywidend brano pod uwagę wiele czynników, w tym sytuację ekonomiczno-finansową i gospodarczą spółek, potrzeby rozwojowe, prowadzone procesy inwestycyjne, zapotrzebowanie na kapitał obrotowy, poziom zadłużenia oraz udział SP w kapitale zakładowym spółek. Uzyskanie zakładanych wielkości uzależnione jednak będzie ostatecznie od wyników finansowych spółek, realizowanych przez nie inwestycji oraz ogólnej sytuacji rynkowej, jak również wydawanych corocznie przez Komisję Nadzoru Finansowego zaleceń dla spółek.

Dochody budżetu państwa z tytułu wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych pobierane są na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych.

Aktualnie w Polsce jest kilkanaście przedsiębiorstw państwowych, w tym połowa w stanie upadłości. Mając na uwadze takie uwarunkowania, dochody z tytułu wpłat z zysku w budżecie państwa na 2026 r. zaplanowano w wysokości 1.200 tys. zł, tj. o 20% więcej od planu na 2025 r. i ok. 4% mniej od wykonania 2024 r. (1.247 tys. zł).

Należy zauważyć, że dywidendy i wpłaty z zysku obejmują również wpłatę do budżetu państwa od Banku Gospodarstwa Krajowego, która została zaplanowana w ustawie budżetowej na 2025 r. w kwocie 1.300.000 tys. zł. Plan dochodów na 2026 r. z tytułu wpłaty do budżetu państwa od Banku Gospodarstwa Krajowego wynosi 1.400.000 tys. zł i jest wyższy o ok. 7,7% od planu na 2025 r., tj. o 100.000 tys. zł. Plan ten, w porównaniu z wykonaniem 2024 r., jest niższy o 11,1%, tj. o 174.887 tys. zł.

4.2. Cło

Prognozowany w 2026 r. wzrost dochodów z cła wynika z przyjętych, zgodnych z projekcją makroekonomiczną, następujących wskaźników, które determinują dochody z cła:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej –188,073 mln euro,
- stawkę celną na poziomie 1,09%,
- średni kurs złotego – 4,26 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2024 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego był ujemny i wyniósł -13.347,9 mln zł. Z uwagi na odnotowaną stratę NBP nie dokonał w 2025 r. wpłaty z zysku do budżetu państwa. Jest to zgodne z prognozą z ustawy budżetowej na 2025 rok.

W 2026 r. także nie przewiduje się dochodów budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku NBP. Prognoza została przygotowana w oparciu o Plan finansowy Narodowego Banku Polskiego na rok 2025 zatwierdzony uchwałą nr 7/2024 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 3 grudnia 2024 r. (Dz. Urz. NBP poz. 10).

Należy jednak zaznaczyć, że wykonanie planowanego wyniku finansowego NBP obciążone jest dużą niepewnością. Wynika to z probabilistycznego charakteru procesów kształtujących ten wynik, nakładającego ograniczenia występujące na etapie budowy planu, np. w zakresie przyjętych wartości kursu złotego do walut obcych, czy operacji wykonywanych w ramach inwestowania rezerw walutowych oraz prowadzenia polityki pieniężnej. Ponadto poziom wyniku finansowego NBP uzależniony jest od wielu czynników będących poza bezpośrednim wpływem NBP.

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

W prognozie dochodów na 2026 r. z tytułu dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych najważniejsze dochody uzyskiwane są w następujących działach:

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są głównie dochody z:
 - opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego,
 - wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
 - wpływów z usług,
 - wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych,
- Obsługa długu Skarbu Państwa, którego głównymi dochodami są:
 - dochody krajowe, na które składają się głównie wpływy ze sprzedaży obligacji skarbowych, odsetki od środków na rachunkach bankowych (depozyt Pekao S.A. i PKO BP S.A.) i rachunku sum depozytowych CSA (Credit Support Annex), odsetki od pożyczek udzielonych z budżetu państwa,
 - dochody zagraniczne z tytułu odsetek i opłat od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych oraz odsetki od środków walutowych i środków na rachunku sum depozytowych CSA,
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym największym źródłem dochodów są dochody z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z wpływów z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z opłat za koncesje i licencje,
- Transport i łączność, w którym źródłem dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - pobieranych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej dochodów, w tym: opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości oraz rocznej opłaty telekomunikacyjnej,
 - pobieranych przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad kar i odszkodowań wynikających z zawartych umów na wykonywanie robót drogowych i usług oraz zabezpieczenie mienia,
 - różnych dochodów realizowanych przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, obejmujących wpłatę lotniczą w związku z wykonywaniem zadań państwowej władzy

nadzorującej nad służbami żeglugi powietrznej, a także dochodów realizowanych przez GDDKiA obejmujących m.in. wpływy z tytułu udostępnienia informacji publicznej, wpływy za media, wynagrodzenie dla płatnika składek ZUS, zwroty wydatków z tytułu oświetlenia dróg krajowych od gmin,

- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, źródłem planowanych dochodów są głównie wpływy z tytułu:
 - wpływów z handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w ramach systemu EU ETS,
 - wpłat z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - wpływów z opłaty recyklingowej,
 - opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłat ewidencyjnych, w tym opłat za częstotliwości,
 - wpływów z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
 - nakładanych w ramach działalności Inspekcji Ochrony Środowiska grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz od osób fizycznych,
 - pozostałych dochodów Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym z opłat i kar za substancje zubożające warstwę ozonową,
 - najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa oraz innych umów o podobnym charakterze, a także z pozostałych dochodów realizowanych w ramach działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i dyrekcji regionalnych.

Również niepodatkowym dochodem budżetu państwa jest m.in. opłata od środków spożywczych, wprowadzona ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. poz. 1492), która obowiązuje od 1 stycznia 2021 r.

Zgodnie z art. 12c ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1670) opłata od środków spożywczych oraz dodatkowa opłata (sankcyjna) stanowią w 96,5% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia. Pozostała część przychodu, tj. 3,5% stanowi dochód budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Kwota wpływów z opłaty od środków spożywczych, uzyskana w 2024 roku, została przyjęta jako podstawa do sporządzenia prognozy dochodów budżetu państwa z tego tytułu.

Uwzględniając powyższe, oszacowano, że dochody z tytułu opłaty od środków spożywczych w 2026 roku wyniosą 91,49 mln zł.

4.4.1. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

W ramach łącznej kwoty dochodów państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych, ujętych w projekcie ustawy budżetowej na 2026 r., zaplanowane zostały

również wpływy związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2026 r. planowane jest wypracowanie przedmiotowych wpływów przez wojewodów, między innymi w następujących działach:

855 – Rodzina, dochody dotyczą przede wszystkim ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych;

852 – Pomoc społeczna, dochody dotyczą przede wszystkim odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia oraz odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze;

853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, dochody stanowią wpływy głównie z tytułu opłaty za wydanie karty parkingowej przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności;

754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, dochody dotyczą realizowanych przez komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej wpływów głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa;

750 – Administracja publiczna, dochody dotyczą przede wszystkim opłat za udostępnienie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych;

630 – Turystyka, dochody dotyczą przede wszystkim opłat związanych z zaszeregowaniem obiektów hotelarskich do określonego rodzaju i kategorii oraz opłat za przeprowadzone egzaminy językowe dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych;

900 – Gospodarka komunalna i ochrona, dochody dotyczą realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami oraz wpływów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;

710 – Działalność usługowa, w tym wpływy z tytułu grzywien nakładanych przez organy nadzoru budowlanego;

700 – Gospodarka mieszkaniowa, wpływy z tytułu gospodarowania przez starostów zasobem nieruchomości Skarbu Państwa;

010 – Rolnictwo i łowiectwo, w tym m.in. wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa do własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w tym ze sprzedaży nieruchomości rolnych) oraz dochodów z tytułu odstrzelonej zwierzyny łownej w ramach odstrzałów redukcyjnych;

100 – Górnictwo i kopalnictwo, wpływy z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zgodnie ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;

600 – Transport i łączność, wpływy realizowane są przede wszystkim z tytułu opłat za wydanie zaświadczeń ADR lub ich wtórników.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

W efekcie reformy dochodów jednostek samorządu terytorialnego od 2025 r. nastąpiło odejście od dokonywania wpłat do budżetu państwa przez jednostki o ponadprzeciętnych dochodach. Obecnie dochody takich jednostek podlegają korekcie z tytułu zamożności. Korekty z tytułu zamożności dokonuje się przez pomniejszenie dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, a jeżeli kwota korekty z tytułu zamożności jest wyższa niż kwota tego dochodu, to dodatkowo pomniejsza się dochód jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. W przypadku województw pomniejszenia dokonuje się w pierwszej kolejności z dochodu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, a jeżeli kwota korekty z tytułu zamożności jest wyższa niż kwota tego dochodu, to dodatkowo pomniejsza się dochód z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

5. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi

W projekcie ustawy budżetowej na 2026 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich w wysokości 3.634.267 tys. zł.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027 oraz innych programów w ramach perspektywy finansowej UE 2021-2027, w tym przede wszystkim w zakresie projektów pomocy technicznej, w wysokości 2.581.428 tys. zł,
- programów realizowanych z udziałem środków otrzymanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) w wysokości 45.875 tys. zł,
- pozostałych programów finansowanych z udziałem środków UE w wysokości 646.358 tys. zł,
- wspólnej polityki rolnej w wysokości 360.606 tys. zł.

Wyszczególnienie	2024	2025 PW	2026 Projekt
	w tys. zł		
DOCHODY OGÓŁEM	623 239 831	603 403 535	647 200 000
1. Dochody podatkowe	555 936 540	536 278 453	579 922 620
1.1. Podatek od towarów i usług	287 683 369	325 000 000	341 500 000
1.2. Podatek akcyzowy	90 315 131	95 000 000	103 253 000
1.3. Podatek od gier	5 266 226	6 000 000	6 500 000
1.4. Podatek dochodowy od osób prawnych	60 239 720	66 000 000	80 423 109
1.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych	97 599 844	28 128 902	32 036 796
1.6. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	4 034 086	4 360 000	3 200 000
1.7. Podatek od niektórych instytucji finansowych	6 441 306	7 130 000	7 590 000
1.8. Podatek od sprzedaży detalicznej	4 356 859	4 659 550	4 957 715
1.9. Podatki wyrównawcze			462 000
2. Dochody niepodatkowe	64 934 998	63 257 303	63 643 113
2.1. Dywidendy i wpłaty z zysku	5 430 410	6 380 315	9 297 344
2.2. Cło	6 815 880	7 599 000	8 733 000
2.3. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	47 706 217	49 277 988	45 612 769
2.4. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	4 982 492		
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	2 368 292	3 867 779	3 634 267

Rozdział V

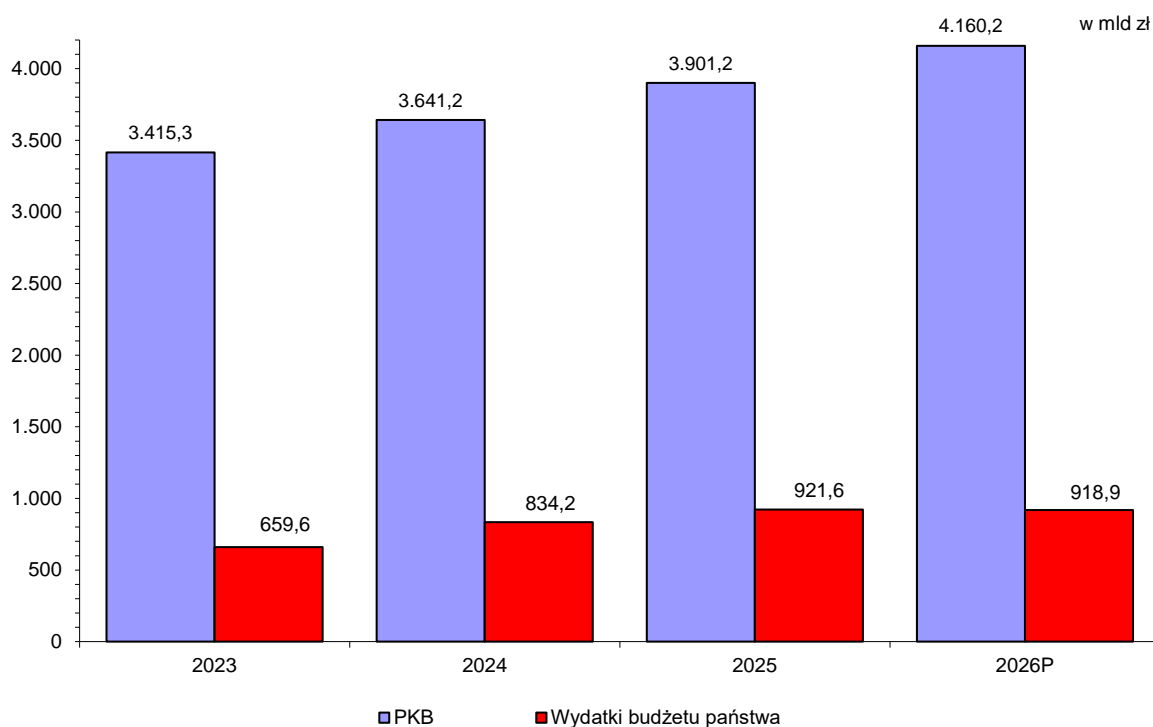
Wydatki budżetu państwa w 2026 r.

1. Informacje ogólne

Projekt ustawy budżetowej na rok 2026 został przygotowany z zastosowaniem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW), dla której podstawą prawną jest art. 112aa ustawy o finansach publicznych.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej limit wydatków budżetu państwa, o którym mowa w art. 52 ustawy o finansach publicznych na rok 2026 wynosi 918.940.000 tys. zł i jest niższy od zaplanowanego w ustawie budżetowej na 2025 r. o 2.678.215 tys. zł, tj. o 0,3%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2026 r. wyniesie 22,1% wobec 23,6% w roku 2025, co oznacza spadek o 1,5 punktu procentowego przy jednoczesnym nominalnym spadku wydatków oraz wzroście PKB. Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2023-2026 wynosi odpowiednio: 19,3%, 22,9%, 23,6% oraz 22,1%.

2023 i 2024 - wykonanie ustawy budżetowej

2025 - ustawa budżetowa (plan)

2026P - projekt ustawy budżetowej

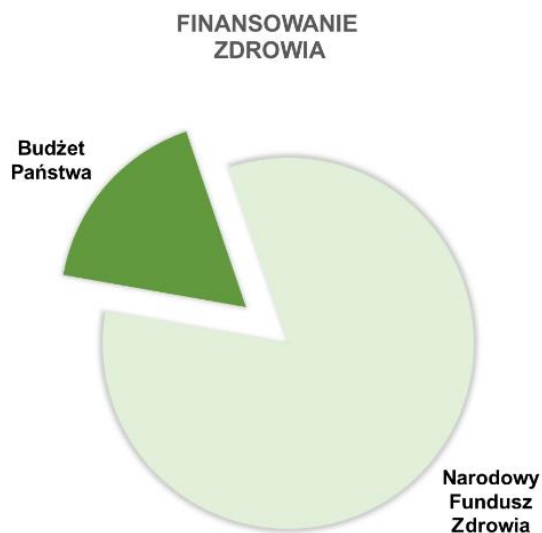
Prezentowane kwoty wydatków na lata 2023 - 2026 nie obejmują wydatków zawartych w budżecie środków europejskich.

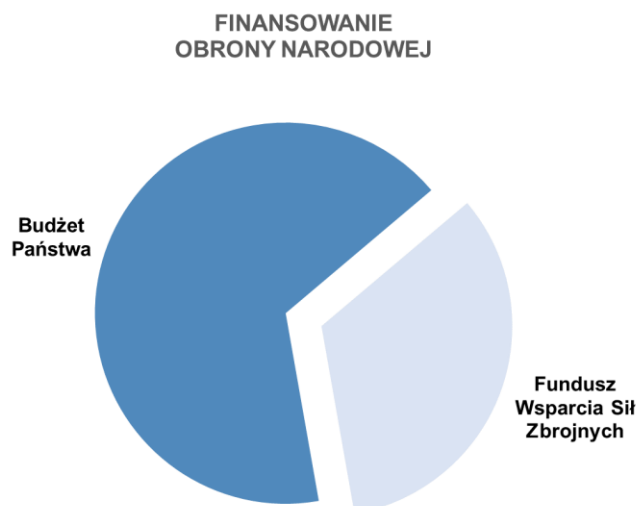
Po stronie wydatkowej budżetu państwa w 2026 r. zabezpieczono niezbędne środki zarówno na kontynuację dotychczasowych działań, jak również na realizację nowych przedsięwzięć, w tym m.in.:

- rok 2026 będzie kolejnym rokiem wzrostu nakładów na ochronę zdrowia. Zostaną zabezpieczone rekordowo wysokie środki, które przekroczą minimalny wskaźnik określony w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wskaźnik ten w roku 2025 wynosił 6,5% PKB (n-2), tj. 221,7 mld zł, zaś w roku 2026 wynosi 6,80% PKB (n-2), tj. 247,6 mld zł. Przy planowanym - do poziomu

247,8 mld zł - wzrost wydatków o ponad 180 mln zł od ustawowego minimum, wskaźnik ten wyniesie 6,81%;

- na kolejny rok zabezpieczono rekordowe środki na obronę narodową (w tym na wzrost uposażeń żołnierzy zawodowych) w wysokości 200,1 mld zł w porównaniu do 186,6 mld zł w 2025 r. (wzrost o 13,5 mld zł) co stanowi 4,81% planowanego do budżetu PKB roku 2026;

- ujęto zwiększone o 14,5 mld zł r/r koszty obsługi długu Skarbu Państwa w kwocie 90 mld zł, wynikające przede wszystkim ze wzrostu poziomu obsługiwanego długu;
- uwzględniono waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2026 r., w tym świadczeń emerytalno-rentowych funkcjonariuszy oraz od 1 stycznia 2026 r. waloryzację uposażeń sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku w łącznej kwocie ok. 22 mld zł;
- uwzględniono środki na finansowanie świadczeń w ramach programu „Aktywny rodzic”. W budżecie państwa w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki na realizację świadczeń w roku 2026 zaplanowano w kwocie 6 mld zł. Program „Aktywny rodzic” jest systemową strategią wspierania rodziców w skutecznym łączeniu ról rodzinnych z aktywnością zawodową. Stanowi on kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym, zapewniając im różnorodne formy pomocy w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej. Celem przedmiotowych świadczeń jest ułatwienie rodzicom dziecka i innym osobom wypełniającym funkcje rodzicielskie pogodzenie zadań związanych z rodzicielstwem z aktywizacją zawodową.

W ramach Programu „Aktywny rodzic” wyróżnia się trzy świadczenia wspierające rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka, tj.:

- świadczenie „aktywni rodzice w pracy”,
- świadczenie „aktywnie w żłobku”, oraz
- świadczenie „aktywnie w domu”;
- przewidziano wzrost o 3% kwoty bazowej dla wynagrodzeń nauczycieli;
- uwzględniono podwyżkę wynagrodzeń, w tym kwot bazowych o 3% dla pracowników państwowej sfery budżetowej, w tym funkcjonariuszy i żołnierzy, pracowników ministerstw, urzędów centralnych i wojewódzkich, a także zwiększono fundusz wynagrodzeń pracowników ZUS i KRUS. Łączny koszt podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi r/r to około 3,4 mld zł;
- ujęto koszty tzw. wakacji składkowych na mocy ustawy z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 863), która przyznaje określonym przedsiębiorcom prawo do urlopu od płacenia składek na ubezpieczenia społeczne przez jeden miesiąc w roku. Niewpłacone składki są finansowane z budżetu państwa w ramach dotacji do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- uwzględniono całoroczne koszty wypłaty tzw. renty wdowiej, której funkcjonowanie przewiduje ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243).

Ustawa dała możliwość pobierania łącznie renty rodzinnej oraz innego świadczenia emerytalno-rentowego, np. emerytury czy renty z tytułu niezdolności do pracy. Przepisy weszły w życie 1 stycznia 2025 r., a wypłata świadczeń na ich podstawie ma miejsce od 1 lipca 2025 r. (w roku 2026 po raz pierwszy uwzględniono całoroczny skutek finansowy). Jedno ze świadczeń jest wypłacane w całości, a drugie w wysokości 15% (od 1 stycznia 2027 r. wysokość wypłaty drugiego świadczenia wzrośnie do poziomu 25%);

- uwzględniono na mocy ustawy z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 718) podwyższenie kwoty zasiłku pogrzebowego do wysokości 7000 zł, co oznacza wzrost o 75% w stosunku do dotychczasowej wysokości 4000 zł (kwota ta podlegać będzie w przyszłych latach waloryzacji od dnia 1 marca, jeżeli odpowiedni wskaźnik waloryzacji będzie wyższy niż 105);

Ponadto w budżecie państwa na 2026 r. zabezpieczono niezbędne środki na kontynuację działań z zakresu polityki społeczno-gospodarczej, w tym w szczególności na:

- finansowanie Programu „Rodzina 800+”, który obejmuje wszystkie dzieci do 18. roku życia bez kryterium dochodowego, w tym dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na realizację ww. programu zostanie przeznaczony ok. 61,7 mld zł;
- sfinansowanie wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 13. emerytury) oraz kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (tzw. 14. emerytury), które ukierunkowane jest na dalszą poprawę sytuacji finansowej emerytów i rencistów, w szczególności najuboższych świadczeniobiorców – w łącznej kwocie ok. 31,8 mld zł;
- finansowanie zadań drogowych i kolejowych realizowanych w ramach programów wieloletnich w kwocie ok. 13,7 mld zł;
- wypłatę świadczenia wspierającego przysługującego na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429, z późn. zm.), której celem jest udzielenie osobom niepełnosprawnym z największymi trudnościami w samodzielnym funkcjonowaniu pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych tych osób w kwocie 8,7 mld zł, tj. wyższej o 3,4 mld zł w stosunku do 2025 roku. Oprócz tego zaplanowano rezerwę celową na zobowiązania wynikające z realizacji ustawy o świadczeniu wspierającym w wysokości 3,6 mld zł z przeznaczeniem na realizację ww. świadczenia oraz zmian w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego wynikających z ww. ustawy;

- finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne, w tym za osoby przebywające na urloпах wychowawczych i macierzyńskich w kwocie ok. 4,8 mld zł;
- finansowanie zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1383) w kwocie ok. 5,5 mld zł;
- finansowanie zadań w obszarze mieszkalnictwa w kwocie ok. 6,7 mld zł (bez środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności);
- finansowanie innych programów z zakresu wsparcia rodziny, w tym m.in.: „Dobry start” – 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny – na realizację zabezpieczono środki w kwocie 1,4 mld zł; Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – w kwocie 0,3 mld zł; „Aktywny Maluch”, program wsparcia rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów będzie realizowany ze środków UE; „Mama 4+” – rodzicielskie świadczenie uzupełniające przeznaczone dla osób, które żeby wychować co najmniej czworo dzieci nie mogły podjąć pracy zarobkowej lub z niej zrezygnowały, w związku z czym dziś nie mają prawa do świadczeń nawet na minimalnym poziomie – w kwocie ok. 0,8 mld zł;
- finansowanie procedury in vitro.

Ponadto w budżecie są zabezpieczone także środki w rezerwach celowych, w tym m.in. na:

- przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w kwocie ok. 1,8 mld zł;
- dofinansowanie zadań w obszarze rolnictwa, w tym na pomoc dla poszkodowanych w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w kwocie ok. 2,7 mld zł;
- dopłaty do paliwa rolniczego w kwocie ok. 2 mld zł;
- program wieloletni pn. „Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim” w kwocie ok. 1 mld zł;
- inwestycje w ramach KPO w kwocie 4,5 mld zł – rezerwa ta przeznaczona jest na inwestycje realizowane z wykorzystaniem środków pożyczki KPO w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym. Wydatki te planowane są w rezerwie celowej, zgodnie z art. 141 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2024 r. poz. 324, z późn. zm.).

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników

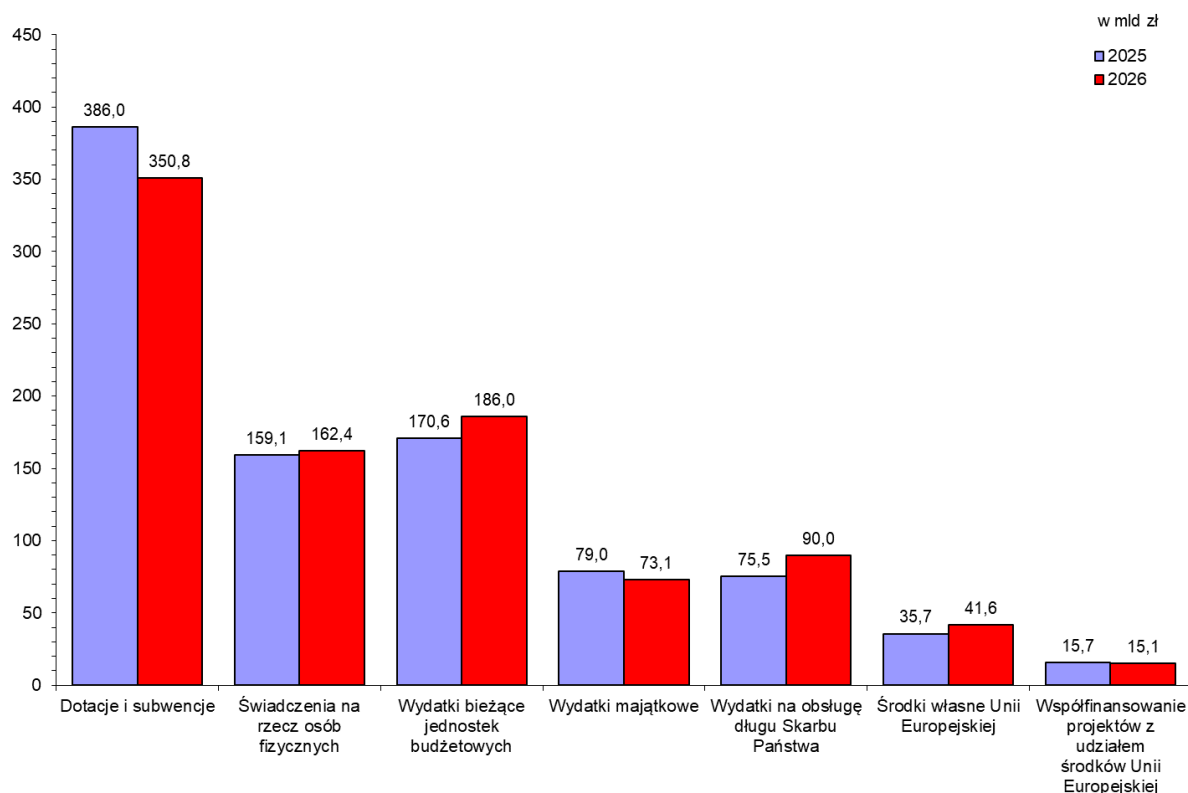
urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych. Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej). W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,
- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,
- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki budżetu państwa według grup ekonomicznych:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa 2025	Projekt ustawy budżetowej 2026	Różnica (3-2)	Wskaźnik (4/2)	Struktura	
					2025 r.	2026 r.
		w tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	921.618.215	918.940.000	-2.678.215	99,7	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	386.030.825	350.796.067	-35.234.758	90,9	41,9	38,2
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	159.109.025	162.395.898	3.286.873	102,1	17,3	17,7
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	170.634.475	185.965.607	15.331.132	109,0	18,5	20,2
4. Wydatki majątkowe	79.034.007	73.120.980	-5.913.027	92,5	8,6	8,0
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	75.500.000	90.000.000	14.500.000	119,2	8,2	9,8
6. Środki własne Unii Europejskiej	35.655.157	41.585.044	5.929.887	116,6	3,9	4,5
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	15.654.726	15.076.404	-578.322	96,3	1,7	1,6

Największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (38,2%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (20,4%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (17,7%).

Zasadniczy podział poszczególnych wydatków określają działy klasyfikacji budżetowej, takie jak na przykład: rodzina, transport i łączność, szkolnictwo wyższe i nauka, obrona narodowa, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia, pomoc społeczna. Należy podkreślić, iż wydatki zaplanowane w danym dziale budżetu państwa nie odzwierciedlają wszystkich nakładów zaplanowanych do poniesienia na realizację zadań z zakresu określonej dziedziny działalności państwa. Nakłady te ponoszone są także z budżetu środków europejskich oraz w ramach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych, państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 i osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Opis wydatków zaplanowanych na realizację zadań publicznych wraz z celami oraz wartościami mierników przedstawia budżet w układzie zadaniowym.

Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i sądy powszechne

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego, Państwowej Inspekcji Pracy i Biura Rady Fiskalnej.

Poniższa tabela przedstawia wydatki dla tych jednostek zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2026:

Część		Ustawa budżetowa 2025	Projekt ustawy budżetowej 2026	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)
		w tys. zł			%
1		2	3	4	5
Razem		22.230.286	24.437.160	2.206.874	109,9
1	Kancelaria Prezydenta RP	298.835	325.451	26.616	108,9
2	Kancelaria Sejmu	847.445	900.007	52.562	106,2
3	Kancelaria Senatu	248.714	286.818	38.104	115,3
4	Sąd Najwyższy	295.013	331.471	36.458	112,4
5	Naczelnny Sąd Administracyjny	978.383	1.076.603	98.220	110,0
6	Trybunał Konstytucyjny	52.616	76.445	23.829	145,3
7	Najwyższa Izba Kontroli	471.710	580.203	108.493	123,0
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	82.258	92.184	9.926	112,1
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	46.164	57.747	11.583	125,1
10	Urząd Ochrony Danych Osobowych	66.325	82.759	16.434	124,8
11	Krajowe Biuro Wyborcze	107.120	122.563	15.443	114,4
12	Państwowa Inspekcja Pracy	609.891	787.345	177.454	129,1
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	583.004	692.687	109.683	118,8
14	Rzecznik Praw Dziecka	44.554	44.554	0	100,0
15	Sądy powszechne	17.477.095	18.945.934	1.468.839	108,4
52	Krajowa Rada Sądownictwa	21.159	34.389	13.230	162,5

Ustalono na 2026 rok wydatki urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wynoszą 24.437.160 tys. zł, tj. o 9,9% więcej niż w ustawie budżetowej na rok 2025. Ze środków tych na wydatki bieżące zaplanowano 22.937.978 tys. zł (109,2% planu na 2025 r.), a na majątkowe 1.499.182 tys. zł (123,2% planu na rok 2025).

Głównymi przyczynami wzrostu wydatków w stosunku do roku 2025 są:

- wzrost wynagrodzeń i uposażeń, wzrost dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- wzrost wydatków o 8,84% na wynagrodzenia sędziów i prokuratorów, wynagrodzenia pracowników do nich relacjonowanych, oraz na uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku, których podstawę wynagrodzenia stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2025 ogłoszona komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- planowany wzrost zatrudnienia m.in. w Państwowej Inspekcji Pracy oraz Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Trybunale Konstytucyjnym, Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, Urzędzie Ochrony Danych Osobowych oraz w sądach powszechnych,
- wzrost wydatków na realizację przez Senat RP zadań związanych z opieką nad Polonią i Polakami za granicą,
- wzrost wydatków na bieżące funkcjonowanie jednostek (w tym m.in. energię i utrzymanie infrastruktury informatycznej),
- zwiększenie ryczałtu na biura poselskie i diet poselskich,
- wzrost wydatków dotyczących finansowania działalności biur senatorskich,
- wzrost wydatków majątkowych, głównie w sądach powszechnych, Państwowej Inspekcji Pracy i Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W ramach zaplanowanych na 2026 rok wydatków finansowane będą:

- koszty utrzymania i funkcjonowania urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 5.115.628 tys. zł, w tym świadczenia na rzecz osób fizycznych – 239.111 tys. zł, wydatki bieżące – 4.408.326 tys. zł, (w tym na wynagrodzenia i pochodne m.in. dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, pracowników orzecznictwa, uposażenia parlamentarzystów – 3.329.006 tys. zł),

dotacje celowe – 107.650 tys. zł, wydatki majątkowe – 360.497 tys. zł, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 44 tys. zł,

- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne – 1.461.007 tys. zł,
- nakłady na funkcjonowanie sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych) – 17.766.586 tys. zł,
- dotacja dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 40.000 tys. zł; środki te przeznaczone będą na realizację programów rewaloryzacji zespołów zabytkowych Krakowa,
- środki na działalność związaną z ochroną pamięci walk i męczeństwa – 53.069 tys. zł.

Jednocześnie w rezerwach celowych zabezpieczono m.in. finansowanie:

- ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów głównie na wybory samorządowe oraz wybory uzupełniające do Senatu RP i ewentualne referendum ogólnokrajowe zaplanowano rezerwę celową w wysokości 400.690 tys. zł,
- zadań wynikających z ustawy o Radzie Fiskalnej w kwocie 9.563 tys. zł.

Ponadto, w ramach budżetu środków europejskich zaplanowano wydatki w następujących częściach:

- 02 Kancelaria Sejmu w wysokości 251 tys. zł z przeznaczeniem na realizację projektu w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (w 2025r. nie były planowane wydatki),
- 15/11 Sąd Apelacyjny w Lublinie w wysokości 6.706 tys. zł z przeznaczeniem na realizację projektu w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (spadek wydatków o 64,3% w porównaniu do 2025r. wynika ze stopnia zaawansowania projektu).

Obrona narodowa

Wydatki budżetu państwa na obronę narodową na 2026 rok zaplanowano w łącznej wysokości 124.828.865 tys. zł, co stanowi 3,0% planowanego Produktu Krajowego Brutto w roku 2026 określonego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, w wieloletnich założeniach makroekonomicznych wykorzystywanych na potrzeby opracowania projektu ustawy budżetowej na 2026 rok.

Powyższa kwota obejmuje wydatki budżetowe: w części 29. Obrona narodowa i w dziale 752 – Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa. W ramach tej kwoty środki w wysokości 46.323.461 tys. zł zaplanowano na wydatki majątkowe, co stanowi 37,1% wydatków obronnych i gwarantuje realizację postanowień ustawy o obronie Ojczyzny.

W ramach wydatków obronnych zaplanowano:

- 118.639.415 tys. zł w budżecie części Obrona narodowa,
- 6.189.450 tys. zł w dziale Obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa.

W części Obrona narodowa w ramach zaplanowanej kwoty sfinansowane będą:

- wydatki majątkowe przeznaczone głównie na realizację inwestycji i zakupy inwestycyjne resortu obrony narodowej, na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO oraz na przekazanie do Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych – 42.136.684 tys. zł,
- wydatki osobowe, tj. uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz świadczenia pieniężne relacjonowane do uposażeń, wynagrodzenia sędziów wojskowych, a także wynagrodzenia pracowników cywilnych i nauczycieli wraz z pochodnymi – 28.960.430 tys. zł,
- wydatki na zakup usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i pozostałych oraz na zakup materiałów i wyposażenia, sprzętu i uzbrojenia, energii oraz środków żywności – 20.851.388 tys. zł,
- emerytury i renty dla byłych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz członków ich rodzin, a także uposażenia prokuratorów oraz sędziów sądów wojskowych w stanie spoczynku – 12.344.878 tys. zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 2.658.839 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 5.828.507 tys. zł,
- dotacje na zadania związane z obronnością – 5.858.689 tys. zł.

Środki zaplanowane w dziale obrona narodowa w innych częściach budżetu państwa przeznaczone zostaną na sfinansowanie:

- projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności,
- „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP”,
- działalności jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych,

- składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej,
- zadań związanych z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej,
- zadań o charakterze obronnym wynikających z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1356, z późn. zm.) zostały ustalone bez rezerw celowych w wysokości 78.915.461 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy) i w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2025 (bez rezerw celowych – 75.052.178 tys. zł) wzrosły per saldo o kwotę 3.863.283 tys. zł, co stanowi ok. 105,1%.

Dane w zakresie państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące kwot wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń prezentowane są w załączniku nr 6 do projektu ustawy budżetowej na rok 2026 w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

Prezentowane kwoty w 2026 r. obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom.

Zmiany wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych (bez rezerw celowych) w 2026 r., w porównaniu do roku 2025, wynikają m.in. z następujących tytułów:

- 1) wzrostu funduszu wynagrodzeń osobowych pracowników oraz funduszu uposażeń funkcjonariuszy i żołnierzy, w tym w związku z przyjęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń na poziomie 103,0%,
- 2) podwyżek wynagrodzeń prokuratorów i asesorów prokuratorskich, których podstawę wynagrodzenia stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2025 r. ogłoszona komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, tj. o 8,84%,
- 3) skutków przechodzących związanych z rozdysponowaniem rezerw celowych z roku 2025,

- 4) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 5) wzrostu liczby żołnierzy zawodowych w obronie narodowej o 5.838 etatów w związku z koniecznością zabezpieczenia potrzeb jednostek wojskowych i instytucji resortu obrony narodowej wynikających z realizacji Programu Rozwoju Sił Zbrojnych na lata 2021-2035.

Ponadto w projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 zostały ujęte wynagrodzenia podmiotów wynikających z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zgodnie z ww. artykułem Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego, Państwowej Inspekcji Pracy i Biura Rady Fiskalnej.

Wynagrodzenia w ww. jednostkach budżetowych wynoszą łącznie 13.033.728 tys. zł i w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2025 (bez rezerw celowych – 11.965.117 tys. zł) wzrosły per saldo o kwotę 1.068.611 tys. zł, co stanowi ok. 108,9%. Zmiany wynagrodzeń w powyższym zakresie (bez rezerw celowych) w 2026 r., w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2025, wynikają m.in. z następujących tytułów:

- 1) wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia żołnierzy oraz nagrody rocznej funkcjonariuszy,
- 2) wzrostu wynagrodzeń sędziów oraz wynagrodzeń pracowników do nich relacjonowanych, których podstawę wynagrodzenia stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2025 r. ogłoszona komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, tj. o 8,84%,
- 3) dodatkowy wzrost funduszu wynagrodzeń m. in. na zniwelowanie różnic w wynagrodzeniach pracowników sądownictwa powszechnego i administracyjnego
- 4) wzrostu wynagrodzeń na zwiększenie zatrudnienia, w tym m. in. o:

- 881 etatów w sądach powszechnych na zwiększoną ilość zadań nakładanych przede wszystkim nowymi regulacjami prawnymi,
- 210 etatów w Państwowej Inspekcji Pracy w związku z nowymi zadaniami w zakresie przyjętych przepisów unijnych dotyczących warunkowości społecznej we Wspólnej Polityce Rolnej oraz w związku z projektowaną zmianą ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy polegającą m.in. na wprowadzeniu skuteczniejszego mechanizmu przeciwdziałania nieuprawnionemu zastępowaniu umów o pracę umowami cywilnoprawnymi,
- 52 etaty w Naczelnym Sądzie Administracyjnym z przeznaczeniem m.in. na wzmocnienie kadrowe sądów administracyjnych,
- 32 etaty w Biurze Rzecznika Praw Dziecka na zatrudnienie pracowników do najbardziej obciążonych ilością zadań jednostek organizacyjnych Biura, w tym do Dziecięcego Telefonu Zaufania,
- 25 etatów w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych w związku z wzrostem wpływających skarg oraz nowych zadań wynikające z potrzeby sprawowania nadzoru nad krajowymi systemami SIS, VIS, a także przyszłymi systemami EES, ETIAS,
- 20 etatów w Sądzie Najwyższym z przeznaczeniem m.in. na potrzebę zapewnienia sprawności postępowań sądowych, wsparcie obsługi administracyjno-technicznej.

2. Subwencje i dotacje do jednostek samorządu terytorialnego

2.1. Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Na 2026 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 52.736.586 tys. zł, tj. na poziomie wyższym o 6,7% niż zaplanowano na 2025 r. (49.421.250 tys. zł).

Subwencja ogólna na 2026 r., w wysokości 50.489.397 tys. zł, została wyliczona według zasad określonych w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zmieniła system finansowania jednostek samorządu terytorialnego, wprowadzając do porządku prawnego regulacje zapewniające stabilny system finansowania jednostek samorządu terytorialnego oraz zwiększające dochody jednostek samorządu terytorialnego w sposób systemowy.

Stosownie do przyjętych rozwiązań, głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są dochody podatkowe, natomiast subwencje z budżetu państwa mają charakter uzupełniający.

W nowej ustawie odstąpiono od subwencji ogólnej w formie części wyrównawczej, oświatowej, równoważącej (regionalnej) i rozwojowej, finansowanej wydatkami z budżetu państwa.

Zgodnie z obecnymi rozwiązaniami jednostkom samorządu terytorialnego naliczane są potrzeby finansowe (wyrównawczych, oświatowych, rozwojowych, ekologicznych i uzupełniających). Finansowanie naliczonych potrzeb finansowych następuje poprzez zwiększone dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych. Subwencję ogólną będą otrzymywały jednostki samorządu terytorialnego, dla których kwota zwiększenia dochodów podatkowych będzie niższa od kwoty potrzeb finansowych.

Ponadto, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w roku 2026, w ramach części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, będą środki na uzupełnienie dochodów, w wysokości 2.247.189 tys. zł.

2.2. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej

oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Na rok 2026 dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, na dofinansowanie ich zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień zaplanowano dotacje w wysokości 35.059.308 tys. zł, z tego na zadania bieżące zaplanowano 31.751.606 tys. zł, a zadania inwestycyjne 3.307.702 tys. zł.

W powyższej kwocie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego nie są ujęte dotacje na współfinansowanie oraz finansowanie (wydatki podlegające refundacji) programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a także zaplanowane w rezerwach celowych.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane są przez ministrów, wojewodów oraz innych dysponentów części budżetowych.

Dotacje według części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
	w tys. zł		
1	2	3	4
Dotacje ogółem	35.059.308	31.751.606	3.307.702
Krajowe Biuro Wyborcze	7.650	7.650	
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	3.000	3.000	
Gospodarka	1.036	1.036	
Obrona narodowa	72.495	39.495	33.000
Oświata i wychowanie	51.120	1.120	50.000
Rolnictwo	542	542	
Sprawy wewnętrzne	27.381	27.381	
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	200	200	
Zabezpieczenie społeczne	2.400	2.400	
Sprawy zagraniczne	300	300	
Województwa	34.893.184	31.668.482	3.224.702

Jak wynika z powyższego zestawienia 99,5% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zaplanowane jest w budżetach wojewodów. Natomiast dotacje w pozostałych 10 częściach stanowią 0,5% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że w trakcie wykonywania budżetu poziom dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego ulega zwiększeniu, głównie ze środków ujętych w rezerwach celowych.

Dotyczy to m.in. rezerw celowych na zadania określone w ustawach o: pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki odpadami, realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego oraz na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego według działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie		Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:	
			bieżących	majątkowych
		w tys. zł		
1		2	3	4
	Dotacje ogółem	35.059.308	31.751.606	3.307.702
010	Rolnictwo i łowiectwo	42.326	42.326	
020	Leśnictwo	4.808	4.808	
050	Rybołówstwo i rybactwo	475	475	
100	Górnictwo i kopalnictwo	8.572	8.557	15
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.036	1.036	
600	Transport i łączność	856.528	856.528	
630	Turystyka	5.394	5.394	
700	Gospodarka mieszkaniowa	290.245	286.587	3.658
710	Działalność usługowa	659.894	650.309	9.585
750	Administracja publiczna	776.047	776.047	
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7.650	7.650	
752	Obrona narodowa	4.032.938	1.091.975	2.940.963
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4.535.121	4.525.824	9.297
755	Wymiar sprawiedliwości	112.301	112.301	
758	Różne rozliczenia	124.945	124.945	
801	Oświata i wychowanie	179.383	129.383	50.000
851	Ochrona zdrowia	1.236.834	942.950	293.884
852	Pomoc społeczna	6.775.160	6.775.010	150
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	286.093	286.093	
855	Rodzina	15.084.732	15.084.732	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	16.445	16.295	150
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	523	523	
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	21.858	21.858	

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane będą w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 23 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania: rodziny, pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, obrony narodowej, ochrony zdrowia, transportu i łączności oraz

administracji publicznej. Dotacje przekazywane na zadania w tych działach wynoszą łącznie 33.297.360 tys. zł, co stanowi 95% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Strukturę dotacji według ich rodzajów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	majątkowe
		w tys. zł	
1	2	3	4
Dotacje na zadania	35.059.308	31.751.606	3.307.702
- własne *	8.442.451	6.320.361	2.122.090
- z zakresu administracji rządowej	24.427.606	25.242.486	1.185.120
- realizowane na podstawie porozumień	189.251	188.759	492

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Najwyższą kwotę stanowiącą 75,3% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane są do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Kwota dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:	
		bieżących	majątkowych
		w tys. zł	
1	2	3	4
Ogółem	35.059.308	31.751.606	3.307.702
- Gminy *	23.266.284	21.265.586	2.000.698
- Powiaty	9.348.105	8.424.798	923.307
- Samorządy województw	2.444.919	2.061.222	383.697

*) kwota uwzględnia wydatki zaplanowane w § 287 *Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Dotacje w wysokości 23.266.284 tys. zł, tj. 66,4% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane jest do gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 17.543.526 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 41.653 tys. zł, własne – 5.681.105 tys. zł.

Dotacje dla gmin przeznaczane są głównie na:

- finansowanie zadań z zakresu rodziny – 14.896.179 tys. zł (całość stanowią wydatki bieżące), co stanowi 64% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 14.526.445 tys. zł, własne – 369.734 tys. zł.
- Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekunów – 14.224.735 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów – 300.010 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 4.814.377 tys. zł (z tego na zadania bieżące 4.814.277 tys. zł i zadania inwestycyjne 100 tys. zł), co stanowi 20,7% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.285.290 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.100 tys. zł, własne – 3.526.987 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

 - wypłaty zasiłków stałych oraz gwarantowanej z budżetu państwa części zasiłków okresowych – 2.182.293 tys. zł (zadania własne),
 - działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 1.001.489 tys. zł, z tego na zadania bieżące 1.001.389 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej - 967.475 , zadania własne - 33.914 tys. zł), zadania inwestycyjne 100 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - działalność ośrodków pomocy społecznej – 821.518 tys. zł (zadania własne – 778.479 tys. zł oraz z zakresu administracji rządowej – 43.039 tys. zł),
 - pomoc w zakresie dożywiania – 350.000 tys. zł (zadania własne).
- finansowanie zadań obrony narodowej – 2.612.639 tys. zł (z tego na zadania bieżące 661.033 tys. zł i zadania inwestycyjne 1.951.606 tys. zł), co stanowi 11,2% dotacji zaplanowanych dla gmin, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.001.794 tys. zł, własne – 1.610.845 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

 - zadania o charakterze obronnym wynikające z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej – 2.608.541 tys. zł (z tego na zadania bieżące 658.435 tys. zł i zadania inwestycyjne 1.950.106 tys. zł),

- zadania związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej – 1.848 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
 - „Program budowy i remontu pomników” – 1.500 tys. zł (zadania własne),
 - „Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP” – 750 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej).
- finansowanie zadań administracji publicznej – 716.899 tys. zł (tylko zadania bieżące), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 716.532 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 367 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej.

Powiaty otrzymują z budżetu państwa dotacje w wysokości 9.348.105 tys. zł, co stanowi 26,7% łącznej kwoty dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 6.914.352 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 76.409 tys. zł, własne – 2.357.344 tys. zł.

Dotacje dla powiatów przeznaczone są głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 4.534.436 tys. zł (z tego na zadania bieżące 4.525.139 tys. zł i zadania inwestycyjne 9.297 tys. zł), co stanowi 48,2% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje w kwocie 4.507.055 tys. zł przeznaczone są na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w tym głównie:
 - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 4.506.766 tys. zł, z tego na zadania bieżące 4.497.469 tys. zł, zadania inwestycyjne 9.297 tys. zł,
 - zadania zarządzania kryzysowego – 289 tys. zł,
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 1.951.132 tys. zł (z tego na zadania bieżące 1.951.082 tys. zł i zadania inwestycyjne 50 tys. zł), co stanowi 20,9% dotacji zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 502.385 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 1.800 tys. zł, własne – 1.446.947 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem – 1.408.498 tys. zł (bieżące zadania własne),
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 437.981 tys. zł, z tego na zadania bieżące 437.931 tys. zł, zadania inwestycyjne 50 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- obronę narodową – 1.310.775 tys. zł (z tego na zadania bieżące 411.366 tys. zł i zadania inwestycyjne 899.409 tys. zł), co stanowi 14% dotacji zaplanowanych dla powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 526.452 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 22.295 tys. zł, własne – 762.028 tys. zł. Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:
 - zadania o charakterze obronnym wynikające z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej – 1.194.525 tys. zł (z tego na zadania bieżące 326.616 tys. zł i zadania inwestycyjne 867.909 tys. zł),
 - zadania związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej – 44.611 tys. zł (z tego: zadania z zakresu administracji rządowej – 22.316 tys. zł i realizowane na podstawie porozumień – 22.295 tys. zł),
 - programy "Oddziały przygotowania wojskowego, "Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe", "CYBER.MIL z klasą" – 39.495 tys. zł (zadania własne),
 - realizację wsparcia rzeczowego i finansowego dla organizacji proobronnych – 31.500 tys. zł (zadania inwestycyjne),
 - „Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP” – 644 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- działalność usługową – 628.942 tys. zł (z tego na zadania bieżące 619.849 tys. zł i zadania inwestycyjne 9.093 tys. zł), co stanowi 6,7% dotacji zaplanowanych dla powiatów. Dotacje zostaną przeznaczone głównie na zadania z zakresu administracji rządowej dla Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego – 437.645 tys. zł oraz na zadania związane z geodezją i kartografią – 184.367 tys. zł.

Dotacje z budżetu państwa przewidziane do przekazania dla samorządów województw wynoszą – 2.444.919 tys. zł, co stanowi 7% dotacji zaplanowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.969.728 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 71.189 tys. zł, własne – 404.002 tys. zł.

Z powyższej kwoty planuje się przeznaczyć środki głównie na:

- ochronę zdrowia – 1.231.363 tys. zł, co stanowi 50,4% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw, z tego: na zadania z zakresu administracji rządowej – 937.779 tys. zł (środki zostaną przeznaczone w szczególności na zadania związane z realizowaniem staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów w kwocie 936.499 tys. zł) oraz na zadania własne – 293.584 tys. zł na realizację programu wieloletniego pod nazwą „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”,
- transport i łączność – 854.149 tys. zł, co stanowi 34,9% dotacji zaplanowanych dla samorządów województw. Środki zostaną przeznaczone na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj. głównie na finansowanie zadań w zakresie krajowych

pasażerskich przewozów autobusowych – 849.628 tys. zł oraz na zadania wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (ADR oraz inne zadania marszałków) – 4.521 tys. zł.

3. Wydatki majątkowe

W ustawie budżetowej na rok 2026 wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 73.120.980 tys. zł, w następującej szczegółowości:

Wyszczególnienie	2025	2026	3:2
	Ustawa budżetowa	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		
1	2	3	4
Ogółem	79.034.007	73.120.980	92,5%
Wydatki na zadania inwestycyjne jednostek budżetowych	42.637.533	41.540.495	97,4%
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	8.589.476	8.472.567	98,6%
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	6.366.779	6.556.456	103,0%
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	4.028.212	4.530.150	112,5%
Wydatki na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE	5.000	5.000	100,0%
Dotacje/wydatki dotyczące zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych	414.682	386.635	93,2%
- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	361.615	295.456	81,7%
- dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	-	-	-
- dla jednostek budżetowych	53.067	91.179	171,8%
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	1.192.187	3.307.702	277,4%
- dotacje dla gmin	584.990	2.000.698	342,0%
- dotacje dla powiatów	398.329	923.307	231,8%
- dotacje dla samorządów województw	208.868	383.697	183,7%

Wyszczególnienie	2025	2026	3:2
	Ustawa budżetowa	Projekt ustawy budżetowej	
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury na dofinansowanie zadań inwestycyjnych objętych mecenatem państwa	38.500	12.000	31,2%
- wykonywanych przez samorządowe instytucje kultury	38.500	11.500	29,9%
- wykonywanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych	-	500	-
Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	-	10	-
Środki przekazane do funduszu prowadzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych	15.761.638	8.309.965	52,7%

W ramach wydatków majątkowych kwota 64.653.360 tys. zł ujęta została w budżetach dysponentów, a kwota 8.467.620 tys. zł w rezerwie ogólnej i rezerwach celowych budżetu państwa.

Największy udział (99,85%) w kwocie wydatków majątkowych ujętych w budżetach dysponentów stanowią wydatki zaplanowane na zadania realizowane w ramach niżej wymienionych 13 obszarów:

- **Obrona narodowa** – 45.335.775 tys. zł, głównie na modernizację techniczną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej m.in. na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wydatki na inwestycje budowlane na potrzeby wojska, na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji budowlanych dotyczących Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP), na przekazanie środków do Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych oraz na finansowanie zadań o charakterze obronnym wynikających z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej,
- **Gospodarka mieszkaniowa** – 4.355.472 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 70022 – Fundusz Dopłat – 4.020.814 tys. zł, na dofinansowanie Funduszu z przeznaczeniem na programy: Budownictwo Komunalne i Socjalne (BSK),
 - 70020 - Fundusz Termomodernizacji i Remontów – 331.000 tys. zł, na zasilenie Funduszu w celu sfinansowania poprawy stanu technicznego budynków mieszkalnych, oszczędność energii cieplnej wykorzystywanej na cele komunalno-bytowe

- **Ochrona zdrowia** – 3.508.549 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 85112 - Szpitale kliniczne – 1.717.167 tys. zł, na zadania inwestycyjne mające na celu poprawę infrastruktury technicznej i efektywność funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, w tym programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia pn.:
 - Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus,
 - Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I,
 - Rozbudowa i modernizacja Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku obejmująca Uniwersyteckie Centrum Onkologii Spersonalizowanej,
 - Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny - centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK),
 - Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych,
 - Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego,
 - Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym,
 - 85149 - Programy polityki zdrowotnej – 666.151 tys. zł, głównie na programy wieloletnie pn. „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030”, „Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022–2032” i „Narodowy Program Transplantacyjny”,
 - 85195 – Pozostała działalność – 533.276 tys. zł, głównie na zadania inwestycyjne SP ZOZ i instytutów medycznych podległych ministerstwom: obrony narodowej i spraw wewnętrznych i administracji,
 - 85111 – Szpitale ogólne – 296.909 tys. zł, głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”,
- **Transport i łączność** – 3.421.119 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 60002 - Infrastruktura kolejowa - 2.150.000 tys. zł, na inwestycje w infrastrukturze kolejowej związane przede wszystkim z realizacją „Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032)”,

- 60043 - Urzędy morskie – 691.175 tys. zł, głównie na realizację programów wieloletnich pn. „Budowa falochronu osłonowego w Porcie Gdańsk” oraz „Budowa i rozbudowa infrastruktury dostępowej do portu w Świnoujściu w latach 2023-2029”,
- 60011 - Drogi publiczne krajowe – 485.357 tys. zł, na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury dróg publicznych krajowych, ujęte w „Programie Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku”,
- **Szkolnictwo wyższe i nauka** – 2.225.675 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 73014 - Działalność dydaktyczna i badawcza - 1.352.227 tys. zł, z przeznaczeniem na dotacje celowe na zadania inwestycyjne związane z działalnością dydaktyczną i badawczą, na potrzeby uczelni prowadzonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, uczelni medycznych, wyższych szkół artystycznych, jednostek naukowych oraz Politechniki Morskiej w Szczecinie i Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, w tym realizację programów wieloletnich pn.:
 - „Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”,
 - „Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie”,
 - 73015 - Działalność dydaktyczna w zakresie związanym z obroną narodową - 587.654 tys. zł, na dotacje celowe na realizację zakupów inwestycyjnych i inwestycji budowlanych akademii wojskowych,
 - 73016 - Pomoc materialna dla studentów i doktorantów - 202.546 tys. zł, na realizację zadań inwestycyjnych na potrzeby domów studenckich,
- **Wymiar sprawiedliwości** – 1.460.011 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 75502 - Jednostki sądownictwa powszechnego – 1.135.204 tys. zł, głównie na zakupy inwestycyjne związane z informatyzacją i inwestycje budowlane, związane z zapewnieniem właściwych warunków pracy, usprawnieniem postępowań sądowych, zapewnieniem powszechnego, elektronicznego dostępu do informacji oraz rozbudową i utrzymaniem sprawności funkcjonujących systemów informatycznych,
 - 75505 - Jednostki powszechne prokuratury – 212.519 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane w obiektach Prokuratur Regionalnych, Rejonowych i Okręgowych oraz zakupy inwestycyjne, w tym wartości niematerialnych i prawnych i sprzętu informatycznego i zakupu nieruchomości na potrzeby Prokuratury Krajowej i Prokuratur Regionalnych,
 - 75512 - Więziennictwo – 70.628 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane związane z podniesieniem norm i standardów w zakresie warunków odbywania kary pozbawienia

wolności i wykonania tymczasowego aresztowania oraz zakupy inwestycyjne, w celu ulepszenia infrastruktury technicznej zakładów karnych i aresztów śledczych,

– **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – 1.128.334 tys. zł, przede wszystkim w rozdziałach:

- 92118 – Muzea – 628.657 tys. zł, na zadania inwestycyjne na potrzeby muzeów, w tym realizowane w ramach programów wieloletnich pn.:
 - „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”,
 - „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2027,
- 92195 – Pozostała działalność - 158.580 tys. zł, głównie na odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie, budowę Gmachu Muzeum Książąt Lubomirskich we Wrocławiu oraz na dotacje celowe na wydatki i zakupy inwestycyjne instytucji kulturalnych,
- 92114 - Pozostałe instytucje kultury - 157.145 tys. zł, głównie na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE”, realizację inicjatywy SOWA - lokalnych Stref (Wystaw) Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, a także inwestycje budowlane Polskiego Wydawnictwa Muzycznego oraz Filмотeki Narodowej - Instytutu Audiowizualnego,

– **Administracja publiczna i urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – 1.060.019 tys. zł, głównie w rozdziałach:

- 75101 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa – 306.141 tys. zł, głównie na realizację zadań inwestycyjnych Państwowej Inspekcji Pracy, Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz Kancelarii Sejmu,
- 75001 - Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej – 295.767 tys. zł, w tym budowę, modernizację i rozwój infrastruktury systemów, rejestrów i ewidencji państwowych,
- 75008 – Działalność izb administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi i urzędami celno-skarbowymi – 118.039 tys. zł,
- 75057 – Placówki zagraniczne – 98.093 tys. zł, głównie na zapewnienie odpowiedniego standardu funkcjonalnego dotychczasowych siedzib placówek zagranicznych, w tym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, poddanie obiektów procesom modernizacji lub zmiany, optymalizację wykorzystania infrastruktury własnej i wypracowanie nowego przeznaczenia dla nieużytkowanych budynków Skarbu Państwa, a także na odtworzenie, rewaloryzację i przebudowę budynków Ambasady RP w Londynie,

- 75011 – Urzędy wojewódzkie – 63.642 tys. zł, głównie na modernizację i przebudowę obiektów należących do urzędów, a także na zakupy inwestycyjne, w tym związane z bezpieczeństwem informatycznym,
- 75088 – Działalność Centrum Informatyki Resortu Finansów – 61.951 tys. zł, głównie na zakupy inwestycyjne związane z zapewnieniem świadczenia usługi wsparcia dla Systemu Bezpieczeństwa sieci, wymianę sprzętu wyeksploatowanego i o słabych parametrach technicznych oraz wymianę szaf klimatyzacji precyzyjnej w serwerowniach,
- **Przetwórstwo przemysłowe** – 881.359 tys. zł, w tym głównie w rozdziałach:
 - 15095 – Pozostała działalność – 467.220 tys. zł, głównie na realizację projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto oraz zasilanie rachunku Finansowego Instrumentu Współpracy Rozwojowej,
 - 15014 - Wsparcie finansowe inwestycji - 377.600 tys. zł, na realizację programu wieloletniego pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030”,
- **Rolnictwo i łowiectwo oraz rybołówstwo i rybactwo** – 345.634 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 01027 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 300.000 tys. zł, głównie na budowę i rozbudowę systemów IT oraz budowę i aktualizację Systemu Identyfikacji Działek Rolnych LPiS,
 - 01002 – Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego - 15.860 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane w obiektach WODR,
- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – 330.100 tys. zł, głównie w rozdziałach:
 - 90025 - Działalność Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – 292.000 tys. zł, na działania podejmowane w ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego (obszar całego kraju) oraz realizację programu wieloletniego pn. „Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce”,
 - 90014 - Inspekcja Ochrony Środowiska – 13.724 tys. zł, na zadania inwestycyjne Głównego i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska,
- **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – 319.724 tys. zł, na inwestycje budowlane oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby:
 - Państwowej Straży Pożarnej (rozd. 75409, 75410, 75411) – 80.448 tys. zł, głównie na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji oraz zakupów inwestycyjnych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG),
 - Policji (rozd. 75401, 75402, 75403, 75404, 75405) – 75.922 tys. zł, głównie na zadania inwestycyjne związane z budową, przebudową i modernizacją obiektów Komend Policji,

a także na zakupy inwestycyjne, w tym sprzęt transportowy, informatyczny oraz techniki specjalnej.

Ponadto, w ramach tego obszaru wsparcie finansowe otrzymają zadania inwestycyjne realizowane w rozdziałach:

- 75419 – Agencja Wywiadu – 27.688 tys. zł,
- 75418 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 23.590 tys. zł,
- 75408 – Działalność Służby Ochrony Państwa – 21.800 tys. zł,
- 75495 – Pozostała działalność – 21.716 tys. zł, głównie na zakup sprzętu łączności na potrzeby Policji,
- 75412 – Ochotnicze straże pożarne – 18.000 tys. zł,
- 75407 – Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości – 17.500 tys. zł,
- 75420 – Centralne Biuro Antykorupcyjne – 17.197 tys. zł.

W ramach powyższych kwot finansowane będą inwestycje budowlane i zakupy inwestycyjne związane z działalnością i funkcjonowaniem poszczególnych jednostek, w celu zapewnienia właściwych warunków służby i pracy funkcjonariuszom oraz pracownikom.

– **Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza** – 187.768 tys. zł, głównie w rozdziałach:

- 80115 – Technika – 89.921 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na inwestycje budowlane w obiektach Zespołów Szkół Centrów Kształcenia Rolniczego,
- 80195 – Pozostała działalność – 50.000 tys. zł, na zadania publiczne skierowane na rozwój przedszkoli, szkół i placówek realizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- 80132 - Szkoły artystyczne – 31.525 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane w obiektach szkół artystycznych, w tym Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Bytomiu i Państwowych Szkół Muzycznych.

Wydatki majątkowe zaplanowane w rezerwie ogólnej budżetu państwa wynoszą 250.000 tys. zł.

Wydatki majątkowe zaplanowane w rezerwach celowych w wysokości 8.217.620 tys. zł, zostaną przeznaczone głównie na:

- inwestycje KPO finansowane z wykorzystaniem środków pożyczki z Instrumentu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym – 1.779.735 tys. zł,
- przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 140.000 tys. zł dla „Projektu budowania odporności na zmiany klimatu w gospodarce wodnej” – 1.764.740 tys. zł,
- zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 1.183.709 tys. zł,

- realizację "Programu wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim" – 965.273 tys. zł,
- dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – 677.000 tys. zł,
- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – 512.708 tys. zł,
- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych – 461.882 tys. zł,
- realizację projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto – 166.171 tys. zł,
- działania związane z poborem dochodów budżetu państwa, w tym na ich odbudowę, oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych – 165.258 tys. zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 127.163 tys. zł,
- budowę, modernizację i wyposażenie przejść granicznych – 125.000 tys. zł
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – 116.642 tys. zł,
- zadania w obszarze zdrowia – 103.009 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 45.000 tys. zł,
- realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego – Etap VII 2026-2030 – 17.870 tys. zł,
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 5.260 tys. zł.

4. Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2026 r. na wydatki w grupie ekonomicznej - obsługa długu Skarbu Państwa²⁸ zaplanowano łącznie kwotę 90.000.000 tys. zł, tj. o 19,2% wyższą niż w ustawie budżetowej na 2025 r.

Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym w wysokości 76.435.979 tys. zł,

²⁸ Grupa ta nie obejmuje rozliczeń z tytułu poręczeń krajowych udzielonych przez Skarb Państwa dotyczących kosztów prowadzonych postępowań sądowych związanych z poręczeniami SP, które nie zostały zaplanowane zarówno na 2024 jak i na 2025 rok.

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych w wysokości 13.564.021 tys. zł.

Wyszczególnienie	UB 2025	Projekt budżetu na 2026	3/2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa	75.500.000	90.000.000	119,2
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	62.464.464	76.435.979	122,4
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	13.035.536	13.564.021	104,1

Część 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa

W ustawie budżetowej na 2026 r. na wydatki z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa zaplanowano kwotę 90.000.000 tys. zł, tj. o 19,2% wyższą niż w ustawie budżetowej na rok 2025. Planowane wydatki obejmują:

- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym,
- obsługę zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych.

Wyszczególnienie	UB 2025	Projekt budżetu na 2026 r.	3/2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Obsługa długu Skarbu Państwa – cz. 79 bp	75.500.000	90.000.000	119,2
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym	62.464.464	76.435.979	122,4
Obsługa zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych	13.035.536	13.564.021	104,1
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	0	0	

1. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynku krajowym zaplanowano kwotę 76.435.979 tys. zł, tj. o 22,4% wyższą niż w ustawie budżetowej na rok 2025.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w łącznej wysokości 71.863.990 tys. zł,
- b) odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 4.206.034 tys. zł,
- c) odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA w wysokości 28.440 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 337.515 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Planowane na 2026 r. wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym w wysokości 71.863.990 tys. zł, dotyczą:

- 1) dyskonta od wykupywanych w 2026 r. bonów skarbowych w wysokości 1.769.934 tys. zł,
- 2) dyskonta i odsetek od obligacji rynkowych z uwzględnieniem transakcji swap w wysokości 62.973.747 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji:
 - stałoprocentowych w wysokości 45.113.901 tys. zł,
 - zmiennoprocentowych w wysokości 17.080.518 tys. zł,
 - indeksowanych w wysokości 779.328 tys. zł.
- 3) odsetek i dyskonta od obligacji oszczędnościowych w wysokości 7.120.309 tys. zł. Wydatki te obejmują obsługę obligacji oszczędnościowych:
 - trzymiesięcznych o oprocentowaniu stałym OTS w wysokości 11.921 tys. zł,
 - rocznych o zmiennej stopie procentowej ROR w wysokości 1.359.133 tys. zł,
 - dwuletnich o oprocentowaniu stałym DOR w wysokości 438.233 tys. zł,
 - trzyletnich o oprocentowaniu stałym TOS w wysokości 1.932.838 tys. zł,
 - czteroletnich indeksowanych COI w wysokości 2.838.932 tys. zł,
 - emerytalnych dziesięcioletnich EDO w wysokości 478.169 tys. zł,
 - rodzinnych sześcioletnich ROS w wysokości 53.755 tys. zł,
 - rodzinnych dziesięcioletnich ROD w wysokości 7.328 tys. zł.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych szacowane są w 2026 r. na kwotę 4.206.034 tys. zł.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA

Wydatki na odsetki należne kontrahentowi od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA (Credit Support Annex) szacuje się w 2026 r. na kwotę 28.440 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2026 r. na 337.515 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenie agentów emisji obligacji detalicznych (PKO BP i Pekao S.A.), opłaty i wynagrodzenie agenta (BGK) związane z przyjmowaniem środków przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie od niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także depozytów sądowych i prokuratorskich oraz opłaty za usługi rozliczeniowo-depozytowe KDPW i prawne.

2. Na wydatki z tytułu obsługi zadłużenia, należności i innych operacji finansowych Skarbu Państwa na rynkach zagranicznych zaplanowano kwotę 13.564.021 tys. zł, tj. o 4,1% wyższą niż w ustawie budżetowej na 2025 r.

Na wydatki te składają się:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami pochodnymi w wysokości 9.345.190 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów w wysokości 1.144.734 tys. zł,
- c) odsetki od pożyczek z Unii Europejskiej w wysokości 2.867.194 tys. zł,
- d) odsetki od zabezpieczeń gotówkowych związanych z transakcjami CSA w wysokości 89.160 tys. zł,
- e) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 117.743 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz przepływy związane z innymi instrumentami finansowymi

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych po uwzględnieniu przepływów związanych z instrumentami

pochoďnymi zaplanowano na 2026 r. w wysokoŹi 9.345.190 tys. zł. PłatnoŹi dotyczĄ obligacji emitowanych w euro, dolarze oraz jenie japońskim.

Odsetki i opłaty od kredytów

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów zaplanowane na 2026 r. w wysokoŹi 1.144.734 tys. zł bĄdĄ realizowane na rzecz:

- Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokoŹi 413.618 tys. zł. DotyczĄ one głównie kredytów na: infrastrukturę drogowĄ, modernizację sieci kolejowych oraz na projekty zwiĄzane z nauką i szkolnictwem wyŹszym, projekty z obszaru gospodarki morskiej, medycyny i zdrowia, a takŹe zwiĄzane ze współfinansowaniem wkładu z budŹetu państwa do wybranych programów/priorytetów przewidzianych do realizacji przy pomocy funduszy z UE w ramach wieloletnich ram finansowych i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 i 2014-2020,
- Banku Światowego w wysokoŹi 590.607 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciĄgniętych kredytów, głównie na usuwanie skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziowĄ dorzeczy Odry i Wisły oraz wsparcie reform strukturalnych polskiej gospodarki,
- Banku Rozwoju Rady Europy w wysokoŹi 140.509 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciĄgniętych kredytów, głównie na projekty usuwania skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziowĄ dorzeczy Odry i Wisły.

Odsetki od poŹyczek z Unii Europejskiej

Wydatki z tego tytułu zaplanowane na 2026 r. w wysokoŹi 2.867.194 tys. zł dotyczĄ realizacji umów poŹyczek pomiĄdzy UniĄ Europejską a RzeczpospolitĄ Polską.

Odsetki od zabezpieczeń gotówkowych zwiĄzanych z transakcjami CSA w wysokoŹi 89.160 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartoŹciowych na rynkach zagranicznych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji skarbowych papierów wartoŹciowych na rynkach zagranicznych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2026 r. w wysokoŹi 117.743 tys. zł. Koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczĄ głównie wydatków zwiĄzanych z przygotowaniem emisji obligacji na miĄdzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych, kosztów administracyjnych od poŹyczek z Unii Europejskiej oraz innych kosztów za promocje, prospekty, a takŹe usługi prawne i bankowe.

3. Rozliczeń z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa
w 2026 r. nie zaplanowano.

5. Środki własne Unii Europejskiej

Część budżetowa 84 – Środki własne Unii Europejskiej została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu ogólnego UE (tzw. środków własnych UE). Wpłata ta wynika z konieczności wypełnienia traktatowego zobowiązania Polski wobec UE.

Kalkulacja wysokości środków własnych na 2026 r. zgodnie z aktualną procedurą budżetową w UE wynosi 41.585.044 tys. zł. Została ona oparta na projekcie budżetu UE, opracowanym przez Komisję Europejską na podstawie Decyzji w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej nr 2020/2053 z 14 grudnia 2020 r. Ponadto w kalkulacji uwzględniono nadpłatę wynikającą z aktualizacji podstaw zasobów własnych VAT i DNB za 2023 rok i lata poprzednie w kwocie 1.217.932 tys. zł., która pomniejszy polską składkę w 2026 r. Jest to efekt corocznego rozliczenia wpłat należnych i wpłacanych z tytułu VAT i DNB, przygotowanego przez Komisję Europejską na podstawie przekazanych przez państwa sprawozdań.

Składka na 2026 r. jest wyższa od składki zaplanowanej w 2025 r., przede wszystkim w związku z wyższym poziomem planowanych przez Komisję Europejską wydatków UE.

Należy przy tym zauważyć, że ostateczna wielkość wpłat poszczególnych państw członkowskich z tytułu środków własnych UE jest znana dopiero po zakończeniu procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski i Radę UE, co z reguły następuje w grudniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto budżet ogólny UE podlega zmianom w trakcie roku budżetowego na podstawie przyjmowanych nowelizacji budżetu, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych państw członkowskich. Standardowo w drugiej połowie roku uchwalana jest nowelizacja dotycząca aktualizacji danych makroekonomicznych stanowiących podstawę do ponownego przeliczenia składki. Poziom wydatków w ramach części 84 ulega także zmianie w związku z wahaniami wpływów z opłat celnych oraz rozliczeniem za lata poprzednie wpłaty z tytułu masy odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi. Na podstawie analizy powyższych czynników oraz dużej niepewności co do potrzeb budżetu UE w przyszłym roku część środków w wysokości 2 mld zł przesunięto do rezerwy celowej.

W ramach limitu części 84 w wysokości 39.585.044 tys. zł ujęto:

- wpłatę obliczoną na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (DNB) – 25.865.759 tys. zł,
- wpłatę obliczoną zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 4.779.839 tys. zł,
- wpłatę z tytułu udziału w opłatach celnych – 5.082.120 tys. zł,
- wpłatę z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB – 1.984.784 tys. zł,

- wpłatę obliczoną na podstawie masy odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi – 1.872.542 tys. zł.

6. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 15.076.404 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE,
- finansowanie wspólnej polityki rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 8.889.421 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027, w tym na:
 - 16 Programów Regionalnych 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
 - Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
 - Programów Interreg 2021-2027,
 - Pomoc Techniczną dla Funduszy Europejskich na lata 2021-2027,
 - Instrument Łącząc Europę (CEF) w sektorze Transport 2021-2027,
- 2) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, w tym na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - Instrument "Łącząc Europę",
- 3) Wspólnej polityki rolnej,
- 4) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021, Szwajcarsko-Polskiego Programu

Współpracy II oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 i Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028,

- 5) pozostałych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwzględnionych w budżecie środków europejskich.

Pozostała część wydatków na realizację projektów unijnych, w tym na wynagrodzenia, została zaplanowana w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 8 – „Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej” – w kwocie 6.186.983 tys. zł.

Zaplanowanie rezerwy wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa poz. 8 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, różny stopień zaawansowania realizacji programów nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych dotyczą:

- 1) Programów Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2021-2027 – w ramach tych programów zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 6.062.462 tys. zł, z tego na:
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 kwotę 175.186 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 kwotę 96.796 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 kwotę 654.329 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 kwotę 193.791 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 kwotę 1.171.975 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 kwotę 29.688 tys. zł,

- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 kwotę 288.329 tys. zł,
 - Pomocy Technicznej dla Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok 652.566 tys. zł,
 - 16 Programów Regionalnych 2021-2027 – w ramach 16 Programów Regionalnych zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.533.136 tys. zł,
 - w ramach Programów Interreg 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 74.152 tys. zł,
 - Instrument „Łącząc Europę” 2021-2027– w częściach budżetowych na 2026 rok zaplanowano kwotę 192.514 tys. zł,
- 2) Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 - w ramach tego programu zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w kwocie 15.266 tys. zł,
 - 3) Instrumentu "Łącząc Europę" – w częściach budżetowych na 2026 rok zaplanowano kwotę 53.819 tys. zł,
 - 4) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021, Szwajcarsko- Polskiego Programu Współpracy II oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 i Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 – w ramach tych programów zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 72.573 tys. zł
 - 5) Pozostałych programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, nieujętych w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 336.175 tys. zł,
 - 6) Wspólnej polityki rolnej – w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.349.126 tys. zł. Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania: współfinansowanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, działania interwencyjne na rynkach rolnych, przejściowe wsparcie krajowe, a także finansowanie wyprzedzające.

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2026 roku. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną oraz określono: jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

Cele i mierniki dla programów wieloletnich określają koordynatorzy tych programów, z uwzględnieniem celów i mierników wskazanych w dokumentach ustanawiających program.

W uzasadnieniu, zamieszczonym poniżej, zawarto dodatkowo omówienie dotyczące działań/prac przewidzianych do wykonania, w szczególności w 2026 roku, w ramach realizacji każdego z opisanych programów. Omówienie to – przygotowane przez koordynatorów poszczególnych programów wieloletnich – stanowi opisowe uzupełnienie informacji o planowanych wartościach mierników tych programów, prezentowanych w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej na 2026 rok. Takie rozwiązanie ma szczególne znaczenie, m.in. w sytuacjach, kiedy potrzebne jest szczegółowe, dodatkowe opisanie/komentarz dla działań przewidzianych na dany rok realizacji programu wieloletniego (np. z uwagi na stan zaawansowania realizacji harmonogramu danego programu).

W 2026 roku realizowane będą 42 programy wieloletnie (w ustawie budżetowej na 2025 rok zawarto 51 programów wieloletnich), na które zaplanowano łączne wydatki z budżetu państwa w wysokości 21.554.484 tys. zł. Stanowi to 84,3% kwoty zaplanowanej na finansowanie programów wieloletnich w ustawie budżetowej na 2025 rok. W roku 2026 programy wieloletnie będą realizowane w ramach poszczególnych części budżetowych – 20.073.525 tys. zł, natomiast kwotę 1.480.959 tys. zł zaplanowano w ramach rezerw celowych.

Programy, na których realizację w 2026 roku zostaną przeznaczone największe nakłady z budżetu państwa, to programy w zakresie dróg i kolei:

- 1) *„Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku”*, 7.168.500 tys. zł, co stanowi 33,3% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich;

- 2) „Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku”, 4.400.000 tys. zł, co stanowi 20,4% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich;
- 3) „Krajowy Program Kolejowy do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032)”, 3.365.065 tys. zł, co stanowi 15,6% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich

oraz

„Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026”, 1.076.734 tys. zł, co stanowi 5,0% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Infrastruktury, w 2026 roku, będzie realizował jedenaście programów wieloletnich, na które zaplanowano 16.540.907 tys. zł, co stanowi 76,7% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Zdrowia, w 2026 roku, będzie realizował dziesięć programów wieloletnich, na które zaplanowano 1.863.746 tys. zł, co stanowi 8,6% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, w 2026 roku, będzie odpowiadał za dwa programy wieloletnie (w tym jeden realizowany przez Wojewodę Małopolskiego), na które zaplanowano łącznie 1.094.634 tys. zł, co stanowi 5,1% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Finansów i Gospodarki, w 2026 roku, będzie realizował cztery programy wieloletnie, na które zaplanowano 408.017 tys. zł, co stanowi 1,9% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w 2026 roku, będzie realizował trzy programy wieloletnie, na które zaplanowano łącznie 401.607 tys. zł, co stanowi 1,9% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Wojewoda Dolnośląski, w 2026 roku, będzie realizował jeden program wieloletni, na który zaplanowano 293.584 tys. zł, co stanowi 1,4% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, w 2026 roku, będzie realizował trzy programy wieloletnie (we współpracy z Wojewodami), na które zaplanowano 238.202 tys. zł, co stanowi 1,1% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Energii, w 2026 roku, będzie realizował jeden program wieloletni, na który zaplanowano 26.152 tys. zł, co stanowi 0,1% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w 2026 roku, będzie realizował jeden program wieloletni, na który zaplanowano 22.753 tys. zł, co stanowi 0,1% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Cyfryzacji, w 2026 roku, będzie realizował jeden program wieloletni, na który zaplanowano 9.000 tys. zł, co stanowi 0,04% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

Minister Klimatu i Środowiska, w 2026 roku, będzie realizował jeden program wieloletni, na który zaplanowano 40 tys. zł.

Cztery programy wieloletnie będą realizowane w ramach odpowiedzialności więcej niż jednego organu administracji rządowej:

- 1) *„Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028”* realizowany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Edukacji oraz Wojewodów, na który zaplanowano 550.000 tys. zł, co stanowi 2,6% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich;
- 2) *„Program polskiej energetyki jądrowej”*, realizowany przez Ministra Energii oraz Państwową Agencję Atomistyki, na który zaplanowano 54.442 tys. zł, co stanowi 0,3% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich;
- 3) *„Program wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim”*, realizowany przez Ministra Energii, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Wojewodę Pomorskiego, na który zaplanowano 40.000 tys. zł, co stanowi 0,2% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich;
- 4) *„Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”*, realizowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, we współpracy z Wojewodami oraz Ministra Edukacji, na który zaplanowano 11.400 tys. zł, co stanowi 0,05% łącznych nakładów z budżetu państwa przeznaczonych na realizację programów wieloletnich.

1) Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030

Program wieloletni pn. „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie projektów inwestycyjnych*, działania 6.1.4.1. (o tej samej nazwie).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r., z późn. zm.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Program ukierunkowany jest na zapewnienie wzrostu innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki przez wspieranie nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy, spełniające kryteria określone Programem. Wspierane są inwestycje określone w sektorach kwalifikowanych jako sektory wysokiej technologii (hi-tech). Sektory te generują najwyższą wartość dodaną, najsilniej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz wzmacniają jej przewagę konkurencyjną.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2030 wynoszą 3.483.400 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 387.600 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wspieranie dotacjami z budżetu państwa, nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy, spełniające kryteria określone Programem	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w danym roku dzięki systemowi wsparcia inwestorów	400

W 2026 roku kontynuowane będzie wsparcie dotyczące nowych inwestycji – ukierunkowanych na wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki – realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy.

W związku z realizacją Programu, w roku 2026, planowane jest utworzenie 400 nowych miejsc pracy.

2) Program rządowy – Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Programu na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022-2028

Program wieloletni pn. „Program rządowy – Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Programu na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022-2028” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1.W *Wspieranie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.2.W *Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw*, działania 6.1.2.1. *Wspieranie współpracy w systemie innowacji*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 161 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2021 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Celem Programu na rzecz jednolitego rynku jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez wzmocnienie zarządzania rynkiem wewnętrznym, wspieranie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), ulepszenie na poziomie strategicznym i operacyjnym w obszarze normalizacji, zapewnienie jednolitego, wysokiego poziomu ochrony konsumentów w całej Unii Europejskiej, jak również wspieranie działań na rzecz zdrowia ludzi, ochrony zdrowia zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt. Program służy także ustanowieniu ram dla finansowania europejskich statystyk, stanowiących podstawę do opracowywania, monitorowania i oceny wszystkich polityk UE.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2028 wynoszą 178.640 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 10.868 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie udziału polskich podmiotów w części COSME Programu na rzecz jednolitego rynku oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych	Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez instytucje wspierane w ramach Programu wieloletniego	8.400

W ramach Programu zostały zawarte umowy ramowe z PARP, które określają warunki

realizacji zadań w latach 2022-2028. Natomiast wskaźniki realizacji zadania na dany rok są ustalane w rocznych umowach wykonawczych. Program pozwala na zapewnienie ciągłości funkcjonowania w latach 2022-2028:

- polskich ośrodków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN) (finansowanie w części nieobjętej finansowaniem unijnym);
- punktu kontaktowego do spraw instrumentów finansowych oferowanych w ramach inicjatyw i programów UE (KPK).

Ośrodki EEN i KPK, poprzez swoje usługi, umożliwiają przedsiębiorcom dostęp do narzędzi wspierających rozwój, poprawę konkurencyjności, zwiększenie inwestycji, innowacyjności i cyfryzacji.

3) Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program wieloletni pn. „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.1.W *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, podzadania 12.1.6.W *Gospodarka odpadami*, działania 12.1.6.2. *Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r., z późn. zm.

Koordynatorem realizacji Programu jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Do głównych efektów realizacji Programu należą: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest oraz minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W ramach Programu realizowane są działania: edukacyjno-informacyjne, skierowane do dzieci i młodzieży, administracji rządowej i samorządowej oraz innych organizacji i służb zaangażowanych w realizację Programu; w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, oczyszczania terenów nieruchomości, obiektów użyteczności publicznej, miejsc publicznych, w tym wsparcia inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest; w zakresie monitoringu realizacji Programu, obejmujące finansowanie utrzymania i rozwoju technologicznego systemu Baza Azbestowa, który jest narzędziem informatycznym, wykorzystywanym do przekazywania, przez zobowiązane do tego organy administracji publicznej, informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl) oraz działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia, koordynowane przez Ministra Zdrowia, we współpracy z Instytutem Medycyny Pracy

w Łodzi i Ośrodkiem Referencyjnym Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnego związanych z Azbestem.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 1.500 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Poziom aktualizacji danych w bazie azbestowej (w %)	89

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, planuje się, m.in.:

- 1) utrzymanie i rozwój Bazy Azbestowej;
- 2) wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego dotyczące działań edukacyjno-informacyjnych.

Działania te mają na celu przyspieszenie tempa usuwania wyrobów zawierających azbest w gminach oraz podniesienie świadomości mieszkańców, co do konieczności usuwania wyrobów zawierających azbest. W związku z nową ustawą o wyrobach zawierających azbest, konieczne będzie dostosowanie do zmiany przepisów istniejących rozwiązań oraz Bazy Azbestowej.

4) Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii, w latach 2023-2026

Program wieloletni pn. „*Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii, w latach 2023-2026*”, realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania 6.1.3. *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą* oraz działania 6.1.3.1. *Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 29/2023 Rady Ministrów z dnia 7 marca 2023 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Główne zadania Programu obejmują przygotowanie Pawilonu Polski wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym, przygotowanie i realizację działań promocyjnych, w tym promocję gospodarczą (organizacja narodowego Dnia Polski, organizacja bilateralnych forów gospodarczych, seminariów, webinarów itp.), przygotowanie i realizację działań komunikacyjnych (przygotowanie i prowadzenie nowej wersji strony internetowej dot. EXPO 2025, działania media relations w Japonii i w Polsce, obsługa kanałów społecznościowych, materiały promocyjne itp.).

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2026 wynoszą 165.740 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 8.049 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie udziału Polski w EXPO 2025 w Osace, Kansai	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Stopień realizacji prac rozbiórkowych Pawilonu Polski (w %)	100

W roku 2025 efekty realizacji Programu prezentowane są przez miernik pn.: „Odsetek odwiedzin w Pawilonie Polski (w %)”, którego wartość zaplanowano na 10%.

W ramach Programu, w 2026 roku, planuje się:

- wykonanie robót rozbiórkowych/demontażowych Pawilonu Polski i ekspozycji wewnętrznej oraz przywrócenie działki do stanu pierwotnego i zwrócenie jej organizatorowi EXPO 2025;
- realizację działań promocyjnych, podsumowujących obecność Polski na EXPO 2025, w tym biznesowo-dziennikarskie misje przyjazdowe, wzmacniające relacje biznesowe nawiązane podczas wystawy;
- przeprowadzenie ewaluacji pod kątem skuteczności podejmowanych działań w wymiarze wizerunkowym i gospodarczym;
- realizację działań komunikacyjnych podsumowujących obecności Polski na EXPO 2025.

5) Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028

Program wieloletni pn. „*Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028*”, realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.1. *Pogłębienie i utrzymanie torów wodnych i podejściowych*, oraz działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 204/2017 Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Celem programu jest trwale utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry, w szczególności w Świnoujściu i Szczecinie.

Dla niezakłóconego funkcjonowania portów niezbędne jest ciągłe pogłębianie torów wodnych w celu utrzymania niepogorszonych głównych parametrów toru tj. gwarantowanej w przepisach prawa głębokości i szerokości.

W celu zapewnienia bezpiecznej i niezakłóconej żeglugi konieczne jest także zapewnienie bezawaryjnego działania systemów bezpieczeństwa takich jak system VTS, system monitorowania kontroli i synchronizacji świateł nawigacyjnych znaków stałych i pływających, stałe i pływające oznakowanie nawigacyjne oraz łączność światłowodowa Świnoujście-Szczecin.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2028 wynoszą 237.967 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 27.261 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Trwale utrzymanie bezpiecznego dostępu od strony morza do portów położonych w rejonie ujścia Odry	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Szczecinie	Kubatura urobku pochodząca z wybudowanych, przebudowanych oraz wyremontowanych torów wodnych w ciągu roku (w m ³)	300.000
		Długość umocnionych brzegów oraz pól refulacyjnych (w mb.)	2.000
		Długość wybudowanej i przebudowanej oraz wyremontowanej infrastruktury portowej zapewniającej dostęp do portów od strony morza (w mb.)	200

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, planowane są prace podczyszczeniowe na torach wodnych, prace utrzymaniowe na polach refulacyjnych, remonty infrastruktury portowej oraz zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu.

6) Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie

Program wieloletni pn. „Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego w Szczecinie” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki, podzadania

10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki, działania 10.1.2.2. Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem.*

Program został ustanowiony uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2022 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Politechnikę Morską w Szczecinie sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Celem Programu jest stworzenie warunków do wykształcenia wysoko wykwalifikowanych kadr na potrzeby gospodarki morskiej, żeglugi krajowej i międzynarodowej, żeglugi śródlądowej, transportu, ratownictwa, geodezji morskiej i lądowej. Osiągnięciu tego celu ma służyć utworzenie w ramach struktur Uczelni międzywydziałowego ośrodka pn.: Polski Ośrodek Szkoleniowy Ratownictwa Morskiego w Szczecinie (POSRM). W efekcie poczynionych inwestycji powstanie nowoczesne centrum naukowo-dydaktyczno-szkoleniowe.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2026 wynoszą 123.434 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 32.959 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie nowoczesnej bazy dydaktyczno-naukowej	Ministerstwo Infrastruktury, Politechnika Morska w Szczecinie	Poziom zaangażowania realizowanej inwestycji (w %)	100

W 2026 roku, w ramach Programu, planowane są działania dotyczące:

- zakończenia realizacji przebudowy i modernizacji istniejącego budynku dydaktyczno-administracyjnego na działce 29;
- zakończenia prac projektowych nabrzeży i zagospodarowania terenu na działce nr 29, z uzyskaniem pozwolenia na budowę;
- przebudowy nabrzeży (etap II i etap III) przy Kanale Młyńskim oraz na brzegu Odry, na działce nr 29, wraz z pogłębianiem dna;
- zagospodarowania terenu, drogi, parkingów i stworzenia infrastruktury sieciowej na działce nr 29;
- budowy platformy treningowej przy Kanale Młyńskim i zakupu jej wyposażenia;
- nadzorów inwestorskich i autorskich wielobranżowych nad prowadzonymi robotami budowlanymi;
- uzyskania pozwolenia na użytkowanie wybudowanego, w 2025 roku, budynku zajęć teoretycznych na działce nr 28/8;

- zakupu wyposażenia budynku zajęć teoretycznych, na działce nr 28/8, zrealizowanego w 2025 roku.

7) Budowa i rozbudowa infrastruktury dostępowej do portu w Świnoujściu w latach 2023-2029

Program wieloletni pn. „*Budowa i rozbudowa infrastruktury dostępowej do portu w Świnoujściu w latach 2023-2029*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji

19. Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 77/2023 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Szczecinie sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

W ramach Programu planowane są do realizacji zadania polegające na przeprowadzeniu prac służących umożliwieniu transportu wodnego do Portu Zewnętrznego w Świnoujściu, budowie falochronu dla nowego portu zewnętrznego w Świnoujściu, zakupie pogłębiarki dla utrzymania torów podejściowych do Świnoujścia i toru Świnoujście-Szczecin.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2029 wynoszą 10.262.463 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 269.504 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Sukcesywne rozwijanie portu w Świnoujściu i wzmacnianie jego pozycji wśród wiodących portów morskich Morza Bałtyckiego	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Szczecinie	Długość wybudowanej i przebudowanej oraz wyremontowanej infrastruktury portowej zapewniającej dostęp do portów od strony morza (w mb.)	0*

* Pierwsze efekty rzeczowe zaplanowano do osiągnięcia w 2027 roku (planowana wartość miernika to 19.707 mb.).

W ramach Programu, w 2026 roku, planuje się następujące zadania:

- 1) przeprowadzenie prac służących umożliwieniu transportu wodnego do Portu Zewnętrznego w Świnoujściu, które obejmą:
 - prace nad studium wykonalności, raportem o oddziaływaniu na środowisko (OŚ), raportem na odkład urobku do morza wraz z opracowaniami pomocniczymi;

- oczyszczanie z obiektów niebezpiecznych obszaru planowanego pod budowę toru wodnego;
 - opracowanie dokumentacji geotechnicznej;
 - rozstrzygnięcie postępowania przetargowego i podpisanie umowy dla zadania „prowadzenia monitoringu przyrodniczego przedinwestycyjnego i inwestycyjnego”;
 - złożenie wniosku o dofinansowanie projektu ze środków UE w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027;
- 2) budowę falochronu dla nowego Portu Zewnętrznego w Świnoujściu, która obejmie rozstrzygnięcie postępowania przetargowego i podpisanie umowy na inżyniera kontraktu, wszczęcie postępowania przetargowego dla zadania „projektowanie + budowa falochronu dla Portu Zewnętrznego w Świnoujściu” oraz prowadzone będzie oczyszczenie z obiektów niebezpiecznych obszaru pod budowę falochronu;
- 3) zakup pogłębiarki dla utrzymania torów podejściowych i toru Świnoujście – Szczecin: prowadzone będą prace projektowo-kosztorysowe wraz z zakupem (budową) pogłębiarki.

8) Budowa falochronu osłonowego w Porcie Gdańsk

Program wieloletni pn. *„Budowa falochronu osłonowego w Porcie Gdańsk”* realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.3. *Transport morski i żegluga śródlądowa*, podzadania 19.3.5. *Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza*, działania 19.3.5.2. *Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 47/2023 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2023 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Celem Programu jest budowa infrastruktury umożliwiającej funkcjonowanie inwestycji polegającej na budowie jednostki regazyfikacyjnej skroplonego gazu ziemnego w Zatoce Gdańskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jej obsługi (terminal FSRU). Inwestycja polegać będzie na budowie infrastruktury zapewniającej dostęp do portu zewnętrznego, w postaci falochronu osłonowego i obiektów towarzyszących. Wybudowany zostanie nowy falochron o długości około 1.000 m. Budowa obejmować będzie również roboty pogłębiarskie (w tym budowę obrotnicy oraz nowego toru podejściowego i dostosowanie parametrów toru

istniejącego) oraz oznakowanie nawigacyjne. W wyniku realizacji Programu powstanie powiększony osłonięty akwen, stanowiący port zewnętrzny w Gdańsku.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2027 wynoszą 798.996 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 277.650 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Budowa infrastruktury (w tym falochronu, toru wodnego, obrotnicy oraz oznakowania nawigacyjnego związanego z tą infrastrukturą) zapewniającej funkcjonowanie inwestycji polegającej na budowie jednostki regazyfikacyjnej skroplonego gazu ziemnego w Zatoce Gdańskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jej obsługi (terminal FSRU)	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Gdyni	Ilość wybudowanych falochronów osłonowych (szt.)	0*
		Ilość wybudowanych torów wodnych (szt.)	0*
		Ilość wybudowanych systemów oznakowania nawigacyjnego (komplet)	0*

* Wszystkie mierniki/wskaźniki planowane są do osiągnięcia w 2027 r., zgodnie z założeniami Programu.

W ramach Programu, w 2026 roku, planuje się kontynuację realizacji umów na: roboty budowlane, usługę w zakresie koordynacji, wsparcia technicznego i merytorycznego, usługę menadżerską, jak również przeprowadzenie postępowań oraz zawarcie umów na wymagane nadzory.

9) Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską

Program wieloletni pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji 19. Transport i infrastruktura transportowa, zadania 19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa, podzadania 19.3.5. Rozwój infrastruktury dostępowej od strony morza, działania 19.3.5.2. Modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa infrastruktury zapewniającej dostęp do portów.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 57/2016 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Urząd Morski w Gdyni sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Celem Programu jest realizacja przedsięwzięć w zakresie:

- budowy kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- wykonania obudowy brzegów rzeki Elbląg wraz z mostem w Nowakowie;
- wykonania toru wodnego na Zalewie Wiślanym;
- wykonania toru wodnego na rzece Elbląg (odcinek toru wodnego od km 10+381

- do km 6+600, odcinek toru wodnego od km 6+600 do km 0+000 oraz odcinek toru wodnego od pkt. P1 do P2);
- wykonania robót pogłębiarskich na torze wodnym na odcinku od P2 do Portu Elbląg.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2026 wynoszą 2.160.499 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 2.695 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie bezpieczeństwa regionu oraz umożliwienie wzrostu społeczno-gospodarczego poprzez ustanowienie drogi wodnej, umożliwiającej swobodny i całoroczny dostęp statków morskich wszystkich bander do Elbląga jako morskiego portu Unii Europejskiej	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Gdyni	Tor podejściowy wraz z infrastrukturą - zaawansowanie prac (w %)	100

W 2026 roku, w ramach realizacji Programu, planowane są: dokończenie Etapu IV polegającego na wydobyciu urobku na odcinku od km 0,000 do punktu P1; realizacja zadania polegającego na wydobyciu oraz wywozie zanieczyszczonego urobku substancjami WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) z dna rzeki Elbląg; rozpoczęcie prac związanych z realizacją Etapu V, w ramach którego planowane jest pogłębienie toru wodnego do szerokości min. 36 m, realizacja obrotnicy o średnicy min. 160 m oraz obudowa brzegów na odcinku P1 – Port, na torze na odcinku ok. 2,5 km.

10) Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce

Program wieloletni pn. „*Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce*” realizowany będzie w 2026 roku w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi*, podzadania 12.5.3.W *Ochrona przeciwpowodziowa*, działania 12.5.3.2. *Budowa i przebudowa infrastruktury przeciwpowodziowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2022 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Program przewiduje poprawę ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Odry Środkowej, poprzez modernizację obwałowań i dostosowanie do obecnych parametrów bezpieczeństwa oraz powstrzymanie procesów erozyjnych w korycie Odry poniżej stopnia wodnego Malczyce, a także osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego (ochrona przed suszą

i zwiększenie retencji wodnej). Dodatkowo planuje się prace umożliwiające uzyskanie pełnego piętrzenia na stopniu wodnym Malczyce oraz zwiększenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2026 wynoszą 210.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 32.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Poprawa ochrony przeciwpowodziowej w rejonie Odry Środkowej poprzez powstrzymanie procesów erozyjnych w korycie, modernizację obwałowań i dostosowanie do obecnych parametrów bezpieczeństwa	Ministerstwo Infrastruktury, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	15,24

W ramach Programu, w 2026 roku, planuje się, m. in.:

- wykonanie dokumentacji powykonawczej;
- realizację i kontrolę rozliczeń z wykonawcą za wykonane roboty budowlane;
- realizację nadzoru autorskiego dotyczącego robót budowlanych oraz nadzoru nad zgodnością z projektem realizacji robót budowlanych, uzyskanie zgody na użytkowanie;
- wypłatę odszkodowań oraz kosztów towarzyszących za zajęte grunty;
- kontrolę jakości wykonanych robót.

11) Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni pn. „*Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Celem głównym Programu jest stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała, przedstawiająca historię Polski w sposób

atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy. Cel główny Programu realizowany jest przez osiągnięcie szeregu celów szczegółowych:

- 1) wzniesienie nowoczesnego budynku Muzeum dostosowanego do obsługi osób niepełnosprawnych;
- 2) przygotowanie nowoczesnej wystawy stałej wykorzystującej najnowsze rozwiązania multimedialne, interaktywne oraz związane z ekspozycją oryginalnych eksponatów, dostosowanej do osób niepełnosprawnych;
- 3) przygotowanie przestrzeni na organizowanie wystaw czasowych dostosowanych do osób niepełnosprawnych;
- 4) zapewnienie przestrzeni magazynowej umożliwiającej bezpieczne przechowywanie zbiorów;
- 5) stworzenie przestrzeni na specjalistyczne laboratoria konserwatorskie;
- 6) stworzenie wielofunkcyjnej sali konferencyjnej wyposażonej w sprzęt multimedialny.

Muzeum Historii Polski w Warszawie ma prezentować najważniejsze wątki polskiej historii – państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2026 wynoszą 1.230.794 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 160.818 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów (w m ²)	44.856

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, przewiduje się: montaż zabudów, gablot, obiektów specjalnych (w tym obiektów gabarytowych), uruchomienie urządzeń i uregulowanie warunków klimatycznych wystawy stałej dla osiągnięcia warunków bytowych, w których można bezpiecznie przechowywać eksponaty poza gablotami, ustawienie systemów oświetlenia dla wystawy stałej, instalację i uruchomienie aplikacji multimedialnych,

przeprowadzenie testów odbiorowych i nadzór nad usuwaniem usterek (w szczególności w zakresie systemów bezpieczeństwa zwiedzających i obiektów, szczelności gablot i wymogów zabezpieczenia eksponatów oraz poprawności działania systemu audioprzewodnika) oraz integrację systemów wystawy stałej z budynkiem w jeden, spójnie funkcjonujący system.

12) Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE

Program wieloletni pn. „*Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2.W *Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy*, podzadania 9.2.1.W (o tej samej nazwie), działania 9.2.1.7. *Wspieranie i promowanie działalności audiowizualnej, w tym kinematografii*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 133/2020 Rady Ministrów z dnia 28 września 2020 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE (ECFC) sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Celem głównym Programu jest stworzenie nowoczesnego budynku (zapewniającego dostęp dla osób niepełnosprawnych), w którym swoje miejsce będzie miała europejska instytucja filmowa, mająca współtworzyć Festiwal CAMERIMAGE oraz promować polski rynek filmowy.

ECFC jest państwową instytucją kultury, nienastawioną na osiągnięcie zysku, której celem jest w szczególności prowadzenie działalności o charakterze wystawienniczym, kulturalnym, naukowym i edukacyjnym z zakresu sztuki autorów zdjęć filmowych, a także edukacji w dziedzinie dorobku polskiej i światowej kultury audiowizualnej. Przedmiotem działania ECFC jest, m.in. współorganizacja i rozwój Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE.

Realizacja Programu ma na celu zwiększenie organizacyjnych możliwości Festiwalu CAMERIMAGE. Poza organizacją Festiwalu CAMERIMAGE, w siedzibie ECFC będzie prowadzona działalność o charakterze wystawienniczym, kulturalnym, naukowym i edukacyjnym, w tym przede wszystkim z zakresu sztuki autorów zdjęć filmowych. Siedziba ECFC stanowić będzie uzupełnienie oferty kulturalnej Polski, związanej z działalnością filmową i przyczyni się do promocji Polski oraz promocji polskiego rynku filmowego, wzmocni polski potencjał filmowy, umożliwiając organizowanie premier filmowych i działań o charakterze konferencyjno-edukacyjnym z wystawami i warsztatami sprzętu filmowego,

wspierając produkcje audiowizualne i konsolidację podmiotów prowadzących działalność filmową, co uatrakcyjni polski rynek filmowy i przyciągnie filmowców z całego świata.

Zgodnie z założeniem ECFC, dzięki pozyskaniu stałej siedziby, stanie się inicjatorem i koordynatorem międzynarodowych koprodukcji filmowych, w pierwszej kolejności, o polskiej i europejskiej historii.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2028 wynoszą 600.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 109.894 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wzmacnianie polskiego potencjału filmowego, który wpisuje się w kreowaną przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej politykę audiowizualną sprzyjającą rozwojowi tego sektora, wsparcie produkcji audiowizualnych i konsolidacji podmiotów prowadzących działalność filmową, uatrakcyjnienie polskiego rynku i przyciągnięcie filmowców z całego świata	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	Powierzchnia użytkowa wybudowanego I Etapu - Studio filmowe (w m ²) (narastająco)	5.125,02
		Powierzchnia użytkowa wybudowanego II Etapu - Centrum Festiwalowe (w m ²)	0*

* Wartość docelowa, 12.874,98 m², zostanie osiągnięta w 2028 roku.

W roku 2026 kontynuowana będzie inwestycja w zakresie I Etapu Programu, który stanowi budowę „Studia filmowego”, będącego głównym elementem inwestycji. Studio filmowe będzie przestrzenią przeznaczoną dla produkcji filmowej oraz uzupełnieniem infrastruktury edukacyjnej ECFC, umożliwiając organizowanie warsztatów i szkoleń z zakresu sztuki filmowej. Studio będzie dysponowało: halą zdjęciową z systemem ekranów LED, profesjonalnie wyposażonymi pomieszczeniami do montażu i postprodukcji, studiami nagrań dźwiękowych, studiami efektów specjalnych oraz salami kołaudacyjnymi. W obiekcie będą znajdowały się również garderoby i inne pomieszczenia wspierające proces produkcji filmowej, przestrzeń gastronomiczna oraz biura dla administracji i członków ekip, realizujących w ECFC swoje projekty.

W roku 2026 planuje się ukończenie procesu dostawy, montażu i wdrożenia ekranów LED, wraz z osprzętem i oprogramowaniem, które umożliwią pracę w technologii mieszanej rzeczywistości. Do końca kwietnia 2026 roku planowane jest uzyskanie pozwolenia na użytkowanie I Etapu inwestycji, a do końca września planowany jest odbiór I Etapu, z uwzględnieniem wszelkich uruchomień, m.in technicznych i technologicznych, co pozwoli na uruchomienie funkcjonalne budynku w IV kwartale 2026 roku.

Szczegółowy harmonogram II Etapu inwestycji stanowiącego budowę zespołu budynków Centrum Festiwalowego (CAMERIMAGE CENTER) zostanie uzgodniony po przeprowadzeniu planowanego do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych.

13) Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Program wieloletni pn. „*Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.4.W *Ochrona zabytków wpisanych do rejestru i nadzór konserwatorski*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 230/2023 Rady Ministrów z dnia 24 października 2023 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Celem głównym Programu jest rewitalizacja oraz waloryzacja Pola Bitwy na Westerplatte, częściowa odbudowa reliktyw dawnej Wojskowej Składnicy Tranzytowej oraz budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w którym zostanie zrealizowana wystawa opowiadająca historię Westerplatte oraz Wojny Obronnej 1939 roku.

Wyznaczony cel główny Programu będzie realizowany przez osiągnięcie szeregu celów szczegółowych, m.in.: waloryzację wybranych reliktyw po dawnej Wojskowej Składnicy Tranzytowej, budowę kubaturowego budynku Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, stworzenie nowoczesnej wystawy stałej, przygotowanie przestrzeni na organizowanie wystaw, gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie muzealiów związanych z głównym przesłaniem Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 w Gdańsku – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2027 wynoszą 304.564 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 130.895 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Rewitalizacja oraz waloryzacja Pola Bitwy na Westerplatte, częściowa odbudowa relikwów dawnej Wojskowej Składnicy Tranzytowej oraz budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 - Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w którym zostanie zrealizowana wystawa opowiadająca historię Westerplatte oraz Wojny Obronnej 1939 roku	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku	Powierzchnia wybudowanych/odtworzonych budynków netto (w m ²)	0*

*Wartość docelowa, 11.036 m², zostanie osiągnięta w 2027 roku.

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, przewiduje się kontynuowanie badań archeologicznych oraz obsługę projektu. Planowane jest wykonanie:

- prac projektowych na poziomie ok. 7% całości zakresu, w tym projektu wystawy stałej w pawilonie głównym;
- prac budowlanych w zakresie muzeum plenerowego, w tym budowy wystawy oraz aranżacji pleneru, na poziomie ok. 43% całości zakresu;
- budowy pawilonu głównego na poziomie 47% całości zakresu;
- budowy wystawy stałej na poziomie 56% całości zakresu.

14) Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029

Program wieloletni pn. „*Program Rozwoju Talentów Informatycznych na lata 2019-2029*”, realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.5.W *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*, podzadania 16.5.2. *Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, działania 16.5.2.2. *Inicjatywy i projekty w zakresie społeczeństwa informacyjnego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 43 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

Celem głównym Programu jest zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie oraz projektowanie gier komputerowych, przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego. Wspierane są działania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wyżej wymienionym zakresie.

Oczekuje się, że dodatkowym długofalowym celem Programu będzie wzmocnienie grupy specjalistów ICT na rynku pracy, zdolnych rozwiązywać złożone problemy informatyczne,

z pomocą zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności algorytmiczno-programistycznych i precyzyjnego modelowania matematycznego, jak również specjalistów branży gamingowej, którzy będą w stanie konkurować na światowym rynku gier komputerowych. Program przyczyni się także do wzmocnienia wizerunku Polski jako kraju talentów informatycznych, w którym warto inwestować w rozwój zaawansowanego technologicznie oprogramowania.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2029 wynoszą 82.800 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 9.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zaktywizowanie młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz uczelni pod kątem rozwoju najbardziej zaawansowanych umiejętności informatycznych, jakimi są algorytmiczne rozwiązywanie problemów i programowanie	Ministerstwo Cyfryzacji	Liczba uczniów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	550
oraz projektowanie gier komputerowych,		Liczba studentów, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje cyfrowe w wyniku uczestnictwa w Programie	850
przez zapewnienie wsparcia metodycznego i merytorycznego		Liczba nauczycieli/wykładowców, którzy podnieśli zaawansowane kompetencje metodyczne i merytoryczne w wyniku uczestnictwa w Programie	225

Program realizowany jest w następujących ścieżkach:

- „Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu”;
- „Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych”.

Wsparciem Programu objęci są uczniowie szkół ponadpodstawowych, studenci oraz nauczyciele i wykładowcy akademicki. W roku 2026 planuje się ogłoszenie następujących, otwartych konkursów na realizację zadań publicznych w kolejnych latach trwania Programu:

- Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu – Uczniowie;
- Mistrzostwa w Algorytmice i Programowaniu – Studenci;
- Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych – Uczniowie;
- Mistrzostwa w Projektowaniu Gier Komputerowych – Studenci.

W ramach każdego z wyżej wymienionych zadań publicznych zostaną zrealizowane całościowe i kompleksowe programy wsparcia zarówno młodzieży jak i nauczycieli. Uwzględniając harmonogram roku szkolnego, Mistrzostwa odbędą się w jego trakcie, a wsparcie zapewnione będzie od września/października 2026 roku do czerwca 2027 roku.

15) Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni pod nazwą „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3.W *Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego*, podzadania 21.3.1.W *Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych, dobrostan zwierząt oraz bezpieczeństwo zdrowia publicznego*, działania 21.3.1.5. *Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 238 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa.

Celem głównym Programu jest stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, zoonoz i skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Program zakłada wykonanie 58 zadań badawczych, ujętych w trzech grupach tematycznych:

- 1) kontrola występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach;
- 2) zdrowie publiczne – ocena występowania chorób odzwierzęcych;
- 3) ochrona zdrowia zwierząt – ocena stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt gospodarskich i wolno żyjących

oraz panel szkoleniowy, realizowany w ramach Programu, uwzględniający bieżące informacje w zakresie: ochrony zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego, zapewnienia konkurencyjności produkcji zwierzęcej w Polsce oraz zasad bioasekuracji.

Całkowite koszty Programu w latach 2024-2028 wynoszą 114.116 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 22.753 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego wynikających z występowania istotnych chorób zakaźnych zwierząt, zoonoz i skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Liczba zbadanych próbek w ramach poszczególnych zadań Programu	46.480

W roku 2026 planuje się osiągnąć cel, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa weterynaryjnego i bezpieczeństwa zdrowia publicznego w zakresie weterynarii poprzez zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, dokonanie oceny bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego oraz podniesienie kwalifikacji pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. Rezultat ten ma być osiągnięty poprzez prowadzenie kontroli występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i substancji niepożądanych w paszach, ocenę występowania chorób odzwierzęcych, ocenę stanu występowania chorób zakaźnych oraz szkolenia, w tym dla Inspekcji Weterynaryjnej.

16) Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku

Program wieloletni pn. „*Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.1.W *Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadania 19.1.3. *Zarządzanie siecią dróg krajowych*, a także podzadania 19.1.4.W *Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 198/2022 Rady Ministrów z dnia 4 października 2022 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez GDDKiA sprawuje minister właściwy do spraw transportu.

Głównym celem realizacji Programu jest zapewnienie stabilnego finansowania dla utrzymania spójnej, nowoczesnej i bezpiecznej sieci dróg krajowych.

Celami szczegółowymi są:

- zwiększenie spójności sieci dróg krajowych dostosowanych do ruchu pojazdów o nacisku pojedynczej osi do 11,5 t;
- zapewnienie wymaganego stanu technicznego istniejącej infrastruktury;
- intensyfikacja działań zmniejszających negatywny wpływ infrastruktury drogowej na środowisko.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2023-2030 wynosi 58.300.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 4.400.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie stabilnego finansowania dla utrzymania spójnej, nowoczesnej i bezpiecznej sieci dróg krajowych	Ministerstwo Infrastruktury, GDDKiA	Długość przebudowanych dróg krajowych w ramach Programu (w km)	66

W roku 2026 zaplanowano zrealizowanie miernika – długość przebudowanych dróg krajowych – na poziomie 66 km.

17) Krajowy Program Kolejowy do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032)

Program wieloletni pn. „Krajowy Program Kolejowy do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032)” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.4.2. *Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez PKP PLK S.A. sprawuje minister właściwy do spraw transportu.

Krajowy Program Kolejowy (dalej: KPK) obejmuje wszystkie inwestycje na liniach kolejowych realizowane ze środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego ds. transportu. Uwzględnia on poza projektami finansowanymi wyłącznie ze środków krajowych, również inwestycje współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Programem objęto zarówno prace przygotowawcze dla działań przewidzianych do realizacji w kolejnych latach, jak i projekty realizacyjne. KPK określa cele i priorytety inwestycyjne, wskazuje wysokość planowanych wydatków na poziomie poszczególnych źródeł w ujęciu rocznym oraz listę zadań (podstawowych i rezerwowych) do realizacji w perspektywie do 2032 roku.

Efektami bezpośrednimi realizacji Programu będą, m.in.:

- zwiększenie bezpieczeństwa;
- zwiększenie mobilności mieszkańców;
- skrócenie czasu przejazdu;
- powiązanie Polski z korytarzami sieci bazowej TEN-T;
- powiązanie lokalnych i regionalnych ośrodków gospodarczych z aglomeracjami, głównymi, miastami z wykorzystaniem transportu kolejowego;
- wsparcie transportu intermodalnego.

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2032 wynoszą 169.131.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 3.365.065 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wzmocnienie roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju	Ministerstwo Infrastruktury, PKP PLK S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	506,3

W ramach Programu, w 2026 roku, planuje się realizację inwestycji dotyczących modernizacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach KPK realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne (np. przebudowa przejazdów kolejowych, obiektów inżynierskich, zabudowa ERTMS, zasilanie trakcyjne) w zakresie wynikającym z uzgodnionych programów inwestycyjnych.

18) Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku

Program wieloletni pn. „Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, zadania 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadania 19.2.3. *Wsparcie zadań zarządców infrastruktury kolejowej*, działania: 19.2.3.1. (o tej samej nazwie).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 208/2023 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2023 r.

Koordinację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje minister właściwy do spraw transportu.

Celem Programu jest poprawa stanu infrastruktury kolejowej w zakresie jej charakterystyk wpływających na istotne, z punktu widzenia użytkowników (przewoźników), parametry, przede wszystkim czas przejazdu i dopuszczalne naciski osi taboru oraz uwarunkowania eksploatacyjne, m.in. w zakresie przepustowości. Program określa ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczące infrastruktury kolejowej w zakresie zarządzania nią, w tym działalności utrzymaniowo-remontowej.

Proces utrzymania infrastruktury prowadzony jest, przez zarządców, na całej zarządzanej sieci kolejowej, w sposób nieprzerwany. Ważnym kierunkiem działań, w tym obszarze, jest dążenie do utrzymywania infrastruktury w stanie niepogorszonym oraz poprawy stanu w lokalizacjach ważnych dla przewoźników, z punktu widzenia prowadzenia przez nich działalności przewozowej oraz dla korzystających z infrastruktury kolejowej obywateli – w lokalizacjach niespełniających ich oczekiwań odnośnie do funkcji użytkowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2024-2028 wynoszą 49.216.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 7.168.500 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
		Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)	1) ≥89,5 2) 100 3) ≥90,0 4) 100
Wzmocnienie roli transportu kolejowego w transporcie ogółem	Ministerstwo Infrastruktury, PKP PLK S.A. oraz pozostali zarządcy infrastruktury kolejowej	Średnia prędkość kursowania pociągów (prędkość handlowa w km/h) pomniejszona o planowane postoje przewoźników, zamawiane wg rozkładu jazdy*	1) ≥95; ≥79; ≥61; ≥40 2) ≥40 3) ≥36 4) ≥34
		Koszty działalności, związanej z wykonywaniem zadań zarządców infrastruktury, ponoszone na 1 pockm pracy eksploatacyjnej wykonanej na zarządzanych liniach kolejowych (1zł/1pockm)**	1) ≤45,9 2) ≤43,0 3) ≤84,22 4) ≤365,52

* dla PKP PLK S.A. (1) dotyczy odpowiednio pociągów: ekspresowych, pośpiesznych, regionalnych i towarowych;

** dla Euroterminal Sławków są to koszty całkowite na 1 pockm pracy eksploatacyjnej, wykonanej na liniach kolejowych zarządzanych przez Euroterminal Sławków (zł/1pockm).

Objaśnienia: 1) PKP PLK S.A.; 2) SKM w Trójmieście Sp z o.o.; 3) Dolnośląska Służba Dróg i Kolei; 4) Euroterminal Sławków.

Działania zaplanowane do wykonania, w 2026 roku, dotyczą poprawy infrastruktury kolejowej i zapewnienia trwałości jej parametrów technicznych. Proces utrzymania stanowi zespół działań, prowadzonych w oparciu o ustalone rygory techniczne, organizacyjne, prawne, gospodarcze i finansowe, mających na celu zapewnienie stanu infrastruktury kolejowej, umożliwiającego wypełnianie przypisanej jej funkcji. Przedsięwzięcia te obejmują w szczególności: obsługę techniczną, diagnostykę, naprawy planowe, konserwację, naprawy awaryjne, poprawę stanu technicznego oraz funkcjonalności infrastruktury pasażerskiej.

19) „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów” – PProGeO

Program wieloletni pn. „*Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów*” – PProGeO realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.4.W *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi*, podzadania 12.4.1.W *Gospodarcze wykorzystanie zasobów i struktur geologicznych oraz badania geologiczne*, działania 12.4.1.3.W *Badania geologiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 113 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2017 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw środowiska działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa surowcowego Polski, dzięki zwiększeniu bazy zasobowej złóż kopalin, szczególnie surowców krytycznych oraz pierwiastków ziem rzadkich, poprzez badania dna oceanicznego, znajdującego się w jurysdykcji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM). Poszukiwania na Oceanie Atlantyckim są prowadzone na podstawie umowy w sprawie eksploracji siarczków polimetalicznych między Ministrem Środowiska a MODM.

Pierwszym etapem prac było wykonanie co najmniej dwóch rejsów naukowo-badawczych w obszarze polskiej koncesji na Oceanie Atlantyckim. Badania obejmowały zebranie danych batymetrycznych, geofizycznych, środowiskowych i oceanograficznych, identyfikację aktywności hydrotermalnej oraz zlokalizowanie złóż siarczków polimetalicznych i określenie ich obszarów perspektywicznych. Dane zostały zebrane podczas 2 rejsów badawczych w 2022 i 2023 r. i są obecnie poddawane analizom. W ramach podjętych działań zmierzających do realizacji kolejnych etapów Programu, 31 maja 2024 r. Główny Geolog Kraju powierzył Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, który wykonuje zadania państwowej służby geologicznej, realizację zadania w zakresie geologii pn.: „Rozpoznanie obszarów perspektywicznych złóż siarczków masywnych w obrębie Grzbietu Śród atlantyckiego”. Zadanie to będzie realizowane w latach 2024-2027.

Całkowite koszty Programu w latach 2017-2033 wynoszą 339.938 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 40 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Rozszerzenie bazy surowcowej przez przeprowadzenie badań struktur złożowych charakterystycznych dla obszarów dna oceanicznego, w ramach współpracy międzynarodowej lub w strefach będących w jurysdykcji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego, co pozwoli na identyfikację i rozpoznanie głębokomorskich złóż polimetalicznych oraz ocenę ich rzeczywistego potencjału zasobowego	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Główny Geolog Kraju	Liczba wykonanych ekspedycji badawczych związanych z pozyskaniem danych, w tym organizacją szkoleń – miernik liczony narastająco	4

W 2026 roku, w ramach realizacji Programu, planuje się:

- prace naukowo-badawcze w obszarze Grzbietu Śródatlantyckiego (w zakresie określonym umową z MODM) – rejs geologiczny we współpracy z Hiszpańską Służbą Geologiczną, mający na celu, m.in. pobór próbek z dna oceanicznego;
- udział w sesjach MODM i jej organów, w szczególności podczas I i II części 31. sesji MODM;
- posiedzenia Rady i Zgromadzenia oraz Komisji Prawno-Technicznej, podczas których jednym z najważniejszych zagadnień będzie kontynuacja negocjacji dotyczących regulacji wydobywczych na dnie oceanicznym poza jurysdykcją krajową;
- prace przygotowawcze do przeprowadzenia szkoleń na morzu i lądzie dla osób z państw rozwijających się (w zakresie określonym umową z MODM) – planowany jest rejs szkoleniowy na Morzu Bałtyckim;
- wykonanie kolejnych analiz i przygotowań dotyczących badań i przebiegu rejsów naukowo-badawczych – prace obejmą analizę dotychczasowych danych geofizycznych i środowiskowych w celu zaplanowania badań szczegółowych oraz przygotowania do, wymaganego przepisami MODM, zrzeczenia się 50% obszaru koncesji w 2028 roku;
- kontynuowanie działań na rzecz podniesienia kompetencji kadry badawczej – poprzez udział w konferencjach, warsztatach i szkoleniach rozwijających wiedzę, jak i zwiększających bezpieczeństwo podczas prac na morzu, we współpracy z wiodącymi podmiotami zagranicznymi, realizującymi prace badawcze, w obszarach głębokomorskich;
- kontynuowanie współpracy na poziomie krajowym oraz międzynarodowym na rzecz realizacji zadań Programu i umowy z MODM - na poziomie międzynarodowym będą to robocze rozmowy bilateralne między krajami zaangażowanymi w działalność poszukiwawczą i współpraca służb geologicznych, współpraca z sekretariatem MODM oraz udział w międzynarodowych wydarzeniach tematycznych, a na poziomie krajowym będą to inicjatywy obejmujące współpracę z innymi jednostkami naukowo-badawczymi, takimi jak uniwersytety, Polska Akademia Nauk i inne;
- udział w konferencjach, warsztatach i sesjach naukowych, dotyczących tematyki surowców mineralnych, obszarów głębokomorskich oraz sposobów ich wydobycia i przeróbki.

20) Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026

Program wieloletni pn. „*Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2.W *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin, w tym surowcami energetycznymi*, podzadania 6.2.2. *Rezerwy strategiczne oraz zapasy agencyjne ropy naftowej i paliw*, działania 6.2.2.1. *Rezerwy strategiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 192/2022 Rady Ministrów z dnia 23 września 2022 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Celem Programu jest określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach jego obowiązywania. Rezerwy te będą wykorzystywane w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, w celach wsparcia realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, realizacji interesów Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, wypełnienia jej zobowiązań międzynarodowych, a także udzielania pomocy i wsparcia podmiotom prawa międzynarodowego publicznego. W ramach Programu realizowane będą również wydatki inwestycyjne wynikające przede wszystkim z przewidzianych w programie ilości i kategorii rezerw strategicznych, koniecznej modernizacji istniejącej infrastruktury magazynowej, a także w związku z potrzebą budowy elektronicznego systemu zasobów rezerw strategicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2026 wynoszą 4.952.284 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 1.076.734 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Określenie asortymentu i ilości rezerw strategicznych, które mają być tworzone i utrzymywane (lub likwidowane) w poszczególnych latach obowiązywania Programu	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji,	Określona procentowo ilość danej rezerwy utworzona w roku przewidywanego jej utworzenia zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie	nie mniej niż 70
	Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	Określona procentowo ilość danej rezerwy zlikwidowana w roku przewidywanej jej likwidacji zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie	nie mniej niż 80

W 2026 roku zaplanowano tworzenie, likwidację oraz wymianę/zamianę rezerw zgodnie z harmonogramem, ujętym w Programie. Przy czym szczegółowe informacje stanowią informację niejawną. Ponadto, w ramach Programu, zaplanowano wydatki inwestycyjne dotyczące głównie budowy, rozbudowy i modernizacji istniejącej infrastruktury magazynowej.

21) Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

Program wieloletni pn. „*Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, zadania 16.2. *W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych*, podzadania 16.2.1. *W (o tej samej nazwie)*, działania 16.2.1.1. *W Działania krajowe i współpraca międzynarodowa na rzecz społeczności romskiej*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 190/2020 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz Wojewodowie. Jednocześnie minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych koordynuje i nadzoruje realizację Programu.

Celem głównym Programu jest zwiększenie poziomu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce. Kluczowym narzędziem poprawy poziomu integracji tej grupy jest szeroko rozumiana edukacja. Czynnikiem wspomagającym edukację jest poprawa warunków mieszkaniowych rodzin znajdujących się w najtrudniejszych warunkach lokalowych, w pierwszej kolejności zagrażających życiu lub zdrowiu. Integracja społeczna i obywatelska odbywa się również poprzez zapewnienie udziału Romów w procesach konsultacyjnych i decyzyjnych na wszystkich poziomach i promowanie podejmowanych działań, co w efekcie pozwala na zmniejszanie poziomu dystansu społecznego wobec tej grupy. Program stanowi kontynuację działań państwa polskiego, podejmowanych od 2001 roku, na rzecz tej grupy, w ramach: Pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003, Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce na lata 2004-2013 oraz Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2021-2030 wynosi 129.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 11.400 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zwiększenie integracji społeczności romskiej w Polsce poprzez działania w obszarze edukacji, poprawy sytuacji mieszkaniowej i integracji	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewodowie	Liczba Romów uczestniczących w "Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030" w stosunku do liczby osób deklarujących przynależność do romskiej mniejszości etnicznej (w %)	50

W 2026 roku, w ramach Programu, prowadzone będą działania edukacyjne, skierowane do dzieci, uczniów i dorosłych Romów, jako element edukacji permanentnej. Działania w tym obszarze będą się skupiać, m.in. na: edukacji formalnej, edukacji nieformalnej, edukacji historycznej, edukacji obywatelskiej, edukacji prozdrowotnej, edukacji na rzecz bezpieczeństwa, edukacji prozawodowej, a także rozwijaniu i upowszechnianiu metodyki pracy z uczniami dwujęzycznymi i dwukulturowymi.

Planowana jest również realizacja następujących zadań systemowych:

- program stypendialny dla uczniów romskich szczególnie uzdolnionych;
- program stypendialny dla uczniów romskich szkół ponadpodstawowych;
- program stypendialny dla studentów romskich;
- studia podyplomowe dotyczące społeczności romskiej wraz z systemem stypendialnym dla słuchaczy;
- program doskonalenia AER (asystentów edukacji romskiej) i nauczycieli wspomagających edukację uczniów romskich.

Program skupia się również na poprawie warunków mieszkaniowych w przypadkach, w których problem mieszkaniowy zagraża życiu lub zdrowiu. Wsparciem będą objęte przede wszystkim rodziny pozostające w najtrudniejszych warunkach lokalowych, charakteryzujące się przy tym gotowością do integracji. Zakładanym celem realizacji tych przedsięwzięć jest bowiem także kształtowanie postaw obywatelskich, zwiększenie aktywności i samodzielności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych przez społeczność Romów.

22) Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadania 20.4.1.W (o tej samej nazwie), działania 20.4.1.1.W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej*, w 2026 r. realizowanych będzie osiem programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Na finansowe wsparcie inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia składają się następujące programy:

- 1) *„Drugi etap budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z Akademickim Ośrodkiem Onkologicznym”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 202/2017 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r., z późn. zm.,
- 2) *„Wieloletni program inwestycji w zakresie rewitalizacji i rozbudowy Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego – etap I”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 95/2019 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., z późn. zm.²⁹,
- 3) *„Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 1/2020 Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2020 r., z późn. zm.,
- 4) *„Wieloletni Plan Inwestycyjny – budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury Narodowego Instytutu Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowego Instytutu Badawczego w celu zwiększenia dostępności i jakości wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 49/2020 Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2020 r., z późn. zm.,
- 5) *„Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 128 Rady Ministrów z dnia 5 października 2021 r., z późn. zm.,
- 6) *„Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 58/2019 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2019 r., z późn. zm.³⁰,
- 7) *„Rozbudowa i modernizacja Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku obejmująca Uniwersyteckie Centrum Onkologii Spersonalizowanej”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 89 Rady Ministrów z dnia 8 lipca 2025 r.,
- 8) *„Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”*, który został ustanowiony uchwałą Nr 91/2020 Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2020 r., z późn. zm.

Program *„Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Szczecinie w zakresie kliniczno-dydaktycznym i medycznych wdrożeń innowacyjnych”* będzie realizowany

²⁹ Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa od roku 2020.

³⁰ Finansowanie Programu ze środków budżetu państwa od roku 2020.

także w ramach funkcji **10. Szkolnictwo wyższe i nauka**, zadania 10.1. *Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki*, podzadania 10.1.2. *Utrzymanie i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki*, działania 10.1.2.2. *Rozwój infrastruktury związanej z kształceniem*.

Nadzór nad realizacją Programów wymienionych w pkt 1-7 sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia, natomiast nadzór nad realizacją Programu wymienionego w pkt 8 sprawuje Wojewoda Dolnośląski.

Celem Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, podniesienia jakości udzielanych świadczeń, dostosowania obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych.

Łączne całkowite koszty realizacji ośmiu Programów wynoszą 6.637.987 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 1.287.330 tys. zł.

Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Minister Zdrowia/ poszczególne podmioty	1)-8) Udział zrealizowanego zakresu rzeczowego (w %)	1) 100
		2) 35
		3) 95
		4) 100
		5) 100
		6) 87,16
		7) 13,86
Wojewoda Dolnośląski/ Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii	8)	35,29

W 2026 roku planowana jest kontynuacja prac polegających, m.in. na: modernizacji i doposażeniu istniejącej infrastruktury; przygotowaniu terenu do realizacji inwestycji; zagospodarowaniu terenu; budowie obiektów podstawowych i pomocniczych; robotach budowlano-instalacyjnych oraz nadzorze autorskim i inwestorskim nad nimi; zakupie sprzętu i wyposażenia oraz jego montażu.

23) Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030

Program wieloletni pn. „Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020-2030” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4. *W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1. *W* (o tej samej nazwie), działaniu 20.4.1.3.

Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej oraz w zadaniu 20.5.W Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny, podzadaniu 20.5.1.W Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia, w działaniu 20.5.1.4. Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 10 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r., z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programu sprawuje wykonawca Programu – minister właściwy do spraw zdrowia.

Program obejmuje szereg działań w ramach 5 priorytetów Programu, tj.:

- 1) promocję zdrowia i profilaktykę nowotworów – główne działania to promowanie aktywnego trybu życia, zdrowego odżywiania, działań na rzecz ograniczenia palenia tytoniu, ograniczenia spożywania alkoholu, profilaktyki nowotworów złośliwych skóry (w szczególności czerniaka złośliwego), na rzecz zwiększenia zgłaszalności na badania przesiewowe oraz działania promujące karmienie piersią;
- 2) profilaktykę wtórną, diagnostykę oraz wykrywanie nowotworów – główne działania to badania przesiewowe w kierunku wykrywania: raka jelita grubego, raka piersi, raka szyjki macicy, opieka nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe oraz badania w kierunku wczesnego wykrywania raka płuca. Dokonywany będzie zarówno zakup, jak i wymiana sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania nowotworów;
- 3) wsparcie procesu leczenia nowotworów – główne działania to zakup i wymiana sprzętu do leczenia nowotworów, zakup endoprotez onkologicznych dla dzieci oraz zintegrowana opieka nad pacjentami onkologicznymi i ich bliskimi;
- 4) edukację onkologiczną – prowadzone będą działania mające na celu poprawę stanu wiedzy i umiejętności personelu medycznego oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia – z zakresu diagnostyki onkologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem programów przesiewowych i postępowania terapeutycznego);
- 5) wspomaganie systemu rejestracji nowotworów – prowadzone będą działania na rzecz poprawy funkcjonowania obecnego systemu gromadzenia danych o chorobach nowotworowych w Polsce oraz jakości publikowanych danych.

Realizacja zadań inwestycyjnych przewidziana jest w ramach priorytetów dotyczących profilaktyki wtórnej, diagnostyki oraz wykrywania nowotworów oraz wsparcia procesu leczenia nowotworów.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2030 wynoszą 5.154.229 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 500.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wzrost odsetka osób przeżywających 5 lat od zakończenia terapii onkologicznej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w os.)	1.600.000

W ramach Programu, w 2026 roku, w zakresie zadań inwestycyjnych, planowane jest uzupełnienie oraz wymiana wyeksploatowanych wyrobów medycznych, służących do diagnostyki i leczenia nowotworów. Celem jest wykrywanie większej liczby nowotworów we wczesnych stadiach zaawansowania choroby, skuteczniejsze leczenie pacjentów onkologicznych oraz poprawa jakości ich życia. Wsparcie, w ramach Programu, będzie służyło także przygotowaniu podmiotów leczniczych, udzielających świadczeń w ramach Krajowej Sieci Onkologicznej, do wdrożenia kompleksowej i koordynowanej opieki onkologicznej w Polsce na odpowiednim poziomie jakościowym. Realizacja zadań inwestycyjnych ma zapewnić pacjentom onkologicznym proces terapeutyczny o odpowiedniej jakości i poziomie bezpieczeństwa.

24) Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032

Program wieloletni pn. „*Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1.W (o tej samej nazwie), działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz w zadaniu 20.5.W *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny*, podzadaniu 20.5.1.W *Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowego trybu życia*, w działaniu 20.5.1.4. *Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia w ramach programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 247 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2022 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Narodowy Program Chorób Układu Krążenia, stanowiący narodową strategię kardiologiczną, powstał w związku z aktualną oraz prognozowaną sytuacją w zakresie chorób układu krążenia i związaną z tym wysoką umieralnością.

Program koncentruje swoje działania w pięciu głównych obszarach:

- inwestycje w kadry;

- inwestycje w edukację, profilaktykę i styl życia;
- inwestycje w pacjenta;
- inwestycje w naukę i innowacje;
- inwestycje w system opieki kardiologicznej.

Program zakłada zwiększenia zaangażowania w działanie medycyny zapobiegawczej i profilaktyki zdrowotnej oraz zachęcania do badań przesiewowych i badań bilansowych, w tym wdrożenia zmian w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych i współpracy w ramach procesu leczenia oraz modelu opieki nad pacjentem – zastosowania podejścia kompleksowego, bazującego na zwiększaniu świadomości co do wpływu czynników prozdrowotnych i modyfikacji czynników ryzyka chorób układu krążenia (ChUK), jak palenie tytoniu czy niewłaściwa dieta, wraz z wyposażeniem kadr w wiedzę i umiejętności podejmowania skutecznych interwencji antytytoniowych i dietetycznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2022-2032 wynoszą 2.724.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 270.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Obniżenie zachorowalności i umieralności z powodu ChUK	Ministerstwo Zdrowia	Liczba pacjentów z niewydolnością serca, skierowanych do leczenia szpitalnego w ramach sieci kardiologicznej (w os.)	2.000

W ramach Programu, w 2026 roku, planowana jest kontynuacja inwestycji w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów leczniczych, w tym uzupełnienie oraz wymiana wyeksploatowanych wyrobów medycznych, służących do diagnostyki i leczenia chorób układu krążenia lub modernizacja istniejących placówek medycznych zajmujących się ChUK. Działania te mają na celu poprawę jakości i dostępności opieki kardiologicznej oraz przygotowanie placówek działających w ramach Krajowej Sieci Kardiologicznej do realizacji kompleksowej, koordynowanej opieki, według jednolitych standardów oraz rozwój rehabilitacji kardiologicznej, co ma przyczynić się do zmniejszenia ryzyka rehospitalizacji, skrócenia czasu rekonwalescencji i szybszego powrotu pacjentów do aktywnego życia. Równolegle prowadzone będą kampanie edukacyjno-informacyjne, w zakresie profilaktyki ChUK. Planowane efekty to, m.in. wzrost liczby nowoczesnych urządzeń medycznych, poprawa jakości opieki nad pacjentem oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki ChUK.

25) Narodowy Program Transplantacyjny

Program wieloletni pn. „Narodowy Program Transplantacyjny” realizowany będzie w 2026 r.

w ramach funkcji **20. Zdrowie**, w zadaniu 20.1.W *System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej*, w podzadaniu 20.1.4.W *Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych*, w działaniu 20.1.4.7. *Świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie programów polityki zdrowotnej* oraz w zadaniu 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, podzadaniu 20.4.1.W (o tej samej nazwie), działaniu 20.4.1.3. *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 64/2023 Rady Ministrów z dnia 9 maja 2023 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Celem głównym Programu jest zwiększenie liczby pobieranych i przeszczepianych komórek, tkanek i narządów, co pozwoli przybliżyć się do wskaźników europejskich w zakresie liczby pobieranych i przeszczepianych narządów, tkanek i komórek.

Kierunki interwencji Programu to:

- inwestycje w zdrowie pacjenta;
- inwestycje w personel;
- inwestycje w infrastrukturę podmiotów związanych z transplantacją;
- inwestycje w działalność promocyjno-edukacyjną.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2032 wynoszą 975.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 100.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Rozwój medycyny transplantacyjnej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba przeszczepień narządowych (odpowiednio dla dawców żywych i zmarłych) w przeliczeniu na 1 mln mieszkańców	60

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, planuje się, m.in.:

- badania potencjalnych niespokrewnionych dawców szpiku (typowanie wstępne i dotypowanie);
- finansowanie działalności sieci koordynatorów transplantacyjnych oraz szkoleń koordynatorów transplantacyjnych;
- wprowadzenie nowych metod diagnostyki procesów immunologicznych i leczenia warunkujących powodzenie przeszczepienia;

- budowę ogólnopolskiego systemu dystrybucji pobranych tkanek do banków w celu przygotowania przeszczepów tkankowych – finansowanie koordynatorów tkankowych i zespołów pobierających;
- szkolenia osób wykonujących czynności bezpośrednio związane z pobieraniem, testowaniem, przetwarzaniem, przechowywaniem i przeszczepianiem komórek i tkanek;
- szkolenie personelu medycznego w zakresie kluczowych zagadnień dotyczących donacji oraz medycyny transplantacyjnej;
- finansowanie procedur medycznych – nowe rodzaje przeszczepienia (przygotowanie do przeszczepienia hodowanych komórek naskórka, konserwowanych naczyń krwionośnych, świeżych i konserwowanych przeszczepów chrzęstno-kostnych i innych), pozaustrojowa perfuzja narządów;
- finansowanie częściowe procedur medycznych – program monitorowania biorców narządów, leczenie choroby przeszczep przeciw gospodarzowi;
- zakup sprzętu i aparatury;
- akcje promocyjne i edukacyjne.

26) Program polskiej energetyki jądrowej

Program wieloletni pn. „*Program polskiej energetyki jądrowej*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2.W *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin, w tym surowcami energetycznymi*, podzadania 6.2.1.W *Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 141 Rady Ministrów z dnia 2 października 2020 r., z późn. zm.

Koordynowanie i nadzorowanie realizacji Programu zostało powierzone ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Program realizowany jest przez ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi oraz Państwową Agencję Atomistyki (PAA).

Celem Programu jest budowa oraz oddanie do eksploatacji w Polsce elektrowni jądrowych o łącznej mocy zainstalowanej od ok. 6 do ok. 9 GWe w oparciu o duże sprawdzone reaktory PWR. Wdrożenie energetyki jądrowej w Polsce przyczyni się znacząco do podniesienia poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz umożliwi zastąpienie starzejących się wysokoemisyjnych bloków węglowych, pracujących w podstawie obciążenia systemu, nowymi jednostkami bezemisyjnymi. Energetyka jądrowa spowoduje w szczególności zwiększenie poziomu dywersyfikacji zarówno bazy paliwowej w elektroenergetyce, jak i kierunków dostaw nośników energii pierwotnej.

Program przewiduje następujące zadania na potrzeby energetyki jądrowej:

- tworzenie ram prawnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce
 - wdrożenie aktów prawnych, których wprowadzenie lub nowelizacja jest niezbędne dla umożliwienia budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej oraz związanej z tym infrastruktury oraz zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa jądrowego;
- kształcenie i szkolenie kadr dla instytucji i przedsiębiorstw związanych z energetyką jądrową – przygotowanie kadr dla polskiej energetyki jądrowej, zarówno na potrzeby przygotowania i rozwoju infrastruktury, jak również eksploatacji energetyki jądrowej;
- działania informacyjno-edukacyjne – przedstawienie społeczeństwu wiarygodnej i rzetelnej informacji na temat energetyki jądrowej oraz – przez działania edukacyjne – podniesienie w społeczeństwie wiedzy w tym zakresie;
- utworzenie odpowiedniego zaplecza naukowo-badawczego pracującego na potrzeby energetyki jądrowej, co jest niezbędne dla wieloaspektowego, pełnego wykorzystania przez Polskę szans i możliwości związanych z wprowadzeniem energetyki jądrowej;
- zapewnienie jak największego udziału polskiego przemysłu w dostawach urządzeń i realizacji usług dla energetyki jądrowej;
- wzmocnienie kadrowe i budowa kompetencji PAA;
- dostosowanie zaplecza sprzętowego i infrastrukturalnego PAA do zadań wynikających z Programu;
- stworzenie systemu wsparcia techniczno-eksperckiego dla PAA;
- wykonywanie zadań kontrolnych oraz pozostałych zadań towarzyszących realizacji zadań PAA wynikających z Programu.

Całkowite koszty Programu w latach 2020-2033 wynoszą 613.661 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 54.442 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w wyniku dywersyfikacji struktury energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej	Ministerstwo Energii, Państwowa Agencja Atomistyki	Stopień realizacji przygotowań do wdrożenia energetyki jądrowej (w %) (narastająco)	43

W roku 2026, w ramach realizacji Programu, planuje się: przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej, promującej rozwój energetyki jądrowej w Polsce (TV, radio, Internet); organizację szkoleń dla przedstawicieli polskich firm zainteresowanych kooperacją w branży jądrowej; organizację i przyjmowanie misji z krajów i do krajów zainteresowanych rozwojem współpracy; organizację szkoleń dla nauczycieli, w tematyce związanej z energią/energetyką jądrową; organizację lekcji pokazowych dla uczniów; obecność na piknikach naukowych, konferencjach; zakup, wdrożenie i utrzymanie oprogramowania

oraz systemów informatycznych; dalsze wzmocnienie dozoru jądrowego PAA. Zakładanym efektem tych działań ma być wzrost w społeczeństwie poziomu wiedzy o energii jądrowej oraz utrzymanie poziomu poparcia dla rozwoju energetyki jądrowej, wzrost liczby polskich firm świadczących usługi w branży jądrowej, a także kontynuowanie przygotowania PAA do pełnienia roli dozoru jądrowego dla potrzeb energetyki jądrowej.

27) Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego „MARIA” umożliwiający jego eksploatację po 2027 r.

Program wieloletni pn. „*Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego „MARIA” umożliwiający jego eksploatację po 2027 r.*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin, w tym surowcami energetycznymi*, podzadania 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*, działania 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 108 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2023 r., z późn. zm.

Koordinacja, nadzór i rozliczenie realizacji Programu zostało powierzone ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Wykonawcą Programu jest Narodowe Centrum Badań Jądrowych.

Celem Programu jest modernizacja badawczego reaktora jądrowego "MARIA" służąca zapewnieniu jego bezpiecznej eksploatacji po roku 2027, w perspektywie co najmniej do 2050 r.

Modernizacje realizowane są w 5 głównych obszarach tematycznych, podzielonych ze względu na ich zakres i dotyczą:

- układów zasilania energią elektryczną;
- układów sterowania i zabezpieczeń;
- układu wentylacji;
- układów dozymetrycznych;
- pozostałych obszarów obejmujących, m.in. obiekty technologiczne takie jak zbiorniki, układ awaryjnego ostrzegania czy chłodnia wentylatorowa.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2027 wynoszą 91.744 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 26.152 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Dokonanie modernizacji badawczego reaktora jądrowego "MARIA", tak aby zapewnić wzmocnienie jego bezpiecznej eksploatacji po roku 2027 w perspektywie co najmniej do 2050 r.	Ministerstwo Energii	Relacja zadań wykonanych w porównaniu do zaplanowanych w Programie w danym roku (w %)	100

W ramach realizacji Programu, w 2026 roku, planowane są następujące działania:

- układ zasilania – modernizacja rozdzielni obiegu wtórnego RPI, RPII, RPIII oraz podrozdzielni lokalnych,
- układ sterowania i zabezpieczeń – modernizacja torów globalnych przepływów oraz ciśnień reaktora Maria, wymiana torów UAN cz. III, modernizacja układu zabezpieczeń reaktora oraz systemu alarmowania i archiwizacji alarmów, wykonanie prac instalacyjnych szafy oraz okablowanie strukturalne układu sterowania prętami,
- układ wentylacji – modernizacja wentylacji budynków technologicznych,
- układy dozymetryczne – zaprojektowanie i zakup komponentów stacji dozymetrycznych pomiarów ilościowo-jakościowych,
- układ chłodzenia – modernizacja układu chłodzenia basenu reaktora, modernizacja rurociągów obiegu wtórnego.

28) Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VII 2026-2030

Program wieloletni pn. „*Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VII 2026-2030*” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1.W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.7.W *Opieka nad miejscami pamięci narodowej oraz grobami i cmentarzami wojennymi*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 69 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2025 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodę Małopolskiego sprawuje minister właściwy do spraw administracji publicznej.

Priorytety Programu zakładają: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawę dostępności komunikacyjnej Oświęcimia, rozwój działalności edukacyjnej, poprawę atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawę dostępności i zagospodarowanie otoczenia obiektów byłych podobozów KL Auschwitz-Birkenau. Oczekiwany efekt realizacji Programu jest stworzenie właściwych warunków dla lepszego udostępnienia zwiedzającym największego w Europie i na świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa

UNESCO.

Całkowite koszty Programu w latach 2026-2030 wynoszą 131.499 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 17.900 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewoda Małopolski	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	6

W ramach Programu, w 2026 roku, zaplanowano realizację i ukończenie następujących sześciu zadań programowych:

- zadanie 1.2. Przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. S. Leszczyńskiej w Oświęcimiu (Powiat Oświęcimski) – inwestycja zapewni przywrócenie oraz podwyższenie stanu technicznego i estetycznego ulicy, przy której znajduje się teren Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau i która stanowi trasę „Marszu Żywych”, prowadzącego z terenu byłego obozu Auschwitz I do Auschwitz II-Birkenau;
- zadanie 1.5. Przebudowa ulicy do Pomnika w Pławach (Gmina Oświęcim) – inwestycja służyć będzie zapewnieniu sprawnej i kompleksowej obsługi ruchu odwiedzających Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz drogi wyjazdowej i ewakuacyjnej podczas uroczystości odbywających się na terenie byłego obozu Auschwitz II-Birkenau, poprawi także bezpieczeństwo ruchu drogowego dla mieszkańców Pław;
- zadanie 1.6. Przebudowa ul. Franciszkańskiej w Harmężach (Gmina Oświęcim) – inwestycja przyczyni się do zapewnienia sprawnej i kompleksowej obsługi ruchu odwiedzających Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz Centrum Pielgrzymkowe Ojców Franciszkanów w Harmężach, a także – drogi wyjazdowej i ewakuacyjnej podczas uroczystości odbywających się na terenie byłego obozu Auschwitz II-Birkenau, poprawi organizację ruchu objazdowego oraz bezpieczeństwo mieszkańców;
- zadanie 1.7. Przebudowa ul. Wolskiej w Harmężach (Gmina Oświęcim) – inwestycja służyć będzie zapewnieniu sprawnej i kompleksowej obsługi ruchu odwiedzających Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz Centrum Pielgrzymkowe Ojców Franciszkanów w Harmężach, jak również – drogi wyjazdowej i ewakuacyjnej podczas uroczystości odbywających się na terenie byłego obozu Auschwitz II-Birkenau, poprawi organizację ruchu objazdowego oraz bezpieczeństwo mieszkańców;

- zadanie 4.3. Przebudowa ul. M. Kownackiej (Gmina Miasto Oświęcim) – inwestycja zapewni prawidłowy stan techniczny drogi będącej elementem historycznego układu drogowego Oświęcimia i stanowiącej trasę komunikacyjną udostępnianą dla osób zwiedzających obszar Starego Miasta, realizacja zadania jest związana z rewitalizacją Starego Miasta i jego obiektów zabytkowych;
- zadanie 5.1. Przebudowa skrzyżowania w ciągu DW 933 przy cmentarzu komunalnym w Brzeszczach (Województwo Małopolskie) – inwestycja ma na celu poprawę przepustowości oraz warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego, a zwłaszcza niechronionych uczestników ruchu, na skrzyżowaniu obsługującym bezpośredni dojazd do cmentarza komunalnego, będącego jednym z punktów brzeszczańskiej Trasy Pamięci, na którym znajduje się grób ofiar „Marszu Śmierci”.

29) Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim

Program wieloletni pn. *„Program wspierania inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim”* realizowany będzie w 2026 r. jednocześnie w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju** oraz funkcji **19. Transport i infrastruktura transportowa**, w zadaniach: 1) zadanie 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin, w tym surowcami energetycznymi*, podzadanie 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*; 2) zadanie 19.1. *W Transport drogowy i infrastruktura drogowa*, podzadanie 19.1.4. *W Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych* oraz zadanie 19.2. *Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa*, podzadanie 19.2.4. *Rozwój infrastruktury kolejowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 103 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2023 r., z późn. zm.

Wykonanie Programu nadzoruje: minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w zakresie, w jakim wykonawcą Programu jest Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni oraz minister właściwy do spraw transportu – w zakresie, w jakim wykonawcą Programu

jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) oraz spółka PKP Polskie Linie Kolejowe spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie (PKP PLK S.A.).

Celem Programu jest wsparcie inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim.

W ramach realizacji celu głównego wspierane będą cele szczegółowe, tj.:

- budowa infrastruktury hydrotechnicznej w granicach pasa technicznego na obszarze gmin Choczewo lub Krokowa oraz na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności na potrzeby elektrowni jądrowej (Urząd Morski w Gdyni);
- budowa drogi krajowej zapewniającej dojazd do elektrowni jądrowej na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa od najbliższej drogi ekspresowej (GDDKiA);
- budowa lub przebudowa infrastruktury kolejowej zapewniającej dojazd do gmin: Nowa Wieś Lęborska, Lębork, Wicko, Łeba, Wejherowo, Choczewo, Gniewino i Krokowa, w tym linii kolejowych wraz z sieciami trakcyjnymi, stacji pasażerskich, terminali towarowych i obiektów inżynierskich (PKP PLK S.A.).

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2030 wynoszą 4.761.777 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 965.273 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wsparcie inwestycji infrastrukturalnych w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, w tym elektrowni jądrowej, w województwie pomorskim	Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Morski w Gdyni, GDDKiA, PKP PLK S.A.	Budowa infrastruktury hydrotechnicznej - konstrukcji morskiej o długości ok. 1.100 m służącej do rozładunku materiałów i elementów wyposażenia, a także infrastruktury technicznej umożliwiającej prawidłową eksploatację konstrukcji morskiej i drogi technicznej	0*
		Budowa drogi krajowej o długości ok. 28 km zapewniającej dojazd do elektrowni jądrowej	0*
		Budowa lub przebudowa linii kolejowych o długości ok. 153 km	0*

* Mierniki zostaną osiągnięte w 2028 i 2030 roku, zgodnie z założeniami Programu.

W ramach Programu, w 2026 roku:

- Urząd Morski w Gdyni planuje kontynuowanie prac związanych z uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, przeprowadzenie postępowania na roboty budowlane

- oraz rozpoczęcie realizacji robót budowlanych, przeprowadzenie postępowania na zewnętrzny nadzór inwestorski, podpisanie umowy z wykonawcą oraz realizację prac;
- GDDKiA planuje wykonanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRID) i dokumentów po uzyskaniu decyzji ZRID oraz prowadzenie prac przygotowawczych, prac saperskich, zdjęcie humusu, trasowanie osnowy geodezyjnej i roboty ziemne;
 - PKP PLK S.A. planuje opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych oraz prowadzenie prac budowlanych w zakresie, m.in. modernizacji nawierzchni torowej, obiektów inżynierskich, przejazdów kolejowo-drogowych, a także budowy nowych peronów na stacjach i przystankach osobowych oraz budynków technicznych.

30) Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Program wieloletni pn. Wieloletni rządowy program „*Posiłek w szkole i w domu*” na lata 2024-2028 realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.1.W *Oświata i wychowanie*, podzadania 3.1.7.W *Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej*, działania 3.1.7.6.W *Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym* oraz funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.2.W *Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*, działania 13.1.2.6.W *Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.

Wykonawcami Programu są minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego oraz minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, którzy monitorują realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane w stołówkach, jak i te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Program ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innej grupy adresatów:

- 1) Moduł dla dzieci i młodzieży,
- 2) Moduł dla osób dorosłych,
- 3) Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W ramach modułu 1 i 2, ze środków Programu, przyznawana jest pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W ramach modułu 3 Program przewiduje następujące działania: doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek, a także wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni.

Całkowite koszty Programu w latach 2024-2028 wynoszą 3.886.941 tys. zł, z czego w 2026 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa w wysokości 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewodowie	Liczba szkół publicznych, która została objęta Programem (w tys.)	0,5
Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewodowie	Liczba osób objętych pomocą w ramach Programu (w mln)	0,7

Program ma charakter wieloletni i stanowi kontynuację realizowanego od 1 stycznia 2019 r. wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W 2026 roku zakłada się kontynuację realizacji celów przyjętych w założeniach Programu, tj. przede wszystkim wsparcie gmin w realizacji ich zadania własnego w zakresie dożywiania, a docelowo – wsparcie osób i rodzin w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, jak również świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. O pomoc w ww. formach, mogą ubiegać się osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, których dochód co do zasady nie przekracza 200% kryterium dochodowego.

31) Rządowy program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2027

Program wieloletni pn. „Rządowy program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2027” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji

17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju, zadania 17.1.W *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju*, podzadania 17.1.2.W *Wsparcie rozwoju w ramach programów krajowych i planu rozwojowego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r., z późn. zm.

Realizację Programu powierzono ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewodzie Pomorskiemu.

Program ma na celu zwiększanie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju. W ramach Programu wsparcie mogą otrzymać zadania polegające na realizacji inwestycji w czterech obszarach, mających kluczowy wpływ dla rozwoju lokalnego: infrastruktura drogowa oraz inwestycje towarzyszące na rzecz mobilności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, infrastruktura społeczna, infrastruktura czasu wolnego oraz infrastruktura turystyczna, racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej.

Program realizuje trzy cele szczegółowe:

- 4) poprawa dostępności transportowej Ziemi Słupskiej oraz zwiększenie mobilności i wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 5) podniesienie jakości życia mieszkańców Ziemi Słupskiej;
- 6) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej Ziemi Słupskiej.

Całkowite koszty Programu w latach 2019-2027 wynoszą 446.595 tys. zł, z czego w 2026 r. na realizację zadań objętych Programem przeznaczone zostaną środki z budżetu państwa do wysokości 46.871 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju Ziemi Słupskiej i podniesienie jakości życia jej mieszkańców poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu polityki rozwoju	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	62

Do końca roku 2025 planuje się zakończenie realizacji 10 zadań, które koncentrują się na budowie i przebudowie ulic oraz dróg gminnych, zagospodarowaniu przestrzeni publicznych na cele rekreacyjne, przebudowie i remontach centrum przesiadkowego na obszarze realizacji Programu. Zgodnie z zapisami Programu okres składania wniosków o opinię dla zadań, które będą realizowane w roku 2026, minie 30 czerwca 2026 roku.

32) Rządowy program wsparcia rozwoju miasta stołecznego Warszawy na lata 2023-2030

Program wieloletni pn. „Rządowy program wsparcia rozwoju miasta stołecznego Warszawy na lata 2023-2030” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju**, zadania 17.1.W *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju* oraz podzadania 17.1.2.W *Wsparcie rozwoju w ramach programów krajowych i planu rozwojowego*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 161 Rady Ministrów z dnia 5 września 2023 r.

Wykonawcami Programu są minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewoda Mazowiecki.

Program ma na celu zwiększenie możliwości rozwoju miasta stołecznego Warszawy i podniesienie jakości życia jego mieszkańców przez wsparcie finansowe zadań własnych, których zakres wpisuje się w następujące działania:

- rozwój zrównoważonego transportu publicznego;
- usprawnienie komunikacji drogowej w mieście;
- wzmocnienie potencjału miasta opartego na dziedzictwie kulturowym;
- rozwój terenów rekreacji i sportu dla mieszkańców;
- wsparcie infrastruktury usług publicznych.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2030 wynoszą 3.838.750 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 112.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju miasta stołecznego Warszawy i podniesienie jakości życia jego mieszkańców przez wsparcie finansowe zadań własnych z zakresu polityki rozwoju w działaniach wskazanych w Programie	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Mazowiecki	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowanie zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	12

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z pozytywnie zaopiniowanych wniosków o realizację zadań w ramach Programu, beneficjent planuje, w 2026 roku, kontynuację realizacji czterech, rozpoczętych w 2025 roku, zadań:

- Modernizacja budynku Instytutu Głuchoniemych przy Pl. Trzech Krzyży 4/6;
- Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 215 przy ul. Kwatery Głównej 13;
- Budowa Domu Kultury wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu oraz obsługą komunikacyjną obiektu przy ul. Gierdziejewskiego;
- Budowa mostu w ciągu ul. Płochocińskiej nad Kanałem Żerańskim wraz z infrastrukturą techniczną.

Zgodnie z zapisami Programu okres składania wniosków o opinię dla zadań, które będą realizowane w roku 2026, mija 30 czerwca 2026 roku. Zgodnie z założeniami, w 2026 roku, wydane zostaną opinie dla dwunastu zadań, które zostaną objęte wsparciem w ramach Programu.

33) Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030

Program wieloletni pn. „Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju**, zadania 17.1.W *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju* oraz podzadania 17.1.2.W *Wsparcie rozwoju w ramach programów krajowych i planu rozwojowego*, działania 17.1.2.1. *Wsparcie Polski Wschodniej*.

Program został przyjęty uchwałą Nr 182 Rady Ministrów z dnia 6 października 2023 r., z późn. zm.

Wykonawcami Programu są minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewodowie: Lubelski, Podkarpacki, Podlaski i Warmińsko-Mazurski.

W ramach Programu planowana jest realizacja zadań w obszarach, które z uwagi na niekorzystną sytuację społeczno-gospodarczą wymagają interwencji. Przedsięwzięcia będą dotyczyły poprawy infrastruktury drogowej i towarzyszącej, tzw. zielonej i niebieskiej

infrastruktury, turystyki oraz infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej.

W Programie zaplanowano działania tak, aby osiągnąć efekt synergii z wykorzystaniem naturalnego potencjału obszaru objętego Programem – działania będą prowadzone w ścisłej współpracy władz lokalnych, samorządów województw oraz administracji rządowej.

Przyczyni się to do zmniejszania różnic w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, przez rozwój potencjałów endogenicznych i do zwiększenia spójności wewnątrzregionalnej kraju.

Całkowite koszty Programu w latach 2024-2030 wynoszą 625.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 79.331 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Poprawa jakości życia mieszkańców północno-wschodnich obszarów przygranicznych Rzeczypospolitej Polskiej przez ograniczenie negatywnych skutków inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz stworzenie trwałych podstaw umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy z poszanowaniem środowiska naturalnego	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodowie: Lubelski, Podkarpacki, Podlaski i Warmińsko-Mazurski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowanie zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	123

W 2026 roku planowane jest wykonanie, przez beneficjentów, zadań z obszaru 4 kategorii działań:

- działanie 1 – poprawa infrastruktury drogowej oraz infrastruktury towarzyszącej i poprawa bezpieczeństwa drogowego;
- działanie 2 – rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury dla ochrony środowiska naturalnego;
- działanie 3 – stworzenie warunków do rozwoju zrównoważonej turystyki w oparciu o endogeniczne potencjały;
- działanie 4 – działania służące poprawie stanu infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej w celu zwiększenia dostępności lub jakości usług publicznych.

Zakładanym efektem realizacji zadań, w wyżej wskazanych obszarach, jest zwiększenie odporności na szoki wywołane destabilizacją polityczną, a także poprawa jakości życia mieszkańców terenów objętych wsparciem, poprzez budowę podstawowej infrastruktury oraz zwiększenie dostępu do usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych.

34) Program wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim

Program wieloletni pn. „Program wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju**, zadania 17.1.W Wsparcie rozwoju regionalnego kraju, podzadania 17.1.2.W Wsparcie rozwoju w ramach programów krajowych i planu rozwojowego.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 240 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r.

Wykonawcami Programu są minister właściwy do spraw energii, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz Wojewoda Pomorski.

Celem Programu jest zwiększenie możliwości rozwoju województwa pomorskiego i podniesienie jakości życia jego mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach realizacji celu głównego będą wspierane cele szczegółowe, tj.:

- 1) poprawa dostępności transportowej;
- 2) podniesienie jakości życia mieszkańców województwa pomorskiego;
- 3) wzrost atrakcyjności turystycznej województwa pomorskiego.

Program obejmuje swoim zakresem wsparcie inwestycji powiatu: lęborskiego, puckiego, słupskiego oraz wejherowskiego, a także gmin: Choczewo, Gniewino, Krokowa, Lębork, Łęczyce, Łeba, Nowa Wieś Lęborska, Słupsk (gmina wiejska), Wicko, Wejherowo (gmina wiejska) i miasta Wejherowo.

Całkowite koszty Programu w latach 2024-2028 wynoszą 312.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2026 r. zaplanowano w kwocie 40.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca /realizująca	Miernik	2026 plan
Zwiększenie możliwości rozwoju województwa pomorskiego i podniesienie jakości życia jego mieszkańców, poprzez wsparcie finansowe zadań własnych wybranych jednostek samorządu terytorialnego	Ministerstwo Energii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewoda Pomorski	Liczba zadań, dla których wydano pozytywną opinię ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o dofinansowaniu zadania z budżetu państwa (szt. narastająco)	30

W ramach Programu, w 2026 roku, przewiduje się możliwość objęcia wsparciem zadań w następujących obszarach:

- inwestycje w infrastrukturę drogową, mające na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ruchu pieszego i kołowego, poprzez budowę lub przebudowę dróg gminnych i powiatowych, skrzyżowań, skrzyżowań o ruchu okrężnym, chodników, przejść dla pieszych, wysepek dla pieszych, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulicznego, przystanków i zatok dla autobusów, zatok postojowych, progów spowalniających, parkingów rowerowych, a także oświetlenia ulicznego, ławek i miejsc odpoczynku. Inwestycje w infrastrukturę drogową mają także ułatwić i usprawnić realizację inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej, poprzez dostosowanie jakości dróg do pojazdów o dużej masie,
- inwestycje w infrastrukturę społeczną: budowa lub przebudowa i wyposażenie infrastruktury związanej z edukacją, np. szkół i przedszkoli, szkolnych obiektów sportowych, terenowych urządzeń sportowych, budowa lub przebudowa infrastruktury związanej z ochroną zdrowia, np. modernizacja placówek opieki zdrowotnej, zakup sprzętu lub wyposażenia na potrzeby świadczenia usług opieki zdrowotnej), poprawa infrastruktury związanej z bezpieczeństwem, np. modernizacja i wyposażenie jednostek straży pożarnej budowa i wyposażenie budynków użyteczności publicznej,
- inwestycje w infrastrukturę czasu wolnego i infrastrukturę turystyczną: budowa albo przebudowa ogólnodostępnych obiektów sportowych wraz z wyposażeniem, budynków wraz z wyposażeniem na potrzeby działalności kulturalnej, turystycznej i sportowo-rekreacyjnej, wytyczanie lub odnowa szlaków turystycznych, w tym pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych, tworzenie lub modernizacja publicznych przestrzeni rekreacyjnych, np. plaż i obszarów nadwodnych, terenów zielonych,
- ochrona środowiska naturalnego: budowa albo przebudowa sieci wodociągowych, kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków, budowa stacji uzdatniania wody, budowa albo przebudowa punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

35) Zagospodarowanie Dolnej Wisły

Program wieloletni pn. „Zagospodarowanie Dolnej Wisły” realizowany będzie w 2026 r. w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania 12.5.W *Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi*, podzadania 12.5.3.W *Ochrona przeciwpowodziowa*, działania 12.5.3.2. *Budowa i przebudowa infrastruktury przeciwpowodziowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 185/2023 Rady Ministrów z dnia 10 października 2023 r.

Organem odpowiedzialnym za koordynację realizacji Programu jest minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej, natomiast realizatorem Programu jest Państwowe

Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Głównym celem realizacji Programu jest zagospodarowanie Drogi Wodnej Dolnej Wisły w sposób uwzględniający cele polityki transportowej i wodnej. Realizacja Programu pozwoli na rozwój warunków do prowadzenia żeglugi śródlądowej i hydroenergetyki. Przyczyni się również do uspołnienienia całego systemu transportowego poprzez eliminację wąskiego gardła – budowę stopnia wodnego w Siarzewie. Powstanie nowej infrastruktury hydrotechnicznej zwiększy poziom ochrony przeciwpowodziowej obszarów położonych wzdłuż dolnej Wisły i przyczyni się do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zwiększy poziom retencji w ujęciu regionalnym.

Cel główny Programu zostanie zrealizowany poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- wzmocnienie integracji portu morskiego Gdańsk z zapleczem lądowym;
- produkcja energii ze źródeł odnawialnych i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa krajowego systemu energetycznego;
- poprawa funkcjonowania gospodarki wodnej w ujęciu regionalnym.

W ramach Programu zrealizowana zostanie budowa stopnia wodnego poniżej Włocławka w miejscowości Siarzewo na 706,38 km rzeki Wisły. Stopień wodny, wraz ze zbiornikiem, położony będzie w województwie kujawsko-pomorskim, na terenie gmin: Raciążek, Czernikowo, Nieszawa, Waganiec, Bobrowniki, Lubanie, Fabianki i Włocławek.

Budowla będzie progiem piętrzącym – nie będzie tamował przepływu wody w Wiśle. Zbiornik zostanie utworzony w ramach naturalnego koryta rzecznej, z obwałowaniami zabezpieczającymi mieszkańców gmin położonych nad Wisłą.

Realizacja Programu przewiduje budowę hydroelektrowni na stopniu wodnym Siarzewo, zwiększającej wykorzystanie źródeł odnawialnych do produkcji energii elektrycznej. Inwestycja, poza produkcją odnawialnej zeroemisyjnej energii elektrycznej, będzie spełniała szereg innych funkcji, związanych przede wszystkim z racjonalnym gospodarowaniem wodami, ale także z zabezpieczeniem mocy startowych dla krajowego systemu energetycznego na wypadek awarii zasilania. Działania mają służyć zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa i stabilizacji krajowego systemu energetycznego. Realizacja inwestycji przyczyni się do podniesienia poziomu ochrony przeciwpowodziowej jednostek osadniczych poniżej stopnia Włocławek, a także zapewnienia trwałego bezpieczeństwa stopnia Włocławek.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2032 wynoszą 7.551.640 tys. zł. W 2026 r. na realizację zadań objętych Programem, w związku z uchyleniem decyzji środowiskowej dla budowy stopnia wodnego Siarzewo, nie zostaną przeznaczone środki z budżetu państwa.

Celem określonym dla Programu jest zagospodarowanie Drogi Wodnej Dolnej Wisły uwzględniające cele polityki transportowej i wodnej. Miernik dotyczy budowy stopnia wodnego wraz z infrastrukturą techniczną i środowiskową – zaawansowanie prac (wyrażony procentowo).

36) Narodowa Rezerwa Amunicyjna na lata 2023-2029

Program wieloletni pn. „*Narodowa Rezerwa Amunicyjna na lata 2023-2029*” na lata 2023-2029 realizowany będzie w 2026 r. w ramach w ramach funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic**, zadania 11.1. *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP*.

Program został ustanowiony uchwałą nr 43 Rady Ministrów z dnia 29 marca 2023 r., z późn. zm.

Wykonawcą Programu jest Prezes Rady Ministrów oraz Minister Obrony Narodowej.

Celem Programu jest rozbudowa i dywersyfikacja narodowej bazy produkcyjnej amunicji wielkokalibrowej oraz uzupełnienie jej rezerw, adekwatnie do zwiększonych potrzeb, związanych z rozbudową potencjału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Całkowite koszty Programu w latach 2023-2029 oraz wydatki budżetowe w 2026 r. stanowią informację niejawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Dodatkowo w 2026 r. realizowane będą programy wieloletnie ustanowione przez Radę Ministrów:

1) nadzorowane przez Ministra Infrastruktury:

- a) „*Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030*” – ustanowiony uchwałą Nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r., z późn. zm., realizowany w latach 2020-2030,
- b) „*Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 roku*” – ustanowiony uchwałą Nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r., z późn. zm., realizowany w latach 2019-2029,
- c) „*Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)*” – ustanowiony uchwałą Nr 253/2022 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2022 r., realizowany w latach 2023-2030,

- d) „Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów” ustanowiony uchwałą Nr 93/2018 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2018 r., z późn. zm., realizowany w latach 2019-2028;

2) nadzorowany przez Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego:

- a) „Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap II 2024–2030” – ustanowiony uchwałą Nr 201/2023 Rady Ministrów z dnia 24 października 2023 r., z późn. zm., realizowany w latach 2024-2030;

3) nadzorowany przez Ministra Obrony Narodowej:

- a) „Wypożyczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czołgi” – ustanowiony uchwałą Nr 89 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r., realizowany w latach 2021-2026.

W ramach powyższych programów, w roku 2026, nie planuje się wydatków z budżetu państwa.

Rozdział VII

Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe i państwowe osoby prawne

1. Agencje wykonawcze

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy. Plany finansowe agencji wykonawczych wymienione są w załączniku 11 do projektu ustawy budżetowej na rok 2026.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 zamieszczono plany finansowe następujących agencji wykonawczych nadzorowanych przez:

- Prezesa Rady Ministrów
 - Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- Ministra Finansów i Gospodarki
 - Polska Agencja Kosmiczna,
- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
 - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
 - Narodowe Centrum Nauki,
- Ministra Obrony Narodowej
 - Agencja Mienia Wojskowego,
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych,
- Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej
 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych.

W 2026 r. planuje się łączne przychody agencji wykonawczych na kwotę 17.697.708 tys. zł, w tym 11.639.563 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa, co stanowi 65,8% przychodów ogółem.

Planowane na 2026 r. przez agencje wykonawcze koszty ogółem wyniosą 18.196.734 tys. zł. Suma wyników finansowych brutto agencji wykonawczych wyniesie -499.026 tys. zł.

Zaplanowane w 2026 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto agencji wykonawczych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty	Wynik finansowy brutto
		dotacja z budżetu państwa		
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Polska Agencja Kosmiczna	54.507	38.574	54.507	0
Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	244.968	187.635	244.368	600
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	624.039	517.974	624.039	0
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1.584.822	1.399.748	1.584.822	0
Narodowe Centrum Nauki	1.804.261	1.753.387	1.782.251	22.010
Agencja Mienia Wojskowego	4.188.928	3.616.991	4.163.672	25.256
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	3.418.016	3.010.409	3.342.528	75.488
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	796.496	10.886	744.507	51.989
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.657.721	0	1.648.151	9.570
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	315.525	58.225	315.225	300
Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	3.008.425	1.045.734	3.692.664	-684.239
Razem	17.697.708	11.639.563	18.196.734	-499.026

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące ww. jednostek:

1.1 Polska Agencja Kosmiczna

Polska Agencja Kosmiczna (PAK) powstała na mocy ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej, realizuje zadania w zakresie badań i rozwoju techniki kosmicznej, w tym inżynierii satelitarnej oraz ich zastosowania dla celów użytkowych, gospodarczych, obronnych, bezpieczeństwa państwa oraz naukowych.

Do zadań Agencji należy m.in. inicjowanie, przygotowywanie oraz wdrażanie założeń, głównych kierunków badań i programów rozwoju w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej, zapewnienie spójności polskiej polityki kosmicznej realizowanej w ramach programów Unii Europejskiej, reprezentowanie polskiego interesu gospodarczego i naukowego w dziedzinie badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej na arenie międzynarodowej oraz prowadzenie rejestru obiektów wypuszczonych w przestrzeń kosmiczną.

W stanie na początek roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 5.007 tys. zł (w tym: środki pieniężne 5.000 tys. zł, należności krótkoterminowe 5 tys. zł i zapasy 2 tys. zł) oraz należności długoterminowe 200 tys. zł i zobowiązania 6.000 tys. zł.

Planowane przychody Agencji w 2026 r. wyniosą 54.507 tys. zł i będą wyższe o 1.896 tys. zł tj. 3,6% w stosunku do planu na rok 2025 (52.611 tys. zł). Zwiększenie przychodów wynika ze wzrostu dotacji z budżetu państwa oraz środków otrzymanych z Unii Europejskiej.

Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 38.574 tys. zł, przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki, a także środki z Unii Europejskiej w kwocie 5.902 tys. zł na pokrycie zobowiązań z tytułu realizacji projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Planowane koszty Agencji w 2026 r. wyniosą 54.507 tys. zł i będą wyższe o 1.896 tys. zł tj. 3,6% w stosunku do planu na rok 2025 (52.611 tys. zł). Zwiększenie kosztów związane jest głównie ze zwiększeniem środków na wynagrodzenia osobowe i uposażenia o 3,0% oraz na wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w realizację projektów UE w ramach programów Horyzont Europa i Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021 – 2027, na składki a także na zwiększone koszty usług obcych.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 5.007 tys. zł (w tym: środki pieniężne w wysokości 5.000 tys. zł, należności krótkoterminowe 5 tys. zł i zapasy 2 tys. zł) oraz należności długoterminowe 200 tys. zł i zobowiązania 6.000 tys. zł.

1.2 Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO) został utworzony na podstawie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. NIW-CRSO realizuje zadania na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej m. in. poprzez wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie zaangażowania obywateli, organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w życie publiczne, procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 3.452 tys. zł i zwiększył się w stosunku do planu na 2025 r. o 575,3%. Zwiększenie wynika z bieżących i przyszłych szacowanych zobowiązań beneficjentów programów względem NIW-CRSO z tytułu zwrotu dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Planowane przychody NIW-CRSO wyniosą 244.968 tys. zł i będą niższe o 14.387 tys. zł od planu na rok 2025 (259.355 tys. zł) tj. o ok. 5,5%. Źródłem przychodów będą przede wszystkim dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 187.635 tys. zł oraz środki od innych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 52.168 tys. zł (z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego).

Koszty NIW-CRSO zostały określone na kwotę 244.368 tys. zł i będą niższe o 14.787 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (259.155 tys. zł), tj. o 5,7%. W ramach kosztów będzie finansowane funkcjonowanie jednostki oraz realizacja rządowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, m in.:

- Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO,
- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich,
- Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych,
- Program Fundusz Młodzieżowy,
- Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych,
- Korpus Solidarności,
- Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań,
- Program Wspierania Organizacji Poradniczych.

W projekcie planu finansowego na rok 2026 zaplanowano środki w wysokości 16.887 tys. zł (dotacja podmiotowa) na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania NIW-CRSO.

Środki na wydatki majątkowe (środki przekazane innym jednostkom na wydatki majątkowe) wyniosą 10.141 tys. zł i zwiększą się w stosunku do roku 2025 o 6,9%. Zostaną przekazane na realizację programów rządowych:

- Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich – 7.965 tys. zł;
- Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych – 1.000 tys. zł;
- Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych – 500 tys. zł;
- Rządowy Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań – 426 tys. zł;
- Rządowy Program Rozwoju Organizacji Poradniczych - 250 tys. zł.

W stosunku do planu roku poprzedniego wysokość dotacji podmiotowej została zwiększona o kwotę 340 tys. zł. Zwiększenie to związane jest ze wzrostem funduszu wynagrodzeń o 3,0% wraz z pochodnymi. Ponadto, wzrosły przychody z tytułu należności dotyczących nieprawidłowo wydatkowanych dotacji przez beneficjentów (2.500 tys. zł).

Środki na wydatki majątkowe planowane na 2026 rok zostały oszacowane w kwocie 2.415 tys. zł w tym, środki z dotacji z budżetu państwa w kwocie: 2.200 tys. zł oraz środki z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w kwocie: 215 tys. zł.

Powyższe środki zostaną przeznaczone między innymi na rozwój i modernizację systemów informatycznych oraz systemów zabezpieczających bazy danych. Dodatkowo, fundusze te umożliwią wdrożenie niezbędnych narzędzi i technologii, które znacząco podniosą efektywność realizacji powierzonych zadań.

Planowany stan środków obrotowych na koniec roku wynosi 3.652 tys. zł i zwiększył się w stosunku do roku 2025 o 473,1%. Przyczyną wzrostu są bieżące i przyszłe szacowane zobowiązania beneficjentów programów względem NIW-CRSO z tytułu zwrotu dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

NIW-CRSO nie planuje przekazania środków w depozyt u Ministra Finansów.

1.3 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Zadaniem PARP jest działanie na rzecz przedsiębiorczości poprzez wspieranie: rozwoju małych

i średnich przedsiębiorstw, eksportu, rozwoju regionalnego, wykorzystania nowych technik i technologii, wykorzystania potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz rozwoju zasobów ludzkich.

W stanie na początek roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 858.906 tys. zł, w tym: środki pieniężne 73.440 tys. zł, należności krótkoterminowe 785.446 tys. zł, zapasy 20 tys. zł oraz należności długoterminowe 7.630 tys. zł i zobowiązania 79.256 tys. zł.

Planowane przychody Agencji w 2026 r. wyniosą 624.039 tys. zł i będą wyższe o 195.855 tys. zł, tj. o 45,7% w stosunku do planu na rok 2025. Zwiększenie przychodów wynika przede wszystkim z większych:

- dotacji z budżetu państwa,
- pozostałych przychodów.

Źródłem przychodów będą m.in.:

- dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 517.974 tys. zł, które będą wyższe o 188.947 tys. zł, tj. o 57,4 % w stosunku do planu na rok 2025 i zostaną przeznaczone na realizację zadań oraz na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki, z tego 400.967 tys. zł na realizację projektów z udziałem środków UE i 3.883 tys. zł na realizację projektów z udziałem środków EFTA,
- środki otrzymane z Unii Europejskiej w kwocie 4.522 tys. zł, które będą niższe o 248 tys. zł, tj. o 5,2% w stosunku do planu na rok 2025 i zostaną przeznaczone na realizację projektów międzynarodowych (m.in. na projekt Erasmus for Young Entrepreneurs oraz projekt Ukraine Ready4EU),
- środki od innych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 1.488 tys. zł, które będą wyższe o 633 tys. zł, tj. o 74,0% w stosunku do planu na rok 2025.

Planowane koszty Agencji w 2026 r. wyniosą 624.039 tys. zł i będą wyższe o 188.465 tys. zł, tj. o 43,3% w stosunku do planu na 2025 rok. Wynika to przede wszystkim ze:

- zwiększenia kosztów realizacji zadań ustawowych w ramach, których Agencja udziela wsparcia innym podmiotom o 146.447 tys. zł, tj. o 108,7%. PARP będzie m.in. wdrażał nowy instrument finansowy w ramach FENG.1.02,
- zwiększenia pozostałych kosztów o 9.869 tys. zł, tj. o 12,4%, wynikających z odpisów aktualizujących należności oraz odsetek od beneficjentów.

Ponadto, Agencja uwzględniła wyższe koszty funduszu wynagrodzeń w związku z planowanym wzrostem funduszu wynagrodzeń o 3,0% w ramach waloryzacji wynagrodzeń

w państwowej sferze budżetowej wraz z pochodnymi oraz zaplanowanymi dodatkowymi etatami do realizacji nowych zadań powierzonych Agencji.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 882.787 tys. zł, w tym: środki pieniężne w wysokości 73.440 tys. zł, należności krótkoterminowe 804.814 tys. zł oraz należności długoterminowe 6.867 tys. zł i zobowiązania 73.756 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 400 tys. zł.

1.4 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa.

W ramach realizowanych zadań Centrum wspiera tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii poprzez finansowanie projektów badawczych. NCBiR uczestniczy również we wdrażaniu programów operacyjnych.

Przychody NCBiR w 2026 r. zaplanowano w łącznej wysokości 1.584.822 tys. zł, co w stosunku do planu na 2025 r. oznacza wzrost o 114.760 tys. zł (7,8%). Głównym źródłem przychodów będą dotacje otrzymywane z budżetu państwa w kwocie 1.399.748 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadań oraz pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Wzrost kwoty przychodów wynika przede wszystkim z uzyskania środków z budżetu Unii Europejskiej.

Zaplanowane na 2026 r. koszty NCBiR zostały określone na kwotę 1.584.822 tys. zł, co w stosunku do planu na 2025 r. oznacza wzrost o 114.760 tys. zł (7,8%). W ramach ww. kwoty na realizację zadań zaplanowano 1.383.483 tys. zł, zaś na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki 201.339 tys. zł. Przewidywane nakłady na realizację zadań będą wyższe o 110.761 tys. zł, głównie z powodu dostosowania wysokości środków w ramach funduszy strukturalnych do fazy wdrażania programów

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Centrum zakłada się zrównoważony wynik brutto.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 14.000 tys. zł.

1.5 Narodowe Centrum Nauki

Narodowe Centrum Nauki (NCN) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki jako agencja wykonawcza powołana do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Do głównych zadań NCN należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad realizacją umów grantowych oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Ponadto NCN prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania badań naukowych, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa oraz wykonuje inne zadania zlecone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Stan środków pieniężnych na początek 2026 r. zaplanowano w kwocie 47.919 tys. zł, na co składają się w głównej mierze fundusze pochodzące z Komisji Europejskiej pozyskane w ramach współpracy międzynarodowej oraz odsetki od obligacji skarbowych.

Przychody NCN w 2026 r. zaplanowano w wysokości 1.804.261 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza wzrost o 1,4%, tj. o kwotę 25.751 tys. zł. Głównym źródłem przychodów będą dotacje z budżetu państwa w kwocie 1.753.387 tys. zł przeznaczone na realizację zadań oraz pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki. Wzrost przychodów związany jest z pozyskanymi przez NCN środkami w ramach współpracy międzynarodowej oraz odsetkami od obligacji skarbu państwa.

Zaplanowane na 2026 r. koszty NCN zostały określone na kwotę 1.782.251 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do planu finansowego na rok 2025 o 0,2%, tj. o kwotę 3.751 tys. zł. Zwiększenie dotyczy głównie kosztów funkcjonowania jednostki które wzrosną o 6,3% głównie z tytułu zaplanowania wyższych środków na pozostałe koszty funkcjonowania.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów NCN zakłada dodatni wynik finansowy brutto w wysokości 22.010 tys. zł.

Przewidywany stan środków pieniężnych na koniec roku wyniesie 59.907 tys. zł i dotyczy funduszy pozyskiwanych przez NCN ze źródeł europejskich.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 48.000 tys. zł.

1.6 Agencja Mienia Wojskowego

Agencja Mienia Wojskowego (AMW) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r.

o Agencji Mienia Wojskowego.

AMW realizuje zadania własne i zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie:

- gospodarowania powierzonym i użyczonym mieniem Skarbu Państwa,
- obrotu mieniem, w tym sprzedaży lokali mieszkalnych i innych nieruchomości oraz infrastruktury, a także przejmowania i nabywania mienia,
- zbywania podmiotom mienia ruchomego przekazanego Agencji przez Ministra Obrony Narodowej,
- działalności gospodarczej wynikającej z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, w tym współpracy z przedsiębiorcami w tym zakresie,
- budowy domów mieszkalnych, a także remontów budynków i lokali mieszkalnych, użytkowych i internatów oraz związanej z nimi infrastruktury, wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
- wypłacania osobom uprawnionym świadczeń pieniężnych, na które Agencja otrzymuje dotację budżetową,
- wydawania żołnierzom zawodowym decyzji o przydziale lokali mieszkalnych znajdujących się w dyspozycji Agencji,
- budowania, ulepszania, nabywania i utrzymywania obiektów infrastruktury o przeznaczeniu wojskowym, możliwych do wykorzystania również do celów cywilnych i gospodarowanie nimi;
- wykonywania powierzonych przez Ministra Obrony Narodowej zadań w zakresie inwestycji wynikających z potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym realizacji inwestycji na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- realizacji zadań związanych z zapewnieniem zakwaterowania i wyżywienia żołnierzy wojsk obcych stacjonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- organizowania wspólnie z jednostkami organizacyjnymi MON przedsięwzięć związanych z promocją Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym pokazów lotniczych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.430.812 tys. zł (w tym: środki pieniężne 63.124 tys. zł, należności krótkoterminowe 72.000 tys. zł i zapasy 1.295.688 tys. zł) oraz zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 130.000 tys. zł.

Planowane przychody AMW wyniosą 4.188.928 tys. zł, co stanowi wzrost o 109.356 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (4.079.572 tys. zł), tj. o 2,7 %. Powyższy wzrost wynika głównie ze zwiększenia wysokości dotacji celowej z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Na kwotę przychodów składają się dotacje i subwencje z budżetu państwa w kwocie 3.616.991 tys. zł (wzrost o 45.223 tys. zł, tj. o 1,3% w stosunku do planu na rok 2025), przychody z prowadzonej działalności w kwocie 487.072 tys. zł (wzrost o 9,2%) oraz pozostałe przychody w kwocie 84.865 tys. zł (wzrost o 37,1%) Wynika to głównie z uwzględnienia planowanych przychodów z tytułu rozwiązyanych odpisów aktualizujących należności z tytułu odsetek i innych operacji finansowych, rozwiązyanych rezerw na pewne lub przewidywane straty z tytułu operacji niefinansowych dotyczących toczących się spraw sądowych, m.in. w zakresie podatku od nieruchomości oraz innych spraw związanych z funkcjonowaniem Agencji, odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych oraz planowanych kar i grzywien należnych AMW.

Środki z dotacji celowej w wysokości 2.946.139 tys. zł zostaną przeznaczone przede wszystkim na realizację prawa żołnierzy do zakwaterowania, głównie z tytułu wypłaty odprawy mieszkaniowej i świadczenia mieszkaniowego (spadek o 2,4 %). Powyższe zmniejszenie dotyczy wypłaty odpraw mieszkaniowych w związku z planowaną mniejszą niż w roku ubiegłym liczbą żołnierzy zawodowych odchodzących ze służby wojskowej.

Ponadto środki w wysokości 543.739 tys. zł przeznaczone zostaną na zadania inwestycyjne dla Sił Zbrojnych RP, w tym o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (wzrost o 27,8%). Planowana kwota przeznaczona będzie, m.in. na budowę obiektów zabezpieczenia, kierowania i dowodzenia. Natomiast dotacja podmiotowa w wysokości 127.113 tys. zł przeznaczona jest na dofinansowanie działalności bieżącej Agencji.

Koszty AMW zostały określone na kwotę 4.163.672 tys. zł i będą wyższe o 92.223 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (4.071.449 tys. zł), tj. o 2,3%. Zwiększenie kosztów wynika ze wzrostu o 36.412 tys. zł kosztów realizacji zadań (wzrost o 1,1%), na które zaplanowano łącznie środki w wysokości 3.385.223 tys. zł. Wzrost ten wynika ze zwiększenia środków na zadania inwestycyjne dla Sił Zbrojnych RP, w tym o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa. Natomiast koszty funkcjonowania AMW rosną głównie z tytułu usług obcych (wzrost o 49.479 tys. zł tj. o 14,9%) m.in. z tytułu usług najmu i zarządzania nieruchomościami przez spółki AMW, odpisu na fundusz remontowy AMW, usług remontów nieruchomości, utylizacji mienia ruchomego, usług sprzątnięcia w lokalach, odbioru nieczystości, wpłat na fundusz remontowy wnoszonych do wspólnot mieszkaniowych itp.

Na wynagrodzenia i uposażenia przewidziano kwotę 175.410 tys. zł (wzrost o 10.253 tys. zł,

tj. o 6,2%). Zmiana wynika z uwzględnienia średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 3,0% oraz skutków wzrostu zatrudnienia o 40 etatów. Wzrost zatrudnienia dotyczy 35 pracowników cywilnych oraz 5 etatów wojskowych przewidzianych do realizacji nowego zadania zleconego w zakresie świadczenia usług szkoleniowych dotyczących powszechnych, dobrowolnych szkoleń obronnych, zgodnie z potrzebami i standardami MON, zwiększającej się liczby projektów dla wojsk USA oraz zwiększenia działań inwestycyjnych i remontowych.

Planowany na rok 2026 wynik finansowy brutto wyniesie 25.256 tys. zł.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 803.429 tys. zł (w tym zapasy 700.260 tys. zł, należności krótkoterminowe 71.000 tys. zł i środki pieniężne 32.169 tys. zł) oraz zobowiązania krótkoterminowe 140.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 24.455 tys. zł.

1.7 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) jest akredytowaną agencją płatniczą oraz agencją wykonawczą, której celem jest wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Agencja działa na podstawie ustawy dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Do jej zadań należy m.in. realizacja pomocy krajowej skierowanej do producentów rolnych, przedsiębiorców, mieszkańców wsi oraz przekazywanie wsparcia w ramach finansowania z budżetu środków europejskich i współfinansowania z budżetu państwa.

Przychody Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaplanowano w 2026 r. w wysokości 3.418.016 tys. zł (w tym 3.010.409 tys. zł z dotacji z budżetu państwa) i będą wyższe o 16.118 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (3.401.898 tys. zł), tj. o 0,5%. Zwiększenie planowanych przychodów wynika m.in. z otrzymania środków KPO na realizację platformy informacyjno-usługowej dla obszaru rolnictwa pn. Portal Rolnika finansowanego ze środków Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – w kwocie 82.680 tys. zł.

Koszty Agencji zostały określone na kwotę 3.342.528 tys. zł i będą niższe o 113.699 tys. zł w porównaniu do roku 2025 (3.456.227 tys. zł), tj. o 3,3%. Wynika to głównie z zaplanowania kosztów realizacji zadań w kwocie 721.253 tys. zł, tj. niższej o 311.932 tys. zł niż w roku 2025 (w roku 2025 była to kwota 1.033.185 tys. zł). W zakresie kosztów realizacji zadań

zmniejszeniu uległy m.in. środki na pomoc finansową dla kół gospodyń wiejskich, środki na dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów płynnościowych udzielonych producentowi rolnemu, o których mowa w §13zv rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, środki na pomoc finansową dla producenta rolnego na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych – nieoprocentowana pożyczka dla producentów świń.

Jednocześnie nastąpił wzrost kosztów funkcjonowania o kwotę 200.233 tys. zł, w tym amortyzacji, usług obcych, wynagrodzeń wraz z pochodnymi (w związku z systemowym zwiększeniem funduszu wynagrodzeń o 3,0%) oraz podatków i opłat.

W ramach kosztów realizacji zadań, Agencja finansuje również:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatę kapitału kredytów,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie,
- dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów płynnościowych udzielonych producentowi rolnemu, o których mowa w §13zv rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- dopłaty krajowe do materiału siewnego,
- pomoc finansową dla producentów świń w związku z zakazem utrzymywania lub wprowadzania do gospodarstwa świń,
- pomoc dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczoł.

Wynik finansowy brutto i netto w 2026 r. został zaplanowany w kwocie 75.488 tys. zł, co oznacza poprawę względem roku 2025 (planowany na 2025 r. ujemny wynik finansowy brutto i netto w kwocie (-) 54.329 tys. zł).

Na zaplanowany stan na początek i na koniec roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 218.082 tys. zł, w tym należności krótkoterminowe 75.125 tys. zł, należności długoterminowe 84.785 tys. zł i zobowiązania w wysokości 409.557 tys. zł.

Na rok 2026 zaplanowane zostało zwiększenie zobowiązań o 14.305 tys. zł (z kwoty 395.252 tys. zł w roku 2025, do kwoty 409.557 tys. zł).

Wzrost zobowiązań w 2026 roku wynika m.in. z planowanego wzrostu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń osobowych (wraz z pochodnymi), który związany jest ze zwiększeniem kosztów wynagrodzeń o 3% w stosunku do 2025 r. Na wysokość zobowiązań ARiMR wpływa również realizacja programów pomocowych dotyczących dopłat do oprocentowania kredytów (w ramach zawartych oraz planowanych do uruchomienia do 31.12.2025 r. umów kredytowych) oraz programu finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie.

1.8 Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Na zaplanowany stan na początek roku 2026 składają się środki obrotowe w wysokości 10.165 tys. zł (w tym: środki pieniężne 10.009 tys. zł, należności krótkoterminowe 146 tys. zł, zapasy 10 tys. zł), należności długoterminowe 77 tys. zł, zobowiązania 24.523 tys. zł.

Planowane przychody KOWR w 2026 r. wyniosą 796.496 tys. zł i będą wyższe o 20.268 tys. zł, tj. o 2,6% w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025. Główny źródło przychodów stanowić będą środki otrzymane z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) przeznaczone na funkcjonowanie KOWR tj. 773.151 tys. zł. Wzrost przychodów dotyczy głównie wyższego poziomu przekazanych środków na koszty funkcjonowania KOWR, a także wyższych przychodów operacyjnych, w tym ze sprzedaży środków trwałych i podnajmu powierzchni biurowej.

W 2026 r. koszty KOWR zostały zaplanowane w wysokości 744.507 tys. zł i będą wyższe o 25.355 tys. zł, tj. o 3,5% w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025 (719.152 tys. zł). Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania w wysokości 593.103 tys. zł i koszty realizacji zadań 143.004 tys. zł. Wzrost kosztów dotyczy głównie zwiększenia wynagrodzeń o systemowy wskaźnik wzrostu w wysokości 3,0% oraz o skutki przechodzące zwiększenia liczby etatów w KOWR w 2025 r. o 60 (wraz z pochodnymi). Wzrost kosztów dotyczy również środków przeznaczonych na usługi obce oraz amortyzację. Koszty realizacji zadań będą przeznaczone m.in. na wdrażanie i stosowanie instrumentów wsparcia aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich, na rzecz polskich rolników oraz innych podmiotów funkcjonujących w sektorze rolno-żywnościowym.

Zaplanowana dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 10.886 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie projektów z udziałem środków UE będzie niższa w stosunku do roku 2025 o 339 tys. zł, tj. o 3,0%. Zmniejszenie to dotyczy pomocy technicznej Funduszy Europejskich Pomoc Żywnościowa 2021-2027.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 51.989 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku 2026 składają się środki obrotowe w wysokości 10.327 tys. zł (w tym: środki pieniężne 10.160 tys. zł, należności krótkoterminowe 157 tys. zł, zapasy 10 tys. zł), należności długoterminowe 123 tys. zł, zobowiązania 26.617 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 10.160 tys. zł.

1.9 Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. ZWRSP stanowi mienie Skarbu Państwa powierzone Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa.

Stan środków na początek okresu wyniesie 187.218 tys. zł, zaś na koniec okresu 51.181 tys. zł.

Planowane przychody ZWRSP w 2026 r. wyniosą 1.657.721 tys. zł i będą wyższe o 50.821 tys. zł w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2025 (1.606.900 tys. zł). Ich źródłem będą głównie przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu oraz przychody ze sprzedaży mienia Zasobu. Wyższe przychody z odpłatnego korzystania są rezultatem zwiększonego areалу gruntów planowanego do wydzierżawienia, zaś wyższe przychody ze sprzedaży mienia wynikają z przyjęcia do planu na 2026 r. wyższych planowanych cen ze sprzedaży gruntów rolnych (w przetargach i bez przetargów) oraz gruntów nierolnych.

W 2026 r. koszty ZWRSP zostały zaplanowane w wysokości 1.648.151 tys. zł i będą niższe o 427.532 tys. zł w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2025 (2.075.683 tys. zł).

Na planowane koszty składają się głównie środki na koszty funkcjonowania KOWR, koszty gospodarowania mieniem Zasobu oraz koszty zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego. Spadek kosztów związany jest głównie ze zmniejszeniem środków przeznaczonych na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego (o kwotę 475.220 tys. zł). Niemniej jednak koszty dotyczące usług obcych oraz związanych z funkcjonowaniem KOWR ulegają zwiększeniu w stosunku do 2025 r. odpowiednio o 25.000 tys. zł oraz o 19.688 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 51.181 tys. zł.

1.10 Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych. COBORU realizuje zadania związane z prowadzeniem badań urzędowych, w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego oraz ochrony prawnej odmian roślin.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 54.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.216 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 19.000 tys. zł, zapasy w wysokości 20.000 tys. zł) i zobowiązania 38.000 tys. zł.

Planowane przychody COBORU w 2026 r. wyniosą 315.525 tys. zł (w tym z prowadzonej działalności 78.600 zł, z dotacji z budżetu państwa 58.225 tys. zł oraz z pozostałych przychodów 178.700 tys. zł) i będą wyższe o 29.260 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 tj. o 10,2%. Wzrost przychodów związany jest głównie z realizacją projektów finansowanych w ramach środków KPO. Wzrastają również przychody z działalności rolniczej, które są m.in. wynikiem cen skupu płodów rolnych oraz z planowanej sprzedaży gruntów w Szczecinie Dąbiu, a także przychody z działalności badawczo doświadczałnej. Wzrasta również wysokość dotacji celowej i podmiotowej.

W 2026 r. koszty COBORU zostały zaplanowane w wysokości 315.225 tys. zł i będą wyższe o 29.197 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 tj. o 10,2 %. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania (145.998 tys. zł) i koszty realizacji zadań (133.707 tys. zł). Wzrost kosztów ogółem wynika ze wzrostu cen nawozów, środków ochrony roślin, gazu, węgla, paliw, prądu. Planowane są także remonty w Centrali COBORU i Stacjach Doświadczalnych Oceny Odmian (SDOO). Wzrost kosztów wynika również z realizacji projektów finansowanych ze środków UE oraz ze zwiększenia wynagrodzeń o systemowy wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w wysokości 3,0%.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 300 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 54.000 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 5.760 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 21.000 tys. zł, zapasy w wysokości 22.000 tys. zł) i zobowiązania 40.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 5.760 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

1.11 Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych

Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS) została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych. Agencja realizuje zadania w zakresie zapewnienia strategicznych rezerw produktów żywnościowych, medycznych i technicznych oraz zapasów paliw nie tylko w czasie pokoju, ale przede wszystkim na wypadek konfliktu zbrojnego, zagrożenia zdrowia publicznego, klęski żywiołowej lub innej sytuacji kryzysowej.

W stanie na początek roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 7.733.169 tys. zł, w tym: zapasy 6.644.393 tys. zł, środki pieniężne 1.085.546 tys. zł, należności krótkoterminowe 3.230 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 57.515 tys. zł. Na zmniejszenie stanu na początek roku w stosunku do roku 2025 ma wpływ głównie zmiana poziomu zapasów, m. in. z uwagi na mniejsze niż zakładano zakupy towarów do rezerw strategicznych w latach poprzednich.

Planowane przychody Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wyniosą 3.008.425 tys. zł i będą wyższe o 362.390 tys. zł (13,7%) od zaplanowanych na rok 2025 (2.646.035 tys. zł). Na zwiększenie tej pozycji mają wpływ głównie wyższe przychody:

- z tytułu sprzedaży rezerw strategicznych w ramach likwidacji,
- z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego wartość towarów w związku z ich likwidacją.

Koszty RARS zostały określone na kwotę 3.692.664 tys. zł i będą wyższe o 1.720.365 tys. zł, tj. o 87,2% od zaplanowanych na rok 2025 (1.972.299 tys. zł). Wyższa kwota tej pozycji wynika z:

- planowanych wyższych kosztów (wartości ewidencyjnej) sprzedawanych i utylizowanych towarów zgodnie z aktualizacją Rządowego Programu Rezerw Strategicznych (RPRS) oraz w trybie poza Programem,
- planowanych kosztów związanych z wpłatą do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, wpływów uzyskanych ze sprzedaży rezerw zakupionych ze środków otrzymanych z tego Funduszu,
- realizacji zadań związanych z pomocą Ukrainie w ramach darowizn pieniężnych,
- wyższego zaangażowania środków na realizację projektów unijnych w związku z przesunięciem realizacji zadań z poprzednich lat.

Wyżej wymienione koszty, podobnie jak w roku 2025 obejmują w szczególności:

- utrzymanie rezerw strategicznych, w tym przechowywanie towarów w magazynach obcych, ich konserwację, przeglądy i ubezpieczenia,
- utrzymywanie i ubezpieczenie zapasów gazu ziemnego,
- utrzymanie rezerw w formie pozostawiania w gotowości do świadczenia usług,
- utrzymywanie rezerw na podstawie odpłatnej umowy będących własnością przedsiębiorców,
- wartość ewidencyjną towarów planowanych do sprzedaży, likwidacji/utylicacji oraz udostępnienia,
- utrzymywanie rezerw strategicznych surowców w ramach bezpieczeństwa energetycznego – do czasu ich wydysponowania z magazynu oraz koszty związane z ich likwidacją,
- działania na rzecz pomocy Ukrainie ze środków z Funduszu Pomocy,
- koszty realizacji projektów UE, w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności,
- działania finansowane z darowizn pieniężnych na rzecz pomocy Ukrainie oraz uchodźców.

Koszty funkcjonowania Agencji zostały określone na kwotę 229.240 tys. zł i będą wyższe o kwotę 7.410 tys. zł, tj. o 3,3% w stosunku do planu na 2025 rok. Na zwiększenie tej pozycji mają wpływ głównie zwiększone koszty usług obcych w związku ze wzrostem nakładów finansowych na czynsz (z uwagi na potrzebę zwiększenia wynajmu powierzchni biurowej), utrzymanie w sprawności Zintegrowanego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem (obejmuje usługi konserwacyjne i bieżące naprawy) oraz koszty wynagrodzeń.

Wynagrodzenia osobowe w Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wyniosą 91.020 tys. zł i wzrosną w stosunku do planu na rok 2025 o kwotę 4.702 tys. zł, tj. o 5,4%. Wzrost wynagrodzeń wynika z przyjętych założeń Rządowego Programu Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026 (5%) oraz przeniesienia do tej pozycji w 2026 roku wynagrodzeń funkcjonariuszy (0,4%).

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto będzie ujemny i wyniesie (-) 684.239 tys. zł.

W stanie na koniec roku zaplanowano środki obrotowe w wysokości 6.720.781 tys. zł, w tym: zapasy 6.192.340 tys. zł, środki pieniężne 526.735 tys. zł, należności krótkoterminowe 1.706 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 53.855 tys. zł.

RARS nie planuje przekazania środków w depozyt u Ministra Finansów.

2. Instytucje Gospodarki Budżetowej

Instytucja gospodarki budżetowej jest jednostką sektora finansów publicznych, utworzoną w celu realizacji zadań publicznych, która wykonuje odpłatnie wyodrębnione zadania oraz pokrywa koszty swojej działalności i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy. Instytucje gospodarki budżetowej wymienione są w załączniku 12 do projektu ustawy budżetowej na rok 2026.

W przedłożonym projekcie zamieszczono plany finansowe następujących instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez:

- Szefa Kancelarii Prezydenta RP
 - Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP,
- Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie
 - Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,
- Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
 - Centrum Obsługi Administracji Rządowej,
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
 - Centralny Ośrodek Informatyki (obecnie podlega Ministrowi Cyfryzacji),
 - Centrum Usług Logistycznych,
- Ministra Sportu i Turystyki
 - Centralny Ośrodek Sportu,
- Ministra Obrony Narodowej
 - Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,
- Ministra Zdrowia
 - Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie,
- Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
 - Krajowy Instytut Mediów w likwidacji.

W 2026 r. planuje się łączne przychody instytucji gospodarki budżetowej na kwotę 1.922.201 tys. zł, w tym 427.425 tys. zł pochodzić będzie z dotacji budżetu państwa, co stanowi 22,2% przychodów ogółem. Planowane przez instytucje gospodarki budżetowej koszty ogółem na 2026 r. wyniosą 1.966.985 tys. zł, natomiast wynik finansowy brutto

ogółem będzie ujemny i wyniesie -44.784 tys. zł.

Zaplanowane na 2026 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz wyników finansowych brutto instytucji gospodarki budżetowych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty	Wynik finansowy brutto
		dotacja z budżetu państwa		
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	102.631	0	101.828	803
Centrum Zakupów Dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej	13.755	0	13.629	126
Centrum Obsługi Administracji Rządowej	103.528	0	109.288	-5.760
Centralny Ośrodek Informatyki	818.727	657	818.627	100
Centrum Usług Logistycznych	84.022	0	83.438	584
Centralny Ośrodek Sportu	316.954	59.329	352.685	-35.731
Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego	478.920	367.439	478.870	50
Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie	3.260	0	3.240	20
Krajowy Instytut Mediów w likwidacji	404	0	5.380	-4.976
Razem	1.922.201	427.425	1.966.985	-44.784

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące ww. jednostek:

2.1 Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP (CO KPRP) w ramach prowadzonej działalności realizuje zadania publiczne na rzecz Prezydenta RP oraz Kancelarii Prezydenta RP, w szczególności w zakresie obsługi gospodarczej, techniczno-remontowej, inwestycyjnej, porządkowej, teleinformatycznej, kancelaryjnej, usług wydawniczych i poligraficznych oraz obsługi recepcyjnej, transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej, szkoleniowej, wizerunkowej, rekreacyjnej, gospodarki materiałowej i zaopatrzenia.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 20.506 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 17.653 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 11.353 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 r. zaplanowano w wysokości 102.631 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.345 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (101.286 tys. zł), tj. o 1,3%. Wzrost wynika głównie ze wzrostu przychodów z tytułu świadczenia usług na rzecz Kancelarii Prezydenta RP.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 101.828 tys. zł co stanowi wzrost o 1.345 tys. zł

w stosunku do planu na rok 2025 (100.483 tys. zł), tj. o 1,3 %. Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu wydatków na wynagrodzenia osobowe 1.158 tys. zł, tj. o 3,2% (wzrost wynagrodzeń pracowników CO KPRP w 2026 roku o 3,0% wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, ponadto przesunięto środki w wysokości 79 tys. zł z wynagrodzeń bezosobowych na wynagrodzenia osobowe w związku z planowaną zmianą formy zatrudnienia z umowy zlecenie na umowę o pracę jednego pracownika). Ponadto, koszty usług obcych wzrosną o 2.219 tys. zł tj. o 7,4%. Jednocześnie zmniejszeniu o kwotę 2.054 tys. zł, tj. 10,4% uległy koszty materiałów i energii.

Środki na wydatki majątkowe w wysokości 1.000 tys. zł zostaną przeznaczone m.in. na zakup trzech samochodów osobowych z napędem elektrycznym w celu zapewnienia obsługi administrowanych obiektów oraz na rozbudowę funkcjonujących systemów informatycznych.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów CO KPRP zakłada się że wynik finansowy brutto wyniesie 803 tys. zł i będzie na analogicznym poziomie jak w roku 2025.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 20.770 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 17.917 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 11.353 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 17.917 tys. zł.

2.2 Centrum Zakupów Dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej

Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej zostało utworzone zarządzeniem Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 stycznia 2012 roku. Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego Instytucji jest dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Instytucja działa na podstawie statutu nadanego w drodze zarządzenia Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Centrum Zakupów dla Sądownictwa IGB realizuje:

- prowadzenie centralnych zamówień publicznych dla jednostek sądownictwa powszechnego i dokonywanie centralnych zakupów w kategoriach wyposażenia i materiałów oraz usług dla tych jednostek;
- prowadzenie działalności szkoleniowo – wypoczynkowej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 7.505 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 7.255 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 194 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 roku zaplanowano w wysokości 13.755 tys. zł, co stanowi wzrost o 2.173 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (11.582 tys. zł), tj. o 18,8%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim:

- przychody z prowadzonej działalności, z tego sprzedaż wyrobów, towarów i usług w kwocie 13.355 tys. zł;
- pozostałe przychody operacyjne w kwocie 250 tys. zł oraz odsetki od depozytów u Ministra Finansów w kwocie 150 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 13.629 tys. zł co stanowi wzrost o 2.173 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (11.456 tys. zł) tj. o 19,0%. Wzrost wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń osobowych o 18,0% (w tym zwiększenie zatrudnienia o 8 etatów), wzrostu kosztów usług obcych o 22,7% oraz wydatków na materiały i energię o 26,3%.

Wzrost w kategorii usługi obce oraz materiały i energia wynika z konieczności wynajmu dodatkowej powierzchni biurowej, a także organizacji dodatkowych stanowisk pracy wyposażenia meblowego i sprzętu IT. Wzrost wynagrodzeń osobowych w stosunku do planu na rok 2025 jest konsekwencją zmiany planu na rok 2025, a także uwzględnieniem przyjętego średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na 2026 rok oraz wzrostu minimalnego wynagrodzenia.

Planuje się, że wynik finansowy brutto wyniesie 126 tys. zł i będzie na takim samym poziomie jak planowany na 2025 r. Wysokość zaplanowanych przychodów pozwoli na sfinansowanie kosztów bieżącego utrzymania oraz osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego, który będzie przeznaczony na zwiększenie funduszu zapasowego na finansowanie inwestycji w latach kolejnych.

Ponadto w 2026 r. planuje się przeznaczyć środki finansowe w wysokości 120 tys. zł na wydatki majątkowe, tj. w analogicznej wysokości jak w planie na 2025 r.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 7.526 tys. zł (w tym środki pieniężne na kwotę 7.276 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 225 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 7.276 tys. zł.

2.3 Centrum Obsługi Administracji Rządowej

Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR) w roku 2026 będzie wykonywać zadania na rzecz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM) oraz innych odbiorców zewnętrznych, podnosząc systematycznie jakość świadczonych usług przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji kosztów. COAR zapewnia obsługę informatyczną i teletechniczną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzi remonty obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz inwestycji w obiektach KPRM, ponadto zapewnia świadczenie obsługi transportowej, audiowizualnej, fotograficznej i poligraficznej, świadczy usługi konferencyjne i gastronomiczne dla rządu i administracji rządowej, administruje przydzielonymi składnikami majątkowymi, zapewnia prowadzenie centralnych i wspólnych zamówień publicznych, prowadzi rządowe centrum szkoleniowo-konferencyjne.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 38.367 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 31.256 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 10.005 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 r. zaplanowano w wysokości 103.528 tys. zł, co stanowi wzrost o 17.760 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (85.768 tys. zł), tj. o 20,7%. Na kwotę przychodów składają się przychody z prowadzonej działalności w wysokości 88.508 tys. zł oraz pozostałe przychody w wysokości 15.020 tys. zł. Wzrost przychodów z prowadzonej działalności o 19.320 tys. zł, tj. o 27,9% wynika m.in. z wyższych przychodów z umów ryczałtowych oraz usług hotelarskich, a także wyższych przychodów Centralnego Zamawiającego. Pozostałe przychody będą niższe o 1.560 tys. zł, tj. o 9,4% m.in. z powodu niższych odsetek od wolnych środków przekazanych w depozyt u Ministra Finansów.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 109.288 tys. zł co stanowi wzrost o 15.697 tys. zł, tj. o 16,8% w stosunku do planu na rok 2025 (93.591 tys. zł).

Wzrost kosztów wynika głównie ze wzrostu kosztów wynagrodzeń osobowych o 6.724 tys. zł, tj. o 18,3% (w tym wzrost liczby etatów o 30) m. in. w związku z przejęciem od Centralnego Ośrodka Informatyki (COI) zadania świadczenia usług informatycznych i teletechnicznych na rzecz KPRM. Ponadto, wzrost kosztów wynika m.in. z wyższych kosztów usług obcych o 34,4%, tj. m.in. planowanego zakupu usług w celu podniesienia poziomu cyberodporności oraz kosztów pielęgnacji i konserwacji zieleni, kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych.

Pozostałe koszty funkcjonowania wyniosą 4.426 tys. zł i będą wyższe o 41,1% w stosunku do roku 2025. Wzrost wynika ze zwiększenia planowanych kosztów na podróże służbowe krajowe i zagraniczne oraz obsługę fotograficzną i wideo na rzecz KPRM.

Planowany wynik finansowy brutto będzie ujemny i wyniesie – 5.760 tys. zł, tj. będzie wyższy o 2.063 tys. zł niż w roku 2025, co jest głównie związane z rozszerzeniem działalności i wzrostem wartości usług świadczonych na rzecz pozostałych odbiorców zewnętrznych.

Środki na wydatki majątkowe w wysokości 9.276 tys. zł, tj. na poziomie niższym o 8,8% w stosunku do 2025 r. zostaną przeznaczone m.in. na utworzenie informatycznego środowiska zapasowego COAR, zakup sprzętu informatycznego, zakup ładowarki do pojazdów elektrycznych oraz przebudowę sieci ciepłowniczej i elektrycznej.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 25.189 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 18.078 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 8.000 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 18.052 tys. zł.

2.4 Centralny Ośrodek Informatyki

Centralny Ośrodek Informatyki – Instytucja Gospodarki Budżetowej (COI - IGB) został utworzony na mocy zarządzenia nr 48 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie utworzenia i nadania statutu instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Informatyki”. COI został powołany w 2010 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w wyniku połączenia Terenowych Banków Danych i Wojewódzkich Ośrodków Informatyki. Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego COI - IGB jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

COI - IGB realizuje zadania w zakresie e-usług, informatyzacji, telekomunikacji i teleinformatyki oraz zarządzania informacją.

Przedmiotem podstawowej działalności COI - IGB jest m.in.:

- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra usług w zakresie utrzymania i rozwoju: m.in. aplikacji mObywatel, platformy obywatel.gov.pl, systemu elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP, Scentralizowanego Systemu Dostępu do Informacji Publicznej oraz strony głównej Biuletynu Informacji Publicznej,
- budowa, rozwój, utrzymanie, serwis i eksploatacja systemów informatycznych i teleinformatycznych prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji,
- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra usług z obszaru identyfikacji elektronicznej, w szczególności w zakresie obsługi profilu zaufanego ePUAP,
- odpłatne wykonywanie na rzecz Ministra Cyfryzacji usług, pozwalających na sprawną realizację zadań publicznych wynikających z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo

o ruchu drogowym, w zakresie prowadzenia centralnej ewidencji pojazdów oraz centralnej ewidencji kierowców tj. m.in. udostępnianie danych z CEP i CEK oraz prowadzenie ewidencji lub rejestrów państwowych, w szczególności wchodzących w skład Systemu Rejestrów Państwowych: Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Stanu Cywilnego oraz innych, a także Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 128.833 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 107.823 tys. zł oraz należności krótkoterminowe w wysokości 20.910 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 49.849 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 roku zaplanowano w wysokości 818.727 tys. zł, co stanowi wzrost o 181.678 tys. zł, tj. o 28,5% w stosunku do planu na rok 2025 (637.049 tys. zł).

Na kwotę przychodów składają się głównie tj. w 99,8% przychody z prowadzonej działalności w kwocie 817.069 tys. zł (środki z budżetu państwa w wysokości 668.134 tys. zł oraz środki na finansowanie zadań w ramach KPO – część grantowa w wysokości 148.935 tys. zł) a także dotacje w wysokości 657 tys. zł oraz pozostałe przychody, w tym odsetki zaplanowane w kwocie 1.001 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 818.627 tys. zł, co stanowi wzrost o 181.678 tys. zł tj. o 28,5% w stosunku do planu na rok 2025 (636.949 tys. zł). Głównym składnikiem kosztów są wynagrodzenia, stanowiące 42,9% wszystkich kosztów jednostki oraz koszty usług obcych, stanowiące 22,4% wszystkich kosztów jednostki.

W projekcie planu na rok 2026 ujęto wzrost kosztów wynagrodzeń ogółem i pochodnych o 3,0% oraz wzrost wynikający ze zmiany odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w stosunku do planu finansowego z ustawy budżetowej na 2025 rok, a także w wyniku uwzględnienia w projekcie planu środków z finansowania unijnego (APTITUDE, EZD KPO, mObywatel KPO).

Powyższy wzrost kosztów jest proporcjonalny do prognozowanego wzrostu przychodów z realizacji zadań – w związku z czym wynik finansowy brutto COI - IGB nie ulegnie zmianie w stosunku do roku 2025 i wyniesie 100 tys. zł.

Środki na wydatki majątkowe planuje się w wysokości 33.045 tys. zł, tj. niższe o 1,6% w stosunku roku 2025 i będą one przeznaczone m.in. na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, niezbędnych do prawidłowej i terminowej realizacji usług na rzecz Ministra Cyfryzacji oraz innych zadań statutowych COI – IGB.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 133.821 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 104.724 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 28.997 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 51.808 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 104.724 tys. zł.

2.5 Centrum Usług Logistycznych

Centrum Usług Logistycznych (CUL) zostało utworzone na podstawie zarządzenia Nr 41 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2010 r.

CUL jest jednostką stanowiącą logistyczne i techniczne wsparcie dla działań Policji oraz pozostałych jednostek resortu spraw wewnętrznych i administracji. Instytucja realizuje zadania polegające m.in. na: organizacji i obsłudze szkoleń, w tym z zakresu bezpieczeństwa, zakwaterowaniu osób, zabezpieczeniu funkcjonowania lotniska Warszawa-Babice dla potrzeb lotnictwa służb porządku publicznego, lotnictwa cywilnego oraz utrzymywania gotowości lotniska do realizacji zadań dodatkowych.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 11.865 tys. zł, w tym środki pieniężne 9.365 tys. zł, należności krótkoterminowe 2.200 tys. zł, a planowany stan zobowiązań wyniesie 5.200 tys. zł.

W 2026 r. przychody zaplanowano na poziomie 84.022 tys. zł, z tego 98,8% stanowią przychody z prowadzonej działalności w wysokości 83.000 tys. zł, oraz 1,2% stanowią pozostałe przychody w wysokości 1.022 tys. zł, w tym odsetki od środków przekazanych w depozyt do Ministra Finansów w wysokości 530 tys. zł.

Przewidywany wzrost przychodów ogółem w porównaniu do 2025 r. jest niewielki (o 1,0%) i wynika z poprawy efektywności gospodarowania obiektów hotelowych, ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, burs oraz Lotniska Warszawa – Babice.

Koszty funkcjonowania na 2026 r. zaplanowano w wysokości 83.438 tys. zł. Największą pozycją kosztów, tj. 43,6% stanowią koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi w wysokości 36.347 tys. zł. Wynagrodzenia osobowe wyniosą 20.672 tys. zł, jednocześnie będą wyższe o 3,0% od planowanych na rok 2025 również w związku ze wzrostem płacy minimalnej w 2026 r. CUL zaplanował na 2026 r. zatrudnienie 280 osób w przeliczeniu na pełne etaty, tj. na poziomie analogicznym jak planowano na 2025 rok.

Kolejną pozycję kosztów stanowiącą 32,1% kosztów funkcjonowania są koszty materiałów i energii 26.797 tys. zł. Koszty te zostały ustalone na poziomie roku poprzedniego. Koszty

zakupu usług obcych i remontowych stanowiących 14,8% kosztów wyniosą 12.310 tys. zł, i również ustalone zostały na poziomie roku 2025. Podatki i opłaty stanowiące 4,0% kosztów wyniosą 3.319 tys. zł i będą wyższe niż w roku 2025 o 2,3% - głównie w zakresie podatków na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Koszty amortyzacji wyniosą 2.600 tys. zł i także pozostają bez zmian w stosunku do 2025 r. Natomiast pozostałe koszty funkcjonowania wyniosą 1.878 tys. zł, co stanowi 2,3% kosztów i będą wyższe względem roku poprzedniego o 1,2%.

Ujęte w projekcie planu na 2026 r. przychody ogółem wzrosną o 842 tys. zł (1,0%), a koszty o 1.153 tys. zł (1,4%) w porównaniu do planu na 2025 r. W związku z powyższym wynik finansowy brutto wyniesie 584 tys. zł, i będzie na poziomie 65,3% planowanego na rok 2025.

Ponadto w 2026 r. planuje się przeznaczyć środki finansowe w wysokości 3.500 tys. zł na wydatki majątkowe, tj. w analogicznej wysokości jak na 2025 r. Dotyczą one przede wszystkim zadań inwestycyjnych, m.in. termomodernizacji budynków - niezrealizowanych w latach poprzednich z powodu skutków gospodarczych związanych z pandemią COVID-19.

Przewidywany stan środków obrotowych na koniec roku wyniesie 10.182 tys. zł, w tym wolne środki pieniężne przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 7.882 tys. zł, należności krótkoterminowe 2.000 tys. zł, a planowany stan zobowiązań wyniesie 4.000 tys. zł.

2.6 Centralny Ośrodek Sportu

Centralny Ośrodek Sportu (COS) funkcjonuje od 1 stycznia 2011 r. jako instytucja gospodarki budżetowej. COS utworzony został na podstawie zarządzenia Ministra Sportu i Turystyki. Jednostka realizuje zadania publiczne w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zapewnienie zaplecza materialno-technicznego dla potrzeb szkolenia.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 96.820 tys. zł (w tym głównie: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 23.680 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 72.540 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 85.000 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 15.000 tys. zł. Należności są związane z należną kwotą zwrotu podatku VAT oraz należnościami od odbiorców usług świadczonych przez COS.

Przychody Centralnego Ośrodka Sportu zaplanowano na 2026 r. w wysokości

316.954 tys. zł, co stanowi spadek o 25.936 tys. zł, tj. o 7,6% w stosunku do planu na rok 2025 (342.890 tys. zł). Na kwotę przychodów składają się głównie przychody z prowadzonej działalności w wysokości 126.079 tys. zł, stanowiące 39,8% przychodów. Obejmują one głównie przychody z tytułu najmu i dzierżawy obiektów sportowych, organizacji konferencji, usług w zakresie odnowy biologicznej, rehabilitacji i promocji zdrowia. Wzrost przychodów z prowadzonej działalności o 6.650 tys. zł, tj. 5,6% związany jest ze stałym rozwojem bazy sportowo – noclegowej.

Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych – Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 79.670 tys. zł, stanowią 25,1% przychodów jednostki. Będą one przeznaczone na budowę, przebudowę i rozbudowę posiadanych przez COS obiektów sportowych o szczególnym znaczeniu dla sportu oraz dostosowanie tych obiektów do nowych potrzeb i przepisów.

Dotacje z budżetu państwa w wysokości 59.329 tys. zł, stanowią 18,7% przychodów jednostki i będą niższe o 13,6% w stosunku do roku 2025 oraz zostaną przeznaczone na działalność bieżącą obiektów sportowych. Równowartość odpisów amortyzacyjnych wyniesie 47.550 tys. zł i będzie wyższa o 4.150 tys. zł - dotyczy ona odpisów dokonanych od wartości początkowej środków trwałych sfinansowanych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 352.685 tys. zł, co stanowi spadek o 26.535 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (379.220 tys. zł), tj. 7,0%. Spadek kosztów wynika z niższych w stosunku do planu na rok 2025 środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w związku z podpisanymi i planowanymi do podpisania umowami dotyczącymi dofinansowania zadań inwestycyjnych w 2026 roku (zmniejszenie dofinansowania o 26.862 tys. zł). Największą pozycją kosztów stanowiącą 22,6% całości kosztów, są koszty dotyczące realizacji zadań inwestycyjnych finansowane ze środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 79.670 tys. zł. Będą one przeznaczone na budowę, przebudowę i rozbudowę posiadanych przez COS obiektów sportowych o szczególnym znaczeniu dla sportu oraz dostosowanie tych obiektów do nowych potrzeb i przepisów.

Środki na wynagrodzenia osobowe stanowiące 20,7% kosztów ogółem, wyniosą 72.902 tys. zł i będą wyższe w stosunku do planowanych na 2025 rok o 3,5%. Wzrost ten związany jest ze wzrostem wynagrodzeń o 3,0%, który wynosi 2.114 tys. zł oraz oszacowanym wzrostem wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych, wynikającym z art. 5a. ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz.U. 2022 r. poz. 2139), który jest dokonywany corocznie od dnia 1 lipca 2022 r.

Dodatkowo z uwagi na zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych w COS w 2026 r. w stosunku do kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2025 uwzględniono skutki finansowe zwiększenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 223 tys. zł.

Koszty amortyzacji wyniosą 61.209 tys. zł i będą wyższe o 11,2% w stosunku do roku 2025. Zwiększenie kosztów w tym zakresie wynika z planowanego w 2025 r. oddania do użytkowania nowych oraz zmodernizowanych obiektów sportowych i noclegowych.

Koszty materiałów i energii będą niższe o 3.042 tys. zł, tj. 5,0%, a wydatki na usługi obce będą niższe o 4.552 tys. zł, tj. 11,1%. Spadek związany jest głównie z przeprowadzeniem większości koniecznych remontów obiektów sportowych w 2025 r. oraz niższymi wydatkami na paliwo, energię elektryczną i ciepłą, zakup żywności i drobnego sprzętu.

Planowany na rok 2026 wynik finansowy brutto będzie ujemny i wyniesie - 35.731 tys. zł, w roku 2025 również zaplanowano ujemny wynik na zbliżonym poziomie tj. - 36.330 tys. zł. Bezpośredni wpływ na poziom wyniku finansowego ma amortyzacja od majątku przekazanego po zlikwidowanym państwowym zakładzie budżetowym.

Środki na wydatki majątkowe zaplanowano w wysokości 82.559 tys. zł (niższej o 21,1% jak w roku 2025), w tym środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 79.670 tys. zł. Będą one przeznaczone na budowę, przebudowę i rozbudowę posiadanych przez COS obiektów sportowych o szczególnym znaczeniu dla sportu oraz dostosowanie tych obiektów do nowych potrzeb i przepisów.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 80.081 tys. zł (w tym głównie: środki pieniężne zaplanowane na kwotę 24.481 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 55.000 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 82.500 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 24.481 tys. zł.

2.7 Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego

Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (ZIOTP) realizuje zobowiązania strony polskiej wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP: NATO Security Investment Programme). Program ten stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich NATO. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w pakietach inwestycyjnych, których wykonanie zapewnia

osiągnięcie podstawowych zdolności operacyjnych. Pakiety realizowane w ramach Programu NSIP obejmują następujące kategorie infrastruktury wojskowej: lotniska, bazy morskie, systemy łączności, stanowiska dowodzenia obroną powietrzną, radary dalekiego zasięgu obrony powietrznej, instalacje paliwowe.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.127.563 tys. zł (w tym: środki pieniężne 307.656 tys. zł i zapasy 819.707 tys. zł obejmujące wartość „półproduktów i produktów w toku”, czyli wartość realizowanych inwestycji NSIP) oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec kontrahentów w wysokości 300 tys. zł.

Przychody ZIOTP zaplanowano w wysokości 478.920 tys. zł, co stanowi spadek o 240.312 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (719.232 tys. zł), tj. o 33,4%.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim dotacje i subwencje z budżetu państwa w kwocie 367.439 tys. zł, tj. niższej o 29,7% niż w roku 2025 oraz pozostałe przychody w kwocie 105.422 tys. zł, tj. niższej o 44,5%.

Środki z dotacji celowej w wysokości 346.742 tys. zł zostaną przeznaczone na wydatki inwestycyjne w ramach NSIP, natomiast dotacja podmiotowa w wysokości 20.697 tys. zł przeznaczona jest na finansowanie udziału narodowego w ramach krajowych wydatków administracyjnych.

Spadek przychodów wynika głównie ze zmniejszenia pozostałych przychodów, czyli środków z NATO na inwestycje w ramach programu NSIP, co wynika z aktualizacji „Planu inwestycji budowlanych Sił Zbrojnych RP, w tym zamierzeń inwestycyjnych realizowanych w ramach NSIP w latach 2021-2035”. Ponadto w związku z powyższym, niższe będą również przychody z dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne, które przeznaczone są na finansowanie udziału Polski wynikającego z podziału kosztów, wydatków około pakietowych, podatku VAT.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 478.870 tys. zł, co stanowi spadek o 240.312 tys. zł, tj. o 33,4% w stosunku do planu na rok 2025 (719.182 tys. zł).

Zmniejszeniu uległy pozostałe koszty głównie w wyniku zredukowanych środków na wydatki inwestycyjne NSIP i utrzymanie obiektów. Natomiast koszty funkcjonowania ZIOTP, stanowiące 5,6% kosztów ogółem, zaplanowano w wysokości 26.706 tys. zł. Główną pozycję tych kosztów stanowią wynagrodzenia i uposażenia wynoszące 18.827 tys. zł wzrastające o 2.245 tys. zł, tj. 13,5% w związku z planowanym wzrostem wynagrodzeń o 3,0% oraz koniecznością zatrudnienia 10 wysoko wykwalifikowanych osób celem utworzenia dwóch zespołów: zespół koordynacji rozbudowy baz paliwowych PERN S.A i Orlen S.A., zespół

koordynacji budowy paliwowych rurociągów dalekosiężnych.

Pozostałe koszty wyniosą 452.164 tys. zł i będą niższe o 34,9% w stosunku do roku 2025, co jest związane, jak wskazano powyżej z korektą planu inwestycyjnego NSIP.

Planowany na rok 2026 wynik finansowy brutto ZIOTP wyniesie 50 tys. zł i będzie na poziomie planowanym w roku 2025.

Środki na wydatki majątkowe wyniosą 452.564 tys. zł i obejmują środki z dotacji celowej na inwestycje, w ramach funduszu NSIP z NATO oraz w ramach środków własnych instytucji gospodarki budżetowej, z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.564.280 tys. zł (w tym: środki pieniężne 308.143 tys. zł i zapasy 1.255.937 tys. zł stanowiące wartość „półproduktów i produktów w toku”, czyli wartość realizowanych inwestycji NSIP) oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec kontrahentów w wysokości 300 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 308.143 tys. zł.

2.8 Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie

Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie (PDZWJ) został utworzony na mocy zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie”. Organem wykonującym funkcje organu założycielskiego instytucji jest Minister Zdrowia.

Statutową działalnością instytucji jest rehabilitacja połączona z pobytem – turnusy (częściowo refundowane ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Narodowego Funduszu Zdrowia).

Na planowany stan na początek roku jednostki składają się środki pieniężne w wysokości 600 tys. zł i zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 r. zaplanowano w wysokości 3.260 tys. zł, co stanowi wzrost o 205 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (3.055 tys. zł) tj. o 6,7%.

Na kwotę przychodów składają się w 96,9% przychody z prowadzonej działalności w tym między innymi:

- przychody z organizacji turnusów rehabilitacyjnych,

- przychody z wynajmu gościom komercyjnym pokoi hotelowych wraz z wyżywieniem (bez rehabilitacji).

Działalność instytucji jest sezonowa, większość przychodów jest osiągana w miesiącach letnich.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 3.240 tys. zł co stanowi wzrost o 205 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (3.035 tys. zł), tj. o 6,8%. Kwotę kosztów zwiększono w stosunku do lat ubiegłych m.in. w pozycji „pozostałe koszty” ze względu na inflację głównie w zakresie towarów spożywczych oraz wzrost płacy minimalnej.

Wynagrodzenia stanowią 37,0% całości kosztów PDZwJ. Wynagrodzenia osobowe wyniosą 550 tys. zł i będą wyższe niż planowane na rok 2025 o 37,8% (w tym wzrost o 1 etat) oraz o 8,1% wyższe niż wykonanie roku 2024. Wynagrodzenia te nie są finansowe ze środków budżetu państwa. Koszty materiałów i energii wyniosą 550 tys. zł tj. 17,0% kosztów, a koszty usług obcych wyniosą 400 tys. zł tj. 12,3% kosztów. Koszty materiałów i energii oraz usług obcych obniżono w stosunku do planu na 2025 o 180 tys. zł.

Planuje się, że wynik finansowy brutto jednostki w 2026 roku wyniesie 20 tys. zł, tj. na poziomie analogicznym jak w roku 2025.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki pieniężne w wysokości 800 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 800 tys. zł.

2.9 Krajowy Instytut Mediów w likwidacji

Krajowy Instytut Mediów (KIM) jest instytucją gospodarki budżetowej utworzoną na mocy zarządzenia nr 2 Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 4 grudnia 2020 roku, zgodnie z którym Instytut ten uzyskując wpis do Krajowego Rejestru Sądowego rozpoczął działalność 31 grudnia 2020 r.

Organem założycielskim Instytutu jest Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Instytut realizuje zadania nałożone art. 6 ust. 2 pkt 5 i pkt 8 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, tj. w zakresie organizowania badań treści i odbioru usług medialnych oraz platform udostępniania wideo, a także inicjowania postępu naukowo-technicznego.

Przedmiotem podstawowej działalności Instytutu jest m.in.: dostarczanie danych populacyjnych oraz informacji o trendach i technologiach w zakresie konsumpcji mediów, jak

również weryfikacja mierników do pomiaru mediów w Polsce.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 9.345 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 9.325 tys. zł i należności krótkoterminowe na kwotę 20 tys. zł) i zobowiązania w wysokości 150 tys. zł. Spadek należności krótkoterminowych o 1.188 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (1.208 tys. zł) tj. o 98,3% oraz spadek zobowiązań o 2.299 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (2.449 tys. zł) tj. o 93,9% wynika z ograniczania działalności w 2025 roku.

Przychody jednostki w 2026 r. zaplanowano w wysokości 404 tys. zł, co stanowi spadek o 21.645 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (22.049 tys. zł) tj. o 98,2 %. Powyższy spadek wynika z niższych przychodów z usług o 440 tys. zł oraz niższych pozostałych przychodów o kwotę 21.205 tys. zł, w tym z tytułu spadku przychodów ze skarbowych papierów wartościowych o kwotę 20.020 tys. zł, które były planowane w ustawie budżetowej na 2025 rok, co jest efektem zakładanej kontynuacji reorganizacji Instytutu oraz przygotowaniem do likwidacji w obrębie roku 2026.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 5.380 tys. zł, co stanowi spadek o 23.383 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (28.763 tys. zł) tj. o 81,3 %. Spadek kosztów wynika głównie ze zmniejszenia wydatków na usługi obce o 14.420 tys. zł i związany jest z brakiem usług badawczych w zakresie zastosowań sztucznej inteligencji, spowodowany brakiem kontynuacji projektów badawczych.

Koszty na wynagrodzenia osobowe jednostki zaplanowano w kwocie 3.651 tys. zł, co stanowi spadek o 6.311 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (9.962 tys. zł), tj. o 63,4 %.

Planowane zatrudnienie w roku 2026 roku ulegnie zmniejszeniu w porównaniu do roku 2025 o 21 etatów tj. o 50%. Przewidywane zatrudnienie będzie sukcesywnie zmniejszane począwszy od początku roku do najniższego poziomu w ostatnich miesiącach roku. Na ostatnie miesiące roku zaplanowano pozostawienie tylko osób koniecznych do prowadzenia procesów zamykania działalności oraz likwidacji Instytutu.

Koszty amortyzacji zaplanowano w wysokości 300 tys. zł i będą niższe o 1.167 tys. zł, tj. o 79,6% w stosunku do planu na 2025 r. (1.457 tys. zł). Zmiana kwoty w roku 2026 w stosunku do roku 2025 wynika przede wszystkim ze zbycia serwerów i pozostawienia jedynie niezbędnych składników majątkowych. W konsekwencji oznacza to odpisy amortyzacyjne od znacznie mniejszej liczby serwerów niż w 2025 roku.

Koszty materiałów i energii wyniosą 37 tys. zł, i będą niższe o 57 tys. zł tj. spadek o 60,6%. Spowodowane jest to spadkiem wydatków na zużycie energii, wody i gazu związanych ze zmniejszeniem najmowanej powierzchni biurowej, a także nie ponoszeniem wydatków na

materiały do obsługi badań.

Wynik finansowy brutto KIM w roku 2026 będzie ujemny i wyniesie – 4.976 tys. zł i będzie wyższy od planowanego na rok 2025 o 1.738 tys. zł.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 4.743 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 4.743 tys. zł).

Nie zaplanowano wolnych środków finansowych przekazanych w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów.

3. Państwowe fundusze celowe

Państwowe fundusze celowe zaliczane są do sektora finansów publicznych na podstawie art. 9 pkt. 7 ustawy o finansach publicznych. Każdy państwowy fundusz celowy tworzony jest na podstawie odrębnej ustawy. Państwowy Fundusz Celowy nie posiada osobowości prawnej, stanowi wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje minister wskazany w ustawie tworzącej Fundusz albo inny organ wskazany w tej ustawie.

Przychody państwowego funduszu celowego pochodzą ze środków publicznych, a koszty są ponoszone na realizację wyodrębnionych zadań państwowych. Podstawą gospodarki finansowej państwowego funduszu celowego jest roczny plan finansowy. W planie finansowym państwowego funduszu celowego wyodrębnia się zadania finansowane ze środków funduszu.

Łączne przychody Funduszy prezentowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 w załączniku nr 13 Plany finansowe państwowych funduszy celowych zaplanowano w wysokości 607.212.355 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 121.621.436 tys. zł. Natomiast planowane łączne koszty realizacji zadań Funduszy wyniosą 597.361.332 tys. zł.

Zestawienie poszczególnych Funduszy zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej
na 2026 r. przedstawia tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Dysponent Funduszu / Organ Nadzorujący Dysponenta Funduszu	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
				dotacja z budżetu państwa	
			w tys. zł		
1	2	3	4	5	6
	Razem		607.212.355	121.621.436	597.361.332
	Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi		543.841.777	120.695.938	540.514.070
1	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	508.850.092	90.752.553	505.008.460
2	Fundusz Emerytalno - Rentowy	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	30.734.800	27.555.283	31.226.340
3	Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	69.116	14.353	69.260
4	Fundusz Administracyjny	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	1.230.784		1.253.811
5	Fundusz Emerytur Pomostowych	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	2.956.985	2.373.749	2.956.199
	Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa		41.323.160	675.498	37.795.920
6	Fundusz Pracy	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	12.359.665		10.109.564
7	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	9.416.270	652.583	10.101.112
8	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	1.105.000		183.550
9	Fundusz Solidarnościowy	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	18.374.637	2.637	17.334.106
10	Fundusz Dostępności	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	67.588	20.278	67.588
	Fundusze związane z prywatyzacją		611.113	0	768.100
11	Fundusz Reprywatyzacji	Ministerstwo Finansów	395.113		459.100
12	Fundusz Rekompensacyjny	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	216.000		309.000
	Fundusze związane z bezpieczeństwem		2.582.934	250.000	3.311.438
13	Fundusz Zapasów Interwencyjnych	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	1.482.617		2.150.332
14	Fundusz Wsparcia Policji	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	81.022		81.022

Lp.	Wyszczególnienie	Dysponent Funduszu / Organ Nadzorujący Dysponenta Funduszu	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
				dotacja z budżetu państwa	
			w tys. zł		
1	2	3	4	5	6
15	Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	210		4.611
16	Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	Ministerstwo Cyfryzacji	188.001		179.685
17	Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywężiennych Zakładów Pracy	Ministerstwo Sprawiedliwości	366.700		425.000
18	Fundusz Cyberbezpieczeństwa	Ministerstwo Cyfryzacji	362.650	250.000	364.650
19	Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	1.672		1.672
20	Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	100.062		104.466
	Fundusze związane z kulturą i kulturą fizyczną		1.945.579	0	2.270.064
21	Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów	Ministerstwo Sportu i Turystyki	22.800		30.020
22	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Ministerstwo Sportu i Turystyki	1.549.149		1.827.060
23	Fundusz Promocji Kultury	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	372.700		411.012
24	Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	930		1.972
	Fundusze związane ze zdrowiem		4.370.971	0	6.149.539
25	Fundusz Medyczny	Ministerstwo Zdrowia	4.300.093		6.098.773
26	Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych	Biuro Rzecznika Praw Pacjenta	6.845		1.035
27	Fundusz Kompensacyjny Badań Klinicznych	Biuro Rzecznika Praw Pacjenta	16.701		2.399
28	Fundusz Kompensacyjny Zdarzeń Medycznych	Biuro Rzecznika Praw Pacjenta	47.332		47.332
	Pozostałe Fundusze		12.536.821	0	6.552.201
29	Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	2.168		3.965
30	Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	Ministerstwo Sprawiedliwości	386.409		369.490
31	Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	Ministerstwo Zdrowia	43.930		41.000
32	Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	95		10

Lp.	Wyszczególnienie	Dysponent Funduszu / Organ Nadzorujący Dysponenta Funduszu	Przychody	w tym:	Koszty realizacji zadań
				dotacja z budżetu państwa	
			w tys. zł		
1	2	3	4	5	6
33	Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	76.200		52.393
34	Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej	Ministerstwo Infrastruktury	973.189		1.070.005
35	Fundusz Inwestycji Kapitałowych	Ministerstwo Aktywów Państwowych	5.267.970		1.200.301
36	Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny	Ministerstwo Energii	10.000		
37	Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	5.415.510		3.567.170
38	Fundusz Szerokopasmowy	Ministerstwo Cyfryzacji	150.939		159.866
39	Fundusz Rozwoju Regionalnego	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	61.000		21.000
40	Fundusz Edukacji Finansowej	Ministerstwo Finansów	149.411		67.001

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące ww. funduszy:

3.1 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS) został utworzony ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Dysponentem jego środków jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 10.567.958 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 1.500.000 tys. zł, należności w kwocie 21.720.245 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 12.652.287 tys. zł.

Głównym źródłem przychodów Funduszu w 2026 r. będą wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto na przychody Funduszu składają się m.in. takie tytuły jak: dotacja z budżetu państwa, wpłaty z OFE oraz inne przychody.

Łączne **przychody** Funduszu zostały zaplanowane w 2026 r. na kwotę 508.850.092 tys. zł, co oznacza wzrost o 41.970.324 tys. zł, tj. o 9,0%, w stosunku do planu na rok 2025 (466.879.768 tys. zł).

Przychody Funduszu ze składek na ubezpieczenia społeczne (przypis) zaplanowano w kwocie 403.455.122 tys. zł (w tym 4.841.474 tys. zł to kwota z tytułu części składki na ubezpieczenie emerytalne, która jest odprowadzana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych

do Funduszu Rezerwy Demograficznej), co oznacza wzrost o 31.563.376 tys. zł, tj. o 8,5%, w stosunku do planu na rok 2025 (371.891.746 tys. zł).

Planuje się, iż przychody obejmujące wpłaty z OFE wyniosą 11.700.087 tys. zł (na rok 2025 planowane były w kwocie 10.714.359 tys. zł), a pozostałe przychody (przypis) Funduszu wyniosą łącznie 2.942.290 tys. zł (na rok 2025 planowane były w kwocie 2.902.261 tys. zł).

Ponadto przyjęto następujące założenia:

- od 1 marca 2026 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent. Świadczenia będą waloryzowane wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa,
- wskaźnik ściągłości składek ukształtuje się na poziomie 99,0%,
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2026 r. wyniesie 6.507.580 tys. zł,
- niedobór FUS na wypłaty świadczeń będzie sfinansowany dotacją z budżetu państwa.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje i nieoprocentowane pożyczki z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody przekazywane na rachunek bankowy FUS nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Niedobór środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo zostanie w 2026 r. sfinansowany dotacją z budżetu państwa – podobnie jak w latach ubiegłych nie przewidziano w planie Funduszu pożyczki z budżetu na ten cel.

W 2026 r. nie przewiduje się wykorzystania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych.

Biorąc pod uwagę planowane w 2026 r. przychody Funduszu ze składek, wpłaty z OFE, pozostałe przychody oraz przewidywany koszt świadczeń oraz koszty bieżące Funduszu, w roku 2026 dotacja z budżetu państwa została zaplanowana w wysokości 90.752.553 tys. zł (w planie na rok 2025 było to 81.371.392 tys. zł).

Koszty Funduszu w 2026 r. oszacowano na kwotę 505.008.460 tys. zł, co oznacza wzrost o 33.482.987 tys. zł, tj. o 7,1%, w stosunku do planu na rok 2025 (471.525.473 tys. zł).

Podstawową pozycję kosztów funduszu w kwocie 488.734.806 tys. zł (tj. 96,8% ogółu kosztów) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe itd.). W stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025 transfery na rzecz ludności rosną o 32.576.802 tys. zł, tj. o 7,1%, co jest w głównej mierze rezultatem prognozowanej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, wypłaty przez cały 2026 rok tzw. renty wdowiej (implementacja przedmiotowego świadczenia nastąpiła z dniem 1 lipca 2025 r.), wzrostu podstawy wymiaru pozostałych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu wynikającego z prognozowanego wzrostu wynagrodzeń, a także podwyższenia kwoty zasiłku pogrzebowego z 4 tys. zł do 7 tys. zł.

W ramach Funduszu wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń i realizacja innych wydatków:

- fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur, emerytury kapitałowe, środki gwarantowane oraz jednorazowe wypłaty ustalane ze składek zewidencjonowanych na subkoncie – 358.270.390 tys. zł,
- fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych, wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy oraz finansowane są zadania w zakresie prewencji rentowej – 85.728.309 tys. zł,
- fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 38.835.092 tys. zł,
- fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wraz z prewencją wypadkową – 6.524.146 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 14.409.590 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 4.262.301 tys. zł, należności w kwocie 22.163.731 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 12.016.442 tys. zł.

Przyjęto, iż na koniec roku Fundusz nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa. Prognozowane zobowiązania Funduszu na koniec 2026 r. dotyczyć będą głównie podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne od wypłaconych świadczeń, a także rezerw i rozrachunków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, a prognozowane należności Funduszu dotyczyć będą głównie składek na ubezpieczenia

społeczne oraz ich pochodnych po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące.

3.2 Fundusz Emerytalno - Rentowy

Fundusz Emerytalno-Rentowy, funkcjonujący na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zabezpiecza ubezpieczenia społeczne dla rolników.

Dysponentem Funduszu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Głównym zadaniem Funduszu jest finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń wypłacanych rolnikom z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a także finansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami, ubezpieczeń zdrowotnych rolników i ich domowników oraz refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 265.298 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 528.385 tys. zł, należności w kwocie 138.150 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 401.237 tys. zł.

Łączne **przychody** Funduszu (z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów) na rok 2026 zostały zaplanowane na kwotę 30.734.800 tys. zł, tj. wzrost o kwotę 698.046 tys. zł, tj. o 2,3%, w porównaniu do planu na rok 2025 (30.036.754 tys. zł).

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z dotacji budżetowej, bowiem składka płacona przez rolników na ubezpieczenie emerytalno-rentowe pokrywa tylko nieznaczną część wydatków. W roku 2026 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 27.555.283 tys. zł, co oznacza wzrost o 3,2% (o kwotę 845.779 tys. zł) w stosunku do planu na 2025 r. (26.709.504 tys. zł).

Przychody ze składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (przypis) wyniosą 2.072.176 tys. zł, tj. spadek o 3,5% (o kwotę 75.276 tys. zł) w stosunku do planu na rok 2025 (2.147.452 tys. zł).

Do planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 913 tys. osób (stan na koniec 2026 r.), tj. spadek o 8,3% w stosunku do planu na 2025 r.

Wskaźnik ściągальności z tytułu składek na 2026 r. szacuje się na poziomie 99%.

Po stronie przychodów i kosztów ujęto transfer środków na świadczenia zbiegowe

(990.785 tys. zł), który przeznaczony jest na sfinansowanie emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami oraz refundację określonych kosztów FUS.

Koszty Funduszu (ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami) na rok 2026 zostały zaplanowane w kwocie 31.226.340 tys. zł, tj. wzrost o 3,9% (o kwotę 1.175.552 tys. zł) w stosunku do planu na rok 2025 (30.050.788 tys. zł).

Wypłaty emerytur i rent rolniczych w kwocie 25.863.735 tys. zł rosną r/r o 4,4% (o kwotę 1.087.087 tys. zł) w stosunku do planu na rok 2025 (24.776.648 tys. zł), co wynika w głównej mierze z waloryzacji przedmiotowych świadczeń.

Waloryzacja emerytur i rent nastąpi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, od 1 marca 2026 r. wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększonym o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla celów ustalenia wskaźnika waloryzacji stanowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w zależności od tego, którego wartość jest wyższa.

Dodatkowo przy konstrukcji planu finansowego Funduszu na rok 2026 przyjęto, że:

- przeciętna miesięczna liczba świadczeń emerytalno-rentowych w 2026 r. wyniesie 955 tys. (w tym emerytury rolnicze 754 tys., renty rolnicze 201 tys.),
- przeciętna emerytura rolnicza wyniesie 2.292 zł (łącznie z dodatkami), a renta rolnicza 2.122 zł (łącznie z dodatkami),
- odpis na Fundusz Administracyjny wyniesie 1.038.943 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano ujemny na kwotę -226.242 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 9.827 tys. zł, należności w kwocie 184.265 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 420.334 tys. zł.

3.3 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i przeznaczony jest na finansowanie kosztów rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników oraz działań na rzecz pomocy ubezpieczonym osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym

całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującym jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji.

Dysponentem Funduszu jest Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 1.571 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 1.483 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 217 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w kwocie 69.116 tys. zł tj. więcej o 2.440 tys. zł w porównaniu do planu z ustawy budżetowej na rok 2025 (66.676 tys. zł). Podstawowym przychodem, który stanowi 78,9% wszystkich przychodów Funduszu, jest odpis z Funduszu Składowego, który zaplanowano na 2026 r. w kwocie 54.508 tys. zł, tj. o 8.909 tys. zł więcej niż w planie na 2025 r. (45.599 tys. zł).

W roku 2026 do Funduszu zaplanowano dotację z budżetu państwa w wysokości 14.353 tys. zł, tj. o 31,1% niższą (o 6.469 tys. zł) niż w planie z ustawy budżetowej na rok 2025 (20.822 tys. zł).

Koszty Funduszu zaplanowano w wysokości 69.260 tys. zł. tj. więcej o 0,6% (o kwotę 424 tys. zł) w stosunku do planu na 2025 r. (68.836 tys. zł). Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 65.760 tys. zł, które r/r rosną o 2,5% (tj. o 1.624 tys. zł). W szczególności zostaną one przeznaczone na sfinansowanie rehabilitacji leczniczej rolników oraz turnusów rehabilitacyjnych dzieci rolników w okresie wakacji. Ponadto zaplanowano także koszty inwestycyjne w wysokości 3.500 tys. zł (w ustawie budżetowej na rok 2025 – 4.700 tys. zł), z przeznaczeniem na dotacje inwestycyjne na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych dla CRR KRUS.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 1.427 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 1.339 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 217 tys. zł.

3.4 Fundusz Administracyjny

Fundusz Administracyjny działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia społecznego rolników i kosztów obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Dysponentem Funduszu jest Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zaplanowano ujemny stan Funduszu na początek 2026 r. na kwotę -86.692 tys. zł, która

obejmuje: środki pieniężne w kwocie 32.335 tys. zł, należności w kwocie 1.506 tys. zł, zobowiązania w kwocie 107.090 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe w kwocie 1.075 tys. zł.

Łączne **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 1.230.784 tys. zł, tj. o 3,2% więcej (o 38.081 tys. zł) w porównaniu do planu na rok 2025 (1.192.703 tys. zł).

Podstawowym przychodem Funduszu jest odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego, który w roku 2026 stanowi ponad 84,4% przychodów ogółem. Na przychody Funduszu w 2026 r. składają się: odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 1.038.943 tys. zł, wyższy o 2,1% (o 21.845 tys. zł) w porównaniu do planu na 2025 r. (1.017.098 tys. zł), odpis z Funduszu Składowego w wysokości 100.629 tys. zł (84.184 tys. zł w planie na rok 2025), oraz pozostałe przychody w kwocie 91.212 tys. zł (91.421 tys. zł w planie na rok 2025).

Koszty ogółem Funduszu zaplanowano w wysokości 1.253.811 tys. zł, tj. o 3,6% więcej (o 43.265 tys. zł) w porównaniu do planu na rok 2025 (1.210.546 tys. zł).

Większość kosztów ogółem w 2026 r. stanowić będą koszty własne Funduszu w wysokości 1.191.713 tys. zł, przeznaczone w szczególności na:

- wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Kasy, w tym wynagrodzenia osobowe zaplanowano w kwocie 631.981 tys. zł, tj. 3,0% więcej niż na rok 2025 (613.493 tys. zł).
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakup usług pozostałych (w tym usługi informatyczne), zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz różne opłaty i składki,
- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe).

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano ujemny na kwotę -109.719 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 672 tys. zł, należności w kwocie 1.780 tys. zł, zobowiązania w kwocie 106.009 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe w kwocie 1.000 tys. zł.

3.5 Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych w celu finansowania emerytur pomostowych.

Dysponentem Funduszu jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 125.016 tys. zł, która obejmuje:

środki pieniężne w kwocie 150.000 tys. zł, należności w kwocie 19.713 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 44.697 tys. zł.

Przychody Funduszu pochodzą głównie z dotacji z budżetu państwa oraz ze składek finansowanych przez płatników w wysokości 1,5% podstawy wymiaru.

Przychody na rok 2026 zaplanowano w wysokości 2.956.985 tys. zł, tj. 5,4% mniej (o 167.367 tys. zł) w porównaniu do planu na rok 2025 (3.124.352 tys. zł), z tego:

- dotacja z budżetu państwa w kwocie 2.373.749 tys. zł (w 2025 r. 2.594.979 tys. zł),
- składki w kwocie 572.053 tys. zł, będą wyższe o 10,2% niż w roku 2025,
- pozostałe przychody w kwocie 11.183 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. w wysokości 2.956.199 tys. zł (w planie na rok 2025 wynosiły 3.232.978 tys. zł) stanowią głównie emerytury pomostowe w kwocie 2.947.471 tys. zł, których koszt w stosunku do planu na rok 2025 będzie niższy o 276.752 tys. zł, tj. o 8,6%.

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych został zaplanowany w kwocie 5.122 tys. zł, na poziomie jak planowano w roku 2025.

Przewiduje się, iż przeciętna liczba osób pobierających emerytury pomostowe wyniesie w 2026 r. 41,4 tys. osób. W 2025 roku zakładano, iż będzie to 45,5 tys. osób.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 125.802 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w kwocie 150.000 tys. zł, należności w kwocie 22.835 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 47.033 tys. zł. W stosunku do roku 2025 stan na koniec roku będzie wyższy o 106.308 tys. zł, głównie ze względu na wzrost środków pieniężnych o 100.000 tys. zł, tj. o 200,0%.

3.6 Fundusz Pracy

Fundusz Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy.

Podstawowym zadaniem Funduszu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 25.530.377 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 1.556.093 tys. zł, tj. o 6,5%. Wyższy stan Funduszu na początek roku

wynika, per saldo, głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 3.015.924 tys. zł – głównie z tytułu wyższego wykonania środków pieniężnych na początek roku 2025. Stan Funduszu obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 12.718.208 tys. zł,
- należności w wysokości 12.872.169 tys. zł, w tym głównie pożyczki udzielone do Funduszu Solidarnościowego: w 2019 r. na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (3.100.000 tys. zł); w 2020 r. na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł); w 2023 r. na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ustawy o Funduszu Solidarnościowym, m.in. na realizację kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (5.600.000 tys. zł),
- zobowiązania w wysokości 60.000 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 12.359.665 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. (11.614.367 tys. zł) o 745.298 tys. zł, tj. o 6,4%. Powyższy wzrost wynika głównie z planowanych wyższych przychodów z tytułu składki wnoszonej na Fundusz o 800.000 tys. zł.

Na przychody składają się: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (1,0% podstawy wymiaru), środki otrzymane z Unii Europejskiej, pozostałe przychody, w tym z tytułu odsetek.

Koszty realizacji zadań Funduszu zaplanowano w 2026 r. w wysokości 10.109.564 tys. zł i będą niższe od planu na 2025 r. (11.144.443 tys. zł) o 1.034.879 tys. zł, tj. o 9,3%. Powyższy spadek wynika głównie z niższych wydatków na formy pomocy i aktywność zawodową o 1.450.538 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na:

- zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków (przyjęto, że wypłaconych zostanie średniomiesięcznie ok. 129,0 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość zasiłku wyniesie 1.482,0 zł (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne 1.887,8 zł), zasiłki i świadczenia przedemerytalne, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- formy pomocy i aktywność zawodową, głównie na: formy pomocy, programy aktywizacyjne, dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników i praktyk absolwenckich, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, wspieranie rodziców w opiece nad dziećmi, refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników,

- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, dodatki motywacyjne dla pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy oraz Ochotniczych Hufców Pracy.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 27.780.478 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 3.336.270 tys. zł, tj. o 13,6%. Wyższy stan Funduszu na koniec roku wynika per saldo, z wyższych planowanych środków pieniężnych o 4.914.601 tys. zł – głównie z tytułu wyższych środków pieniężnych na początek roku 2026. Stan Funduszu na koniec roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 16.576.809 tys. zł,
- należności w wysokości 11.263.669 tys. zł, w tym głównie pożyczki udzielone do Funduszu Solidarnościowego: w 2019 r. na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (2.700.000 tys. zł) – zmniejszenie w porównaniu do planu na 2025 r. wynika z planowanej spłaty pożyczki w kwocie 400.000 tys. zł; w 2020 r. na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł); w 2023 r. na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ustawy o Funduszu Solidarnościowym, m.in. na realizację kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (4.400.000 tys. zł) – zmniejszenie w porównaniu do planu na 2025 r. wynika z planowanych spłat pożyczek w łącznej kwocie 1.200.000 tys. zł,
- zobowiązania w wysokości 60.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 15.576.809 tys. zł.

3.7 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Nadzór nad Funduszem sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Środki Funduszu przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 4.648.021 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 1.832.435 tys. zł, tj. o 65,1%. Wyższy stan Funduszu na początek roku wynika, per saldo, głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 1.859.286 tys. zł – głównie z tytułu wyższego wykonania środków pieniężnych na początek roku 2025.

Stan Funduszu na początek roku obejmuje głównie: środki pieniężne w wysokości 4.577.662 tys. zł, należności w wysokości 95.740 tys. zł, zobowiązania w wysokości 37.000 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 9.416.270 tys. zł i będą niższe od planu na 2025 r. (9.654.115 tys. zł) o 237.845 tys. zł, tj. o 2,5%. Powyższy spadek wynika, per saldo, głównie z niższej dotacji z budżetu państwa o 500.298 tys. zł, tj. o 43,4%.

Na kwotę przychodów składają się głównie: wpłaty pracodawców; dotacje z budżetu państwa: z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (581.500 tys. zł – 53,8% planu na 2025 r.), zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych (23.500 tys. zł – 104,4% planu na 2025 r.), realizację zadania polegającego na przekazaniu środków dla dysponentów zakładowych funduszy aktywności lub zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych (23.000 tys. zł – 46,0% planu na 2025 r.); środki otrzymane z Unii Europejskiej.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 10.101.112 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. (9.901.965 tys. zł) o 199.147 tys. zł, tj. o 2,0%. Powyższy wzrost wynika, per saldo, głównie z wyższych wydatków na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych o 413.747 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań), wypłatę środków dla dysponentów zakładowych funduszy aktywności lub zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym, programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, refundację składek na ubezpieczenia społeczne osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej, bieżącą działalność Biura i Oddziałów Funduszu oraz wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne.

Wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne zaplanowano w wysokości 60.925 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. o 1.663 tys. zł, tj. o 2,8%. Środki zostaną przeznaczone głównie na zakup środków trwałych, wyposażenia, wartości niematerialnych

i prawnych, budowę jednego wspólnego portalu usług elektronicznych oraz rozwój systemów informatycznych.

Wynagrodzenia osobowe zaplanowano w wysokości 130.603 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. o 8.646 tys. zł, tj. o 7,1%. Powyższy wzrost wynika ze wzrostu funduszu wynagrodzeń na 2026 r. o 3,0% (3.659 tys. zł) oraz w związku z realizacją projektu współfinansowanego z UE o 4.987 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 4.024.104 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 1.397.106 tys. zł, tj. o 53,2%. Wyższy stan Funduszu na koniec roku wynika głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 1.394.276 tys. zł – głównie z tytułu wyższego wykonania środków pieniężnych na początek roku 2025. Stan Funduszu na koniec roku obejmuje głównie: środki pieniężne w wysokości 3.903.684 tys. zł, należności w wysokości 105.700 tys. zł, zobowiązania w wysokości 40.500 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów zaplanowano w kwocie 3.903.684 tys. zł.

3.8 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy.

Ze środków Funduszu realizowane są głównie wydatki na zaspokajanie podstawowych roszczeń pracowniczych przysługujących w ramach powszechnie obowiązującego prawa pracy. Wypłacane świadczenia z tytułu zaspokajania podstawowych roszczeń pracowniczych powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy. Dysponent Funduszu może określić warunki zwrotu należności, w szczególności odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy. Dysponent Funduszu może również umarzać należności na zasadach określonych w ustawie.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 5.374.710 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 849.306 tys. zł, tj. o 18,8%. Wyższy stan Funduszu na początek roku wynika głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 646.665 tys. zł - głównie z tytułu planowanych w 2025 r. wyższych przychodów od kosztów.

Stan Funduszu na początek roku obejmuje: środki pieniężne w wysokości 4.229.402 tys. zł, należności w wysokości 1.273.468 tys. zł, zobowiązania w wysokości 128.160 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 1.105.000 tys. zł i będą one niższe od planu na 2025 r. o 70.000 tys. zł, tj. o 6,0%. Powyższy spadek wynika, per saldo, głównie z niższego zaplanowania innych przychodów o 100.000 tys. zł, tj. o 90,9% - m.in. z tytułu zwrotów z lat ubiegłych.

Na przychody składają się: składki od pracodawców (0,10% podstawy wymiaru), pozostałe przychody, w tym z tytułu odsetek.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 183.550 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. (182.327 tys. zł) o 1.223 tys. zł, tj. o 0,7%. Powyższy wzrost wynika, per saldo, głównie z planowanej wyższej refundacji wydatków poniesionych przez marszałków województw na obsługę Funduszu o 4.920 tys. zł.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: umorzenia nieściągalnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń, koszty zadań przeciwdziałania COVID-19 i ich rozliczania, różne przelewy (refundacja wydatków poniesionych przez marszałków województw na obsługę Funduszu), wpłaty do budżetu państwa (refundacja wydatków poniesionych przez ministra właściwego do spraw pracy na obsługę Funduszu), koszty inwestycyjne (głównie wymiana wyeksploatowanych urządzeń).

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 6.296.160 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 778.083 tys. zł, tj. o 14,1%. Wyższy stan Funduszu na koniec roku wynika głównie z wyższych planowanych środków pieniężnych o 536.942 tys. zł – głównie z tytułu planowanych w 2026 r. wyższych przychodów od kosztów.

Stan Funduszu na koniec roku obejmuje: środki pieniężne w wysokości 5.139.952 tys. zł, należności w wysokości 1.284.368 tys. zł, zobowiązania w wysokości 128.160 tys. zł.

Transfery na rzecz ludności mieszczące się w należnościach wyniosą 110.900 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. (108.400 tys. zł) o 2.500 tys. zł tj. o 2,3%.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 4.800.000 tys. zł.

3.9 Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy działa na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Środki Funduszu przeznaczone są na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz

finansowe osób niepełnosprawnych, jak również wsparcie finansowe rencistów.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku 2026 będzie ujemny i wyniesie - 17.969.617 tys. zł i będzie wyższy od planu na 2025 r. o 3.856.726 tys. zł, tj. o 17,7%. Wyższy stan Funduszu na początek roku wynika z wyższych planowanych środków pieniężnych o 2.356.726 tys. zł – głównie z tytułu przewidywanych w 2025 r. wyższych przychodów od kosztów.

Stan Funduszu na początek roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 11.234.651 tys. zł,
- zobowiązania w wysokości 29.204.268 tys. zł, z tego: pożyczka zaciągnięta w 2019 r. z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (3.100.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Pracy na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (11.504.268 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2023 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (5.000.000 tys. zł), pożyczki zaciągnięte w 2023 r. z Funduszu Pracy na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ustawy o Funduszu Solidarnościowym, m.in. na realizację kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (5.600.000 tys. zł).

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 18.374.637 tys. zł i będą niższe od planu na 2025 r. (20.356.014 tys. zł) o 1.981.377 tys. zł, tj. o 9,7%. Powyższy spadek wynika, per saldo, głównie z planowanej niższej dotacji z budżetu państwa o 2.634.326 tys. zł.

Na przychody składają się głównie: składki wnoszone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (1,45% podstawy wymiaru), danina solidarnościowa, dotacja z budżetu państwa w wysokości 2.637 tys. zł na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające oraz kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z wydawaniem orzeczeń dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2026 r., zaplanowano w wysokości 17.334.106 tys. zł i będą wyższe od planu na 2025 r. (12.248.837 tys. zł) o 5.085.269 tys. zł, tj. o 41,5%. Powyższy wzrost wynika z zabezpieczenia środków na realizację dodatku dopełniającego

wraz z kosztami jego obsługi w wysokości 5.085.269 tys. zł, który nie był ujęty w planie na 2025 r.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na: programy rządowe i resortowe, w tym obejmujące realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, odpis na Fundusz Dostępności, rentę socjalną i zasiłek pogrzebowy, który przysługuje w razie śmierci osoby pobierającej rentę socjalną, dodatek dopełniający.

W ramach środków przeznaczonych na programy resortowe planuje się koszty inwestycyjne w wysokości 75.000 tys. zł, tj. o 55.000 tys. zł mniej niż w planie na 2025 r. z przeznaczeniem na program pn. „Centra opiekuńczo-mieszkalne”.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano ujemny w wysokości -16.929.086 tys. zł i będzie niższy od planu na 2025 r. o 3.209.920 tys. zł, tj. o 23,4%. Niższy stan na koniec roku wynika głównie z niższych planowanych środków pieniężnych o 5.559.920 tys. zł – głównie z tytułu przewidywanego niższego stanu środków pieniężnych na koniec 2025 r. o 4.250.451 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku obejmuje:

- środki pieniężne w wysokości 9.925.182 tys. zł,
- zobowiązania w wysokości 26.854.268 tys. zł, z tego: pożyczka zaciągnięta w 2019 r. z Funduszu Pracy na realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (2.700.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Pracy na realizację renty socjalnej (4.000.000 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2020 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (10.754.268 tys. zł), pożyczka zaciągnięta w 2023 r. z Funduszu Rezerwy Demograficznej na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (5.000.000 tys. zł), pożyczki zaciągnięte w 2023 r. z Funduszu Pracy na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ustawy o Funduszu Solidarnościowym, m.in. na realizację kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów (4.400.000 tys. zł).

Zmniejszenie planowanego stanu zobowiązań w porównaniu do planu na 2025 r. wynika z planowanych spłat pożyczek zaciągniętych z Funduszu Pracy na: realizację świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji w kwocie 400.000 tys. zł, na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ustawy o Funduszu Solidarnościowym w kwocie 1.200.000 tys. zł oraz z planowanej spłaty pożyczki zaciągniętej z Funduszu Rezerwy Demograficznej w 2020 r. na realizację dodatkowego rocznego świadczenia

pieniężnego dla emerytów i rencistów w kwocie 750.000 tys. zł.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów zaplanowano w kwocie 9.925.182 tys. zł.

3.10 Fundusz Dostępności

Fundusz Dostępności został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano w wysokości 0 zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 67.588 tys. zł i będą niższe o 16.543 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (84.131 tys. zł) tj. o 19,7%. Ich źródłem będą głównie:

- dotacje z budżetu państwa w wysokości 20.278 tys. zł, z tego dotacja dla państwowego funduszu celowego oraz dotacja celowa na współfinansowanie w zakresie projektu instrumentu finansowego w obszarze dostępności dla przedsiębiorców w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- środki otrzymane z Unii Europejskiej w wysokości 6.030 tys. zł w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w zakresie projektu instrumentu finansowego w obszarze dostępności dla przedsiębiorców,
- środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 40.000 tys. zł.

Niższe przychody Funduszu w 2026 r. będą przede wszystkim konsekwencją planowanej niższej dotacji z budżetu państwa dla państwowego funduszu celowego o 8.000 tys. zł, niższej dotacji celowej na współfinansowanie o 1.278 tys. zł oraz planowanych niższych środków z Unii Europejskiej o 6.030 tys. zł w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w zakresie projektu instrumentu finansowego w obszarze dostępności dla przedsiębiorców.

W 2026 r. **koszty** Funduszu zaplanowano w kwocie 67.588 tys. zł. Będą one niższe o 16.543 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (84.131 tys. zł), tj. o 19,7%. Koszty obejmą realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

Niższe koszty Funduszu w 2026 r. będą konsekwencją niższych przychodów zaplanowanych

przez dysponenta, przeznaczonych na realizację inwestycji, których wsparcie jest celem utworzenia Funduszu Dostępności.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

3.11 Fundusz Reprywatyzacji

Podstawą prawną działania Funduszu Reprywatyzacji jest art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 7.972.230 tys. zł.

Na rok 2026 **przychody** Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 395.113 tys. zł, wyższe o 135.299 tys. zł, tj. o 52,1% w stosunku do planu na rok 2025 (259.814 tys. zł), natomiast **koszty** realizacji zadań Funduszu zaplanowano w kwocie 459.100 tys. zł, wyższe o 36.900 tys. zł, tj. o 8,7% w stosunku do planu na 2025 r. (422.200 tys. zł).

Wzrost planowanych przychodów w stosunku do planu na 2025 r. wynika głównie z planowanych odsetek od skarbowych papierów wartościowych przekazanych Funduszowi w 2024 r. na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Na 2026 r. zaplanowano wyższe koszty z tytułu odsetek od odszkodowań oraz wypłat kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych, co jest główną przyczyną wyższych kosztów ogółem.

Na rachunku Funduszu gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, środki z tytułu świadczeń należnych Skarbowi Państwa, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 31a oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, a także odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu oraz wpływy z tytułu posiadania lub zbycia akcji nabytych ze środków Funduszu.

Środki przeznaczane są na:

- wypłatę odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych, wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- wypłatę odszkodowań przyznanych na podstawie uznania za nieważne orzeczeń

wydanym wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,

- wypłatę odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 33 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji restrykcyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa,
- realizację porozumień zawieranych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz jednostki samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na dofinansowanie zaspokajania przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, w szczególności przez wydanie rzeczy lub wypłatę świadczeń wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia,
- pokrycie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego, w tym wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzanie ekspertyz, których koszty w wyroku ponosi pozwany – Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów zastępstwa procesowego w sprawach prowadzonych poza granicami kraju,
- pokrycie kosztów wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umów cywilnoprawnych w zakresie specjalistycznych opinii i analiz, w ramach realizacji celów,
- udzielanie przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów pożyczek na rzecz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, w których ponad połowa akcji lub udziałów należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych oraz na rzecz przedsiębiorców, w stosunku do których osoby, o których mowa wyżej są przedsiębiorcami dominującymi.

Planuje się, że stan Funduszu na koniec 2026 r. wyniesie 7.908.243 tys. zł.

3.12 Fundusz Rekompensacyjny

Fundusz Rekompensacyjny działa na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przeznaczony jest na finansowanie wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu rekompensat za mienie pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz na obsługę wypłat z tytułu tych świadczeń.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 1.672.002 tys. zł, która obejmuje:

środki pieniężne w wysokości 1.645.017 tys. zł, należności w wysokości 28.990 tys. zł i zobowiązania w wysokości 2.005 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 216.000 tys. zł i będą niższe o 475.220 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (691.220 tys. zł), tj. o 68,7%. Ich źródłem będą środki z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w formie zaliczek kwartalnych w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału, w wysokości 116.000 tys. zł oraz odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie Ministrowi Finansów w wysokości 100.000 tys. zł. Niższe przychody Funduszu w 2026 r. będą konsekwencją zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, w którym nastąpiła zmiana sposobu naliczenia rocznego zobowiązania ZWSRP na 2026 r. z tytułu wpłat na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego.

Koszty Funduszu, które w 2026 r. zaplanowano w kwocie 309.000 tys. zł, będą niższe o 16.000 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (325.000 tys. zł), tj. o 4,9%. Na powyższą kwotę składają się:

- wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 306.000 tys. zł,
- wypłata prowizji zmiennej i stałej dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu powierzenia bankowi wypłaty rekompensat i zapłata wynagrodzenia za usługę wsparcia technicznego aplikacji Systemu Informatycznego Rejestrów (SIR) w kwocie 3.000 tys. zł.

Niższe koszty Funduszu w 2026 r. będą konsekwencją przewidywanej niższej wypłaty rekompensat dla osób uprawnionych.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 1.579.002 tys. zł, która obejmuje: środki pieniężne w wysokości 1.555.330 tys. zł, należności w wysokości 25.677 tys. zł i zobowiązania w wysokości 2.005 tys. zł. Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 1.555.330 tys. zł.

3.13 Fundusz Zapasów Interwencyjnych

Fundusz Zapasów Interwencyjnych, działający na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, został powołany w celu zabezpieczenia ciągłości funkcjonowania rynku paliwowego w sytuacji wystąpienia zakłóceń w dostawach na rynku krajowym.

Dysponentem Funduszu jest Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 4.040.735 tys. zł, która obejmuje:

- środki pieniężne – 3.718.718 tys. zł,
- należności – 443.611 tys. zł,
- zobowiązania – 121.594 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 1.482.617 tys. zł i będą wyższe o 26.774 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (1.455.843 tys. zł), tj. o 1,8%. Ich źródłem będą głównie środki pochodzące ze składek opłaty zapasowej wnoszonej przez producentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przetwarzania paliw oraz handlowców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw (zgodnie z art. 21b ustawy o zapasach). Podstawą obliczenia składki opłaty zapasowej jest ilość paliw przywiezionych lub wyprodukowanych w danym miesiącu kalendarzowym.

W 2026 r. **koszty** Funduszu, które zaplanowano w kwocie 2.150.332 tys. zł, będą niższe o 39.166 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (2.189.498 tys. zł), tj. o 1,8% i obejmą:

- zakupy towarów na zapasy agencyjne,
- utrzymywanie zapasów agencyjnych (w tym: magazynowanie ropy naftowej i paliw wraz z usługą rotacji, ubezpieczenie),
- finansowanie kosztów działalności Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych związanych z wykonywaniem zadań w zakresie zapasów interwencyjnych oraz zadań określonych w art. 43f ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
- finansowanie innych kosztów realizacji zadań ustawowych (m.in.: koszty utrzymania systemu teleinformatycznego pod nazwą Platforma Paliwowa, zwroty nienależnie zapłaconej opłaty zapasowej z lat ubiegłych).

Niższe koszty Funduszu w 2026 r. będą konsekwencją poniesienia niższych kosztów magazynowania (w tym wymianą) ropy naftowej i paliw u kontrahentów zewnętrznych, transportem, rozładunkiem, załadunkiem, ubezpieczeniem, dostępem do danych rynkowych z zakresu rynku paliwowego.

Stan funduszu na koniec roku zaplanowano na kwotę 3.373.020 tys. zł, która obejmuje:

- środki pieniężne – 3.044.742 tys. zł,

- należności – 452.945 tys. zł,
- zobowiązania – 124.667 tys. zł.

Wolne środki finansowe, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 3.044.742 tys. zł.

3.14 Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz Wsparcia Policji został utworzony na podstawie art. 13 ust. 4c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Środkami Funduszu dysponują:

- Komendant Główny Policji – w zakresie funduszu centralnego,
- odpowiednio komendanci wojewódzcy lub Komendant Stołeczny Policji – w zakresie funduszy wojewódzkich,
- Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie oraz komendanci szkół policyjnych – w zakresie funduszu Szkół Policji.

Przychodami Funduszu są środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w art. 13 ust. 3 i 4a ustawy o Policji, na podstawie umów i porozumień zawieranych przez dysponentów Funduszu, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji. Środki pozyskane w ramach Funduszu przeznacza się na pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych, remontowych, kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług, a także na rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla policjantów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

Plan Funduszu Wsparcia Policji na 2026 r. jest zestawieniem planów finansowych poszczególnych dysponentów Funduszu i obejmuje planowane przychody i limity kosztów ustalone na podstawie przewidywanych do zawarcia umów i porozumień.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wyniesie 2 tys. zł (środki pieniężne).

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 81.022 tys. zł, co stanowi wzrost o 475 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (80.547 tys. zł), tj. o 0,6%, z tego:

- wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy – 80.338 tys. zł, z tego bieżące w wysokości 36.154 tys. zł oraz finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – 44.184 tys. zł,

- odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 684 tys. zł.

Koszty Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 81.022 tys. zł i będą wyższe od planu na rok 2025 (80.547 tys. zł) o 475 tys. zł, tj. o 0,6% z tego:

- kwota 36.838 tys. zł zostanie przeznaczona na pokrycie kosztów własnych: na rekompensaty za ponadnormatywny czas służby, nagrody za osiągnięcia w służbie dla funkcjonariuszy służby prewencyjnej oraz pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, tj. zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia oraz energii, zakup usług, w tym usług remontowych, zakup sprzętu łączności, informatyki oraz specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz pozostałych kosztów utrzymania,
- kwota 44.184 tys. zł na pokrycie kosztów inwestycyjnych, dotyczących przede wszystkim zakupu samochodów służbowych, sprzętu informatycznego, sprzętu łączności i specjalistycznego sprzętu techniki policyjnej oraz współfinansowania budowy i rozbudowy budynków komend wojewódzkich, powiatowych i komisariatów Policji.

Wzrost zarówno przychodów jak i kosztów Funduszu w 2026 r. w stosunku do planu na rok 2025 wynika ze wstępnych umów na zawarcie porozumień przez dysponentów Funduszu z jednostkami samorządu terytorialnego mających na celu pozyskanie dodatkowych środków m.in. na dofinansowanie zakupów inwestycyjnych, głównie samochodów służbowych dla Policji oraz na dofinansowanie zadań inwestycyjnych.

Planowany stan Funduszu na koniec roku wyniesie 2 tys. zł (środki pieniężne).

Wolne środki finansowe będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.15 Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego został utworzony na podstawie art. 31c ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego. Obecnie Fundusz zmienił nazwę na Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności i funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Dysponentem funduszu jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Przychodami Funduszu są:

- wpłaty w wysokości 93% wartości nadwyżki przychodów nad kosztami uzyskanej przez Agencję Mienia Wojskowego z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przekazanej do

Agencji przez jednostki podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji,

- środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań, o których mowa w art. 152 ust. 2 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej,
- środki pieniężne pochodzące z grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego, o których mowa w art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych,
- inne przychody, w tym wpłaty, o których mowa w art. 157 ww. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, darowizny, spadki i zapisy.

Uzyskane środki przeznacza się na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia organów i jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych, w szczególności Policji i Straży Granicznej oraz na uzupełnienie finansowania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 152 ust. 2 ww. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wyniesie 4.401 tys. zł (środki pieniężne).

Przychody Funduszu na 2026 r. zaplanowano w wysokości 210 tys. zł, co stanowi wzrost o 69 tys. zł, tj. 48,9% planu na rok 2025 (141 tys. zł). Ich źródłem będą odsetki od środków przekazanych w zarządzanie Ministrowi Finansów (10 tys. zł) oraz prognozowane wpływy z tytułu art. 157 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej (200 tys. zł). Wzrost przychodów w stosunku do roku 2025 wynika z wprowadzenia przez ustawodawcę nowego źródła przychodu Funduszu na podstawie art. 157 ww. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej w formie wpłat spółek z udziałem Skarbu Państwa. Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego i spółki z udziałem państwowych osób prawnych mogą przeznaczać corocznie na wpłatę do Funduszu, do 0,3% zysków netto za rok poprzedni w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub międzynarodowego standardu rachunkowości stosowanego przez daną spółkę.

W roku 2026 Agencja Mienia Wojskowego nie przewiduje osiągnięcia zysku z gospodarowania mieniem przejętym z resortu spraw wewnętrznych i administracji pozwalającego na uzyskanie środków finansowych możliwych do przekazania w ramach funduszu celowego.

Koszty zostały zaplanowane w wysokości 4.611 tys. zł i zostaną przeznaczone na dofinansowanie kosztów realizacji poniższych zadań inwestycyjnych:

- przebudowa budynków w Koszalinie na potrzeby Centrum dialogu międzykulturowego,
- uzupełnienie finansowania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 152 ust. 2 ww. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Ujęte w planie na 2026 r. koszty są niższe o 1.396 tys. zł, i stanowią 76,8% planu na 2025 r. (6.007 tys. zł). Powyższe wynika z faktu, że część środków finansowych z Funduszu zaplanowana do wykorzystania w 2025 r. zostanie wykorzystana dopiero w 2026 r. w związku ze zmianą przeznaczenia przedmiotowych środków.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

3.16 Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców został utworzony na mocy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Fundusz gromadzi i aktualizuje dane zawierające informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających polskie prawo jazdy.

Dysponentem Funduszu jest minister do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się na finansowanie wydatków związanych z rozwojem i funkcjonowaniem Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 228.607 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 188.001 tys. zł i pozostają w tej samej wysokości w jakiej zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025.

Na kwotę przychodów składają się:

- opłaty pobierane za udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców – 5.000 tys. zł,
- opłaty ewidencyjne od zawartej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (wysokość opłaty ewidencyjnej wynosi 4,68 zł określona w Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców) – 175.000 tys. zł,

- wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień – 1 tys. zł,
- odsetki z tytułu przekazania wolnych środków w zarządzanie Ministrowi Finansów – 8.000 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 179.685 tys. zł i będą niższe o 21.153 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (200.838 tys. zł), tj. o 10,5%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone m.in. na: zakup usług związanych z utrzymaniem, serwisowaniem, eksploatacją, modernizacją i rozwojem SI CEPiK oraz „modernizacją CEPiK”, zakup usług w obszarze wykonywania czynności materialno-technicznych związanych z przygotowywaniem odpowiedzi na wnioski i zapytania kierowane do centralnej ewidencji kierowców i centralnej ewidencji pojazdów, utrzymaniem Centrum Zapasowego w Bydgoszczy, najem powierzchni biurowo-technicznej serwerowni, zakup usług na wykonywanie ekspertyz, analiz i opinii z zakresu działania SI CEPiK, usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek listowych, realizację zadań obejmujących utrzymanie systemów i prace administracyjno-usługowe związane z prowadzeniem systemów oraz dostarczenie usług zewnętrznych wynikających z umowy na realizację przez Centralny Ośrodek Informatyki niektórych zadań Ministra Cyfryzacji.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 236.923 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.17 Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy

Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy.

Dysponentem Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Celem Funduszu jest finansowanie działań w zakresie resocjalizacji oraz wykonywania kary pozbawienia wolności, w szczególności:

- ochrona i tworzenie miejsc pracy dla skazanych,

- tworzenie i utrzymywanie infrastruktury związanej z realizacją ustawowych zadań Służby Więziennej,
- modernizacja przywieziennych zakładów pracy i ich produkcji,
- organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności,
- wypłata ryczału w wysokości 35% wartości wynagrodzeń osadzonych, przysługującego podmiotom zatrudniającym osoby pozbawione wolności,
- udzielanie pożyczek i dotacji dla podmiotów zatrudniających osoby pozbawione wolności.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 115.074 tys. zł, z tego środki pieniężne 113.074 tys. zł, a należności 2.000 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 366.700 tys. zł, co stanowi spadek o 9.300 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (376.000 tys. zł), tj. 2,5%. Pomimo uwzględnienia wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę następuje spadek poziomu zatrudnienia odpłatnego osób pozbawionych wolności. Ponadto uwzględniono również wpływy na rzecz Funduszu, określone w art. 110b Kodeks karny wykonawczy – wprowadzone nowelizacją kodeksu w roku 2023 - zryczałtowaną miesięczną opłatę za użytkowanie przez skazanych dodatkowego sprzętu elektronicznego lub elektrycznego.

Na kwotę przychodów składają się przede wszystkim wpłaty z tytułu potrąceń z wynagrodzeń skazanych w wysokości 355.000 tys. zł, a także wpłaty z tytułu zryczałtowanej opłaty za sprzęt i wpłaty od przywieziennych zakładów pracy w wysokości 8.700 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 425.000 tys. zł i będą niższe o 5.000 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (430.000 tys. zł), tj. o 1,2%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na:

- dotacje inwestycyjne w wysokości 220.000 tys. zł,
- wypłatę ryczału z tytułu zwiększonych kosztów wynagrodzenia w wysokości 195.000 tys. zł,
- dotacje na realizację zadań bieżących w wysokości 10.000 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 56.774 tys. zł, z tego środki pieniężne, które zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów 54.774 tys. zł, a należności 2.000 tys. zł.

3.18 Fundusz Cyberbezpieczeństwa

Fundusz Cyberbezpieczeństwa został utworzony na mocy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa. Celem Funduszu jest wsparcie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych przed cyberzagrożeniami.

Dysponentem Funduszu jest minister do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się zgodnie z art. 2 ust. 5 ww. ustawy na świadczenie teleinformatyczne oraz koszty z nim związane.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 2.000 tys. zł.

Planowane przychody Funduszu w 2026 r. wyniosą 362.650 tys. zł, co stanowi wzrost o 11.450 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (351.200 tys. zł) tj. o 3.3%.

Powyższy wzrost wynika z zapotrzebowania na świadczenia teleinformatyczne (dodatek do wynagrodzenia za pracę, a w przypadku funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych świadczenie pieniężne) i jest możliwy m.in. ze zwiększonej wpłaty ze środków przekazanych zgodnie z art. 2 ust. 8 ww. ustawy (z Funduszu Szerokopasmowego tj. o 10.000 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025).

Na kwotę przychodów składają się:

- dotacja z budżetu państwa przekazana na podstawie art. 2 ust. 4 pkt 3 ustawy o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa w wysokości (250.000 tys. zł),
- środki przekazane na podstawie art. 2 ust. 6 ww. ustawy przez Dyrektora Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego w wysokości 10.000 tys. zł,
- środki przekazane na podstawie art. 2 ust. 8 ww. ustawy ze środków Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w wysokości 100.000 tys. zł,
- wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 73 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie Cyberbezpieczeństwa – 1.500 tys. zł,
- wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 33 ustawy o krajowym systemie certyfikacji cyberbezpieczeństwa – 150 tys. zł
- odsetki – 1.000 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu wyniosą w 2026 r. 364.650 tys. zł, co stanowi wzrost o 9.570 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (355.080 tys. zł), tj. o 2,7% .

Powyższy wzrost kosztów wynika z konieczności jego dostosowania do planowanych przychodów Funduszu.

Środki Funduszu zostaną przekazane podmiotom określonym w art. 5 ww. ustawy, tj. organom administracji rządowej, jednostkom budżetowym oraz jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na finansowanie świadczenia teleinformatycznego.

Stan Funduszu na koniec roku 2026 wyniesie 0 zł.

3.19 Fundusz Wsparcia Straży Granicznej

Fundusz Wsparcia Straży Granicznej utworzony został na podstawie art. 8a ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Środkami Funduszu dysponują:

- Komendant Główny Straży Granicznej – w zakresie funduszu centralnego,
- Rektor-Komendant Wyższej Szkoły Straży Granicznej – w zakresie funduszu Wyższej Szkoły Straży Granicznej,
- komendanci oddziałów Straży Granicznej – w zakresie funduszy oddziałów,
- komendanci ośrodków szkolenia Straży Granicznej – w zakresie funduszy ośrodków szkolenia Straży Granicznej,
- komendanci ośrodków Straży Granicznej – w zakresie funduszy ośrodków Straży Granicznej.

Plan Funduszu Wsparcia Straży Granicznej na 2026 r. jest zestawieniem planów finansowych poszczególnych dysponentów Funduszu i obejmuje planowane przychody i limity kosztów ustalone na podstawie przewidywanych do zawarcia umów i porozumień.

Źródłem przychodów Funduszu Wsparcia Straży Granicznej w 2026 r. będą środki finansowe uzyskiwane przez Straż Graniczną na podstawie umów zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu, a jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi, które określają przeznaczenie przekazywanych środków jednostkom Straży Granicznej.

Stan Funduszu na początek roku wyniesie 0 zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 1.672 tys. zł, co stanowi wzrost o 6,4% w stosunku do planu na rok 2025 (1.571 tys. zł), z tego:

- wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy – 1.655 tys. zł, z tego bieżące w wysokości 1.327 tys. zł oraz finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych – 328 tys. zł,
- odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 17 tys. zł.

Koszty Funduszu zaplanowane w 2026 r. w wysokości 1.672 tys. zł będą wyższe od zaplanowanych na rok 2025 (1.571 tys. zł) o 101 tys. zł i przeznaczone będą na:

- pokrycie kosztów własnych w kwocie 1.344 tys. zł, głównie zakup materiałów i wyposażenia, w tym m.in. zakup paliwa i części zamiennych do pojazdów służbowych, wyposażenia specjalnego indywidualnego i zbiorowego użytku,
- pokrycie kosztów inwestycyjnych w kwocie 328 tys. zł, tj. na zakup: pojazdów, sprzętu do prowadzenia szkoleń i wykonywania zadań służbowych związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz z ochroną życia.

Wzrost zarówno przychodów jak i kosztów Funduszu w 2026 r. wynika głównie z planowanego pozyskania wyższych środków z tytułu zawieranych umów przez dysponentów Funduszu z jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi oraz instytucjami ubezpieczeniowymi przeznaczonych na pokrycie kosztów własnych.

Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 0 zł.

3.20 Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej

Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej został utworzony na podstawie art. 19e ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. Środkami Funduszu dysponują:

- Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie funduszu centralnego,
- komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej - w zakresie funduszy wojewódzkich obejmujących komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej oraz nadzorowane komendy powiatowe (miejskie) Państwowej Straży Pożarnej,
- komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie funduszy szkół Państwowej Straży Pożarnej.

Zadaniem Funduszu jest współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek

organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wyniesie 23.826 tys. zł, z tego środki pieniężne 12.697 tys. zł, a należności 11.129 tys. zł.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 100.062 tys. zł, co stanowi wzrost o 15.647 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (84.415 tys. zł), tj. o 18,5%.

Na przychody Funduszu składają się wpłaty od:

- powiatów – 44.638 tys. zł,
- gmin – 29.857 tys. zł,
- samorządów województw – 9.922 tys. zł,
- Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 3.265 tys. zł,
- Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – 321 tys. zł,

a także wpływy z usług szkoleniowych – 2.208 tys. zł i z tytułu opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego – 27 tys. zł oraz zapasy i darowizny – 8.570 tys. zł, wpływy z opłat za egzaminy – 500 tys. zł, a także odsetki od środków przekazanych Ministrowi Finansów w zarządzanie – 754 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. zostały zaplanowane w wysokości 104.466 tys. zł i będą wyższe o 16.282 tys. zł od zaplanowanych w planie na rok 2025 (88.184 tys. zł), tj. o 18,5%, z tego na:

- dotacje przekazane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych 9.220 tys. zł,
- pokrycie kosztów własnych, (koszty utrzymania jednostek PSP), tj. zakup paliwa i smarów, oleju opałowego, materiałów i wyposażenia, środków żywności, energii elektrycznej i gazu oraz zakup usług remontowych i pozostałych usług 14.024 tys. zł,
- pokrycie kosztów inwestycyjnych dotyczących przede wszystkim: dofinansowania zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów operacyjnych i specjalnych, sprzętu ratowniczo-gaśniczego, a także budowy i modernizacji obiektów 81.222 tys. zł.

Wzrost zarówno przychodów jak i kosztów Funduszu w 2026 r. w stosunku do planu na rok 2025 wynika przede wszystkim z przewidywanych przez dysponentów Funduszu umów i porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego mających na celu pozyskanie dodatkowych środków m.in. na realizację zadań bieżących jednostek PSP szczebla powiatowego oraz dofinansowanie zakupów inwestycyjnych tych jednostek, głównie zakupu

samochodów i sprzętu ratowniczo-gaśniczego a także budowy i modernizacji obiektów.

Planowany stan Funduszu na koniec 2026 r. wyniesie 19.422 tys. zł, z tego środki pieniężne 8.293 tys. zł i należności 11.129 tys. zł.

Wolne środki finansowe będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.21 Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów został utworzony na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Środki Funduszu zgodnie z ww. ustawą, przeznacza się na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz na zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej.

Planowany stan Funduszu na początek roku wyniesie 9.811 tys. zł i dotyczy: środków pieniężnych w wysokości 9.102 tys. zł oraz należności w kwocie 709 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 22.800 tys. zł, co stanowi wzrost o 400 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (22.400 tys. zł), tj. o 1,8%.

Na kwotę przychodów składają się:

- opłaty z usług w zakresie reklamy napojów alkoholowych w wysokości 22.000 tys. zł,
- odsetki w wysokości 800 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 30.020 tys. zł, co stanowi 100,0% planu na rok 2025.

Środki Funduszu zaplanowane w 2026 r. będą przeznaczone na realizację zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w kwocie 2.591 tys. zł w tym: środki pieniężne w wysokości 1.882 tys. zł oraz należności w wysokości 709 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 1.882 tys. zł.

3.22 Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej został utworzony na mocy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

Środki Funduszu w 2026 r. zostaną przeznaczone na:

- przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych,
- rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży,
- rozwijanie sportu wśród osób niepełnosprawnych,
- rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa,
- zapobieganie skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcie w turystyce.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wynosi 825.334 tys. zł i dotyczy: środków pieniężnych w wysokości 818.774 tys. zł oraz należności w wysokości 6.560 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 1.549.149 tys. zł, co stanowi wzrost o 195.849 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (1.353.300 tys. zł), tj. o 14,5%. Powyższe zwiększenie wynika głównie ze wzrostu prognoz Totalizatora Sportowego w zakresie wpłat z dopłat do stawek w grach losowych.

Na kwotę przychodów składają się:

- wpływy z dopłat do stawek w grach losowych w wysokości 1.372.567 tys. zł,
- wpływy związane z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów w wysokości 117.000 tys. zł,
- odsetki w wysokości 59.582 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 1.827.060 tys. zł, co stanowi 100,0% planu na rok 2025.

Na rok 2026 planowane jest m.in. zwiększenie finansowania realizacji programów w ramach rozwijania sportu wśród dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami w odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne w tych obszarach, przy jednoczesnym zmniejszeniu środków na zadania inwestycyjne oraz wydatków na zadania z zakresu zdrowia publicznego (brak

kontynuacji zadań z zakresu Narodowego Programu Zdrowia realizowanego przez Ministerstwo Zdrowia).

Wydatki inwestycyjne wyniosą w 2026 r. 956.000 tys. zł, i będą niższe o 21.000 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (977.000 tys. zł), tj. o 2,1%. Środki przeznaczone będą na inwestycje dotyczące budowy, przebudowy lub remontów obiektów specjalistycznych, spełniających standardy międzynarodowe, mogących stać się areną ważnych zawodów i imprez sportowych rangi ogólnopolskiej, europejskiej czy światowej.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w kwocie 547.423 tys. zł, w tym: środki pieniężne w wysokości 540.863 tys. zł oraz należności w wysokości 6.560 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 540.863 tys. zł.

3.23 Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury został utworzony na mocy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Celem Funduszu jest dofinansowywanie zadań związanych z promowaniem lub wspieraniem: ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych (w tym o charakterze edukacyjnym), twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa, działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej, działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, twórców i artystów (w tym w formie pomocy socjalnej), zadań realizowanych w ramach projektów z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych), a także zadań realizowanych przez Polski Instytut Sztuki Filmowej i wypłata wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek 2026 r. wyniesie 104.028 tys. zł, z tego: 103.367 tys. zł będą to środki pieniężne oraz należności w wysokości 661 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 372.700 tys. zł, co stanowi wzrost o 43.700 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (329.000 tys. zł), tj. o 13,3%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z dopłat do gier hazardowych w porównaniu do planu na rok 2025 i jest zgodny z prognozą otrzymaną od Totalizatora Sportowego Sp.

z o.o. Na kwotę przychodów składają się m.in.:

- 20% wpływów z tytułu dopłat do stawek w grach hazardowych objętych monopolem państwa w kwocie 366.000 tys. zł,
- wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 4.000 tys. zł,
- wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 2.500 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 411.012 tys. zł i będą wyższe o 58.000 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (353.012 tys. zł), tj. o 16,4%. Wzrost ten wynika z konieczności otwarcia się w realizacji celów i zadań dla których Fundusz został powołany na potrzeby społeczeństwa i podmiotów z sektora kultury realizujących zadania z zakresu kultury. W związku z tym podjęte zostały działania dotyczące zmian w programach Ministra KiDN polegających na ich zwiększeniu i dotarciu do miejsc dotychczas pozostawianych bez dodatkowego wsparcia (m.in. świetlice wiejskie), a także odpowiednim zwiększeniu wydatków Funduszu na ten cel.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone głównie na promowanie lub wspieranie:

- ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym – 182.000 tys. zł,
- twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działań na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej – 48.000 tys. zł,
- działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego – 95.000 tys. zł,
- zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 26.762 tys. zł,
- twórców i artystów, w tym w formie pomocy socjalnej – 10.000 tys. zł

oraz na zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej – 37.950 tys. zł i realizację wypłat wynagrodzeń z tytułu wypożyczeń bibliotecznych – 11.288 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 65.716 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w wysokości 65.065 tys. zł, które w całości będą przekazane w zarządzenie Ministrowi Finansów oraz należności w kwocie 651 tys. zł.

3.24 Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków został utworzony na mocy ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Celem Funduszu jest dofinansowywanie prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych realizowanych bezpośrednio przy zabytku. Głównym źródłem finansowania tych prac są środki budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 3.996 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych 2.072 tys. zł oraz należności 1.924 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 930 tys. zł, co stanowi wzrost o 45 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (885 tys. zł), tj. o 5,1%.

Na kwotę przychodów składają się m.in.:

- przychody z administracyjnych kar pieniężnych i nawiązek za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w kwocie 800 tys. zł,
- wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami w kwocie 80 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą 1.972 tys. zł i będą wyższe o 200 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (1.772 tys. zł), tj. o 11,3%.

Środki Funduszu w 2026 r. zostaną przeznaczone na dofinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych dotyczących nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 2.954 tys. zł i dotyczy środków pieniężnych w wysokości 2.454 tys. zł, które w całości będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów oraz należności w kwocie 500 tys. zł.

3.25 Fundusz Medyczny

Fundusz Medyczny został utworzony na podstawie ustawy z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym.

Celem Funduszu jest wsparcie działań zmierzających do poprawy zdrowia i jakości życia w Rzeczypospolitej Polskiej.

Dysponentem Funduszu jest Minister Zdrowia.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- zadania finansowane w ramach subfunduszu infrastruktury strategicznej, w tym dofinansowanie zadania polegającego na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu modernizacji podmiotów leczniczych, w tym:
 - dofinansowanie zadania polegającego na budowie, modernizacji, przebudowie lub doposażeniu podmiotów leczniczych,
 - dofinansowanie zadania polegającego na budowie, modernizacji, przebudowie lub doposażeniu centrów zdrowia 75+, o których mowa w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu rozwoju profilaktyki, w tym dofinansowanie zadania polegającego na zwiększaniu skuteczności programów zdrowotnych lub programów polityki zdrowotnej w ramach subfunduszu rozwoju profilaktyki,
- zadania finansowane w ramach subfunduszu terapeutyczno-innowacyjnego, w tym:
 - finansowanie leków w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, o którym mowa w ustawie z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - finansowanie technologii lekowej o wysokiej wartości klinicznej, o której mowa w art. 2 pkt 24a ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych lub technologii lekowej o wysokim poziomie innowacyjności, o której mowa w art. 2 pkt 24b tej ustawy,
 - finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych osobom do ukończenia 18. roku życia,
 - finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych świadczeniobiorcom poza granicami kraju,
 - finansowanie szczepionek zalecanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych, o którym mowa w art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
 - dofinansowanie zadania polegającego na wsparciu rozwoju innowacyjnych rozwiązań

służących do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej,

- finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych osobom do ukończenia 18. roku życia, związanych z diagnostyką genetyczną, zakwalifikowanych jako świadczenia gwarantowane z zakresów, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 8.448.490 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 4.300.093 tys. zł, co stanowi spadek o 24.786 tys. zł, tj. o 0,6% w stosunku do planu na rok 2025 (4.324.879 tys. zł). Powyższy spadek wynika z niższych niż w 2025 r. przychodów z tytułu odsetek.

Główne źródło przychodów Funduszu stanowić będzie wpłata z budżetu państwa dokonana przez ministra właściwego do spraw zdrowia, która w 2026 r. ma wynieść 4.000.000 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 6.098.773 tys. zł i będą wyższe o 655.055 tys. zł, tj. 12,0% od zaplanowanych na rok 2025 (5.443.718 tys. zł). Powyższy wzrost wynika przede wszystkim z wyższych kosztów:

- planowanych dotacji inwestycyjnych w związku z uruchamianiem oraz rozstrzygnięciem kolejnych konkursów w ramach subfunduszu infrastruktury strategicznej i subfunduszu modernizacji podmiotów leczniczych, a także wzrostem wypłacanych środków dotacji ze względu na coraz większe postępy w realizacji inwestycji przez beneficjentów,
- subfunduszu terapeutyczno-innowacyjnego, z tego głównie z wzrostu środków planowanych na zakup szczepionek zalecanych oraz wyższych środków na zadanie wsparcia rozwoju innowacyjnych rozwiązań służących do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano w wysokości 6.649.810 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych. Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.26 Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych

Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wypłata świadczeń kompensacyjnych w związku z zaistniałymi działaniami niepożądanymi spowodowanymi przez podanie szczepionki lub szczepionek.

Dysponentem Funduszu jest Rzecznik Praw Pacjenta.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- wypłaty świadczeń kompensacyjnych dla osób, u których po podaniu szczepionki wystąpiły działania niepożądane, w wyniku których osoby te wymagały hospitalizacji przez okres nie krótszy niż 14 dni albo wystąpił wstrząs anafilaktyczny powodujący konieczność obserwacji w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie przyjęć albo hospitalizacji przez okres krótszy niż 14 dni,
- zwroty opłat za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego,
- koszty związane z prowadzeniem postępowań w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego,
- koszty bezpośrednio związane z bieżącym funkcjonowaniem Funduszu lub realizacją zadań, o których mowa w tiret 1-3.

Stan Funduszu na początek roku wynosi 19.089 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, co stanowi wzrost o 8.666 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (10.423 tys. zł).

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 6.845 tys. zł i zostały zaplanowane w kwocie wyższej o 2.586 tys. zł niż w planie na rok 2025 (4.259 tys. zł), tj. o 60,7%. Powyższy wzrost wynika głównie z przewidywanych wyższych wpłat pochodzących od podmiotów, które zawarły ze Skarbem Państwa umowę na realizację dostaw szczepionek do przeprowadzania szczepień ochronnych (6.000 tys. zł).

Na kwotę przychodów składają się:

- wpłaty pochodzące od podmiotów, które zawarły ze Skarbem Państwa umowę na realizację dostaw szczepionek do przeprowadzania szczepień ochronnych w wysokości 6.000 tys. zł,
- opłaty za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego w wysokości 45 tys. zł,
- odsetki w kwocie 800 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 1.035 tys. zł i będą niższe o 2.380 tys. zł, tj. o 69,7% od zaplanowanych na rok 2025 (3.415 tys. zł). Powyższy spadek wynika głównie

z przewidywanej niższej wysokości wypłacanych świadczeń z Funduszu, co pozostaje w bezpośrednim związku z malejącym zainteresowaniem przedmiotowym Funduszem. Koszty będą przeznaczone na wypłatę świadczeń kompensacyjnych w kwocie 800 tys. zł, koszty własne w kwocie 205 tys. zł oraz koszty inwestycyjne w kwocie 30 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 24.899 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planuje się, że wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.27 Fundusz Kompensacyjny Badań Klinicznych

Fundusz Kompensacyjny Badań Klinicznych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi.

Celem Funduszu jest wypłacanie świadczeń kompensacyjnych w przypadku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia albo śmierci uczestnika badania klinicznego w wyniku udziału w badaniu klinicznym.

Dysponentem Funduszu jest Rzecznik Praw Pacjenta.

Ze środków Funduszu finansowane są:

- wypłaty świadczeń kompensacyjnych,
- zwroty opłat za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego lub złożenie odwołania,
- odsetki za nieterminowe wypłaty świadczeń kompensacyjnych,
- koszty bezpośrednio związane z bieżącym funkcjonowaniem Funduszu,
- koszty związane z prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń kompensacyjnych oraz obsługi i funkcjonowania Zespołu do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Badań Klinicznych i Komisji Odwoławczej do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Badań Klinicznych.

Stan Funduszu na początek roku wyniesie 39.833 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 16.701 tys. zł, co stanowi wzrost o 4.237 tys. zł, tj. o 34,0% od zaplanowanych na rok 2025 (12.464 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z tytułu opłat za złożenie wniosku o wydanie

pozwolenia na badanie kliniczne lub jego istotną zmianę, wnoszonych na rachunek bankowy Agencji Badań Medycznych, niewykorzystanych w danym roku budżetowym (wzrost z 224 tys. zł do 3.961 tys. zł). Kwota w wysokości 3.961 tys. zł to niewykorzystane środki z ww. opłat, dzięki którym Fundusz zapewni szybką ścieżkę rekompensat dla osób, które doznały szkody (uszczerbku na zdrowiu) w związku z udziałem w badaniu klinicznym.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 2.399 tys. zł i będą niższe o 4.604 tys. zł, tj. o 65,7% od zaplanowanych na rok 2025 (7.003 tys. zł). Powyższy spadek wynika głównie z przewidywanej niższej wysokości wypłacanych świadczeń z Funduszu.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 54.135 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych. Wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.28 Fundusz Kompensacyjny Zdarzeń Medycznych

Fundusz Kompensacyjny Zdarzeń Medycznych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wypłacanie świadczeń kompensacyjnych w przypadku wystąpienia zdarzeń medycznych zaistniałych w trakcie udzielania, lub w efekcie udzielenia bądź zaniechania udzielenia świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Dysponentem Funduszu jest Rzecznik Praw Pacjenta.

Ze środków Funduszu są finansowane:

- wypłaty świadczeń kompensacyjnych,
- zwroty opłat za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego lub złożenie odwołania,
- odsetki za nieterminowe wypłaty świadczeń kompensacyjnych,
- koszty bezpośrednio związane z bieżącym funkcjonowaniem Funduszu,
- koszty związane z prowadzeniem postępowań oraz funkcjonowaniem Zespołu i Komisji Odwoławczej.

Stan Funduszu na początek roku wynosi 4.021 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 47.332 tys. zł, co stanowi wzrost

o 4.022 tys. zł, tj. o 9,3% w stosunku do planu na rok 2025 (43.310 tys. zł). Głównym źródłem przychodów będzie odpis z planowanych należnych przychodów NFZ z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 44.482 tys. zł i będzie wyższy o 1.922 tys. zł tj. o 4,5% w stosunku do planu na rok 2025 (42.560 tys. zł). Wzrost odpisu wynika z ustawowej regulacji wysokości odpisu przekazywanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia do Funduszu, która to wysokość ustalana jest przede wszystkim w relacji do planowanych rosnących przychodów NFZ.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 47.332 tys. zł i będą wyższe o 4.022 tys. zł, tj. o 9,3% od zaplanowanych na rok 2025 (43.310 tys. zł). Wzrost kosztów wynika z wyższych wypłat świadczeń kompensacyjnych w związku z planowaną większą liczbą wpływających wniosków. Koszty będą przeznaczone na wypłatę świadczeń kompensacyjnych w kwocie 44.000 tys. zł oraz koszty własne w kwocie 3.332 tys. zł, w tym koszty z tytułu wynagrodzeń bezosobowych dla członków Zespołu do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Zdarzeń Medycznych i Komisji Odwoławczej do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Zdarzeń Medycznych w wysokości 3.000 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 4.021 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych. Wolne środki finansowe zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.29 Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, został utworzony na mocy ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne i jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Środkami Funduszu dysponuje Główny Geodeta Kraju.

Środki Funduszu przeznacza się na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymywaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Na planowany w wysokości 19.020 tys. zł stan Funduszu na początek roku 2026 składają się: środki pieniężne w wysokości 18.970 tys. zł, należności w wysokości 150 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 2.168 tys. zł, co stanowi wzrost o 84 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (2.084 tys. zł) tj. o 4,0%. Powyższe zwiększenie wynika głównie z przewidywanego wzrostu o 6,5% przeciętnego wynagrodzenia w 2026 r. co wpłynie na wzrost opłat za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

Koszty Funduszu, które dotyczą głównie zakupu usług związanych z realizacją zadań ustawowych wyniosą 3.965 tys. zł i będą niższe o 300 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (4.265 tys. zł) tj. o 7,0%. Koszty te zostaną sfinansowane częściowo ze środków pieniężnych z roku poprzedniego.

Na planowany w wysokości 17.223 tys. zł stan Funduszu na koniec roku składają się: środki pieniężne w wysokości 17.173 tys. zł, należności w wysokości 150 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 17.173 tys. zł.

3.30 Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

Celem Funduszu jest pomoc pokrzywdzonym i świadkom przestępstw, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarna.

Dysponentem Funduszu jest Minister Sprawiedliwości.

W ramach Funduszu realizowane są następujące zadania:

- udzielanie przez zawodowych kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osobom im najbliższym,
- udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, w tym pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz materialnej,
- działalność podejmowaną lub powierzaną przez Dysponenta Funduszu, mającą na celu wsparcie i rozwój systemu pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz pomocy postpenitencjarnej, a także przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 898.089 tys. zł, z tego środki pieniężne 487.505 tys. zł, należności 252.000 tys. zł, zobowiązania 416 tys. zł oraz pozostałe środki obrotowe 159.000 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 386.409 tys. zł, co stanowi wzrost o 25.876 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (360.533 tys. zł), tj. o 7,2%. Powyższy

wzrost wynika głównie z tytułu orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych.

Na kwotę przychodów składają się m.in. wpłaty z tytułu:

- orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych w wysokości 336.611 tys. zł,
- potrąceń z wynagrodzeń skazanych w wysokości 38.236 tys. zł,
- innych przychodów w wysokości 788 tys. zł,
- innych zwiększeń w wysokości 377 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 369.490 tys. zł i będą wyższe o 3.008 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (366.482 tys. zł), tj. o 0,8%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na:

- dotacje na realizację zadań bieżących związanych ze zmniejszeniem lub zapobieganiem negatywnym skutkom pokrzywdzenia przestępstwami oraz przeciwdziałanie przestępczości, a także na pomoc postpenitencjarną realizowaną przez jednostki spoza sektora finansów publicznych – 266.366 tys. zł,
- świadczenia wypłacane przez kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną w ramach pomocy postpenitencjarnej – 19.145 tys. zł,
- koszty własne, na które składają się m.in. wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi, utrzymanie systemu informatycznego do obsługi wniosków, przeprowadzanie akcji edukacyjnych, badań i analiz efektywności systemu pomocy pokrzywdzonym, upowszechnianie wiedzy na temat praw osób pokrzywdzonych oraz działania promocyjne Funduszu – 29.725 tys. zł,
- pozostałe koszty, w tym umorzenia i odpisy z tytułu nawiązek i świadczeń pieniężnych oraz odpisy aktualizujące należności – 54.254 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 915.008 tys. zł, z czego 504.424 tys. zł stanowią środki pieniężne, które zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów, należności 252.000 tys. zł, zobowiązania 416 tys. zł, a pozostałe środki obrotowe 159.000 tys. zł.

3.31 Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych został utworzony na podstawie art. 88 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Dysponentem Funduszu jest Minister Zdrowia.

Środki Funduszu przeznacza się na następujące zadania:

- prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i opracowywanie specjalistycznych ekspertyz, raportów, sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- udzielanie finansowej pomocy instytucjom i stowarzyszeniom realizującym zadania związane z rozwiązywaniem problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym sporządzanie oceny rozpowszechnienia i zagrożeń patologicznym hazardem,
- prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych, a także zwiększanie kompetencji zawodowych osób zajmujących się leczeniem w celu zwiększenia skuteczności oraz dostępności leczenia uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla osób uzależnionych i ich bliskich,
- zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym, tj. profilaktykę uzależnień oraz profilaktykę zdrowia psychicznego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 21.897 tys. zł, w tym środki pieniężne w kwocie 21.736 tys. zł i należności w wysokości 161 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 43.930 tys. zł, co stanowi wzrost o 477 tys. zł, tj. o 1,1% w stosunku do planu na rok 2025 (43.453 tys. zł). Powyższy wzrost wynika z wyższych wpływów z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 41.000 tys. zł i będą wyższe o 2.700 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (38.300 tys. zł), tj. o 7,0%. Całość kosztów w 2026 r. stanowią koszty dotacji na realizację zadań bieżących.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 24.827 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planuje się, że wolne środki zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.32 Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego działa na podstawie art. 27ab ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podstawowym celem Funduszu jest wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego m.in. poprzez wyrównywanie szans ich rozwoju, rozwój wolontariatu w tych organizacjach, podnoszenie wiedzy i umiejętności osób działających w organizacjach.

Dysponentem Funduszu jest Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 471 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Przychody Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 95 tys. zł i zostały zaplanowane na takim samym poziomie co w planie na 2025 r.

Na przychody składają się: środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych: wykorzystane przez organizacje pożytku publicznego niezgodnie z przeznaczeniem, przekazane na rzecz organizacji pożytku publicznego, nieuwzględnionej w wykazie prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, niewydatkowane przez organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego; odsetki.

Koszty Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 10 tys. zł i będą niższe od planu na 2025 r. (20 tys. zł) o 10 tys. zł, tj. o 50,0%. W 2026 r. planowane są tylko koszty własne związane z obsługą Funduszu.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 556 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych, które zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.33 Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego został utworzony na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw.

Celem Funduszu jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.

Dysponentem Funduszu jest Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk),
- wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego,
- wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego, rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 96.766 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 76.200 tys. zł, co stanowi wzrost o 8.300 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (67.900 tys. zł), tj. o 12,2%. Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z dopłat do gier hazardowych.

Na kwotę przychodów składają się:

- 4% wpływy z tytułu dopłat do stawek w grach hazardowych objętych monopolem państwa w wysokości 73.200 tys. zł,
- odsetki w kwocie 3.000 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. wyniosą 52.393 tys. zł i będą wyższe o 348 tys. zł od planu na rok 2025 (52.045 tys. zł), tj. o 0,7%.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone na realizację programów z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na wydatki bieżące w wysokości 44.203 tys. zł oraz na wydatki inwestycyjne w kwocie 8.180 tys. zł. Wydatki bieżące związane z prowadzeniem rachunku bankowego Funduszu planuje się w wysokości 10 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na poziomie 120.573 tys. zł i obejmuje w całości środki pieniężne.

Wolne środki finansowe w wysokości 120.573 tys. zł zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.34 Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej

Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej został utworzony w 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: ustawy o FRPA).

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw transportu.

Celem Funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, przeciwdziałając wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymują organizatorzy publicznego transportu zbiorowego jako wsparcie dla realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w powyższym zakresie. Ustawa z 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw m. in. utrzymuje dopłaty w wysokości 3 zł do wozokilometra oraz wprowadza możliwość zawierania umów wieloletnich.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 175.396 tys. zł.

W 2026 r. planowane **przychody** Funduszu wynoszą 973.189 tys. zł i będą wyższe o 23.184 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (950.005 tys. zł), tj. o 2,4%.

Na kwotę przychodów składają się:

- wpływy z tytułu opłaty emisyjnej 118.255 tys. zł,
- wpływy z tytułu opłaty paliwowej 411.400 tys. zł,
- wpływy z tytułu opłaty zastępczej 83.144 tys. zł,
- wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne 2.500 tys. zł
- przychody z opłat i zezwoleń oraz kar pieniężnych i grzywien pobieranych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego (GITD) i Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego (WITD) 157.042 tys. zł,
- wpłaty z budżetu państwa z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu 200.000 tys. zł, wpłata jest planowana na tym samym poziomie co planowane wykonanie roku 2025 czyli zgodnie z przyjętymi założeniami limitu środków budżetu państwa przewidzianego na zasilenie Funduszu w latach 2026-2029.
- odsetki 848 tys. zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 1.070.005 tys. zł, są

one wyższe o 70.000 tys. zł w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025 (1.000.005 tys. zł), tj. o 7,0%.

W 2026 r. środki Funduszu będą przekazane jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w kwocie nieprzekraczającej 1.070.000 tys. zł rocznie, z tego:

- środki na realizację zadań bieżących przekazane innym podmiotom w wysokości 1.016.500 tys. zł;
- środki o których mowa w art. 8 ust. 1a ustawy o FRPA w kwocie 53.500 tys. zł.

Koszty usług bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego planowane są w wysokości 5 tys. zł.

Planuje się, że stan Funduszu na koniec roku wyniesie 78.580 tys. zł, z czego w całości są to środki pieniężne.

3.35 Fundusz Inwestycji Kapitałowych

Fundusz Inwestycji Kapitałowych funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Dysponentem Funduszu jest Minister Aktywów Państwowych.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wynosi 2.483.714 tys. zł, który obejmuje:

- środki pieniężne - 6.550.148 tys. zł,
- zobowiązania - 4.066.434 tys. zł.

Wzrost wielkości środków pieniężnych na początek roku, w stosunku do planu z ustawy budżetowej na 2025 r., o 3.227.257 tys. zł wynika ze znacznie większych niż zaplanowano przychodów Funduszu zrealizowanych na koniec 2024 r.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 5.267.970 tys. zł i będą wyższe o 3.002.661 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (2.265.309 tys. zł).

Na przychody Funduszu w 2026 r. składają się:

- wpłaty z zysku spółek, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa - 747.205 tys. zł,
- środki w wysokości 30% każdej wypłaconej dywidendy, a także zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, z akcji należących do Skarbu Państwa - 3.384.062 tys. zł,

- odsetki od wolnych środków Funduszu - 286.703 tys. zł.
- przychody z tytułu sprzedaży skarbowych papierów wartościowych - 850.000 tys. zł.

Wzrost przychodów w stosunku do planu na 2025 r. wynika głównie z zakładanych większych wpływów na rachunek Funduszu z tytułu wpłat z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz 30% odpisów z dywidend wypłacanych przez spółki z udziałem Skarbu Państwa, jak również prognozowanych przychodów z tytułu sprzedaży skarbowych papierów wartościowych otrzymanych nieodpłatnie w czerwcu 2025 r. o łącznej wartości nominalnej 1.000.000 tys. zł. Zaznaczyć należy przy tym, iż przedmiotowe skarbowe papiery wartościowe o łącznej wartości nominalnej 150.000 tys. zł podlegają wykupowi w 2025 r.

W 2026 r. planowane są **koszty** Funduszu w wysokości 1.200.301 tys. zł i będą niższe o 730.170 tys. zł od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (1.930.471 tys. zł), co wynika z założenia dysponenta, że w 2026 r. zostaną podpisane umowy inwestycyjne z czterema podmiotami na zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa.

Na koszty Funduszu w 2026 r. składają się:

- zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa – 1.200.000 tys. zł,
- pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z ich nabywaniem lub obejmowaniem przez Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Aktywów Państwowych – 300 tys. zł,
- pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową Funduszu, w tym na wynagrodzenie dla Banku Gospodarstwa Krajowego – 1 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano w kwocie 6.551.383 tys. zł, którą stanowić będą:

- środki pieniężne – 8.290.029 tys. zł,
- zobowiązania – 1.738.646 tys. zł.

W 2026 r. planowane są wydatki Funduszu w wysokości 3.528.089 tys. zł i będą o 1.597.618 tys. zł wyższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2025 (1.930.471 tys. zł).

Na wydatki Funduszu w 2026 r. składają się głównie zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa – 3.527.788 tys. zł, w tym: kwota 1.200.000 tys. zł wynikająca z założenia dysponenta, że w 2026 r. zostaną podpisane umowy inwestycyjne z czterema podmiotami na zakup lub objęcie akcji przez Skarb Państwa, kwota 1.941.588 tys. zł będąca realizacją zobowiązań wynikających z umów zawartych w latach wcześniejszych oraz kwota

386.200 tys. zł wynikająca z zawartego aneksu do umowy inwestycyjnej z PGZ S.A.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 8.290.029 tys. zł.

Różnica pomiędzy kosztami w części memoriałowej (1.200.301 tys. zł), a wydatkami w części kasowej (3.528.089 tys. zł), jak również w odniesieniu do danych z roku poprzedniego w zakresie kosztów/wydatków, jest konsekwencją ujęcia zobowiązań powstałych w wyniku zawartych/planowanych do zawarcia w 2025 r. umów inwestycyjnych, w tym w związku z:

- przyjęciem przez Radę Ministrów uchwały nr 68 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie dokapitalizowania spółek wchodzących w skład Konsorcjum PGZ NAREW, w której Rada Ministrów zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do dokapitalizowania spółek wchodzących w skład Konsorcjum PGZ NAREW z Polską Grupą Zbrojeniową S.A. (dalej: PGZ S.A.) w roli lidera. Dokapitalizowanie ma nastąpić ze środków Funduszu Inwestycji Kapitałowych,
- wejściem w życie ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o finansowaniu działań zmierzających do zwiększenia zdolności produkcji amunicji. Zgodnie z jej zapisami Fundusz Inwestycji Kapitałowych został zasilony w 2024 r. środkami w kwocie 2.000.000 tys. zł, a w 2025 r. na rachunek Funduszu zostały nieodpłatnie przekazane, przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych, skarbowe papiery wartościowe o wartości nominalnej w kwocie 1.000.000 tys. zł. Otrzymane środki, zgodnie z ww. ustawą zostaną przeznaczone na finansowanie działań zmierzających do zwiększenia zdolności produkcji amunicji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obejmujących realizację strategicznie ważnych inwestycji dla bezpieczeństwa kraju.

3.36 Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny

Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny został utworzony na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw energii.

Planuje się stan Funduszu na początek roku 2026 w kwocie 393.327 tys. zł, którą w całości stanowić będą środki pieniężne.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 10.000 tys. zł i będą niższe o 86.000 tys. zł od zaplanowanych na 2025 r. Źródłem przychodów będą środki pochodzące z odsetek od wolnych środków finansowych przekazywanych w zarządzanie Ministrowi Finansów.

W 2026 r. nie przewiduje się ponoszenia **kosztów** z tytułu realizacji zadań Funduszu, które na 2025 r. zostały zaplanowane w kwocie 93 000 tys. zł.

Zmniejszenie przychodów oraz brak kosztów w 2026 r., jest spowodowane planowanym zakończeniem w 2025 r. rozliczeń należnych z tytułu odpisów na Fundusz. Realizacja tego zadania, nałożonego ustawą z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023–2025, generowała główne źródła przychodów i kosztów Funduszu w 2025 r.

Planuje się stan Funduszu na koniec roku w kwocie 403.327 tys. zł, którą w całości stanowić będą środki pieniężne.

Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 403.327 tys. zł.

3.37 Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji

Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji został powołany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Stan funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 7.433.694 tys. zł, która obejmuje w całości środki pieniężne.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 5.415.510 tys. zł i będą wyższe o 624.036 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (4.791.474 tys. zł), tj. o 13,0%. Ich źródłem będą środki ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji, o których mowa w art. 49 ust. 2c ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym Funduszu.

Planowane wyższe przychody na 2026 r. wynikają z wyższych przychodów z tytułu odsetek oraz wyższych wpływów ze sprzedaży uprawnień do emisji, co wynika z ich cen rynkowych.

W 2026 r. **koszty** Funduszu zaplanowano w kwocie 3.567.170 tys. zł, będą one na tym samym poziomie co zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025.

Koszty Funduszu obejmują wydatki na wypłatę rekompensat z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach i podsektorach energochłonnych w wysokości 3.567.170 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 9.282.034 tys. zł, która obejmuje w całości środki pieniężne, które będą przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.38 Fundusz Szerokopasmowy

Fundusz Szerokopasmowy został utworzony na mocy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Celem Funduszu jest wspieranie podaży i popytu na usługi szerokopasmowego dostępu do szybkiego Internetu.

Dysponentem Funduszu jest minister do spraw informatyzacji.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- działania wspierające rozwój szybkich sieci telekomunikacyjnych poprzez dofinansowanie lub udzielanie pożyczek na budowę lub przebudowę tych sieci oraz wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych do lokalizacji użytkownika końcowego,
- działania mające na celu pobudzenie popytu użytkowników końcowych na usługi związane z szerokopasmowym dostępem do Internetu poprzez dofinansowanie zakupu usług telekomunikacyjnych, zakupu urządzeń multimedialnych oraz organizacji szkoleń rozwijających kompetencje cyfrowe lub udziału w tych szkoleniach,
- koszty utrzymania i uruchomienia Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego,
- dofinansowanie lub finansowanie funkcjonowania Koordynatora Szerokopasmowego,
- finansowanie lub dofinansowanie zadań operatora Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej,
- wsparcie działania Funduszu Cyberbezpieczeństwa,
- finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych,
- koszty związane z obsługą Funduszu.

Na podstawie art. 16a ust. 4a. ww. ustawy środki Funduszu mogą stanowić przychód Funduszu Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Planuje się, że stan Funduszu na początek roku wyniesie 8.927 tys. zł i dotyczy w całości środków pieniężnych.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 150.939 tys. zł, co stanowi wzrost o 16.771 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (134.168 tys. zł), tj. 12,5%. Powyższy wzrost wynika z wyższych przychodów z opłat, o których mowa w przepisach ustawy – Prawo telekomunikacyjne, tj. z przyjęcia nowego rozporządzenia Ministra Cyfryzacji określającego nowe – wyższe – wysokości opłat za prawo do korzystania z zasobów numeracji (rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2024 r. w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania rocznych opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji).

Na kwotę przychodów składają się:

- opłaty za prawo do wykorzystywania numeracji w wysokości 102.457 tys. zł,
- opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością w wysokości 45.367 tys. zł,
- wpływy z kar pieniężnych w wysokości 1.115 tys. zł,
- inne w wysokości 2.000 tys. zł.

Koszty Funduszu wyniosą w 2026 r. 159.866 tys. zł, co stanowi spadek o 63.877 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (223.743 tys. zł), tj. 28,5%. Zmniejszenie kosztów wynika z dostosowania wydatków do spodziewanej niższej niż w 2025 r. ogólnej sumy wolnych środków pozostających na rachunku Funduszu na początku roku oraz łącznej kwoty przychodów w ciągu roku.

Środki Funduszu zostaną przeznaczone m.in. na:

- udzielenie Instytutowi Łączności – Państwowemu Instytutowi Badawczemu dotacji celowej w wysokości 3.400 tys. zł na utrzymanie i rozwój Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (kontynuacja dotacji celowych udzielanych w 2025 r. i latach poprzednich),
- wpłatę na Fundusz Cyberbezpieczeństwa w kwocie 100.000 tys. zł,
- dofinansowanie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w wysokości 56.466 tys. zł, z przeznaczeniem na dotację na realizację zadań bieżących.

Stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 0 zł (środki pieniężne).

3.39 Fundusz Rozwoju Regionalnego

Fundusz Rozwoju Regionalnego został utworzony w 2022 r. na mocy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w brzmieniu zmienionym ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków

europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Stan Funduszu na początek 2026 r. zaplanowano na kwotę 165.144 tys. zł.

Planowane **przychody** Funduszu w 2026 r. wyniosą 61.000 tys. zł i będą wyższe o 34.911 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (26.089 tys. zł), tj. o 133,8%. Ich źródłem będą odsetki od środków, o których mowa w art. 189 ust. 3 oraz w art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz odsetki od lokowanych wolnych środków Funduszu.

Wyższe przychody Funduszu w 2026 r. będą konsekwencją wyższych odsetek planowanych do uzyskania w stosunku do 2025 roku. W zakresie odsetek od środków, o których mowa w art. 189 ust. 3 i art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oszacowano wyższe przychody na 2026 r. biorąc pod uwagę wykonanie przychodów z tego tytułu w latach poprzednich.

W 2026 r. **koszty** Funduszu zaplanowano w kwocie 21.000 tys. zł. Będą one niższe o 3.050 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 (24.050 tys. zł), tj. o 12,7%. Środki te zostaną przeznaczone na koszty własne Funduszu, które dotyczą finansowania zadań realizowanych bezpośrednio przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. W 2026 r. będą one wyższe o 8.950 tys. zł w porównaniu do 2025 r. (12.050 tys. zł).

Wyższe koszty własne Funduszu w 2026 r. w stosunku do 2025 r. będą konsekwencją wyższych kosztów dotyczących zakupu usług. Wynika to z planowanej realizacji przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej zwiększonej liczby zadań finansowanych ze środków Funduszu, w tym w szczególności działań związanych z informacją i promocją Krajowego Planu Odbudowy oraz innych inicjatyw informacyjno-promocyjnych zgodnych z celami Funduszu. Ponadto przewiduje się realizację działań wspierających wdrażanie Polskiego Aktu o Dostępności oraz zapewnienie wsparcia w zakresie programowania i efektywnej realizacji inwestycji transportowych na sieci TEN-T (Transeuropejska Sieć Transportowa) w ramach przyszłej perspektywy finansowej na lata 2028–2034.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. wyniesie 205.144 tys. zł i obejmuje w całości środki pieniężne, które zostaną przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów.

3.40 Fundusz Edukacji Finansowej

Fundusz Edukacji Finansowej został powołany na mocy ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw, dalej: „ustawa zmieniająca”, która

weszła w życie 1 stycznia 2023 r. Fundusz został utworzony w celu efektywnego wsparcia zmian w podejściu do edukacji finansowej w Polsce, czego pożądanym długofalowym efektem będzie zapewnienie obywatelom niezbędnych kompetencji finansowych, które przyczynią się do poprawy ich ogólnej świadomości finansowej. Środki zgromadzone na rachunku Funduszu mają przede wszystkim przeznaczone być na finansowanie i dofinansowanie działań oraz inicjatyw z zakresu szerokorozumianej edukacji finansowej. Zgodnie z art. 43f ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej dalej: „ustawa”, dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Na rachunku Funduszu gromadzone są przede wszystkim środki pochodzące z wpływów z kar pieniężnych wskazanych w art. 43g pkt. 1-4 ustawy, a także odsetki od wolnych środków finansowych Funduszu przekazywanych w zarządzenie terminowe. Środki zgromadzone w Funduszu przeznacza się na finansowanie lub dofinansowanie edukacji finansowej, w szczególności na:

- opracowanie i realizację strategii edukacji finansowej,
- organizację kampanii edukacyjnych, informacyjnych lub promocyjnych, mających na celu zwiększenie kompetencji finansowych społeczeństwa,
- opracowanie i realizację programów edukacyjnych oraz wydawanie publikacji popularyzujących wiedzę w zakresie finansów, rynku finansowego, zagrożeń na nim występujących oraz działających na nim podmiotów,
- opracowanie innych dokumentów i tworzenie narzędzi z zakresu edukacji finansowej,
- wspieranie projektów edukacyjnych i promocyjnych w zakresie finansów i rynku finansowego,
- przeprowadzanie badań w zakresie kompetencji finansowych społeczeństwa i edukacji finansowej.

Dysponent Funduszu udziela dotacji celowej na realizację wskazanych powyżej działań, podmiotom wybranym w trybie ogłoszonych przez niego otwartych konkursów ofert lub poprzez nabór wniosków w ramach programów. Oprócz działań z zakresu edukacji finansowej, środki pieniężne gromadzone na rachunku Funduszu mogą być przeznaczone na zwrot środków z tytułu zmniejszonych lub uchylonych kar pieniężnych, które stanowią przychody Funduszu, spłatę zaciągniętych pożyczek oraz koszty obsługi bankowej Funduszu.

Planowany stan Funduszu na początek 2026 r. wynosi 160.009 tys. zł i dotyczy w całości

środków pieniężnych.

Na rok 2026 **przychody** Funduszu zostały zaplanowane w wysokości 149.411 tys. zł i będą wyższe o 110.914 tys. zł od planu na rok 2025 (38.497 tys. zł), tj. o 288,1%, z tego:

- kary pieniężne, zaplanowane w oparciu o szacunkowe dane stanowią 145.226 tys. zł,
- prognozowane odsetki bankowe od środków Funduszu przekazywanych w zarządzanie terminowe stanowią 4.185 tys. zł.

Znaczny wzrost zaplanowanych przychodów, w tym kar pieniężnych w 2026 r. w stosunku do 2025 r. wynika z oszacowania przez organy nakładające kary pieniężne wyższych wpływów do Funduszu Edukacji Finansowej z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt. 1-4 ustawy.

Natomiast **koszty** realizacji zadań realizowanych na podstawie ustaw zaplanowano na poziomie 67.001 tys. zł, co stanowi wzrost o 9.980 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (57.021 tys. zł) tj. o 17,5%. Kwota 50.000 tys. zł przeznaczona jest na dotacje celowe na realizację ww. działań z zakresu edukacji finansowej i została przyjęta zgodnie z limitem wydatków Funduszu Edukacji Finansowej, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy zmieniającej.

Pozostałe środki w wysokości 17.001 tys. zł, stanowiące koszty własne Funduszu, zaplanowano na:

- zwrot środków z tytułu zmniejszonych lub uchylonych kar pieniężnych w wysokości 17.000 tys. zł., co stanowi wzrost o 9.980 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (7.020 tys. zł) tj. o 142,2%.

Ww. środki zaprognozowano na podstawie szacunkowych danych otrzymanych od organów, nakładających kary pieniężne zgodnie z art. 43g ustawy oraz na podstawie analizy dotychczasowych zwrotów środków w roku ubiegłym i I połowie 2025 r. Zgodnie z art. 43i ust. 1 ustawy, jeżeli w wyniku zmiany albo uchylenia decyzji kary pieniężne, o których mowa w art. 43g pkt 1-4 ustawy, zostały zmniejszone albo uchylone, dysponent Funduszu niezwłocznie przekazuje na rachunek organu, który nałożył te kary, środki z przeznaczeniem na zwrot środków z tytułu zmniejszonych albo uchylonych kar pieniężnych, o których mowa w art. 43g pkt 1-4 ustawy. Zwrot środków z tytułu zmniejszonych lub uchylonych kar pieniężnych stanowi koszt Funduszu i jego wyodrębnione zadanie.

- koszty obsługi bankowej Funduszu w wysokości 1 tys. zł., na poziomie środków planowanych w 2025 r.

Przewidywany stan Funduszu na koniec 2026 r. wyniesie 242.419 tys. zł, z czego całą kwotę

stanowiąc będą środki pieniężne. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosą 242.419 tys. zł.

4. Państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 i osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Jednostki sektora finansów publicznych, których plany finansowe wymienione są w załączniku 14 do projektu ustawy budżetowej na rok 2026 są tworzone, jako państwowe osoby prawne, na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, banków oraz spółek prawa handlowego. Podstawą gospodarki finansowej państwowej osoby prawnej jest roczny plan finansowy.

W przedłożonym projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 zamieszczono plany finansowe następujących państwowych osób prawnych nadzorowanych przez:

- Prezesa Rady Ministrów
 - Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
 - Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
 - Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka,
 - Instytut Europy Środkowej,
 - Urząd Komisji Nadzoru Finansowego,
- Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej
 - Krajowy Zasób Nieruchomości,
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 - Polski Instytut Sztuki Filmowej,
 - Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego,
- Ministra Sportu i Turystyki
 - Polska Agencja Antydopingowa,
 - Polska Organizacja Turystyczna,
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 - Polski Klub Wyścigów Konnych,
 - Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,

- 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego,
- Ministra Edukacji
 - Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego,
- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
 - Centrum Łukasiewicz,
 - Akademia Kopernikańska,
 - Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- Ministra Infrastruktury
 - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
 - Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
 - Transportowy Dozór Techniczny,
- Ministra Klimatu i Środowiska
 - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - 23 parki narodowe (Babiogórski, Białowiecki, Biebrzański, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Drawieński, Gorczański, Góry Stołowe, Kampinoski, Karkonoski, Magurski, Narwiański, Ojcowski, Pieniński, Poleski, Roztoczański, Słowiński, Świętokrzyski, Tatrzański, Ujście Warty, Wielkopolski, Wigierski, Woliński),
- Ministra Spraw Zagranicznych
 - Polski Instytut Spraw Międzynarodowych,
- Ministra Zdrowia
 - Polskie Laboratorium Antydopingowe,
 - Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji,
 - Agencja Badań Medycznych,
- Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
 - Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników,
 - Fundusz Motywacyjny Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 - Fundusz Rezerwy Demograficznej,
- Ministra Finansów i Gospodarki
 - Polska Agencja Nadzoru Audytowego,
 - Polski Instytut Ekonomiczny,
 - Urząd Dozoru Technicznego,
 - Polskie Centrum Akredytacji,

oraz

- Rzecznik Finansowy.

W 2026 r. planuje się łączne przychody państwowych osób prawnych na kwotę 42.128.803 tys. zł, w tym 3.020.995 tys. zł pochodzić będzie z dotacji i subwencji z budżetu państwa, co stanowi 7,2% przychodów ogółem.

Planowane na 2026 r. przez państwowe osoby prawne koszty ogółem wyniosą 35.885.114 tys. zł.

Wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych ogółem wyniesie 6.243.689 tys. zł.

Zaplanowane na 2026 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji i subwencji z budżetu państwa, kosztów oraz wynik finansowy brutto państwowych osób prawnych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym:	Koszty	Wynik finansowy brutto
		dotacje i subwencje z budżetu państwa		
	w tys. zł			
1	2	3	4	5
Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia	20.522	20.312	20.505	17
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego	6.833	6.428	6.833	0
Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	4.900	4.900	4.900	0
Instytut Europy Środkowej	5.900	5.900	5.900	0
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	743.097	0	697.786	45.311
Polski Instytut Ekonomiczny	18.040	15.000	18.040	0
Krajowy Zasób Nieruchomości	85.421	15.000	71.935	13.486
Urząd Dozoru Technicznego	694.508	0	692.991	1.517
Polskie Centrum Akredytacji	34.400	0	34.350	50
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2.273.202	1.173.420	3.027.508	-754.306
Polski Instytut Sztuki Filmowej	423.327	132.632	423.327	0
Centrum Dialogu im. Juliusza	12.846	12.756	12.846	0

Wyszczególnienie	Przychody	w tym: dotacje i subwencje z budżetu państwa	Koszty	Wynik finansowy brutto
1	2	3	4	5
Mieroszewskiego				
Polska Agencja Antydopingowa	9.479	9.259	9.479	0
Polska Organizacja Turystyczna	101.892	101.552	101.892	0
Polskie Laboratorium Antydopingowe	14.350	4.693	14.350	0
Polski Klub Wyścigów Konnych	8.929	463	8.829	100
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	53.195	40.355	53.165	30
Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego	719.653	424.324	718.639	1.014
Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	311.911	234.662	311.811	100
Centrum Łukasiewicz	66.200	50.993	66.200	0
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1.749.457	68.128	1.715.742	33.715
Transportowy Dozór Techniczny	93.927	0	99.228	-5.301
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	15.489.793	115.138	15.447.818	41.975
23 Parki narodowe	622.248	180.916	665.956	-43.708
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	23.071	21.571	23.071	0
Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	16.147	0	85.042	-68.895
Agencja Badań Medycznych	901.580	281.176	866.580	35.000
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	8.764.872	0	9.376.838	-611.966
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	42.516	0	54.181	-11.665
Rzecznik Finansowy	67.205	0	67.205	0
Akademia Kopernikańska	11.957	11.917	11.957	0
Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego	89.500	89.500	88.550	950
Fundusz Rezerwy Demograficznej	7.651.588	0	4.716	7.646.872
Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników	962.164	0	1.042.766	-80.602
Fundusz Motywacyjny Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	34.173	0	34.178	-5
Razem	42.128.803	3.020.995	35.885.114	6.243.689

4.1 Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia

Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia (OSW) działa na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia.

Głównym zadaniem OSW jest opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych oraz gospodarczych w otoczeniu międzynarodowym Polski, przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych. Zadania zaplanowane do realizacji przez OSW w 2026 r. to m. in.: gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji,

Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach, jak Chiny i Izrael.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się głównie środki obrotowe w wysokości 540 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 530 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 11 tys. zł i zobowiązania w wysokości 100 tys. zł.

Przychody jednostki w 2026 roku zaplanowano w wysokości 20.522 tys. zł, co stanowi wzrost o 100 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (20.422 tys. zł), tj. o 0,5%. Główną pozycją planowanych przychodów ogółem stanowią dotacje z budżetu państwa w kwocie 20.312 tys. zł.

Na pozostałe przychody składają się przede wszystkim:

- wpływy z usług w kwocie 200 tys. zł,
- pozostałe przychody, w tym odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych w kwocie 10 tys. zł.

Koszty jednostki zaplanowano w wysokości 20.505 tys. zł co stanowi wzrost o 93 tys. zł w stosunku do planu na 2025 r. (20.412 tys. zł), tj. o 0,5%. Główne pozycje planowanych kosztów stanowią wynagrodzenia i uposażenia (13.918 tys. zł), tj. wzrost o 2,9%, składki (2.852 tys. zł), tj. wzrost o 3,5%, usługi obce (1.754 tys. zł), tj. spadek o 13,2%, oraz pozostałe koszty funkcjonowania (1.268 tys. zł), tj. wzrost o 4,8%.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 330 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 320 tys. zł), należności długoterminowe w kwocie 11 tys. zł i zobowiązania w wysokości 100 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 320 tys. zł.

4.2 Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego

Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego został utworzony na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego. Do zadań Instytutu należy m. in.: gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych głównie w zakresie stosunków polsko-niemieckich, przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych, organizowanie i prowadzenie badań naukowych, prowadzenie baz danych i archiwów, gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej oraz prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 978 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 588 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 40 tys. zł i zapasy w kwocie 350 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 40 tys. zł.

Przychody Instytutu w 2026 roku zaplanowano w wysokości 6.833 tys. zł, co stanowi spadek o 2.706 tys. zł w stosunku do planu na 2025 r. (9.539 tys. zł), tj. o 28,4%. Zmniejszenie planowanych obecnie przychodów w stosunku do planu na 2025 r., wynika ze zmniejszenia dotacji podmiotowej o 2.709 tys. zł, do kwoty 6.428 tys. zł.

Koszty Instytutu zaplanowano w wysokości 6.833 tys. zł co stanowi spadek o 2.706 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (9.539 tys. zł) tj. o 28,4%. Spadek kosztów wynika głównie ze zmniejszenia pozostałych kosztów funkcjonowania o 1.919 tys. zł tj. o 86,2%, kosztów materiałów i energii o 265 tys. zł tj. o 44,2%, wynagrodzeń osobowych o 218 tys. zł tj. o 4,8%, wynagrodzeń bezosobowych o 50 tys. zł tj. o 14,3%, usług obcych o 141 tys. zł tj. 31,3% oraz świadczeń na rzecz osób fizycznych o 145 tys. zł tj. 85,3%.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 1.108 tys. zł (środki pieniężne zaplanowane na kwotę 733 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 25 tys. zł i zapasy w kwocie 350 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 40 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 733 tys. zł.

4.3 Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka

Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka został utworzony na podstawie ustawy z 8 lutego 2018 r. o Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka.

Głównym zadaniem Instytutu jest pogłębianie polsko-węgierskiej współpracy. Do jego zadań należy również przekazywanie młodym pokoleniom znaczenia tradycji polsko-węgierskiej; wzmacnianie współpracy i nawiązywanie kontaktów między przedstawicielami młodego pokolenia, w szczególności w dziedzinie kultury i sportu; wspieranie współpracy naukowej, inicjatyw oraz projektów naukowych i oświatowych mających na celu wzajemne poznanie języka, kultury, historii i polityki obu państw; wspieranie wzajemnej myśli innowacyjnej polsko – węgierskich organizacji kulturalnych, gospodarczych i politycznych w celu wzmacniania konkurencyjności obu państw oraz finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz współpracy polsko-węgierskiej i analiza przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w Europie, wpływających na bezpieczeństwo i rozwój Rzeczypospolitej Polskiej i Węgier.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 5 tys. zł (w tym należności krótkoterminowe w wysokości 5 tys. zł) oraz należności długoterminowe w kwocie 128 tys. zł i zobowiązania w wysokości 10 tys. zł.

Planowane przychody ogółem Instytutu w 2026 r. wyniosą 4.900 tys. zł, co stanowi spadek o 200 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (5.100 tys. zł), tj. o 3,9% i są to w całości dotacje z budżetu państwa. Przyczyną spadku planowanych obecnie przychodów w stosunku do planu na 2025 r., jest zmniejszenie dotacji podmiotowej o 100 tys. zł, do kwoty 4.900 tys. zł oraz zmniejszenie środków otrzymanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych do 0.

Planowane koszty ogółem Instytutu na 2026 r. wynoszą 4.900 tys. zł (zmniejszenie w porównaniu do roku poprzedniego o kwotę 200 tys. zł) tj. o 3,9%. Koszty funkcjonowania Instytutu w 2025 r. wyniosą 4.310 tys. zł tj. zmniejszenie o 2,1%. Spadek kosztów wynika głównie ze zmniejszenia wynagrodzeń bezosobowych o 136 tys. zł tj. o 19,4% oraz środków przekazanych innym podmiotom o 108 tys. zł tj. o 15,5%.

Środki zostaną przeznaczone głównie na realizację zadań bieżących w tym: finansowanie i dofinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-węgierską w formie dotacji celowej w kwocie 590 tys. zł; finansowanie stypendiów za osiągnięcia i inicjatywy podejmowane na rzecz współpracy polsko-węgierskiej, w kwocie 90 tys. zł; kontynuowanie prac nad projektem nowej strony internetowej w kwocie 50 tys. zł; wydatków na działalność bieżącą Instytutu, m.in. kosztów wynagrodzeń osobowych (zwiększenie o 3%) do kwoty 1.751 tys. zł, składek na ubezpieczenia w kwocie 435 tys. zł, wynagrodzeń bezosobowych w kwocie 564 tys. zł; finansowanie pozostałych kosztów bieżących w kwocie 1.200 tys. zł.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 5 tys. zł (w tym należności krótkoterminowe zaplanowane na kwotę 5 tys. zł), należności długoterminowe w kwocie 128 tys. zł i zobowiązania w wysokości 10 tys. zł.

Instytut nie planuje przekazania środków pieniężnych w depozyt u Ministra Finansów.

4.4 Instytut Europy Środkowej

Instytut Europy Środkowej (IEŚ) został utworzony na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o Instytucie Europy Środkowej.

Do zadań Instytutu należą inicjatywy polityczne, gospodarcze i społeczne w Europie Środkowej i Wschodniej. Instytut prowadzi swoje działania z poszanowaniem wolności badań naukowych i w dialogu z otoczeniem zewnętrznym, zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Poprzez współpracę naukową z partnerami międzynarodowymi tworzy

klimat sprzyjający pogłębianiu kooperacji między państwami regionu i realizacji celów polityki zagranicznej Polski.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 32 tys. zł, co stanowi zmniejszenie o 70,9% względem planu na 2025 rok. Jest to skutek zastosowania się do zaleceń biegłego, który badał sprawozdanie finansowe IEŚ za 2024 rok.

Przychody ogółem IEŚ zaplanowano w 2026 r. w wysokości 5.900 tys. zł, tj., mniej o 11,1% w stosunku do planu na 2025 r. Działalność Instytutu w całości jest finansowana z dotacji z budżetu państwa.

Planowane koszty ogółem wyniosą 5.900 tys. zł (88,9% planu na 2025 r.), w tym koszty funkcjonowania w 2026 r. zaplanowano w wysokości 5.895 tys. zł, co stanowi 89,1% planu na 2025 r.

Główną pozycję w planowanych kosztach funkcjonowania Instytutu stanowią wynagrodzenia osobowe tj. 3.249 tys. zł (wzrost o 3,0% w stosunku do planu na 2025 r.), a także składki na ubezpieczenia społeczne zaplanowane w kwocie 585 tys. zł (tj. wyższe o 2,6% w stosunku do planu na 2025 r.). Koszty materiałów i energii zaplanowano na poziomie 210 tys. zł, tj. o 13,2% mniej w odniesieniu do planu na 2025 r., natomiast koszty usług obcych na poziomie 843 tys. zł, tj. o 49,5% mniej w stosunku do planu na 2025 rok. W kosztach usług obcych przewidziano usługi zewnętrznych kontrahentów (np.: tłumaczenia i proofreading tekstów, usługi związane z działalnością wydawniczą, organizacja dużych konferencji, w tym Lublin Forum, prenumeraty czasopism, szczególnie zagranicznych).

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 32 tys. zł, w tym środki pieniężne w kwocie 10 tys. zł, które w 2025 r. zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.5 Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) realizuje swoje zadania na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku.

Zadaniem UKNF jest zapewnienie obsługi Komisji Nadzoru Finansowego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. UKNF sprawuje nadzór nad rynkiem finansowym, którego celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, a także zaufania i ochrony interesów uczestników rynku.

Koszty funkcjonowania Komisji Nadzoru Finansowego i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego pokrywane są z wpłat wnoszonych przez podmioty rynku finansowego w wysokości i na zasadach określonych w ustawach, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. Oznacza to, że panuje równowaga między planowanymi przychodami i planowanymi kosztami.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 347.946 tys. zł, a zobowiązań – 134.922 tys. zł.

Przychody UKNF na rok 2026 zaplanowano w wysokości 743.097 tys. zł, co stanowi 102,5% planu przychodów na 2025 r. Najważniejszym źródłem przychodów pozostają wpłaty i opłaty podmiotów nadzorowanych. Prognozuje się, że w roku 2026 przychody z tego źródła wyniosą 693.106 tys. zł.

Koszty UKNF w 2026 r. zaplanowano w wysokości 697.786 tys. zł, co stanowi 102,5% planu kosztów roku 2025. Największą grupę kosztów stanowią wynagrodzenia i pochodne zaplanowane w kwocie 426.591 tys. zł. Wzrost planowanych kosztów o 17.412 tys. zł wynika z:

- zaplanowanego wzrostu funduszu wynagrodzeń pracowników o 3,0%;
- pochodnych/składek od wartości wynagrodzeń;
- zwiększonej liczby etatów o 12;
- wzrostu kosztów usług obcych;
- wzrostu kosztów składek do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w Unii Europejskiej.

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 390.455 tys. zł, a zobowiązań na kwotę 134.922 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 321.384 tys. zł.

4.6 Polski Instytut Ekonomiczny

Polski Instytut Ekonomiczny (PIE) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Do głównych zadań PIE należy m.in.:

- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej,

- przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych,
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z jednostkami akademickimi i naukowymi, w tym zagranicznymi, w realizacji badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych, na podstawie porozumień w celu pozyskiwania funduszy z realizacji badań, w tym z ich komercjalizacji.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 922 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 512 tys. zł i należności krótkoterminowe na poziomie 410 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 3.552 tys. zł.

Przychody PIE w 2026 roku zaplanowano w wysokości 18.040 tys. zł, co stanowi wzrost o 423 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (17.617 tys. zł), tj. o 2,4%.

Środki finansowe na pokrycie realizacji zadań PIE pochodzą m. in. z corocznej dotacji podmiotowej przeznaczonej na pokrycie bieżących kosztów działalności PIE w wysokości 15.000 tys. zł oraz przychodów z tytułu działalności gospodarczej w wysokości 3.040 tys. zł (wzrost o 29,5%).

Planowane koszty równoważą przychody zaplanowane do osiągnięcia. Koszty ogółem PIE zaplanowano w wysokości 18.040 tys. zł, co stanowi wzrost o 423 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 (17.617 tys. zł), tj. o 2,4%. Na wzrost kosztów mają wpływ:

- wzrost kosztów świadczeń na rzecz osób fizycznych (o 67,9%) wynikający z planowanego zwiększenia zatrudnienia stażystów oraz wzrost kosztów materiałów i energii (o 15,3%) wynikający głównie ze wzrostu cen, jak również zwiększenia planowanej powierzchni najmu pomieszczeń biurowych (co proporcjonalnie zwiększy koszty obsługi budynku oraz zwiększy zużycie materiałów i energii),
- wzrost kosztów pozostałych kosztów funkcjonowania (o 35,8%) wynikający ze zwiększenia planowanych szkoleń pracowniczych w zakresie rozwoju nowych technik analitycznych, wykorzystania i rozwoju nowych narzędzi sztucznej inteligencji.

Na koniec roku środki obrotowe zaplanowano w wysokości 530 tys. zł (należności krótkoterminowe 530 tys. zł) i zobowiązania 3.167 tys. zł.

4.7 Krajowy Zasób Nieruchomości

Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN) utworzony został na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości.

Nadrzędną misją Instytucji jest realizowanie obowiązku prowadzenia przez władze publiczne polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych. Do zadań KZN należy m.in. gospodarowanie nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu, tworzenie warunków do zwiększenia dostępności mieszkań, podejmowanie działań w celu realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz tworzenie warunków ułatwiających powstawanie mieszkań gminnych.

Na zaplanowany stan środków na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w kwocie 1.002 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 932 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 70 tys. zł) oraz należności długoterminowe na poziomie 160 tys. zł i zobowiązania w wysokości 50 tys. zł.

Przychody ogółem KZN, które na 2026 rok zaplanowano w wysokości 85.421 tys. zł, będą wyższe o 15.147 tys. zł, tj. o 21,6% od zaplanowanych na 2025 rok. Ich źródłem będą przede wszystkim przychody z gospodarowania zasobem w wysokości 70.400 tys. zł oraz dotacja podmiotowa z budżetu państwa w kwocie 15.000 tys. zł. Wzrost przychodów z gospodarowania zasobem wynika przede wszystkim z wystawienia na sprzedaż nieruchomości, która została wyceniona na 70.000 tys. zł.

Koszty KZN na 2026 rok zostały określone na kwotę 71.935 tys. zł i będą wyższe o 2.047 tys. zł, tj. o 2,9% w stosunku do planu na rok 2025. Na planowane koszty składają się:

- koszty realizacji zadań w wysokości 47.341 tys. zł, które będą wyższe od zaplanowanych na 2025 rok o 6.741 tys. zł, tj. o 16,6% - wzrost tych kosztów związany jest głównie z obowiązkowym odpisem na fundusz SIM, zgodnie z art. 48 ust. 5a ustawy o KZN,
- koszty funkcjonowania KZN w wysokości 24.594 tys. zł, które będą niższe od kosztów zaplanowanych na 2025 rok o 4.694 tys. zł, tj. o 16,0%.

Na planowane koszty funkcjonowanie KZN składają się przede wszystkim koszty wynagrodzeń, usług obcych oraz materiałów i energii. Koszty wynagrodzeń ogółem zaplanowano w wysokości 15.844 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do kosztów zaplanowanych na 2025 rok o 425 tys. zł, tj. o 2,8%. Koszty wynagrodzeń osobowych w wysokości 12.544 tys. zł wzrosną w stosunku do zaplanowanych na 2025 rok o 3,0%. Wynagrodzenia pozostałe określono na kwotę 3.000 tys. zł, tj. na poziomie kosztów zaplanowanych na 2025 rok. Pozycja wynagrodzenia pozostałe dotyczy wynagrodzeń członków rad nadzorczych Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych (SIM) z ramienia KZN. Wynagrodzenia bezosobowe zaplanowano na poziomie 300 tys. zł, tj. o 60 tys. więcej niż w roku 2025 (240 tys. zł). Pozycja wynagrodzenia bezosobowe uwzględnia wynagrodzenia członków rady nadzorczej KZN.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto określono na poziomie 13.486 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w kwocie 12.702 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 12.602 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 100 tys. zł) oraz należności długoterminowe na poziomie 393 tys. zł i zobowiązania w wysokości 50 tys. zł.

4.8 Urząd Dozoru Technicznego

Urząd Dozoru Technicznego (UDT) realizuje zadania ustawowe wynikające z ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym. UDT uzyskuje przychody przede wszystkim z tytułu opłat uzyskiwanych za badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług w zakresie dozoru technicznego. Koszty zaś związane są z działalnością statutową nakierowaną na wspieranie państwa i obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania urządzeń technicznych.

Na zaplanowany stan jednostki na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 837.921 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 787.680 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 38.735 tys. zł i zapasy w wysokości 2.801 tys. zł) oraz zobowiązania na poziomie 84.103 tys. zł. Wzrost zobowiązań o 18.506 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025 tj. o 28,2% związany jest m.in. ze wzrostem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, wzrostem zobowiązań z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych oraz wzrostem planu funduszy specjalnych.

Przychody UDT w 2026 roku zaplanowano w wysokości 694.508 tys. zł, co stanowi wzrost o 19.817 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025, tj. o 2,9%. Planowany wzrost przychodów związany jest głównie z przychodami ustawowymi związanymi z badaniem urządzeń i zapewnieniem bezpieczeństwa technicznego.

Koszty UDT w 2026 roku zaplanowano w wysokości 692.991 tys. zł, co stanowi wzrost o 24.884 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025, tj. o 3,7%. Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania w wysokości 683.491 tys. zł, które będą wyższe od kosztów zaplanowanych na rok 2025 o kwotę 24.834 tys. zł, tj. o 3,8%. Wzrost kosztów funkcjonowania związany jest głównie ze zwiększeniem środków na wynagrodzenia osobowe o 3,0%, składki oraz wzrost amortyzacji o 56,3%. Planowane koszty amortyzacji wynikają z odpisów amortyzacyjnych od zakupów poczynionych w latach poprzednich oraz wydatków majątkowych zaplanowanych na lata 2025-2026.

UDT planuje dodatni wynik finansowy brutto na poziomie 1.517 tys. zł, co stanowi spadek

o 5.067 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025, tj. o 77,0%. Główne czynniki przekładające się na zakładany niższy wynik finansowy to opisany wzrost kosztów przewyższający planowany wzrost przychodów, w stosunku do wartości planowanych w 2025 roku.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 707.969 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 656.728 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 39.735 tys. zł i zapasy w wysokości 2.801 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 72.797 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 655.728 tys. zł.

4.9 Polskie Centrum Akredytacji

Polskie Centrum Akredytacji (PCA) jest krajową jednostką akredytującą działającą na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Do zakresu jego działań należy: akredytowanie jednostek oceniających zgodność, sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi jednostkami oceniającymi zgodność, prowadzenie wykazu akredytowanych jednostek oceniających zgodność, prowadzenie działań popularyzujących i promujących zagadnienia akredytacji oraz współpraca międzynarodowa w zakresie akredytacji.

Na zaplanowany stan jednostki na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 21.623 tys. zł, (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 20.023 tys. zł i należności krótkoterminowe na poziomie 1.100 tys. zł) oraz zobowiązania na poziomie 3.500 tys. zł.

Przychody PCA w 2026 roku zaplanowano w wysokości 34.400 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.600 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025, tj. o 4,9%. Na wysokość zaplanowanych przychodów będą miały wpływ głównie przychody z działalności statutowej oraz pozostałe przychody, w tym odsetki od depozytów u Ministra Finansów.

Koszty jednostki w 2026 roku zaplanowano w wysokości 34.350 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.591 tys. zł w stosunku do planu na rok 2025, tj. o 4,9%. Wzrost kosztów dotyczy kosztów funkcjonowania, w tym głównie wzrostu kosztów wynagrodzeń wynikającego z uwzględnienia wzrostu o 3% funduszu wynagrodzeń, składek, wzrost usług obcych oraz pozostałych kosztów funkcjonowania. Zaplanowany wzrost kosztów usług obcych związany jest z planowanym wzrostem najniższego wynagrodzenia za pracę i minimalnej stawki godzinowej w 2026 r., która wpłynie na ceny niektórych usług, m.in. koszty usług ochrony i sprzątania, a także na inne koszty funkcjonowania PCA. Wynika to również z planowanego wzrostu wynagrodzeń dla audytorów prowadzących działalność gospodarczą. Natomiast

wzrost pozostałych kosztów funkcjonowania wynika z planowanych obchodów 25 – lecia PCA oraz wzrostu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Na rok 2026 PCA planuje dodatni wynik finansowy brutto w kwocie 50 tys. zł.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 18.563 tys. zł, (w tym środki pieniężne w wysokości 16.763 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 1.300 tys. zł) oraz zobowiązania na poziomie 4.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 16.000 tys. zł.

4.10 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) utworzone zostało na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

PGW Wody Polskie realizuje zadania w celu zapewnienia spójnego i efektywnego zarządzania gospodarką wodną w Polsce, w tym planowania, finansowania i realizacji zadań z zakresu gospodarowania wodami. Jego misją jest ochrona mieszkańców Polski przed powodzią i suszą, zrównoważone gospodarowanie wodami dla ochrony naszych zasobów wodnych i zapewnienie dobrej jakości wody dla obecnych i przyszłych pokoleń. Wody Polskie wykonują prawa właścicielskie w stosunku do wód, które są własnością Skarbu Państwa, naliczają i pobierają opłaty za usługi wodne, wydają decyzje administracyjne (zgody wodnoprawne).

PGW WP tworzą: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 11 regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gliwice, Kraków, Lublin, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław), zarządy zlewni i nadzory wodne.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 543.096 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 88.550 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 227.656 tys. zł i zapasy w kwocie 9.820 tys. zł), należności długoterminowe na poziomie 34.455 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 733.749 tys. zł.

Przychody planowane PGW WP w 2026 r. wyniosą łącznie 2.273.202 tys. zł, czyli o 98.436 tys. zł, tj. 4,5% więcej niż w roku 2025, w tym:

- dotacje z budżetu państwa planuje się na poziomie 1.173.420 tys. zł, o 92.947 tys. zł, tj. 7,3% mniej niż w roku 2025.
- przychody z prowadzonej działalności 650.044 tys. zł, o 17.592 tys. zł, tj. o 2,8% więcej

niż w roku 2025,

- pozostałe przychody 331.919 tys. zł, o 144.009 tys. zł, tj. o 76,6% więcej niż w roku 2025.

Przychodami PGW WP będą głównie dotacje oraz wpływy z opłat za usługi wodne oraz opłat podwyższonych, wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania wód lub urządzeń wodnych, z najmu i dzierżawy oraz z opłat rocznych z tytułu oddania w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, wpływy z tytułu opłaty za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dotacje z budżetu państwa, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych.

Wzrost planowanych przychodów w 2026 r. wynika przede wszystkim ze zwiększonych przychodów z prowadzonej działalności, środków otrzymanych od innych jednostek sektora finansów publicznych oraz z pozostałych przychodów.

Koszty planowane do poniesienia przez PGW WP w 2026 r. wyniosą 3.027.508 tys. zł, o 21.365 tys. zł, tj. o 1% mniej niż w roku 2025, w tym:

- amortyzacja 803.288 tys. zł, o 70.819 tys. zł, tj. o 8,1% mniej niż w roku 2025,
- usługi obce 904.206 tys. zł, o 11.161 tys. zł, tj. o 1,2% więcej niż w roku 2025,
- wynagrodzenia osobowe 767.118 tys. zł, o 31.251 tys. zł, tj. o 4,2% więcej niż w planie na roku 2025 (w ramach wzrostu kwota 22.076,1 tys. zł stanowi 3% wzrostu wynagrodzeń osobowych r/r oraz kwota 9.175 tys. zł zaplanowana na wynagrodzenia związane z projektami planowanymi do sfinansowania w ramach dofinansowania z Funduszy Europejskich).
- pozostałe koszty funkcjonowania 187.167 tys. zł, o 20.307 tys. zł, tj. o 12,2% więcej niż w roku 2025.

Główną pozycją kosztów ogółem są koszty funkcjonowania w kwocie 3.010.508 tys. zł, o 15.365 tys. zł, tj. o 0,5% mniej niż w roku 2025. Zmniejszenie planowanych kosztów w 2026 r. wynika przede wszystkim ze zmniejszonego kosztu amortyzacji. W ramach kosztów funkcjonowania Wód Polskich kalkulowane są przede wszystkim koszty stałe oraz koszty niezbędne do poniesienia przez PGW WP. Są to przede wszystkim: energia elektryczna, czynsze, usługi łączności, ubezpieczenia majątku, podatki oraz wynagrodzenia pracowników. W ramach kosztów bieżących ujęto również realizację zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną.

Planowany wynik finansowy brutto PGW WP w 2026 roku będzie ujemny i wyniesie - 754.306 tys. zł, podczas gdy na 2025 r. planowano wynik na poziomie -874.107 tys. zł.

Zmiana wyniku finansowego wynika głównie ze zmniejszonego kosztu amortyzacji.

Planowane dotacje z budżetu państwa w 2026 r. wynoszą 2.310.018 tys. zł, tj. o 107.077 tys. zł, (4,9%) więcej niż w roku 2025. Zwiększenie dotacji wynika głównie ze zwiększenia wydatków majątkowych na finansowanie projektów z udziałem środków UE.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 552.316 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 371.477 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 234.486 tys. zł) oraz należności długoterminowe 26.451 tys. zł i zobowiązania w wysokości 586.512 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 365.120 tys. zł.

4.11 Polski Instytut Sztuki Filmowej

Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF) został utworzony na mocy przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii.

Zadania Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej dotyczą realizacji polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez: tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej; inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowanie projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów; wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej; wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych; promocję polskiej twórczości filmowej; dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne; świadczenie usług eksperckich organom administracji publicznej; wspieranie utrzymywania archiwów filmowych; wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii; wspieranie produkcji audiowizualnej; nadawanie każdemu filmowi wyświetlanemu w kinie indywidualnego identyfikatora publikowanego na stronie podmiotowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na stan jednostki zaplanowany na początek 2026 roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 609.222 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 451.043 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 74.325 tys. zł), należności długoterminowe

w wysokości 1.780 tys. zł i zobowiązania w wysokości 2.000 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej zaplanowano w 2026 r. w wysokości 423.327 tys. zł (tj. wzrost o 8,6% w odniesieniu do planu na 2025 r.), w tym dotacje z budżetu państwa dla PISF w wysokości 132.632 tys. zł (wzrost o 1,4% w porównaniu do planu na 2025 r.). Dotacja podmiotowa z budżetu państwa została określona na poziomie 24.632 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.865 tys. zł, tj. 8,2% względem roku poprzedniego. Dotacja celowa na realizację ustawy o wspieraniu produkcji audiowizualnej pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi 108.000 tys. zł. Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów jest wzrost wpływów z Funduszu Promocji Kultury (w 2026 r. planuje się wzrost w tej pozycji przychodów o 22.665 tys. zł, tj. 148,2% względem planu na 2025 r.), a także wyższych przychodów od podmiotów zobowiązanych zgodnie z art. 19 ustawy o kinematografii (w 2026 r. planuje się wzrost w tej pozycji przychodów o 10.285 tys. zł, tj. 4,7% w odniesieniu do planu na 2025 r.). Wzrost ze środków Funduszu Promocji Kultury obejmuje dodatkowe 20.000 tys. zł przyznane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rozwój infrastruktury kinowej, produkcję filmową oraz edukację filmową. Wpłaty z art. 19 ustawy o kinematografii są efektem przewidywanego rozwoju rynku audiowizualnego oraz większej aktywności podmiotów zobowiązanych do tych wpłat.

Przychody z depozytów u Ministra Finansów zostały oszacowane na 16.485 tys. zł, co stanowi spadek o 1.210 tys. zł, tj. 15,6% w porównaniu do roku 2025. Spadek ten wynika z przewidywanego obniżenia stóp procentowych.

Koszty zaplanowane na 2026 rok wynoszą łącznie 423.327 tys. zł. Największą pozycję stanowią koszty realizacji zadań statutowych 370.448 tys. zł, co stanowi wzrost o 25.198 tys. zł, tj. 7,3% względem roku 2025. Wzrost ten wynika z rozszerzenia zakresu wsparcia dla produkcji filmowej oraz zwiększenia środków na promocję i edukację filmową. Program „Rozwój Kin” zaplanowano na 15.000 tys. zł, co oznacza wzrost o 9.000 tys. zł. Środki te mają na celu poprawę infrastruktury kinowej w Polsce, co wpisuje się w strategię zwiększenia dostępności kultury filmowej. W ramach kosztów funkcjonowania największą pozycję stanowią wynagrodzenia osobowe 17.788 tys. zł (wzrost o 518 tys. zł tj. 3.0% w odniesieniu do planu na 2025 r.). Wzrost ten wynika z przyjętego średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 3%, co przełożyło się na zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi. Zwiększenie liczby etatów o 5 w stosunku do roku 2025 ma na celu dostosowanie wewnętrznej organizacji pracy do rosnącego zakresu zadań ustawowych, w tym wdrażania nowych mechanizmów wsparcia, rozwoju systemów informatycznych oraz obsługi zwiększonej liczby projektów. W ramach tych działań Instytut intensyfikuje również prace nad

uszczelnieniem procedur operacyjnych i finansowych, co wiąże się z koniecznością zwiększenia zaangażowania kadrowego w obszarach merytorycznych, kontrolnych i technicznych. Zwiększone środki pozwolą na rozszerzenie działalności statutowej Instytutu, w tym realizację nowych inicjatyw w zakresie edukacji filmowej i rozwoju infrastruktury kinowej. Jednocześnie plan zakłada racjonalizację wydatków bieżących oraz utrzymanie stabilnego poziomu finansowania kluczowych programów wsparcia dla branży audiowizualnej.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 535.000 tys. zł (w tym środki pieniężne przekazane w depozyt u Ministra Finansów zaplanowane na kwotę 449.683 tys. zł oraz należności krótkoterminowe w wysokości 55.000 tys. zł), należności długoterminowe 1.568 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.000 tys. zł.

4.12 Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego

Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego zostało utworzone na mocy ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego. Zadania Centrum nakierowane są na inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach Polaków z narodami Europy Wschodniej, w szczególności z Ukraińcami, Białorusinami, Gruzinami, Mołdawianami i Rosjanami. W ramach podejmowanych działań prowadzone są m.in. badania naukowe, organizowane są konferencje, seminaria, wykłady, debaty, prowadzona jest działalność edukacyjna i wydawnicza, upowszechniana jest w Polsce i poza jej granicami wiedza o sytuacji politycznej, historii, kulturze i dziedzictwie narodów Europy Środkowej i Wschodniej, prowadzone są programy stypendialne, utrzymywane są kontakty z ośrodkami akademickimi, eksperckimi, naukowymi, kulturalnymi i politycznymi w Polsce a także krajach regionu.

Stan jednostki na początek roku dotyczy w całości środków pieniężnych, które zaplanowano w wysokości 408 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego zaplanowano na 2026 r. w kwocie 12.846 tys. zł (tj. 100,9% planu na 2025 r.), w tym dotację podmiotową z budżetu państwa dla Centrum w wysokości 12.756 tys. zł (tj. 101,0% planu na 2025 r.). W odniesieniu do planu na 2025 r. nastąpił wzrost przychodów i kosztów o 121 tys. zł. Przyczyną tego jest głównie wzrost pozycji wynagrodzeń wraz z pochodnymi o 3,0% finansowanych z dotacji podmiotowej.

Stan jednostki na koniec roku dotyczy w całości środków pieniężnych przekazanych

w depozyt Ministrowi Finansów, które zaplanowano w wysokości 408 tys. zł.

4.13 Polska Agencja Antydopingowa

Polska Agencja Antydopingowa (POLADA) została utworzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie.

Do zadań Agencji należy w szczególności: określanie zasad i przebiegu kontroli antydopingowej, ustanawianie reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie, planowanie i przeprowadzanie kontroli antydopingowej, szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kontrolerów antydopingowych Agencji.

Na zaplanowany stan na początek roku Agencji składają się głównie środki obrotowe w kwocie 309 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 116 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 42 tys. zł i zapasy w kwocie 151 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 30 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Agencji Antydopingowej zaplanowano na 2026 r. na poziomie 9.479 tys. zł (tj. 100,7% planu na 2025 r.), co skutkuje zrównoważonym wynikiem finansowym brutto. Głównym źródłem przychodów będą dotacje z budżetu państwa dla POLADA w wysokości 9.259 tys. zł (tj. 100,7% planu na 2025 r.). Planowane zwiększenie kwoty dotacji wynika ze zwiększenia wynagrodzeń osobowych o 3% z pochodnymi. Ponadto na przychody ogółem składać się będą przychody z prowadzonej działalności w kwocie 220 tys. zł (100% planu na 2025 r.).

Na koszty funkcjonowania POLADA planuje się przeznaczyć środki w kwocie 9.479 tys. zł (tj. 100,7% planu na 2025 r.), w tym na wynagrodzenia osobowe pracowników 1.743 tys. zł (tj. 103% planu na 2025 r.), na składki od wynagrodzeń 446 tys. zł (103% planu na 2025 r.) oraz na usługi obce 6.000 tys. zł (na poziomie roku 2025 r.).

Środki Agencji zostaną przeznaczone głównie na realizację zadań, w tym na: zapewnienie dostępu sportowcom i ich personelowi pomocniczemu do wiedzy z zakresu zwalczania dopingu w sporcie oraz eliminowanie ze współzawodnictwa sportowego osób nieprzestrzegających idei fair play (przeprowadzanie akcji kontroli antydopingowych) stanowiące realizację programu badań zgodnego ze Światowym Programem Antydopingowym Światowej Agencji Antydopingowej (WADA).

Na stan Agencji na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 309 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 116 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 42 tys. zł i zapasy w wysokości 151 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 30 tys. zł.

Planowane środki pieniężne przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 116 tys. zł.

4.14 Polska Organizacja Turystyczna

Polska Organizacja Turystyczna (POT) została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o Polskiej Organizacji Turystycznej. POT jest jedną z kilkudziesięciu działających na świecie narodowych organizacji turystycznych. Zadania POT nakierowane są głównie na realizację projektów wynikających z zadań statutowych Polskiej Organizacji Turystycznej, tj. na promocję Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Planowany stan środków obrotowych jednostki na początek 2026 roku wynosi 1.982 tys. zł i dotyczy stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym dotyczącym funduszu rezerwowego.

Zarówno przychody jak i koszty Polskiej Organizacji Turystycznej zaplanowano na 2026 r. w wysokości 101.892 tys. zł (tj. 95,7% planu wg. ustawy budżetowej na rok 2025).

W odniesieniu do planu na 2025 r. wg ustawy budżetowej nastąpił spadek przychodów i kosztów o 4.610 tys. zł. Główną przyczyną zmniejszenia jest obniżenie kwoty na koszty realizacji zadań w ramach dotacji podmiotowej.

W ramach przychodów ogółem dotacje z budżetu państwa dla POT zaplanowano w kwocie 101.892 tys. zł (tj. 95,7% planu wg. ustawy budżetowej na rok 2025). Ponadto źródłem przychodów POT będą również odpisy amortyzacyjne zaplanowane na poziomie 340 tys. zł, co stanowi wzrost o 140 tys. zł, tj. o 70,0% w porównaniu do planu na 2025 r.

Na koszty funkcjonowania POT planuje się przeznaczyć środki w kwocie 40.286 tys. zł (tj. 101,9% planu na 2025 r.), w tym na wynagrodzenia osobowe pracowników 22.291 tys. zł (tj. 103% planu na 2025 r.), na składki od wynagrodzeń 3.281 tys. zł (103% planu na 2025 r.) oraz na usługi obce 3.997 tys. zł (na poziomie roku 2025 r.).

Koszty realizacji zadań na 2026 r. zaplanowano na poziomie 61.606 tys. zł, co stanowi 92% planu wg ustawy budżetowej na 2025 r. Koszty te będą realizowane w 2026 r. poprzez następujące działania: promowanie turystyki na rynku krajowym (certyfikowanie i promowanie produktów turystycznych, współpraca i komunikacja w sektorze turystyki, zarządzanie wiedzą), promowanie atrakcyjności turystycznej Polski za granicą (kampanie i zadania promocyjne w turystyce wypoczynkowej), utrzymanie i rozwój Polskiego Systemu Informacji Turystycznej, promowanie atrakcyjności turystycznej Polski poprzez sport (promocja Polski przez polskich sportowców i kluby sportowe w sportach drużynowych podczas międzynarodowych rozgrywek sportowych).

Stan środków obrotowych jednostki na koniec roku zaplanowano w wysokości 1.982 tys. zł

i dotyczy w całości środków pieniężnych na rachunku bankowym dotyczącym funduszu rezerwowego.

Planowane wolne środki finansowe przekazane w depozyt Ministrowi Finansów wyniosą 1.982 tys. zł.

4.15 Polskie Laboratorium Antydopingowe

Polskie Laboratorium Antydopingowe (PLAD) zostało utworzone na podstawie ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie.

Do zadań Laboratorium należy:

- prowadzenie działań niezbędnych do utrzymania akredytacji Światowej Agencji Antydopingowej oraz krajowej jednostki akredytującej na zgodność z normą ISO obowiązującą w laboratoriach badawczych,
- prowadzenie analiz antydopingowych próbek fizjologicznych zawodników i zwierząt,
- realizacja projektów badawczych w zakresie zwalczania dopingu w sporcie,
- współpraca krajowa i międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych,
- inne zadania wynikające ze standardów międzynarodowych Światowej Agencji Antydopingowej.

Na stan na początek roku składają się środki obrotowe w kwocie 3.699 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 3.189 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 510 tys. zł) oraz zobowiązania na poziomie 245 tys. zł.

Zarówno planowane przychody jak i koszty PLAD w 2026 r. wyniosą 14.350 tys. zł, co stanowi spadek o 404 tys. zł, tj. o 2,7% w stosunku do planu na rok 2025 (14.754 tys. zł). Spadek przychodów w 2026 r. wynika ze spadku pozostałych przychodów o 545 tys. zł z tytułu odpisów amortyzacyjnych. Jednocześnie plan finansowy PLAD na 2026 r. zakłada wzrost przychodów z tytułu analiz próbek od Polskiej Agencji Antydopingowej o 27 tys. zł oraz z wyższych dotacji z budżetu państwa o 114 tys. zł, tj. o 2,5% w odniesieniu do roku poprzedniego. Przychody z tytułu dotacji w roku 2025 wynosiły 4.579 tys. zł, podczas gdy w roku 2026 zaplanowane zostały na poziomie 4.693 tys. zł. Spadek planowanych do poniesienia w 2026 r. kosztów wynika z niższych kosztów funkcjonowania ogółem o 404 tys. zł względem roku 2025, w tym z niższych odpisów amortyzacyjnych o 545 tys. zł. Jednocześnie w PLAD planowany jest wzrost wynagrodzeń osobowych o kwotę 114 tys. zł tj. o 3% w stosunku do planu na 2025 r.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się środki obrotowe w kwocie 3.699 tys. zł

(w tym środki pieniężne na poziomie 3.189 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 510 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 245 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 3.189 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.16 Polski Klub Wyścigów Konnych

Polski Klub Wyścigów Konnych (PKWK) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych. Głównym zadaniem PKWK jest prowadzenie nadzoru nad zasadami organizowania wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie PKWK działa na rzecz rozwoju wyścigów konnych równocześnie umacniając oraz doskonaląc hodowlę koni. Realizacja powyższych zadań ma zapewnić uczciwe i transparentne rozgrywanie gonitw dla koni ras: pełnej krwi angielskiej, czystej krwi arabskiej, kłusaków i półkwi oraz ich rozwój i promocję.

Na stan środków składają się środki obrotowe w wysokości 9.720 tys. zł (z tego środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.850 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 870 tys. zł) oraz należności długoterminowe w wysokości 744 tys. zł i zobowiązania w kwocie 700 tys. zł.

PKWK zaplanował w 2026 r. przychody na poziomie 8.929 tys. zł (w tym 463 tys. zł stanowi dotacja przedmiotowa z budżetu państwa). Przychody będą wyższe o 343 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 tj. o 4,0%. Powyższy wzrost wynika głównie z planowanych wyższych wpływów z czynszu dzierżawnego kompleksu torów wyścigów konnych na Służewcu oraz z tytułu prowadzenia ksiąg i oceny wartości użytkowej ww. ras koni. Wzrost wynika również z planowanego wzrostu o 70 tys. zł tj. 18,9% z tytułu odsetek u Ministra Finansów (440 tys. zł).

Koszty PKWK w 2025 r. zaplanowane zostały na poziomie 8.829 tys. zł, co stanowi wzrost o 340 tys. zł od zaplanowanych na rok 2025 tj. o 4,0%. Decydujący wpływ na wysokość planowanych kosztów mają głównie koszty funkcjonowania, w tym usług obcych, których najwyższą pozycją są koszty remontów. Na wysokość kosztów wpływ miały również koszty badania prób antydopingowych koni, wydawanie czasopisma Koń Polski i usługi informatyczne. Kolejną pozycją są koszty wynagrodzeń osobowych w wysokości 1.690 tys. zł (wzrost o 2,0%) i pochodnych od wynagrodzeń, a także pozostałe koszty funkcjonowania, na które składają się głównie nagrody dla właścicieli i hodowców, nakłady na promocję wyścigów konnych, dofinansowanie hodowli koni w Polsce, delegacje, szkolenia i dokształcanie jeźdźców oraz członkostwo w międzynarodowych organizacjach hodowlanych i wyścigowych. Wzrost kosztów funkcjonowania jest wynikiem zwiększenia

głównie puli nagród dla hodowców i właścicieli koni wyścigowych planowanego przez PKWK w 2026 r. Dodatkowo wzrastają koszty wynikające z promocji hodowli koni wyścigowych oraz koszty wynagrodzeń.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów wynik brutto został określony w wysokości 100 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 9.750 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 8.880 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 870 tys. zł), należności długoterminowe w kwocie 372 tys. zł oraz zobowiązania w wysokości 700 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 8.800 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.17 Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR) działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego. CDR realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego, m.in. opracowuje analizy i prognozy w zakresie rozwoju doradztwa rolniczego, prowadzi szkolenia dla pracowników ośrodków wojewódzkich i nauczycieli szkół rolniczych, przygotowuje i przekazuje ośrodkom wojewódzkim materiały informacyjne i szkoleniowe, w tym dotyczące pomocy w zakresie działalności gospodarstw rolnych i produkcji rolniczej finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych, upowszechnia wyniki badań naukowych w praktyce rolniczej.

Na stan na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 7.738 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 7.158 tys. zł, należności krótkoterminowe na poziomie 330 tys. zł i zapasy w kwocie 50 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 700 tys. zł.

CDR zaplanowało przychody na poziomie 53.195 tys. zł, w tym 40.355 tys. zł pochodzić będzie z dotacji celowych z budżetu państwa. Przychody będą wyższe o 1.068 tys. zł tj. o 2,1% w stosunku do zaplanowanych na 2025 r. Głównym źródłem przychodów w 2026 r. będą dotacje z budżetu państwa. Duży wzrost następuje również w planowanych przychodach z tytułu środków otrzymanych z Unii Europejskiej. Przychody te rosną w porównaniu do planu na 2025 r. o 2.102 tys. zł, tj. o 137,6%. Wzrost ten wynika z planowanego rozliczenia w 2026 r. projektów realizowanych ze środków UE, w tym projektu „NBSoil – Nature Based Solutions for Soil Management” Horyzont Europa, „Climate Farm Demo”, „Stratus” i innych. Zmniejszają się natomiast środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych o 4.354 tys. zł, co wynika z zakończenia realizacji umów.

Koszty CDR zostały zaplanowane w kwocie 53.165 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.068 tys. zł, tj. o 2,1% w stosunku do zaplanowanych na 2025 r. Decydujący wpływ na wysokość planowanych kosztów mają głównie koszty funkcjonowania, w tym wynagrodzenia i pochodne (30.378 tys. zł), usługi obce (13.185 tys. zł), materiały i energia (4.606 tys. zł), związane z realizacją zadań z zakresu doradztwa rolniczego. Wzrost kosztów związanych z wynagrodzeniami i składkami o 2.354 tys. zł, tj. o 8,4% wynika z systemowego zwiększenia funduszu wynagrodzeń o 3,0% - wzrost z dotacji celowej z budżetu państwa oraz z realizacji projektów unijnych.

Jednostka planuje na 2026 rok dodatni wynik finansowy brutto w kwocie 30 tys. zł, tj. na poziomie roku 2025.

Na stan środków na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 7.738 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 7.158 tys. zł, należności krótkoterminowe na poziomie 330 tys. zł i zapasy w kwocie 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 700 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 6.858 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.18 Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego (WODR) działają w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego.

Zadaniem ośrodków wojewódzkich (16 podmiotów) jest prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Realizowane przez WODR-y zadania z zakresu doradztwa rolniczego, polegają m.in. na prowadzeniu działalności informacyjnej mającej na celu wspieranie rozwoju produkcji rolniczej, upowszechnianiu metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska, prowadzeniu analizy rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji, prowadzeniu szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Składające się na stan na początek roku głównie środki obrotowe, zaplanowane są w łącznej wysokości 50.350 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 42.991 tys. zł, należności krótkoterminowe w wysokości 3.875 tys. zł i zapasy na poziomie 1.038 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 25 tys. zł i zobowiązania w kwocie 7.022 tys. zł.

Łączne przychody szesnastu Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego zostały zaplanowane na 2026 r. w wysokości 719.653 tys. zł, co stanowi wzrost o 143.050 tys. zł tj. 24,8% w stosunku do planu na 2025 rok, w tym środki z dotacji z budżetu państwa w kwocie 424.324 tys. zł.

Zaplanowane koszty na 2026 rok wynoszą 718.639 tys. zł i będą wyższe o 142.748 tys. zł, tj. o 24,8% od zaplanowanych na rok 2025.

Wzrost przychodów związany jest głównie ze wzrostem środków otrzymywanych od innych jednostek sektora finansów publicznych, przede wszystkim od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na realizację programów doradczych m.in. dotyczących organizacji i przeprowadzenia szkoleń dla rolników, świadczenia kompleksowych programów doradczych dla rolników w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, itp.

Wzrastają również przychody z prowadzonej działalności, w tym z tytułu odpłatności za wypełnianie wniosków o płatności obszarowe. Wzrasta również wysokość dotacji celowej, w związku z systemowym zwiększeniem funduszu wynagrodzeń o 3,0%.

Na planowane koszty składają się głównie koszty funkcjonowania, w tym wynagrodzenia i pochodne, a także inne koszty związane z realizacją zadań z zakresu doradztwa rolniczego, w tym usługi obce, materiały i energia.

Planowany wzrost wynagrodzeń związany jest z systemowym zwiększeniem funduszu wynagrodzeń o 3,0%, a także z realizacją ww. programów, w tym głównie wynikających z umów podpisanych z ARiMR.

Na podstawie zaplanowanych przychodów i kosztów można określić wynik brutto, który wynosi 1.014 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostek składają się m.in. środki obrotowe w wysokości 49.826 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 38.797 tys. zł należności krótkoterminowe w wysokości 4.075 tys. zł i zapasy w kwocie 1.043 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 25 tys. zł i zobowiązania wynoszące 7.898 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 22.264 tys. zł.

4.19 Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia

7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Agencja realizuje zadania z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie z przyjętym przez Radę NAWA dokumentem pn. Kierunkowy plan działań na lata 2021-2027, Agencja realizuje następujące długofalowe cele:

- wzmocnienie międzynarodowej współpracy naukowców i uczelni,
- zwiększenie liczby studentów z zagranicy,
- promocję szkolnictwa wyższego i nauki za granicą,
- znajomość języka polskiego wśród obcokrajowców.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się środki obrotowe w łącznej wysokości 138.691 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.691 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 130.000 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 100.000 tys. zł i zobowiązania w wysokości 2.000 tys. zł.

Przychody NAWA w 2026 r. zaplanowano w wysokości 311.911 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza wzrost o kwotę 11.409 tys. zł, tj. o 3,8%. Głównym źródłem przychodów będą dotacje otrzymane z budżetu państwa w kwocie 234.662 tys. zł oraz środki pozyskane bezpośrednio z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 74 394 tys. zł. NAWA może również pozyskiwać środki finansowe od innych jednostek sektora finansów publicznych oraz z krajowych i międzynarodowych projektów lub programów. Wzrost kwoty przychodów wynika ze zwiększenia dotacji podmiotowej o środki na realizację nowych zadań nałożonych na NAWA oraz uzyskania z budżetu Unii Europejskiej środków na realizację projektów w ramach programów FERS i EU4Bielarus.

Planowane na 2026 r. koszty NAWA zostały określone na kwotę 311.811 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do planu na rok 2025 o 3,8%, tj. o kwotę 11.329 tys. zł. W ramach ww. kwoty środki planowane na realizację zadań wynoszą 264.324 tys. zł, zaś na funkcjonowanie jednostki 47.487 tys. zł. Zwiększona, w porównaniu z planem na rok 2025, kwota kosztów związana jest m.in. z planowaną realizacją zleconych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zadań wynikających z ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej. Wzrost kosztów wynagrodzenia wynika ze zwiększenia środków na wynagrodzenia o 3% oraz zwiększenia o 31 etatów zatrudnienia w związku z realizacją zadań nałożonych ww. ustawą.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów NAWA zakłada dodatni wynik finansowy brutto w wysokości 100 tys. zł.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 138.771 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 8.771 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 130.000 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 100.000 tys. zł i zobowiązania w wysokości 2.000 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 2.700 tys. zł.

4.20 Centrum Łukasiewicz

Centrum Łukasiewicz jest państwową osobą prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Celem Centrum jest planowanie i koordynowanie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju oraz dla realizacji polityki naukowej państwa.

Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć,
- zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci,
- realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci,
- komercjalizacja wyników badań,
- współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 27.151 tys. zł, które w całości dotyczą środków pieniężnych.

Przychody Centrum w 2026 r. zaplanowano w wysokości 66.200 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza zmniejszenie o kwotę 6.193 tys. zł, tj. o 8,6%. W 2026 r. podstawowym źródłem przychodów będzie subwencja z budżetu państwa (50.993 tys. zł), której wysokość w porównaniu do planu na rok 2025 wzrasta o 1,6%.

Przychody obejmują także środki w wysokości 10.500 tys. zł, pochodzące z wykupionych obligacji zerokuponowych.

Planowane na 2026 r. koszty Centrum Łukasiewicz zostały określone na kwotę 66.200 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza zmniejszenie o kwotę

6.193 tys. zł, tj. o 8,6%. Na koszty funkcjonowania jednostki przewidziano 43.200 tys. zł, co stanowi wzrost o 1,9% w porównaniu z rokiem 2025. Natomiast poziom kosztów realizacji zadań planowany jest na poziomie 23.000 tys. zł (co stanowi spadek o 23,3% w porównaniu z 2025 r.). Jest to związane z cyklicznością realizowanych zadań przez instytuty Sieci m. in. na podstawie ogłaszanych naborów na projekty badawcze.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Centrum zakłada zrównoważony wynik brutto.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 15.451 tys. zł, które w całości dotyczą środków pieniężnych.

4.21 Polska Agencja Żeglugi Powietrznej

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP) działa na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. Agencja pełni funkcję instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej. Realizuje zadania głównie związane z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności kontrolą ruchu lotniczego, służbą informacji powietrznej, służbą alarmową, planowaniem przepływu ruchu lotniczego nad Polską oraz koordynacją zajętości przestrzeni powietrznej.

PAŻP prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, z budżetu państwa otrzymuje przede wszystkim dotację celową na sfinansowanie wydatków związanych z zapewnieniem służb nawigacyjnych w przypadku lotów zwolnionych z tych opłat, jak również dotację związaną z wydzieleniem stref geograficznych oraz dotację na utrzymanie efektów Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC).

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w kwocie 1.378.701 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 395.707 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 368.159 tys. zł i zapasy w kwocie 65 tys. zł), należności długoterminowe w kwocie 235 tys. zł i zobowiązania w kwocie 1.806.637 tys. zł (w tym zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 752.661 tys. zł).

Przychody PAŻP zaplanowano w 2026 roku w wysokości 1.749.457 tys. zł, co oznacza ich wzrost o 16.045 tys. zł (o 0,9%) w porównaniu do planu na 2025 rok.

W ogólnej kwocie przychodów największą wartość stanowią przychody z prowadzonej działalności, głównie ze sprzedaży usług nawigacyjnych i pozanawigacyjnych. Pozostałe przychody zaplanowano w wysokości 117.281 tys. zł, a dotacje z budżetu państwa ujęto na poziomie 68.128 tys. zł.

Wzrost planowanych przychodów jednostki ze sprzedaży usług nawigacyjnych jest w głównej mierze zdeterminowany zmianą stawek jednostkowych opłat nawigacyjnych, wyższym poziomem ruchu wyrażonego w jednostkach usługowych, aktualizacją mechanizmów wyrównawczych wykazywanych w przychodach ze sprzedaży oraz wzrostem przychodów z usług pozanawigacyjnych.

Planowane zwiększenie poziomu dotacji związane jest przede wszystkim ze wzrostem planowanego ruchu lotniczego podlegającego zwolnieniu z opłat nawigacyjnych w następstwie zmiany struktury ruchu.

Koszty zostały określone na kwotę 1.715.742 tys. zł, co oznacza, że są wyższe o 83.903 tys. zł, tj. o 5,1% niż te ujęte w planie na 2025 rok. Wielkość kosztów to w głównej mierze efekt wyższych kosztów amortyzacji, wynagrodzeń i składek będących pochodną wzrostu kosztów wynagrodzeń, a także usług obcych, pozostałych kosztów funkcjonowania, podatków i opłat oraz kosztów materiałów i energii.

W przypadku kosztów amortyzacji, wzrost wynika z planowanego w 2026 roku przyjęcia do użytkowania inwestycji (kolejnych etapów projektu realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy) i rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych od ich wartości, a także planowanego rozpoczęcia amortyzacji innych aktywów w tym m.in. systemu iTec, modernizacji sieci LAN/WAN oraz sal szkoleniowych w ośrodku szkolenia, systemu AV recording, radarów PSR MSSR, budowy i rozwoju środowiska do zarządzania operacjami bezzałogowych statków powietrznych.

Wzrost kosztów osobowych w planie na 2026 rok o 28.080 tys. zł uwzględnia systemowe zwiększenie funduszu wynagrodzeń o 3,0% w stosunku do wielkości ujętych w planie finansowym na rok 2025, a także jest wynikiem aktualizacji planów zatrudnienia.

Na wzrosty pozostałych kategorii kosztów, wpływ ma głównie zwiększona wpłata lotnicza na rzecz Urzędu Lotnictwa Cywilnego (podatki i opłaty), wyższe planowane koszty usług meteorologicznych (usługi obce) oraz wzrost kosztów składek EUROCONTROL (pozostałe koszty funkcjonowania).

W 2026 roku PAŻP zaplanowała wynik finansowy w wysokości 33.715 tys. zł, tj. o 67.858 tys. zł niższy w porównaniu do zaplanowanego na rok 2025. Głównym czynnikiem wpływającym na zakładany niższy wynik finansowy jest wyższa dynamika wzrostu kosztów ogółem w stosunku do dynamiki wzrostu przychodów ogółem, w stosunku do wartości planowanych w 2025 roku.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 1.154.475 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 599.600 tys. zł, należności

krótkoterminowe w wysokości 410.973 tys. zł i zapasy w wysokości 65 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 235 tys. zł i zobowiązania w wysokości 1.633.347 tys. zł (w tym zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów zaplanowane na kwotę 661.744 tys. zł).

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 639.640 tys. zł.

4.22 Transportowy Dozór Techniczny

Transportowy Dozór Techniczny (TDT) został powołany ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym.

TDT prowadzi działalność publiczną w zakresie sprawowania dozoru technicznego nad urządzeniami, które mogą stworzyć zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska. Jednostka realizuje zadania wynikające z ustawy o dozorze technicznym, ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych, zadania związane z odbiorami technicznymi i działalnością laboratoryjną. Dodatkowo działalność TDT obejmuje zadania z zakresu homologacji pojazdów, a także certyfikacji m.in. określonych systemów zarządzania, wyrobów, zakładowej kontroli produkcji, procesów i osób.

Do głównych celów Transportowego Dozoru Technicznego w 2026 r., podobnie jak w latach poprzedzających, należeć będzie ciągłe utrzymywanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa urządzeń technicznych eksploatowanych na obszarach kolejowych, portów morskich i żeglugi śródlądowej oraz urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym. Ponadto TDT w roku 2026 i latach kolejnych będzie prowadził działania, których celem jest ciągłe utrzymywanie wysokiego poziomu wiedzy i kompetencji osób odpowiedzialnych za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych, które mogą stworzyć zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w kwocie 53.502 (w tym środki pieniężne 44.892 tys. zł i należności krótkoterminowe 7.509 tys. zł), należności długoterminowe na poziomie 85 tys. zł i zobowiązania w kwocie 7.728 tys. zł.

Przychody TDT zaplanowano w 2026 roku w wysokości 93.927 tys. zł, co oznacza ich wzrost o 7.267 tys. zł, tj. 8,4% w porównaniu do planu na 2025 r.

Wzrost planowanych przychodów z prowadzonej działalności jednostki w stosunku do 2025 roku wynika z wyższej szacowanej liczby badań planowanych do zrealizowania w roku 2026, między innymi w związku z trwającym od 2025 r. procesem przejmowania od Urzędu Dozoru Technicznego urządzeń dźwigniowych i ciśnieniowych znajdujących się na terenie

województw pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. W 2026 r. planowany jest również wzrost przychodów z tytułu działalności w obszarze homologacji, co związane jest z planowanym zwiększeniem zaangażowania w kontrole zgodności.

Koszty zostały określone na kwotę 99.228 tys. zł, i są wyższe o 7.247 tys. zł, tj. o 7,9% niż te ujęte w planie na 2025 r. Na zwiększenie wysokości kosztów ogółem ma wpływ przede wszystkim wzrost funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz zwiększenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a także zwiększenie kosztów amortyzacji oraz pozostałych kosztów, na które składają się pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe.

Wzrost kosztów wynagrodzeń w kwocie 4.767 tys. zł uwzględnia systemowe zwiększenie funduszu wynagrodzeń o 3,0% w stosunku do wielkości ujętych w planie finansowym na rok 2025, a także skutki zmian w poziomie wynagrodzeń dokonane w trakcie 2025 roku.

W 2026 roku planowany wynik finansowy TDT będzie ujemny i wyniesie -5.301 tys. zł, co oznacza nieznaczłą poprawę wyniku (tj. o 20 tys. zł) od planowanego na rok 2025. Ujemny wynik finansowy jest spowodowany rosnącymi kosztami funkcjonowania jednostki przy utrzymaniu poziomu stawek za czynności jednostek dozoru technicznego.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 44.267 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 35.306 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 7.876 tys. zł), należności długoterminowe w wysokości 88 tys. zł i zobowiązania w wysokości 7.857 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 35.306 tys. zł.

4.23 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) został powołany w celu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym ustawą z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej działalność NFOŚiGW w 2026 r. będzie skierowana głównie na przedsięwzięcia wpływające na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza (m.in. program priorytetowy „Czyste Powietrze”), na finansowanie przedsięwzięć ze środków Funduszu Modernizacyjnego, służących m.in. magazynowaniu energii i modernizacji sieci energetycznych, wspieraniu inwestycji w efektywność energetyczną.

Na stan na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 28.613.323 tys. zł (z tego środki pieniężne zaplanowane na kwotę 27.544.787 tys. zł i należności krótkoterminowe na poziomie 1.068.536 tys. zł oraz należności długoterminowe na poziomie

9.793.292 tys. zł) i zobowiązania w kwocie 268.532 tys. zł.

Planowane przychody NFOŚiGW w 2026 r. wyniosą łącznie 15.489.793 tys. zł, w tym z dotacji z budżetu państwa pochodzić będzie 115.138 tys. zł. W porównaniu do poprzedniego roku przychody wzrosną o 1.917.474 tys. zł, tj. o 14,1% więcej niż w planie na 2025 rok.

Najwyższe przychody planuje się w pozycjach:

- przychody z prowadzonej działalności w kwocie 9.684.500 tys. zł, tj. o 3.127.680 tys. zł (47,7%) więcej niż w planie na 2025 rok - w tym 5.000.000 tys. zł stanowić będą przychody ze sprzedaży przez Komisję Europejską uprawnień do emisji w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Fundusz Modernizacyjny), tj. o 2.500.000 tys. zł (100,0%) więcej niż w planie na 2025 rok,
- Pozostałe przychody w kwocie 4.783.598 tys. zł.

Przychodami NFOŚiGW będą głównie wpływy:

- z pozostałych przychodów, w tym ze środków otrzymanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych (głównie w ramach Krajowego Planu Odbudowy),
- z opłat: emisyjnej, za usługi wodne, eksploatacyjnych i koncesyjnych,
- z opłat zastępczych i kar wynikających z ustawy o efektywności energetycznej,
- odsetki od pożyczek, papierów wartościowych oraz oprocentowania rachunków bankowych,
- ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej,
- z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,

Wzrost planowanych przychodów w 2026 r. wynika przede wszystkim ze zwiększonych przychodów ze sprzedaży przez Komisję Europejską uprawnień do emisji w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Fundusz Modernizacyjny), przychodów otrzymanych z Unii Europejskiej, przychodów z tytułu odsetek, w tym od depozytów u Ministra Finansów i skarbowych papierów wartościowych.

Koszty planowane do poniesienia przez NFOŚiGW w 2026 r. wyniosą łącznie 15.447.818 tys. zł, tj. o 2.423.784 tys. zł (18,6%) więcej niż w planie na 2025 rok, w tym:

- koszty funkcjonowania 300.391 tys. zł (w tym wynagrodzenia osobowe 146.294 tys. zł), tj. o 1.025 tys. zł (0,3%) mniej niż w planie na 2025 rok,
- koszty realizacji zadań stanowiące środki przekazane innym podmiotowym

14.987.877 tys. zł, tj. o 2.587.877 tys. zł (20,9%) więcej niż w planie na 2025 rok,
– pozostałe koszty 159.550 tys. zł, tj. o 163.068 tys. zł (50,6%) mniej niż w roku 2025.

Wzrost planowanych kosztów w 2026 r. wynika przede wszystkim: z wydatków realizowanych ze środków Funduszu Modernizacyjnego w ramach zatwierdzonych i uruchamianych programów, z bezzwrotnych wydatków na finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ze wzrostu kosztów usług obcych oraz zwiększenia funduszu wynagrodzeń w związku ze wzrostem wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi o 3,0%.

Planowany wynik finansowy brutto NFOŚiGW w 2026 roku wyniesie 41.975 tys. zł, podczas gdy na 2025 r. planowano wynik na poziomie 548.285 tys. zł.

Na stan na koniec roku składają się środki obrotowe w kwocie 27.508.611 tys. zł (z tego środki pieniężne zaplanowane na kwotę 24.096.855 tys. zł i należności krótkoterminowe na poziomie 1.018.536 tys. zł) oraz należności długoterminowe na poziomie 13.448.538 tys. zł i zobowiązania w wysokości 5.231.809 tys. zł.

Stan wolnych środków finansowych przekazanych w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów na koniec roku wyniesie 23.828.700 tys. zł.

4.24 23 Parki narodowe

Parki Narodowe jako państwowe osoby prawne prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z uzyskiwanych przychodów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie o ochronie przyrody. Środki na bieżącą działalność oraz na współfinansowanie realizacji projektów z udziałem środków zagranicznych otrzymują m.in. z dotacji celowych z budżetu państwa. Aktualnie w Polsce funkcjonują 23 parki narodowe, które zostały utworzone w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Wszystkie włączono do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Na stan środków na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 197.718 tys. zł (z tego środki pieniężne zaplanowano na kwotę 149.522 tys. zł, należności krótkoterminowe na poziomie 35.614 tys. zł i zapasy w kwocie 7.281 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 42.041 tys. zł.

Przychody planowane parków narodowych w 2026 r. wyniosą łącznie 622.248 tys. zł,

tj. o 74.710 tys. zł (13,6%) więcej niż w planie na rok 2025. W przychodach ogółem 180.916 tys. zł pochodzić będzie z dotacji z budżetu państwa. Największe zmiany w ujęciu procentowym w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano w następujących pozycjach:

- środki otrzymane z Unii Europejskiej 70.614 tys. zł, tj. o 68.010 tys. zł więcej niż w roku 2025,
- środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych 22.351 tys. zł, tj. o 42.163 tys. zł mniej niż w roku 2025,
- środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych 76.530 tys. zł, tj. o 68.154 tys. zł więcej niż w roku 2025,
- odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych 6.325 tys. zł, tj. o 1.258 tys. zł więcej niż w roku 2025.

Przychodami parków narodowych z prowadzonej działalności będą głównie wpływy:

- z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary oraz za udostępnianie parku lub niektórych jego obszarów,
- ze sprzedaży drewna i produktów gospodarki drzewnej oraz innych produktów związanych z działalnością parku (m.in. z działalności rybackiej),
- z tytułu najmu i dzierżawy pomieszczeń mieszkaniowych parku,
- z opłat pobieranych w związku z działalnością edukacyjną parku narodowego,
- ze sprzedaży materiałów edukacyjnych, informacyjnych i naukowych.

Koszty planowane do poniesienia przez parki narodowe w 2026 r. wyniosą 665.956 tys. zł, tj. o 86.605 tys. zł (14,9%) więcej niż w planie na rok 2025, w tym koszty funkcjonowania:

- wynagrodzenia 202.315 tys. zł, o 12.523 tys. zł, tj. o 6,6% więcej niż w roku 2025,
- usługi obce 87.783 tys. zł, o 14.153 tys. zł, tj. o 13,9% mniej niż w roku 2025,
- materiały i energia 38.118 tys. zł, o 1.475 tys. zł, tj. o 3,7% mniej niż w roku 2025,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych 16.443 tys. zł, o 1.647 tys. zł, tj. o 11,1% więcej niż w roku 2025,
- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań 324 tys. zł, tj. na poziomie roku 2025.

Wzrost wynagrodzeń w 2026 r. w stosunku do przewidywanego wykonania za 2025 r. wynika z podwyżki wynagrodzeń o 3% oraz zwiększenia zatrudnienia o 27 etatów.

Wzrost planowanych kosztów wynika przede wszystkim ze wzrostu cen energii i materiałów niezbędnych do rozbudowy, utrzymania i konserwacji infrastruktury parków narodowych, spowodowanego inflacją oraz zwiększoną amortyzacją środków trwałych.

Planowany wynik brutto parków narodowych w 2026 roku będzie ujemny i wyniesie - 43.708 tys. zł, podczas gdy na 2025 planowano wynik na poziomie -31.813 tys. zł.

Pogorszenie wyniku finansowego spowodowane będzie w głównej mierze poniesieniem wyższych kosztów działalności bieżącej parków narodowych, wzrostu kosztów amortyzacji i wykorzystanie środków pieniężnych zgromadzonych w latach poprzednich.

Planowane dotacje z budżetu państwa dla parków narodowych w 2026 r. wyniosą 205.827 tys. zł, tj. o 181.957 tys. zł (46,9%) mniej niż w roku 2025, w tym w stosunku do roku poprzedniego najbardziej w ujęciu procentowym zmieniły się następujące pozycje:

- dotacja celowa - bieżąca 173.604 tys. zł, o 5.219 tys. zł, tj. o 3,1% więcej niż w roku 2025,
- dotacja celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżąca 7.312 tys. zł, tj. o 47.125 tys. zł (86,6%) mniej niż w roku 2025,
- dotacja celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowa 15.998 tys. zł, tj. o 136.397 tys. zł (89,5%) mniej niż w roku 2025,
- na inwestycje i zakupy inwestycyjne 8.913 tys. zł, o -3.084 tys. zł, tj. o 25,7% ,mniej niż w roku 2025.

Na stan środków na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 123.671 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 67.371 tys. zł, należności krótkoterminowe na poziomie 35.002 tys. zł i zapasy w kwocie 7.883 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 45.689 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 57.698 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.25 Polski Instytut Spraw Międzynarodowych

Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM) jest instytucją analityczną i ekspercką, utworzoną na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych.

Polski Instytut Spraw Międzynarodowych jest jednym z najważniejszych i największych ośrodków analitycznych w Europie Środkowej i Wschodniej. Sytuując się pomiędzy światem polityki a niezależną analizą, PISM zapewnia wsparcie decydentom i dyplomatom, inicjuje publiczną debatę ekspercką oraz upowszechnia wiedzę o współczesnych stosunkach międzynarodowych. Jego zadaniem jest pogłębianie i upowszechnianie wiedzy

o współczesnych sprawach międzynarodowych. PISM utrzymuje kontakty z ośrodkami akademickimi, naukowymi i politycznymi w Polsce i za granicą. Prowadzi szkolenia dla kadr wykonujących zadania związane ze stosunkami międzynarodowymi i polityką zagraniczną RP. Ponadto, gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór, a także publikuje książki, czasopisma i dokumenty dyplomatyczne.

Planowany stan środków obrotowych na początek roku wynosi 2.400 tys. zł, (w tym środki pieniężne 1.500 tys. zł, należności krótkoterminowe 200 tys. zł i zapasy o wartości 700 tys. zł), należności długoterminowe wynoszą 70 tys. zł, a zobowiązania są na poziomie 1.200 tys. zł.

Zarówno przychody jak i koszty PISM zaplanowano w 2026 r. w wysokości 23.071 tys. zł (tj. wzrost o 1,9% wobec planu na 2025 r.), w tym dotacje z budżetu państwa w wysokości 21.571 tys. zł (tj. wzrost o 2,1% w odniesieniu do planu na 2025 r.).

Główną przyczyną wzrostu planowanych przychodów i kosztów jest zwiększenie dotacji podmiotowej dla jednostki o 439 tys. zł, tj. 2,1% w stosunku do planu na 2025 r. w związku ze wzrostem wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz pozostałych kosztów funkcjonowania.

Planowany stan środków obrotowych na koniec roku wynosi 2.400 tys. zł, (w tym środki pieniężne 1.500 tys. zł, należności krótkoterminowe 200 tys. zł i zapasy o wartości 700 tys. zł) oraz należności długoterminowe w kwocie 70 tys. zł i zobowiązania na poziomie 1.200 tys. zł.

Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 900 tys. zł.

4.26 Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) to instytucja działająca na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Agencja opiniuje ministerialne i samorządowe projekty programów zdrowotnych, dokonuje taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej, a także prowadzi szeroko rozumianą działalność informacyjną i szkoleniową w zakresie oceny technologii medycznych w Polsce i na świecie.

Na planowany stan jednostki na początek roku składają się środki obrotowe w kwocie 66.690 tys. zł (środki pieniężne w kwocie 66.640 tys. zł i należności krótkoterminowe na poziomie 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 4.200 tys. zł.

Planowane przychody AOTMiT w 2026 r. wyniosą 16.147 tys. zł, co stanowi wzrost o 4.007 tys. zł, tj. o 33,0% w stosunku do planu na rok 2025 (12.140 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie ze zwiększonych środków zaplanowanych z tytułu odsetek od depozytów u Ministra Finansów (wzrost o 2.993 tys. zł) oraz środków otrzymanych z Unii Europejskiej (wzrost o 919 tys. zł).

Koszty AOTMiT w 2026 r. wyniosą 85.042 tys. zł i będą niższe o 9.236 tys. zł, tj. o 9,8% od zaplanowanych na rok 2025 (94.278 tys. zł).

Zaplanowano wyższy plan amortyzacji na 2026 rok w wysokości 4.300 tys. zł, tj. o 2.300 tys. zł więcej niż w roku 2025 (wzrost o 115%). Wartość wykonania za 2024 i pierwsze półrocze 2025 roku wskazuje, iż pozycja „materiały i energia” w wysokości 1.200 tys. zł na 2026 rok, tj. o 2.250 tys. zł mniej niż zaplanowane na rok 2025 będzie wystarczająca, aby zapewnić Agencji wszystkie potrzeby w tym zakresie. Znaczące ograniczenie pozycji „usługi obce” w stosunku do poprzedniego roku (12.800 tys. zł w planie na rok 2026 przy 26.723 tys. zł ujętych w planie na rok 2025) wynika ze szczegółowej analizy dotychczasowych kosztów oraz identyfikacji obszarów, w których możliwe jest osiągnięcie oszczędności bez uszczerbku dla podstawowych zadań Agencji.

Poziom wynagrodzeń osobowych został zwiększony o 12,4% w stosunku do planu określonego w ustawie budżetowej na rok 2025. Poziom tej kategorii wynika z uwzględnienia wzrostu funduszu wynagrodzeń o 3% w stosunku do planu roku poprzedniego i ujęcia kosztów nowych zadań ustawowych oraz projektów UE, w których Agencja będzie uczestniczyć, tj. implementacja przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2282 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie oceny technologii medycznych i zmiany dyrektywy 2011/24/UE. Zgodnie z OSR dołączoną do ustawy implementującej przepisy ww. rozporządzenia zaplanowano wzrost zatrudnienia w jednostce o 10 etatów. Agencja zwiększyła też zaangażowanie w odbywających się na szczeblu unijnym pracach Grupy Koordynacyjnej Państw Członkowskich ds. HTA, jej podgrup oraz Komitetu ds. HTA i w ramach innych projektów. Wszystkie te projekty przewidują wsparcie ze środków unijnych w kwocie 1.919 tys. zł w 2026 roku.

Przy tak zaplanowanych przychodach i kosztach AOTMiT wynik brutto będzie ujemny i wyniesie -68.895 tys. zł.

Na planowany stan jednostki na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 2.067 tys. zł (środki pieniężne w kwocie 2.017 tys. zł i należności w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 4.200 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 2.017 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.27 Agencja Badań Medycznych

Agencja Badań Medycznych (ABM) została utworzona na mocy przepisów ustawy z dnia 21 lutego 2009 r. o Agencji Badań Medycznych.

Celem działalności Agencji jest wspieranie działalności innowacyjnej w ochronie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju niekomercyjnych badań klinicznych i eksperymentów badawczych. ABM jest jednostką odpowiedzialną za rozwój badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. ABM jest podmiotem, którego celem jest budowa innowacyjnego systemu opieki zdrowotnej. Finansowane przez Agencję Badań Medycznych badania, są szansą dla polskich pacjentów na dostęp do najnowszych technologii, jak również okazją dla polskich naukowców na udział w światowych badaniach. Kluczowym zadaniem Agencji jest również działalność analityczna w zakresie oceny podejmowanych decyzji i ich wpływu na koszty funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. Opracowane analizy pozwolą na przedstawienie konkretnych rozwiązań, dzięki którym system opieki zdrowotnej będzie mógł funkcjonować w bardziej wydajny sposób.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 490.689 tys. zł (całość to środki pieniężne) i zobowiązania w wysokości 3.961 tys. zł.

Planowane przychody Agencji w 2026 r. wyniosą 901.580 tys. zł, co stanowi wzrost o 46.633 tys. zł, tj. o 5,5% w stosunku do planu na rok 2025 (854.947 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych przychodów z odpisu Narodowego Funduszu Zdrowia (553.042 tys. zł), który jest głównym źródłem przychodów Agencji oraz z wyższych pozostałych przychodów, m.in. środków otrzymanych od jednostek spoza sektora finansów publicznych (21.748 tys. zł). Działalność ABM finansowana jest również z dotacji z budżetu państwa, które zaplanowano w kwocie 281.176 tys. zł, co stanowi wzrost o 0,4% w porównaniu do planu na 2025 r. (279.981 tys. zł). Ponadto środki od innych jednostek zaplanowano w kwocie 2.166 tys. zł, co stanowi wzrost o 142,6% w odniesieniu do planu na 2025 r. (893 tys. zł). Wzrost wynika głównie ze zwiększenia środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności na wydatki administracyjne związane z realizacją inwestycji D3.1.1.

Koszty ABM w 2026 r. wyniosą 866.580 tys. zł i będą wyższe o 46.633 tys. zł, tj. o 5,7% od zaplanowanych na rok 2025 (819.947 tys. zł). Powyższy wzrost wynika głównie z wyższych kosztów realizacji zadań, tj. środków przekazanych innym podmiotom w celu realizacji zadań wynikających z ustawy. Wzrost kosztów funkcjonowania spowodowany jest głównie wzrostem z tytułu amortyzacji i pozostałych kosztów funkcjonowania. Wynagrodzenia osobowe wyniosą 25.939 tys. zł i będą wyższe od planowanych na rok 2025 o 4,6% (tj. o 1.133 tys. zł) Wzrost kosztów wynagrodzeń powyżej 3% wynika głównie z realizacji

projektu FERS (Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027).

Ponadto duży wzrost odnotowano w kategorii wydatków dotyczących podatków i opłat. Wydatki te zaplanowano w kwocie 367 tys. zł, co stanowi wzrost o 342 tys. zł w odniesieniu do planu na 2025 rok (25 tys. zł). Wzrost ten wynika z planowanej zwiększonej liczby postępowań sądowych z udziałem jednostki – zarówno z powództwa Agencji, jak i toczących się przeciwko Agencji.

Na zaplanowany stan na koniec roku składają się środki obrotowe w wysokości 517.949 tys. zł (całość to środki pieniężne) i zobowiązania w wysokości 3.961 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe w kwocie 517.949 tys. zł zostaną przekazane w depozyt u Ministra Finansów.

4.28 Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, która gromadzi składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obywateli oraz dystrybuje świadczenia (np. emerytury, renty, zasiłki chorobowe lub macierzyńskie) w wysokości i na zasadach ustalonych w przepisach powszechnie obowiązujących.

Na zaplanowany stan jednostki na początek roku składają się środki pieniężne i inne aktywa finansowe w kwocie łącznej 950.000 tys. zł, należności na poziomie 88.609 tys. zł, zapasy w wysokości 13.491 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 1.224.874 tys. zł.

Łączne przychody ZUS na 2026 r. planuje się w kwocie 8.764.872 tys. zł, tj. o 403.166 tys. zł (4,8%) więcej w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2025 (8.361.706 tys. zł).

Głównym źródłem przychodów Zakładu będą środki finansowe pochodzące z odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność ZUS w kwocie 6.507.580 tys. zł (74,3% przychodów ogółem ZUS), którego wzrost w stosunku do planu na rok 2025 wynosi 244.520 tys. zł, tj. 3,9%. Wyższy odpis jest determinowany m.in. planowanym wzrostem wynagrodzeń funduszu, a także wzrostem skali realizowanych zadań.

Do pozostałych źródeł przychodów ZUS należą:

- odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych na finansowanie przez ZUS emerytur pomostowych w kwocie 5.122 tys. zł (brak zmiany w stosunku do planu na 2025),
- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 514.465 tys. zł (wzrost o 45.571 tys. zł, tj. o 9,7% w stosunku do planu na rok 2025),

- przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi zadań zleconych ZUS do realizacji w wysokości 959.381 tys. zł, wzrost o 81.050 tys. zł, tj. o 9,2% w stosunku do planu na rok 2025, z uwagi na wzrost w szczególności przychodów z tytułu obsługi wypłat świadczenia wspierającego, renty socjalnej wraz z dodatkiem dopełniającym oraz przychodów od komorników za udzielanie informacji,
- przychody finansowe w wysokości 41.800 tys. zł,
- pozostałe przychody w kwocie 736.524 tys. zł, które pochodzą głównie z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych.

Ogółem koszty ZUS na rok 2026 zaplanowano w kwocie 9.376.838 tys. zł, tj. o 584.442 tys. zł więcej w stosunku do planu z ustawy budżetowej na rok 2025 (8.792.396 tys. zł).

Największą pozycję w kosztach według rodzaju stanowią wynagrodzenia, które na rok 2026 zaplanowano w kwocie 5.327.881 tys. zł, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano kwotę 5.257.940 tys. zł, tj. o 153.144 tys. (3%) zł więcej w stosunku do planu na rok 2025. Wyższy fundusz wynagrodzeń osobowych zostanie przeznaczony m.in. na wzrost płac zasadniczych oraz tzw. obligatoryjnych składników wynagrodzeń: premii kwartalnych, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalno-rentowych, dodatków stażowych oraz nagrody rocznej tzw. „13-stki”.

Drugą co do wielkości pozycję kosztów ZUS stanowią koszty usług obcych (usługi pocztowe i bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi związane z przetwarzaniem danych, pozostałe) oszacowane w 2026 r. na kwotę łączną 1.806.666 tys. zł, tj. o 9,9% więcej od kosztów zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2025 rok. Powyższa zmiana wynika głównie ze wzrostu kosztów usług pocztowych i bankowych, wynikających ze wzrostu ceny jednostkowej przekazu w nowej umowie na przekazywanie świadczeń „gotówkowych” za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. oraz wzrost ceny przelewu bankowego w planowanej do zawarcia nowej umowie na świadczenie usług bankowych oraz kosztów pozostałych usług obcych, na które składają się głównie koszty najmu wraz z utrzymaniem budynków i pomieszczeń, sprzątnia, dozoru etc., oraz usługi remontowe, serwisowe i konserwacyjne.

Wydatki ZUS na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2026 zostały zaplanowane na kwotę 946.914 tys. zł, tj. wzrost o 173.182 tys. zł r/r (22,4%).

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się środki pieniężne w kwocie 5.000 tys. zł, należności na poziomie 88.609 tys. zł, zapasy w wysokości 13.491 tys. zł oraz zobowiązania na poziomie 1.261.620 tys. zł.

4.29 Polska Agencja Nadzoru Audytowego

Polska Agencja Nadzoru Audytowego (PANA) działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

PANA jako organ nadzoru publicznego działa na rzecz wzmocnienia jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmach audytorskich (FA) (w tym usług związanych z transakcjami na rynku kapitałowym) oraz sprawuje niezależny nadzór nad biegłymi rewidentami, FA i samorządem zawodowym biegłych rewidentów. Do jej głównych zadań należy m.in. przeprowadzanie kontroli w zakresie badań ustawowych sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego (JZP) i pozostałych jednostek niebędących JZP; przeprowadzanie kontroli tematycznych i doraźnych; prowadzenie postępowań administracyjnych (w tym postępowań wynikających z kontroli) oraz postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów; podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku biegłych rewidentów i FA oraz jego konkurencyjności a także działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku biegłych rewidentów i FA.

Na zaplanowany stan na początek roku składają się środki obrotowe w wysokości 25.482 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 22.455 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 2.957 tys. zł) i zobowiązania w kwocie 1.257 tys. zł.

Przychody PANA w 2026 roku zaplanowano w wysokości 42.516 tys. zł, co stanowi wzrost o 666 tys. zł w stosunku do planu na 2025 r., tj. o 1,6%.

Planowany wzrost przychodów w 2026 r. został oparty o szacunkowe prognozy przychodów FA, planowane koszty PANA oraz wysokość nadwyżki za rok 2024. Przy ustalaniu przychodów PANA za 2026 r. zostały uwzględnione przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie opłat z tytułu nadzoru wnoszonych przez firmy audytorskie w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu i kwota przychodów PANA za 2026 rok została oszacowana z uwzględnieniem nadwyżki za rok 2024 w wysokości 11.665 tys. zł.

Koszty ogółem PANA zaplanowano w wysokości 54.181 tys. zł, co stanowi wzrost o 1.161 tys. zł w stosunku do planu na 2025 r., tj. o 2,2%.

Na wzrost kosztów mają wpływ:

- wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych (o 3%) wynikający z uwzględnienia wzrostu funduszu wynagrodzeń,
- wzrost wpłat na pracownicze plany kapitałowe (o 8,4%) oraz świadczeń na rzecz osób fizycznych (o 7%) wynikający z zabezpieczenia środków na obowiązkowe szkolenia

pracowników oraz ze wzrostu wysokości odpisu na ZFŚS z uwagi na wzrost zatrudnienia oraz wzrost płacy minimalnej,

- wzrost kosztów materiałów i energii (o 3,9%), usług obcych (o 3,1%), wynikający ze wzrostu kosztów najmu powierzchni na potrzeby siedziby PANA oraz prognozowanego wzrostu kosztu energii elektrycznej i zużycia materiałów dotyczących bieżącej działalności PANA.

Koszty działalności PANA pokrywane są głównie z opłat wnoszonych przez firmy audytorskie. Planowany ujemny wynik finansowy brutto w kwocie -11.665 tys. zł wynika z faktu, iż ta część kosztów będzie pokrywana z nadwyżki z roku 2024.

Na koniec roku środki obrotowe zaplanowano w wysokości 12.528 tys. zł (w tym środki pieniężne 10.958 tys. zł i należności krótkoterminowe 1.500 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 950 tys. zł. Planuje się, że wolne środki finansowe przekazane w depozyt u Ministra Finansów wyniosą 10.958 tys. zł.

4.30 Rzecznik Finansowy

Rzecznik Finansowy prowadzi działalność na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.

Do głównych zadań realizowanych przez Rzecznika Finansowego w 2026 r. należą działania na rzecz ochrony klientów podmiotów rynku finansowego:

- rynku bankowego oraz kapitałowego – banków krajowych, banków zagranicznych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych i instytucji finansowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji płatniczych, małych instytucji płatniczych, dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, dostawców świadczących wyłącznie usługi dostępu do informacji o rachunku, biur usług płatniczych, instytucji pieniądza elektronicznego i oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, towarzystw funduszy inwestycyjnych i funduszy inwestycyjnych, zarządzających ASI i alternatywnych spółek inwestycyjnych, firm inwestycyjnych, instytucji pożyczkowych i pośredników kredytów hipotecznych, pośredników kredytowych oraz dostawców usług finansowania społecznościowego, przedsiębiorców wykonujących działalność lombardową, podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów, dostawców usług obsługi kredytów.
- rynku ubezpieczeniowego i emerytalnego – krajowych zakładów ubezpieczeń, zagranicznych zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego

i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, brokerów ubezpieczeniowych, agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, dostawców i dystrybutorów ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE).

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 19.476 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane w kwocie 19.426 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 50 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 5.607 tys. zł.

Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura ponoszone będą przez podmioty rynku finansowego.

Zarówno przychody, jak i koszty Rzecznika Finansowego w 2026 r. zaplanowano w kwocie 67.205 tys. zł, co stanowi wzrost w porównaniu do 2025 r. o 6.205 tys. zł, tj. o 10,2% (w 2025 r. plan kosztów i przychodów wynosił 61.000 tys. zł) i przekłada się na zrównoważony wynik finansowy brutto.

Prognozowane przychody na 2026 r. zostały ustalone zgodnie z przepisami oraz danymi historycznymi, biorąc pod uwagę ilość podmiotów obowiązanych do ponoszenia kosztów działalności Rzecznika Finansowego oraz stawki ustawowe. Koszty Rzecznika Finansowego ustalono do wysokości przychodów, biorąc pod uwagę prawidłowe wykonywanie ustawowych zadań.

Planowane kwoty są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania i zgodnego z ustawą wykonywania obowiązków przez Rzecznika Finansowego. Planowane przychody i koszty w 2026 r. są wyższe od planu na 2025 r.

Wzrost kosztów nastąpił głównie w pozycji „Wynagrodzenia osobowe” do wysokości 38.652 tys. zł (w 2025 r. w planie wyniosły 33.640 tys. zł), co stanowi wzrost w porównaniu do planu na 2025 r. o 5.012 tys. zł, tj. o 14,9%. Plan na 2025 r. był sporządzony zgodnie z wytycznymi, które pozwalały na wzrost wynagrodzeń w stosunku do planu na rok 2024 o 4,1%. Jednak faktyczny wzrost kwoty bazowej w 2025 r. wyniósł 5%. Plan na 2024 r. zakładał wzrost wynagrodzeń o 12,3%, a faktycznie wyniósł 20%, co wynikało ze wzrostu kwoty bazowej. Ponadto w tym czasie wzrósł poziom zatrudnienia. Wskazany wzrost o 14,9% jest efektem kumulacji wszystkich wskazanych czynników. Zmiany w planach finansowych, uwzględniające realne wydatki związane z wynagrodzeniami przekazywane były do Ministra Finansów. Realny wzrost wynagrodzeń osobowych w stosunku do roku 2025 wyniesie 1.352 tys. zł i jest wynikiem 3% podwyżki, której skutek w 2026 r. wyniesie 1.119 tys. zł, a także wzrostu dodatków stażowych o kwotę 106 tys. zł oraz nagród

jubileuszowych o kwotę 127 tys. zł. W związku ze wzrostem wysokości wynagrodzeń osobowych w kosztach przewidziano wyższą kwotę składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy obciążające pracodawcę. Zaplanowano również wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe w wysokości 350 tys. zł, co stanowi wzrost w porównaniu do planu na 2025 r. o 174 tys. zł, tj. o 98,9% (w 2025 r. w planie wpłaty na PPK wyniosły 176 tys. zł). Koszty dotyczące usług obcych zostały zwiększone w stosunku do planu na 2025 r. Plan na 2026 r. wynosi 15.585 tys. zł (w 2025 r. w planie wyniosły 15.331 tys. zł), co wynika między innymi z ciągłości umów związanych z utrzymaniem Biura i prawidłową organizacją pracy, realizacją ustawowych zadań Rzecznika Finansowego.

Pozostałe koszty funkcjonowania zaplanowano w kwocie 3.694 tys. zł, tj. o 1.289 tys. zł (53,6%) więcej niż w planie na 2025 r. (w 2025 r. w planie była to kwota 2.405 tys. zł). Koszty w tej pozycji są obowiązkowe i ściśle powiązane z zatrudnieniem, np. odpis na ZFŚS, świadczenia pracownicze, szkolenia pracowników oraz dopłaty do kursów i studiów, koszty podróży służbowych pracowników. Ponadto należy zabezpieczyć środki na ubezpieczenia majątkowe i OC oraz na organizację konkursów w celu realizacji zadań ustawowych związanych między innymi z edukacją. Wzrost wynika przede wszystkim ze wzrostu odpisu na ZFŚS. Konieczne jest również zwiększenie wydatków związanych z podróżami służbowymi oraz szkoleniami z uwagi na nowe obowiązki ustawowe Rzecznika Finansowego.

Na zaplanowany stan jednostki na koniec roku składają się głównie środki obrotowe w wysokości 19.566 tys. zł (środki pieniężne zaplanowane na kwotę 19.526 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 40 tys. zł) oraz zobowiązania w kwocie 5.887 tys. zł. Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów zaplanowano w wysokości 19.526 tys. zł.

4.31 Akademia Kopernikańska

Akademia Kopernikańska jest państwową osobą prawną działającą na podstawie ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o Akademii Kopernikańskiej.

Zadaniem Akademii jest realizacja Narodowego Programu Kopernikańskiego, który przede wszystkim obejmuje:

- finansowanie badań naukowych, w tym przyznawanie Stypendiów Kopernikańskich i Grantów Mikołaja Kopernika,
- wspieranie Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika,
- przyznawanie Nagród Kopernikańskich,

- powoływanie Ambasadorów Akademii Kopernikańskiej i przyznawanie wsparcia finansowego na zadania przez nich realizowane.

Przychody Akademii w 2026 r. zaplanowano w wysokości 11.957 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza wzrost o kwotę 78 tys. zł, tj. o 0,7%. Podstawowym źródłem przychodów będą dotacje z budżetu państwa w wysokości 11.917 tys. zł.

Planowane na 2026 r. koszty zostały określone na kwotę 11.957 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza wzrost o kwotę 78 tys. zł, tj. o 0,7%. W ramach ww. kwoty środki na funkcjonowanie jednostki zostały zaplanowane w wysokości 10.957 tys. zł. W ramach tej kwoty zaplanowano wypłatę honorariów dla członków Akademii oraz działania administracyjne, zarządcze i operacyjne związane z funkcjonowaniem instytucji. Na realizację zadań zaplanowano 1.000 tys. zł - z przeznaczeniem na Nagrodę Kopernikańską oraz na zadania związane ze wspieraniem Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Akademii zakłada się zrównoważony wynik brutto.

4.32 Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego

Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego działa na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Celem działania Instytutu jest wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą. Instytut realizuje w szczególności następujące zadania:

- inicjowanie i realizowanie działań dotyczących promocji języka polskiego,
- wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego jako ojczystego oraz promocji języka polskiego jako ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą,
- wzmacnianie współpracy między Polonią i Polakami zamieszkałymi za granicą a podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki,
- wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego,
- upowszechnianie języka polskiego jako obcego,

- współpraca ze szkołami, uczelniami, instytucjami publicznymi, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami i innymi podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą na rzecz rozwoju języka polskiego za granicą.

Przychody Instytutu w 2026 r. zaplanowano w wysokości 89.500 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza ich obniżenie o 2.900 tys. zł, tj. o 3,1%. Niższy zakładany poziom przychodów wynika z weryfikacji aktualnych potrzeb oraz projektów. Źródłem przychodów w 2026 r. będą dotacje z budżetu państwa (dotacja podmiotowa w kwocie 15.025 tys. zł oraz dotacja celowa na poziomie 74.475 tys. zł).

Planowane na 2026 r. koszty zostały określone na kwotę 88.550 tys. zł, co w stosunku do planu na rok 2025 oznacza ich zmniejszenie o 3.850 tys. zł, tj. o 4,2%. W ramach ww. kwoty środki planowane na realizację zadań wynoszą 74.475 tys. zł, zaś na funkcjonowanie jednostki 14.075 tys. zł.

Dotacja podmiotowa planowana w kwocie 15.025 tys. zł zostanie przeznaczona na bieżącą działalność, w tym utrzymanie potencjału kadrowego, biura i obsługę procesów, a także na prowadzenie działań własnych.

W ramach dotacji celowej przewidziano środki w wysokości 74.475 tys. zł na finansowanie realizacji zaplanowanych działań ustawowych Instytutu, w tym na:

- wsparcie funkcjonowania szkół polonijnych i polskich oraz organizacji oświatowych,
- wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli w przedszkolach i szkołach polonijnych,
- weryfikację i rozwój materiałów dydaktycznych,
- wsparcie dzieci i młodzieży polonijnej i polskiej za granicą, w tym:
 - dofinansowanie do wypoczynku w czasie wolnym od zajęć organizowanym w Polsce bądź za granicą (zajęcia prowadzone w języku polskim i mające na celu rozwój kompetencji językowych),
 - bon uczenia i przedszkolaka – wsparcie dla dzieci rozpoczynających naukę w szkole polonijnej,
 - dofinansowanie wymian młodzieży polonijnej,
 - dofinansowanie praktyk młodzieży polonijnej w polskich organizacjach,
- wsparcie działań promujących język i kulturę polską w świecie, w tym wydarzeń szkolnych i okolicznościowych odbywających się w języku polskim w środowiskach polonijnych,
- wsparcie projektów realizujących koncepcje Instytutu oraz dofinansowania interwencyjne.

Na podstawie planowanych przychodów i kosztów Instytutu założono dodatni wynik finansowy brutto w wysokości 950 tys. zł.

4.33 Fundusz Rezerwy Demograficznej

Fundusz Rezerwy Demograficznej (FRD) został utworzony ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. FRD posiada osobowość prawną. Organem FRD jak i dysponentem jego środków (za wskazanymi w wyżej wymienionej ustawie wyjątkami) jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. FRD został powołany w celu zwiększenia bezpieczeństwa wypłacalności świadczeń z funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

Stan Funduszu na początek 2026 r. obejmuje środki obrotowe w kwocie 75.410 tys. zł (w tym środki pieniężne w wysokości 50 tys. zł, należności krótkoterminowe w kwocie 75.360 tys. zł), należności długoterminowe w kwocie 16.504.268 tys. zł (obejmujące pożyczki udzielone Funduszowi Solidarnościowemu w 2020 r. i w 2023 r. na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów) oraz zobowiązania na poziomie 90 tys. zł.

Ponadto planuje się, że na początek 2026 r. FRD będzie posiadał ulokowane środki finansowe w wysokości 63.039.439 tys. zł.

Łączne przychody FRD zostały zaplanowane w 2026 r. na kwotę 7.651.588 tys. zł, co oznacza wzrost o 709.709 tys. zł, tj. o 10,2%, w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025. Źródłami przychodów Funduszu w 2026 r. będą przychody ze składek oraz pozostałe przychody pochodzące głównie z lokowania środków.

Przychody FRD ze składek (przypis) zaplanowano w kwocie 4.841.474 tys. zł (jest to kwota z tytułu części składki na ubezpieczenie emerytalne, która jest odprowadzana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z FUS do FRD), co oznacza wzrost o 378.578 tys. zł, tj. o 8,5%, w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025.

Pozostałe przychody planuje się na poziomie 2.810.114 tys. zł, co oznacza wzrost tych przychodów o 331.131 tys. zł, tj. o 13,4% w porównaniu do planu na 2025 r.

W 2026 r. nie przewiduje się przychodów z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa.

Koszty FRD w 2026 r. oszacowano na kwotę 4.716 tys. zł, co oznacza wzrost o 877 tys. zł, tj. o 22,8%, w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2025. Obejmują one głównie opłaty na rzecz biur maklerskich, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i Narodowego Banku Polskiego.

W 2026 r. nie przewiduje się wykorzystania środków FRD na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego FUS wynikającego z przyczyn demograficznych.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. obejmuje środki obrotowe na poziomie 80.741 tys. zł (w tym środki pieniężne w kwocie 50 tys. zł i należności krótkoterminowe w kwocie 80.691 tys. zł) oraz należności długoterminowe w kwocie 15.754.268 tys. zł i zobowiązania w kwocie 90 tys. zł. Na prognozowane należności długoterminowe FRD na koniec 2026 r. składają się pożyczki udzielone Funduszowi Solidarnościowemu (w 2020 r. w kwocie 11.504.268 tys. zł oraz w 2023 r. w kwocie 5.000.000 tys. zł) na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów. W stosunku do ustawy budżetowej z 2025 r. pozycja ta jest niższa o 750.000 tys. zł w wyniku spłaty pierwszej raty z tytułu zaciągniętych pożyczek przez Fundusz Solidarnościowy.

Ulokowane środki finansowe funduszu na koniec 2026 r. są zaplanowane w kwocie 71.430.980 tys. zł.

4.34 Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników

Utworzony na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników (FSUSR) jest osobą prawną. Funkcje zarządu FSUSR pełni z urzędu Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pod nadzorem Rady Rolników. FSUSR tworzy się ze składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz z innych źródeł określonych w statucie FSUSR zapewniając pełne pokrycie jego wydatków.

FSUSR przeznaczony jest na finansowanie świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz innych kosztów związanych z jego działalnością, w tym bezpośrednich kosztów funkcjonowania Rady Rolników, kosztów zarządzania i wykonywania jego zobowiązań jako osoby prawnej, a także kosztów z tytułu działalności Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie inicjacji i wspierania rozwoju ubezpieczeń dla rolników i członków ich rodzin, prowadzonych przez towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych stosownie do przepisów o działalności ubezpieczeniowej.

Na zaplanowany stan na początek roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości 689.572 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 654.572 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 245.000 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 210.000 tys. zł.

Łączne przychody FSUSR w 2026 r. zaplanowano na kwotę 962.164 tys. zł i jest to więcej o 183.904, tj. o 23,6%, niż planowano w 2025 r.

Przychody ze składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie zaplanowano na 2026 r. w kwocie 911.664 tys. zł i jest to więcej o 176.904 tys. zł, tj. o 24,1% niż zaplanowano w 2025 r. Założono, iż wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie wyniesie 78 zł.

Pozostałe przychody (w tym: zwroty nienależnie pobranych świadczeń, odsetki z tytułu zwłoki w opłacaniu składek, odsetki od zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, odsetki na rachunku bankowym) zostały zaplanowane w kwocie 50.500 tys. zł i jest to więcej o 7.000 tys. zł, tj. o 16,1% niż w planie na 2025 r. Głównym źródłem pozostałych przychodów są odsetki od lokat w kwocie 20.000 tys. zł.

Łączne koszty FSUSR w 2026 r. zaplanowano w kwocie 1.042.766 tys. zł i jest to więcej o 158.084 tys. zł, tj. o 17,9%, niż planowano w 2025 r.

Większość kosztów ogółem stanowić będą koszty realizacji zadań FSUSR w wysokości 998.099 tys. zł, które wzrastają r/r o 152.007 tys. zł, tj. o 18,0%. W ramach kosztów realizacji zadań finansowane są w szczególności:

- zasiłki chorobowe w kwocie 625.000 tys. zł (zasiłek chorobowy za każdy dzień niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wynosi 25 zł),
- świadczenia z tytułu jednorazowego odszkodowania za wypadek przy pracy rolniczej w wysokości 96.048 tys. zł,
- odpis na Fundusz Administracyjny w kwocie 100.629 tys. zł,
- odpis na wypłatę zasiłków macierzyńskich do Funduszu Emerytalno-Rentowego w kwocie 38.828 tys. zł,
- odpis na Fundusz Prewencji i Rehabilitacji w wysokości 54.508 tys. zł.

Koszty funkcjonowania FSUSR zaplanowano wysokości 44.667 tys. zł, które wzrastają r/r o 6.077 tys. zł, tj. 15,8%, głównie w wyniku zwiększenia kosztów na usługi obce (na 2026 r. 32.405 tys. zł), które dotyczą wydatków ponoszonych na bieżące utrzymanie oraz remonty i modernizacje nieruchomości będących w posiadaniu Funduszu, wydatków na wsparcie działań organizacji społecznych na rzecz rolników i ich rodzin oraz działania promocyjne, opinie, ekspertyzy i opłaty bankowe.

Wynagrodzenia osobowe na rok 2026 wynoszą 8.549 tys. zł, tj. więcej o 3% w stosunku do kwoty planowanej na rok 2025 (8.300 tys. zł), co jest zgodne ze wzrostem wynagrodzeń planowanym na rok 2026 w sferze budżetowej.

Na zaplanowany stan na koniec roku jednostki składają się środki obrotowe w wysokości

608.970 tys. zł (w tym środki pieniężne zaplanowane na kwotę 578.970 tys. zł i należności krótkoterminowe w wysokości 240.000 tys. zł) oraz zobowiązania w wysokości 210.000 tys. zł.

4.35 Fundusz Motywacyjny Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Fundusz Motywacyjny (FM) działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Fundusz przeznaczony jest on na finansowanie nagród okresowych i specjalnych dla pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Rolników (KRUS). Prezes KRUS w porozumieniu z Radą Rolników może tworzyć fundusz motywacyjny w ramach odpisu na Fundusz Administracyjny, który naliczany jest w wysokości nie niższej niż 4% planowanych wydatków Funduszu Składowego w danym roku kalendarzowym.

Stan Funduszu na początek roku zaplanowano na kwotę 485 tys. zł, która w całości składa się ze środków pieniężnych.

Łączne przychody funduszu zostały zaplanowane w 2026 r. na kwotę 34.173 tys. zł, więcej o 5.627 tys. zł, tj. o 19,7%, w porównaniu do planu na 2025 r. Główne źródło przychodów Funduszu stanowić będzie odpis z Funduszu Administracyjnego. Kwota odpisu zaplanowana na rok 2026 wynosi 33.693 tys. zł.

Koszty Funduszu w 2026 r. oszacowano na kwotę 34.178 tys. zł, więcej o 5.905 tys. zł, tj. o 20,9%, w porównaniu do planu na rok 2025.

Stan Funduszu na koniec 2026 r. zaplanowano na kwotę 480 tys. zł. Są to w całości środki pieniężne.

Rozdział VIII

Fundusze i instrumenty utworzone, powierzone lub przekazane Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) został utworzony na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r., jest bankiem państwowym oraz działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego.

BGK jako bank państwowy jest instytucją wspomagającą metodami rynkowymi wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych lub w zakresie współpracy rozwojowej oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.

W ramach działalności zleconej na podstawie odrębnych ustaw, Bank Gospodarstwa Krajowego prowadzi obsługę m.in. różnorodnych funduszy, które nie posiadają osobowości prawnej. Gospodarowanie środkami tych funduszy odbywa się na podstawie planów finansowych uzgadnianych z Ministrem Finansów oraz zatwierdzanych przez ministrów właściwych dla zakresu zadań danego funduszu.

Rząd podjął działania zmierzające do przywrócenia transparentności transferów środków publicznych w ramach poprawy jawności i przejrzystości procesów gromadzenia oraz wydatkowania środków na zadania publiczne. Dzięki tym działaniom począwszy od 2024 roku na stronie BGK publikowane są aktualne plany finansowe oraz dane sprawozdawcze (kwartalne) funduszy umiejscowionych w BGK pod adresem <https://www.bgk.pl/bip/fundusze/>.

Ponadto Ministerstwo Finansów kontynuuje publikowanie w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej planów/projektów planów finansowych funduszy i instrumentów utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw.

W stosunku do projektu ustawy budżetowej na 2025 rok zmianie uległa lista podmiotów uwzględnianych w niniejszym rozdziale. Z dniem 20 grudnia 2024 r. w związku z wyczerpaniem środków na rachunku likwidacji uległ Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa.

Na mocy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej oraz niektórych innych ustaw, celem rozszerzenia roli BGK, w tym poprzez trwałe wpisanie BGK w system instytucji wspierających współpracę rozwojową utworzono w jego ramach nowy mechanizm – Finansowy Instrument Współpracy Rozwojowej (FIWR) – tworząc tym samym systemowe rozwiązanie umożliwiające BGK funkcjonowanie, jako bank rozwojowy,

na arenie międzynarodowej. Wpisanie BGK do grona podmiotów mogących realizować współpracę rozwojową poza terytorium UE umożliwi ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, działającemu w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, skoordynowanie działań podejmowanych przez BGK z zadaniami określonymi w wieloletnim planie współpracy rozwojowej przyjmowanym przez Radę Ministrów. Polska, jako państwo członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej oraz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) podjęła szereg zobowiązań w zakresie zwiększenia swojej aktywności na arenie międzynarodowej na rzecz redukcji ubóstwa i zwiększania swojej pomocy rozwojowej (Official Development Assistance - „ODA”). Możliwość oferowania przez Polskę instrumentów współpracy rozwojowej z wykorzystaniem własnej finansowej instytucji rozwoju znacząco przyczyni się do realizacji tych zobowiązań. Potrzebę instytucjonalnej roli BGK w realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej, w tym warunków pozyskiwania środków na realizację tych zadań, pokazała m.in. sytuacja związana z kryzysem humanitarnym spowodowanym wojną w Ukrainie i działaniami podejmowanymi przez Polskę w celu łagodzenia skutków tego kryzysu oraz w obszarach odnoszących się do pomocy rozwojowej. Na mocy ustawy tworzącej FIWR od 2025 r. umożliwiono dostęp do środków unijnych w ramach II filaru Ukraine Facility i w następstwie implementację programów rozwojowych w Ukrainie w 2025 r. i latach kolejnych.

Na obecnym etapie prac budżetowych należy wskazać, że plan finansowy Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych nie został jeszcze zatwierdzony. W związku z powyższym w załączniku do uzasadnienia zamieszczono projekt tego planu.

W przypadku Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w załączniku do uzasadnienia zamieszczono dwa plany finansowe tego funduszu. Pierwszy z nich to uwzględniony w stabilizującej regule wydatkowej projekt planu, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Drugi to plan zatwierdzony przez Ministra Finansów, który uwzględnia rozstrzygnięcia budżetowe dokonane na etapie prac nad budżetem państwa.

W tabeli 1 zaprezentowano niektóre pozycje planów finansowych oraz projektów planów finansowych funduszy i instrumentów umiejscowionych w BGK.

Tabela 1. Wybrane pozycje planów oraz projektów planów finansowych funduszy i instrumentów utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

Lp.	Wyszczególnienie	Wpływy	w tym:		Wartość nominalna otrzymanych skarbowych papierów wartościowych	Wydatki
			z budżetu państwa			
		w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	
1	Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji	1.093	0	0	1.093	
2	Finansowy Instrument Współpracy Rozwojowej	164.465	164.462	0	164.465	
3	Fundusz Dopłat	5.608.142	5.490.658	0	5.276.857	
4	Fundusz Gwarancji Kryzysowych	119.296	78.477	0	119.296	
5	Fundusz Gwarancji Płynnościowych	154.844	114.714	0	154.844	
6	Fundusz Kolejowy	2.425.156	0	0	4.249.711	
7	Fundusz Kredytowania Studiów Medycznych	40.357	40.357	0	40.288	
8	Fundusz Kredytów Studenckich	28.500	28.000	0	28.247	
9	Fundusz Polskiej Nauki	5.417	0	0	79.271	
10	Fundusz Pomocy	3.176.300	3.170.000	0	3.174.803	
11	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 ³¹	25.381.804	6.800.000	0	25.367.706	
12	Fundusz Termomodernizacji i Remontów	345.252	331.000	0	387.802	
13	Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	26.907	0	0	595.918	
14	Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych ³²	79.495.336	3.335.231	0	79.510.259	
15	Fundusz Żeglugi Śródlądowej	5.074	0	0	13.202	
16	Krajowy Fundusz Drogowy	31.620.809	0	0	32.637.242	
17	Krajowy Fundusz Gwarancyjny	1.309.568	441.116	0	1.309.568	
18	Rządowy Fundusz Mieszkaniowy	1.765.038	1.752.238	0	1.764.649	
19	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	3.844.626	1.958.626	0	4.947.112	
20	Turystyczny Fundusz Zwrotów	33.479	0	0	34.236	
	Razem	155.551.465	23.704.880	0	159.856.540	

Planowane wpływy funduszy i instrumentów utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw wyniosą 155.551.465 tys. zł i będą niższe o 24.636.834 tys. zł względem 2025 roku (180.188.299 tys. zł) tj. o 13,7%. Największy udział w sumie wpływów odnotowano w Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, wynoszący 51,1%. Kolejnymi są Krajowy Fundusz

³¹ Dane ujęte w Planie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z dnia 8 sierpnia 2025 r.

³² Część opisowa planu Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych nosi klauzule zastrzeżone, plan prezentowany w załączniku stanowi część jawną

Drogowy oraz Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 z udziałami odpowiednio 20,3% oraz 16,3%. Suma udziałów tych trzech funduszy stanowi łącznie 87,8% wpływów ogółem.

W przypadku 13 spośród 20 funduszy i instrumentów BGK zawarto w planach finansowych/projektach planów finansowych tych podmiotów zasilenie z budżetu państwa w łącznej wysokości 23.704.880 tys. zł. Będzie to stanowić spadek o 25.136.998 tys. zł w porównaniu do 2025 roku (48.841.878 tys. zł) tj. o 51,5%. Największe zasilenie z budżetu państwa planuje się w Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z udziałem 28,7%. Kolejnymi są Fundusz Dopłat oraz Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych z udziałami odpowiednio 23,2% oraz 14,1%. Zasilenie środkami budżetowymi stanowi 15,2% wpływów analizowanych podmiotów.

Suma wydatków funduszy i instrumentów BGK wyniesie 159.856.540 tys. zł i będzie niższa o 21.581.092 tys. zł względem 2025 roku (181.437.633 tys. zł) tj. o 11,9%. Relacja sumy wydatków do sumy wpływów funduszy łącznie wyniesie 102,8%. Największe wydatki będą realizowane w Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, Krajowym Funduszu Drogowym oraz w Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z udziałami odpowiednio 49,7%, 20,4%, 15,9%.

Plany finansowe oraz projekty planów finansowych funduszy i instrumentów utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw stanowią załącznik do niniejszego uzasadnienia.

Plany/projekty planów finansowych wyżej wymienionych funduszy i instrumentów w załączniku zostały przedstawione w kolejności alfabetycznej.

Rozdział IX

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w UE związane jest z włączeniem Polski w system finansowy UE, obejmujący przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władze budżetowe UE (Radę UE i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej (posiadającej wyłączną kompetencję przygotowania projektu budżetu UE), mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE (tzw. wieloletnie ramy finansowe – WRF). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w WRF, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE.

Wieloletnie Ramy Finansowe UE na lata 2021-2027

(mln EUR – ceny bieżące)

ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem 2021-2027
1 Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa	20.919	21.878	21.727	21.598	21.596	22.210	20.991	150.919
2 Spójność, odporność i wartości	6.364	67.806	70.137	73.289	75.697	67.523	70.128	430.944
2a Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	1.769	61.345	62.939	64.683	66.361	56.593	58.484	372.174
2b Odporność i wartości	4.595	6.461	7.198	8.606	9.336	10.930	11.644	58.770
3 Zasoby naturalne i środowisko	56.841	56.965	57.295	57.449	57.336	57.100	57.316	400.302
W tym: Wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	40.368	40.639	40.693	40.603	40.529	40.542	40.496	283.870
4 Migracja i zarządzanie granicami	1.791	3.360	3.814	4.020	4.871	5.103	5.619	28.578
5 Bezpieczeństwo i obrona	1.696	1.896	1.946	2.380	2.617	2.810	3.080	16.425
6 Sąsiedztwo i świat	16.247	16.802	16.329	16.331	16.303	15.614	16.071	113.697
7 Europejska administracja publiczna	10.635	11.058	11.419	11.773	12.124	12.506	12.959	82.474
W tym: Wydatki administracyjne instytucji	8.216	8.528	8.772	9.006	9.219	9.464	9.786	62.991
OGÓŁEM ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	114.493	179.765	182.667	186.840	190.544	182.866	186.164	1.223.339
jako procent DNB	0,82 %	1,20 %	1,12 %	1,06 %	1,03 %	0,95 %	0,94 %	1,02 %

ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	163.496	166.534	162.053	142.601	175.378	201.170	195.246	1.206.478
jako procent DNB	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

Źródło: Załącznik do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady Dostosowanie techniczne wieloletnich ram finansowych na 2026 r. zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027

Wydatki wspólnotowe można podzielić na następujące grupy:

1. Wydatki skierowane do podmiotów znajdujących się poza Unią Europejską. W skład tych wydatków można włączyć środki znajdujące się w dziale 6 budżetu UE „Sąsiedztwo i świat”, m.in. na finansowanie projektów realizowanych w ramach pomocy rozwojowej w krajach rozwijających się, a także środki w ramach funduszy przedakcesyjnych, skierowane do krajów kandydujących do UE. Dodatkowo wydatki

w dziale 1 budżetu UE „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” są w pewnej części kierowane do państw spoza UE.

2. Alokacje przeznaczone na funkcjonowanie UE - przede wszystkim dział 7 budżetu UE („Europejska administracja publiczna”) oraz projekty realizowane w skali ponadnarodowej (głównie dział 1), których nie da się przypisać konkretnie do żadnego z krajów członkowskich.
3. Środki, które służą finansowaniu projektów (fundusze strukturalne, Fundusz Spójności itp.) bądź polityk (wspólna polityka rolna – WPR) w konkretnych państwach członkowskich i które są alokowane dla konkretnych państw (zarządzanie zdecentralizowane wykonywane przez administracje państw członkowskich, beneficjentów tych środków).
4. Środki dostępne podmiotom z państw członkowskich, których podział następuje w drodze konkursowej (zarządzanie scentralizowane wykonywane przez Komisję Europejską lub agencje UE).

Transfery otrzymywane z budżetu UE przez Polskę sklasyfikowane są przede wszystkim w ww. trzeciej grupie wydatków z niewielkim udziałem grupy czwartej.

Składka wpłacana przez Polskę do budżetu UE, w całkowitej planowanej wysokości 41.585.044 tys. zł, w całości jest przekazywana z budżetu państwa i służy finansowaniu wszystkich ww. wydatków.

Prognozowane saldo przepływów finansowych w roku 2026 pomiędzy Polską a Unią Europejską i państwami członkowskimi EFTA przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	Kwota
	w tys. zł
1	2
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UE i państwa EFTA	125.842.852
Zadania wynikające ze wspólnej polityki rolnej	20.279.857
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa	48.512.126
Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych i EFR	56.545.608
SPPW II; Norweski Mechanizm Finansowy 2021-2028, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2021-2028	301.055
Pozostałe	204.206
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	
Środki własne UE (składka do budżetu UE)*	41.585.044
III. RÓŻNICA (I-II)	84.257.808

* z uwzględnieniem kwoty 2 mld zł ujętej w rezerwie celowej

Rozdział X

Budżet środków europejskich

Budżet środków europejskich, stosownie do postanowień ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., obejmuje dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej.

1. Dochody budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026, w części Dochody budżetu środków europejskich, zaplanowane zostały dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 137.906.803 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach:

- 1) Perspektywy Finansowej 2014-2020 w wysokości 1.009.607 tys. zł na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 213.250 tys. zł,
 - Instrument „Łącząc Europę” w wysokości 796.357 tys. zł,
- 2) Perspektywy Finansowej 2021-2027 w wysokości 54.187.415 tys. zł na:
 - programy regionalne 2021-2027 w wysokości 24.385.871 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w wysokości 15.296.190 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 w wysokości 5.026.499 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w wysokości 3.463.026 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 w wysokości 1.927.958 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 w wysokości 1.873.887 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 w wysokości 492.175 tys. zł,
 - Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 w wysokości 443.578 tys. zł,
 - Instrument „Łącząc Europę” 2021-2027 w wysokości 1.278.231 tys. zł,
- 3) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021–2028 w wysokości 123.726 tys. zł,
- 4) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2021-2028 w wysokości 15.641 tys. zł,
- 5) Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy II w wysokości 161.688 tys. zł,
- 6) wspólnej polityki rolnej w wysokości 20.347.115 tys. zł,
- 7) Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – część grantowa w wysokości 62.061.611 tys. zł.

2. Wydatki budżetu środków europejskich

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 174.111.511 tys. zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowano 56.681.341 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach:

1) Perspektywy Finansowej UE 2021-2027, tj. na:

- programy regionalne 2021-2027,
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC),
- Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
- Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027,
- Instrument „Łącząc Europę” 2021-2027,

2) Perspektywy Finansowej UE 2014-2020, tj. na:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Instrument „Łącząc Europę”,

3) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2021-2028,

4) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028,

5) Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy II,

6) wspólnej polityki rolnej.

Pozostała część wydatków została zaplanowana w rezerwach celowych:

- poz. 97 z przeznaczeniem na finansowanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa w kwocie 81.061.318 tys. zł,
- poz. 98 z przeznaczeniem na finansowanie programów z budżetu środków europejskich w kwocie 36.323.306 tys. zł,
- poz. 99 z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 45.546 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika m. in. z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto, rezerwa celowa poz. 98 obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych

częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto, stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwala na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczynia się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane wydatki w budżecie środków europejskich, w częściach poszczególnych dysponentów, obejmują niżej wymienione programy.

2.1 Perspektywa Finansowa 2021-2027

W ramach Perspektywy Finansowej 2021-2027 w częściach budżetowych zaplanowano na 2026 rok wydatki w wysokości 42.996.647 tys. zł.

2.1.1 Programy regionalne 2021-2027

W ramach programów regionalnych 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 20.122.256 tys. zł.

Obszary tematyczne programów regionalnych to: rozwój województw poprzez inwestycje, m.in. w działalność badawczo-rozwojową przedsiębiorstw, wsparcie MŚP, e-usługi publiczne, klastry, rozwój OZE, efektywność energetyczną, przystosowanie do zmian klimatu, ochronę terenów cennych ze względu na przyrodę, retencję wody, gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadową, regionalną infrastrukturę transportową i tabor, infrastrukturę w zakresie kultury i turystyki, aktywizację zawodową, podnoszenie kwalifikacji, usługi świadczone w środowisku lokalnym, integrację społeczną, wsparcie podmiotów ekonomii społecznej, edukację, profilaktykę w ochronie zdrowia, standardy usług w zakładach leczniczych.

2.1.2 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

W ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 11.710.630 tys. zł.

Głównym celem programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez: obniżenie emisyjności gospodarki, transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym, budowę efektywnego i odpornego systemu

transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne, dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030, poprawę bezpieczeństwa transportu, zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia, wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Program zawiera 10 priorytetów:

- wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności,
- wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- transport miejski,
- wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności,
- wsparcie sektora transportu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- zdrowie,
- kultura,
- pomoc techniczna,
- wsparcie obszarów popowodziowych z Funduszu Spójności,
- wsparcie obszarów popowodziowych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

2.1.3 Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG)

W ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 4.152.377 tys. zł.

Główne cele programu to: zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii, wzrost konkurencyjności MŚP, rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości, transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii.

W programie przewidziano następujące priorytety:

- wsparcie dla przedsiębiorców,
- środowisko przyjazne innowacjom,
- zazielenienie przedsiębiorstw,
- pomoc techniczna,
- wsparcie projektów realizujących cele inicjatywy STEP (Platforma na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy).

2.1.4 Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

W ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.874.704 tys. zł.

Główne obszary działania programu FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program wspiera projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Program zawiera 6 priorytetów:

- umiejętności,
- opieka nad dziećmi i godzenie życia zawodowego i prywatnego,
- dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami,
- spójność i zdrowie,
- innowacje społeczne,
- pomoc techniczna.

2.1.5 Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)

W ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.192.038 tys. zł.

Program koncentruje się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego Internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki poprzez zwiększenie ilości danych wysokiej jakości otwartych do ponownego wykorzystania, rozwoju współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług, produktów lub procesów cyfrowych, w szczególności w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Program jest kierowany przede wszystkim do:

- przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- administracji publicznej,
- wymiaru sprawiedliwości, prokuratury,
- podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki,
- podmiotów leczniczych,
- instytucji kultury.

2.1.6 Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW)

W ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.423.310 tys. zł.

Głównym celem programu jest utrwalenie warunków sprzyjających konkurencyjności makroregionu oraz wyższej jakości życia w Polsce Wschodniej. Cele szczegółowe programu to: wzmacnianie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększanie atrakcyjności miast i podniesienie jakości życia mieszkańców w dobie zmian klimatu, zwiększenie dostępności transportowej Polski Wschodniej, rozwój społeczno-gospodarczy dzięki turystyce.

Program dla Polski Wschodniej obejmuje sześć regionów – lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie oraz częściowo mazowieckie (bez Warszawy i 9 otaczających ją powiatów).

Obszary wsparcia programu to:

- przedsiębiorczość: wsparcie dla start-upów, innowacje dzięki zmianom wzorniczym, automatyzacja i robotyzacja, transformacja modeli biznesowych w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego, pożyczki na inwestycje w turystykę,
- energia i klimat: rozwój inteligentnych sieci energetycznych, dostosowanie miast do zmian klimatu, ochrona bioróżnorodności, podnoszenie świadomości ekologicznej,
- zrównoważona mobilność miejska,
- transport: rozbudowa ponadregionalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
- zrównoważona turystyka: tworzenie ponadregionalnych szlaków turystycznych.

2.1.7 Instrument „Łącząc Europę” 2021-2027

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” 2021-2027 w sektorze transport zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.059.316 tys. zł.

Instrument „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) w latach 2021-2027 stanowi kontynuację CEF z perspektywy 2014-2020. Ma on na celu dalsze wspieranie modernizacji i budowy infrastruktury położonej na transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, tj. o wspólnym znaczeniu dla Unii Europejskiej. Infrastruktura znajdująca się w sieci ma zapewniać odpowiednie, wspólne standardy parametrów technicznych i funkcjonalnych. Wszystko po to, aby wspierać zrównoważony rozwój gospodarczy oraz spójność terytorialną Unii.

W CEF 2021-2027 większy akcent jest położony na brakujące i transgraniczne połączenia oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. W związku z tym co najmniej 60% środków z CEF musi być przeznaczone na realizację celów klimatycznych. Oznacza to premiowanie inwestycji m.in. w infrastrukturę kolejową i paliwa alternatywne. Jednocześnie szczególne znaczenie mają inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T, których przebieg został zaktualizowany poprzez rozporządzenie ustanawiające ten instrument na okres 2021-2027.

2.1.8 Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ)

W ramach Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 95.753 tys. zł

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 ma na celu przeciwdziałanie deprivacji materialnej osób najbardziej potrzebujących przez pomoc żywnościową lub materialną, w tym działania towarzyszące. Nieodpłatna pomoc udzielana będzie odbiorcom końcowym w formie paczek z artykułami spożywczymi lub poprzez wydawanie gotowych posiłków.

2.1.9 Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 (FER)

W ramach Funduszy Europejskich dla Rybactwa na lata 2021-2027 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 366.263 tys. zł

Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) wspomaga innowacyjne projekty, które przyczyniają się do zrównoważonej eksploatacji zasobów wodnych i morskich oraz zarządzania nimi.

Priorytety EFMRA:

- wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych,
- wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, a co za tym idzie – przyczynianie się do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii,
- sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce na obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych, która obejmuje tradycyjną i nowo powstającą działalność gospodarczą związaną z oceanami, morzami, wybrzeżami i wodami śródlądowymi oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury,
- wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynianie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi.

2.2 Perspektywa Finansowa 2014-2020

2.2.1 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 86.500 tys. zł dla Centrum Unijnych Projektów Transportowych przeznaczone na sfinansowanie projektów realizowanych przez PKP PLK S.A.

2.2.2 Instrument „Łącząc Europę” (CEF – Connecting Europe Facility)

W ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) w sektorze transport zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 318.543 tys. zł.

Connecting Europe Facility – Instrument „Łącząc Europę” (CEF) to fundusz rozbudowy infrastrukturalnej, ściśle związany z polityką spójności, który wspiera przedsięwzięcia o kluczowym znaczeniu dla Europy. Ideą CEF jest wzmocnienie sieci transportowo-komunikacyjnej, poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, połączeń energetycznych oraz rozwiązań z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. CEF jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską.

2.3 Mechanizm Finansowy EOG (MF EOG) 2021-2028 i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) 2021-2028

W ramach tych programów zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 40.973 tys. zł, w tym na:

- Norweski Mechanizm Finansowy 2021-2028 w wysokości 36.281 tys. zł,
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2021 – 2028 w wysokości 4.692 tys. zł.

Główne cele funduszy norweskich i funduszy EOG to: przyczynianie się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami – darczyńcami a państwami – beneficjentami.

2.4 Szwajcarsko-Polski Program Współpracy II

W ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy II zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 80.844 tys. zł.

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmacnianiu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską.

Fundusze te są przeznaczone na:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast,
- Program Badania Naukowe i Innowacje,
- Pomoc Techniczną.

Operatorem Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej. Natomiast Program Badania Naukowe i Innowacje ma dwóch operatorów: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Szwajcarską Narodową Fundację Nauki.

2.5 Wspólna polityka rolna (WPR)

W ramach budżetu środków europejskich na realizację WPR zaplanowano na 2026 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 13.157.834 tys. zł.

Środki z tytułu WPR przekazywane przez Komisję Europejską do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków przez agencję płatniczą. Udokumentowane wydatki tej agencji są zwracane ze środków budżetu unijnego, w terminach wynikających z prawa UE.

W roku 2026 będą realizowane płatności w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR), jak również działania interwencyjne na wspólnotowych rynkach rolnych.

Wsparcie w ramach PS WPR obejmuje interwencje w formie płatności bezpośrednich, wsparcie dla sektora pszczelarskiego oraz sektora owoców i warzyw, jak również interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Plan Strategiczny WPR realizuje 9 celów szczegółowych wspólnej polityki rolnej:

- wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i ich odporności w całej Unii w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego,
- zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację,
- poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości,
- przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, a także do zrównoważonej produkcji energii,
- wspieranie zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze,
- przyczynianie się do ochrony różnorodności biologicznej, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu,
- przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej na obszarach wiejskich,
- promowanie zatrudnienia, wzrostu, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa,
- poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zrównoważonej żywności, jak też dobrostanu zwierząt.

2.6 Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa

Na realizację Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w części grantowej zaplanowano na 2026 rok wydatki w rezerwie celowej poz. 97 w kwocie 81.061.318 tys. zł.

KPO służy odbudowie gospodarki po pandemii koronawirusa i jest finansowany z udziałem środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF). RRF promuje spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną UE poprzez zwiększenie odporności i zdolności do dostosowania się, łagodzi społeczne i gospodarcze skutki kryzysu, wspiera transformację cyfrową. KPO w części grantowej RRF finansowany jest poprzez budżet środków europejskich.

KPO koncentruje się na siedmiu szerokich blokach tematycznych:

- odporność i konkurencyjność gospodarki,
- zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- transformacja cyfrowa,
- efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia,
- zielona, inteligentna mobilność,
- poprawa jakości instytucji i warunków realizacji KPO,
- bezpieczeństwo energetyczne (REPowerEU).

Wzrost wydatków na realizację KPO w 2026 roku wynika z faktu, że jest to ostatni rok realizacji programu, w związku z czym przewiduje się zdecydowane przyspieszenie realizacji inwestycji finansowanych ze środków KPO, co umożliwi osiągnięcie celów zawartych w programie.

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

Przewiduje się, że w 2025 roku potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosą 300.522,2 mln zł wobec kwoty 366.663,2 mln zł przyjętej w ustawie budżetowej. Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 341.786,5 mln zł, a finansowanie zagraniczne na ujemnym poziomie 41.264,2 mln zł.

Na finansowanie krajowe w wysokości 341.786,5 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 266.156,8 mln zł,
- b) dodatnie saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku w wysokości 75.629,6 mln zł.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych w wysokości 29.953,4 mln zł
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 201.215,8 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 38.669,0 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 155.095,1 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach indeksowanych w wysokości 7.451,7 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 34.987,6 mln zł.

Na ujemne finansowanie zagraniczne w wysokości 41.264,2 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 33.008,1 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.037,8 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczki z Unii Europejskiej z tytułu Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności w wysokości 16.851,4 mln zł:
- d) ujemne saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 90.086,0 mln zł.

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2026 roku zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 271.740,0 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 36.204,7 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 114.928,5 mln zł. W rezultacie planowane w 2026 roku potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 422.873,2 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2025 roku 300.522,2 mln zł (w ustawie budżetowej na 2025 rok 366.663,2 mln zł). Planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu przy przyjętych założeniach odnośnie do sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w 2025 roku) wynosi 688.518,4 mln zł wobec kwoty przewidywanego wykonania w 2025 roku 488.607,8 mln zł (w ustawie budżetowej na 2025 rok 553.003,0 mln zł).

	PW 2025	2026	3:2
	mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	300.522,2	422.873,2	140,7
– deficyt budżetu państwa	288.770,0	271.740,0	94,1
– deficyt budżetu środków europejskich	11.514,9	36.204,7	314,4
– kredyty i pożyczki udzielone oraz pozostałe wsparcie zwrotne	9.671,4	112.772,3	1.166,0
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	-130,0	160,0	-
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	1.143,2	353,8	30,9
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	-2.026,0	-10.573,0	521,9
– zarządzanie środkami europejskimi	-8.279,7	12.243,0	-
– pozostałe przychody i rozchody	-141,5	-27,6	19,5
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	300.522,2	422.873,2	140,7
1. Finansowanie krajowe	341.786,5	241.627,1	70,7
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	266.156,8	241.627,1	90,8
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	75.629,6	0,0	-
2. Finansowanie zagraniczne	-41.264,2	181.246,1	-
2.1 Obligacje skarbowe	33.008,1	27.949,1	84,7
2.2 Kredyty otrzymane	-1.037,8	-1.617,1	155,8
2.3 Pożyczki z Unii Europejskiej	16.851,4	45.275,5	268,7
2.4 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	-90.086,0	109.638,6	-

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 241.627,1 mln zł, a finansowanie zagraniczne 181.246,1 mln zł.

Na finansowanie krajowe złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 241.627,1 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych w wysokości 28.159,2 mln zł,
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 195.261,4 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 36.610,4 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 150.182,6 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach indeksowanych w wysokości 8.468,4 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 18.206,4 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 181.246,1 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 27.949,1 mln zł,
- b) ujemne saldo kredytów otrzymanych w wysokości 1.617,1 mln zł,
- c) dodatnie saldo pożyczek z Unii Europejskiej w wysokości 45.275,5 mln zł będące wynikiem:
 - ujemnego salda z tytułu europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE) w wysokości 5.964,6 mln zł,
 - dodatniego salda z tytułu Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności w wysokości 51.240,0 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 109.638,6 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych oraz zagranicznych), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym oraz operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, wynoszą odpowiednio 1.230.563,8 mln zł oraz 922.619,1 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań oraz operacji

nie są zaliczane do limitu rozchodów. Na kwotę rozchodów nieobjętych limitem w 2026 roku składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 19.642,4 mln zł,
- przepływy z tytułu obligacji oszczędnościowych sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku na kwotę 1.535,6 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 23.684.795,5 mln zł,
- przepływy z tytułu depozytów zabezpieczających w transakcjach pochodnych na kwotę 1.000,0 mln zł,
- przepływy na rachunku walutowym w wysokości 231.046,8 mln zł.

Po uwzględnieniu tych wielkości planowana łączna kwota przychodów wynosi 25.168.584,2 mln zł, a rozchodów 24.860.639,5 mln zł.

2.1 Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 873.024,3 mln zł oraz 732.910,7 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 457.196,3 mln zł, z czego z tytułu:
 - bonów skarbowych - 58.112,6 mln zł,
 - obligacji rynkowych – 317.846,1 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 231.722,8 mln zł, obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 77.654,9 mln zł i obligacji indeksowanych w wysokości 8.468,4 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 81.237,6 mln zł,
- b) pożyczki udzielone i pozostałe wsparcie zwrotne – przychody w wysokości 161,1 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - jednostki samorządu terytorialnego (34,3 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (35,9 mln zł),
 - ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach finansowania zwrotnego z Krajowego Planu Odbudowy (90,9 mln zł),

- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – brak,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 137.639,3 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 250.027,6 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (250.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2027 roku). Pozostała część przepływów w tej pozycji wynika głównie z wpływów z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (27,6 mln zł);
- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 28.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2025 roku.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 215.569,3 mln zł związane z wykupem:
 - bonów skarbowych – 29.953,4 mln zł,
 - obligacji rynkowych – 122.584,7 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 81.540,1 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 41.044,5 mln zł;
 - obligacji oszczędnościowych – 63.031,2 mln zł,
- b) pożyczki udzielone i pozostałe wsparcie zwrotne – rozchody w wysokości 112.115,2 mln zł wynikające z założonego:
 - udzielenia pożyczek jednostkom samorządu terytorialnego (500,0 mln zł),
 - udzielenia pożyczek Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (387,6 mln zł),
 - przekazania środków na pożyczki i pozostałe wsparcie zwrotne w ramach Krajowego Planu Odbudowy (111.227,6 mln zł), przy założeniu aktualizacji kwoty środków alokowanych na część pożyczkową KPO,
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 160,0 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 127.066,3 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 250.000,0 mln zł. Większość przepływów w tej pozycji (250.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne rozchody z tytułu

zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto lub wykupu długu, w szczególności na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2027 roku;

- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 28.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2026 roku.

2.2 Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 357.539,5 mln zł oraz 189.708,4 mln zł.

Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 48.605,7 mln zł,
- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 2.302,7 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
- Europejski Bank Inwestycyjny (2.130,2 mln zł) - m.in. na projekty refinansujące wydatki poniesione przez budżet państwa na zadania inwestycyjne w obszarach, w ramach których realizowana jest umowa (np. rolnictwa, wkładu krajowego do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-27, wzmocnienia dróg krajowych, obszaru gospodarki wodnej),
 - Bank Światowy (172,5 mln zł) - na realizację programu „Czyste Powietrze”,
 - pożyczka z Unii Europejskiej w ramach części zwrotnej Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności – przychody w wysokości 51.240,0 mln zł, przy założeniu aktualizacji kwoty środków alokowanych na część pożyczkową KPO,
- c) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 125.663,8 mln zł wynikające z wpływów środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- d) kredyty i pożyczki udzielone - przychody w wysokości 88,6 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- e) pozostałe przychody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększenia finansowania zagranicznego;
- f) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 109.638,6 mln zł wynikające z wyższej kwoty wykorzystania środków walutowych niż wpływów walutowych (dodatnie saldo przepływów na rachunku walutowym).

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 20.656,6 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,

- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 3.919,9 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (1.776,2 mln zł),
 - Banku Światowego (2.073,3 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (70,4 mln zł),
- c) pożyczki z Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 5.964,6 mln zł związane ze spłatą pożyczki z europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem (SURE),
- d) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 137.906,8 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,
- e) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 906,8 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- f) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 353,8 mln zł,
- g) pozostałe rozchody w wysokości 20.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym oraz pozostałych przepływów w finansowaniu zagranicznym.

Rozdział XII

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2026

Art. 1 – stosownie do art. 110 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, określa:

- łączną kwotę prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
- łączną kwotę planowanych wydatków budżetu państwa,
- kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
- kwotę planowanego deficytu budżetu państwa.

Kwota wydatków obliczona zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych określa planowane wydatki podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej (SRW).

W kwocie tej nie uwzględnia się:

- 1) wydatków budżetu środków europejskich,
- 2) wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 3–6 ustawy o finansach publicznych,
- 3) wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- 4) wydatków na realizację planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) w zakresie objętym finansowaniem ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5d ustawy o finansach publicznych,
- 5) przepływów finansowych między organami i jednostkami objętymi SRW z tytułu dotacji i subwencji,
- 6) przepływów finansowych między funduszami zarządzanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 7) wydatków na spłaty wartości nominalnych instrumentów dłużnych, w szczególności kredytów, pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych.

Kwota ta, pomniejszona o planowane koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, planowane wydatki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wydatki jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i samorządowych jednostek budżetowych, pomniejszone o przepływy finansowe planowane do otrzymania od podmiotów objętych SRW, a także wydatki organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz planowane wydatki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i Funduszu Pomocy, powiększona

o wartość klauzuli obronnej, stanowi limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Od 2025 roku kwotą limitu wydatków, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1089), zostały objęte pozostałe jednostki sektora finansów publicznych (łącznie ok. 90 jednostek), których plany są załącznikami do ustawy budżetowej, tj. agencje wykonawcze, instytucje gospodarki finansowej oraz państwowe osoby prawne, o których mowa w art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę, iż w trakcie wykonania budżetu państwa zarówno wykonanie dochodów jak i relacja realizacji wydatków w stosunku do dochodów budżetu państwa kształtuje się zmiennie, powodując w konsekwencji wahanie poziomu deficytu budżetu państwa, ust. 5 tego artykułu dookreśla termin, na który ustala się planowany deficyt budżetu państwa, przypadający na ostatni dzień roku budżetowego, tj. na dzień 31 grudnia 2026 r.

Dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 – określa łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich i łączną kwotę planowanych wydatków budżetu środków europejskich oraz wynik budżetu środków europejskich, stosownie do art. 110 ust. 1 pkt 4-6 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 117 ustawy o finansach publicznych budżet środków europejskich jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej oraz środków, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.) oraz w art. 5 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.).

Sposób ujęcia w ustawie budżetowej dochodów i wydatków budżetu środków europejskich określa natomiast art. 119 ustawy o finansach publicznych.

Prognozowane dochody budżetu środków europejskich określone zostały w załączniku nr 3, a planowane wydatki – w załączniku nr 4.

Art. 3 – zgodnie z art. 110 ust. 1 pkt 7-9 ustawy o finansach publicznych określa łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa, łączną kwotę planowanych rozchodów

budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 5, oraz planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa.

Planowane rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 110 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, i w związku z tym planowane przychody, nie zawierają kwot z tytułu zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, w tym samym roku budżetowym oraz kwot z tytułu operacji finansowych dokonywanych pomiędzy rachunkami Ministra Finansów, a jedynie saldo tych kwot. Kwoty z powyższych tytułów zostały zgodnie z art. 52 ust. 1a ustawy o finansach publicznych wyłączone z limitu rozchodów budżetu państwa, a w konsekwencji również z kwoty planowanych przychodów.

Art. 4 – określa źródła pokrycia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, zgodnie z art. 110 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który zobowiązuje do określenia źródeł pokrycia deficytu budżetu państwa.

Art. 5 – określa, zgodnie z art. 82, art. 95 ust. 2 oraz art. 110 ust. 1 pkt 10 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2026 roku z tytułu zaciąganych i spłaconych kredytów i pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych. Przez spłatę kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe i przedterminowe spłaty kapitału, natomiast w przypadku skarbowych papierów wartościowych spłata może nastąpić w szczególności w wyniku ich wykupu, przedterminowego wykupu, wcześniejszego wykupu, odkupu oraz zamiany.

W związku z art. 78 ust. 1 i 3 oraz art. 95 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, przepisy ust. 2 i 3 omawianego artykułu umożliwiają dokonywanie operacji finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa, jak również mają one zastosowanie do emisji skarbowych papierów wartościowych, których przekazanie wynika z innych ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów – w ramach limitu określonego w ustawie budżetowej.

Art. 6 – określa łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291). W 2026 roku przewiduje się możliwość udzielania – w ramach tego limitu – poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak budowa infrastruktury drogowej i kolejowej oraz innych przedsięwzięć infrastrukturalnych. Kwota limitu może być wykorzystana również dla działań, które mogą być potencjalnie podjęte w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego. Od szeregu lat, w ramach omawianego limitu, uwzględniana jest możliwość udzielenia wsparcia instytucji finansowych, w szczególności banków, w związku z potencjalnymi zjawiskami kryzysowymi. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa stanowią jeden z dostępnych środków wsparcia sektora bankowego.

Art. 7 – wykonuje dyspozycję art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 284, z późn. zm), zobowiązującego do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa. Limit na rok 2026 został ustalony w wysokości umożliwiającej przyjęcie do ubezpieczenia lub objęcia gwarancjami przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. kolejnych projektów, w tym w ramach programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”.

Art. 8 – upoważnia Ministra Finansów do:

1. dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw. Przepis ten ma na celu zwiększenie skuteczności instrumentów finansowych, które mogą być stosowane na podstawie zawieranych umów międzynarodowych, m.in. w celu stymulowania wzrostu polskiego eksportu. Umożliwi to elastyczne reagowanie na oczekiwania w stosunkach międzynarodowych wobec Polski związane zarówno z realizacją bieżącej polityki finansowej, jak i średniookresowych oraz długookresowych celów wsparcia i rozwoju.

Zaplanowana na rok 2026 kwota dotyczy m.in. wypłat dla polskich eksporterów z tytułu umów kredytowych zawartych m.in. z Ukrainą i Mongolią oraz wypłat w ramach planowanych nowych umów kredytowych, w tym dla Rwandy i Wietnamu, a także umowy pożyczki dla Ukrainy.

Możliwość udzielania kredytów i pożyczek z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych;

2. udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek dla:
 - a) Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) na zwiększenie funduszy własnych Banku. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić Bankowi Gospodarstwa Krajowego pożyczki ze środków budżetu państwa na zwiększenie funduszy własnych Banku na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 503, z późn. zm.).

Sytuacja finansowa BGK nie budzi zastrzeżeń, co ma swoje odzwierciedlenie w wysokiej ocenie ratingowej oraz okresowych wynikach finansowych.

W ramach swojej działalności BGK obsługuje programy rządowe oraz fundusze; może być również zobowiązany do wykonywania innych zadań o charakterze publicznym.

W dotychczasowej działalności BGK pożyczki z budżetu państwa nie były udzielane. Według aktualnych prognoz BGK nie przewiduje konieczności jej

udzielenia również w 2026 roku. Niemniej, ustalenie limitu proponuje się ze względów ostrożnościowych, w związku z dynamiczną sytuacją gospodarczą i międzynarodową,

- b) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). Zgodnie z art. 270 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2025 r. poz. 643, z późn. zm.) źródłami finansowania BFG są środki z pożyczek udzielonych z budżetu państwa. W założeniu mają one umożliwić zwiększenie zasobów BFG na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Jednocześnie rozwiązanie to jest zgodne z przepisami wdrożonej ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 149, z późn. zm.), w której wskazuje się na konieczność zapewnienia systemom gwarancji depozytów (w Polsce: BFG) możliwości korzystania z alternatywnych mechanizmów finansowania w celu zaspokojenia roszczeń deponentów.

Analogicznie jak w latach ubiegłych, pożyczka pozostaje instrumentem o charakterze prewencyjnym, na wypadek wystąpienia nagłej i nieprzewidywanej potrzeby wsparcia finansowego BFG w celu umożliwienia prawidłowej realizacji zadań ustawowych w zakresie gwarantowania depozytów oraz procesów przymusowej restrukturyzacji w sektorze bankowym i sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (SKOK). Ponieważ może ona zmieniać się dynamicznie, jest na bieżąco monitorowana, w szczególności z uwagi na niepewność co do dalszego rozwoju sytuacji związanej z portfelem kredytów walutowych w bankach. W tym kontekście niezbędne jest zapewnienie gotowości operacyjnej BFG, w tym finansowej, do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. W obliczu także dynamicznie zmieniającej się sytuacji gospodarczej i międzynarodowej nie można wykluczać konieczności podejmowania przez BFG działań interwencyjnych o nieznanej i trudnej do prognozowania skali,

- c) jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego lub ostrożnościowego. Udzielanie ww. pożyczek – zgodnie z treścią art. 115 w związku z art. 224 ustawy o finansach publicznych – stanowi istotny element polityki Rządu ukierunkowany na restrukturyzację zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego,

- d) Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na pokrycie dokonywanych przez Korporację wydatków. Wysokość tych pożyczek została oszacowana na podstawie bieżących prognoz dotyczących wydatków, w szczególności wypłat odszkodowań oraz stanu środków na wyodrębnionym rachunku bankowym służącym do prowadzenia rozliczeń finansowych w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa,
- e) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo – zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.) określono wysokość nieoprocentowanej pożyczki dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeznaczonej na uzupełnienie środków na pełne i terminowe wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo.

Art. 9 – stanowi realizację postanowień art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1356).

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 tej ustawy w ustawie budżetowej ustala się:

- kwoty wynagrodzeń dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwoty bazowe, które stanowią podstawę naliczania wynagrodzeń dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a, c i d ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw,
- średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego – zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) – ustalane jest z uwzględnieniem kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 – zgodnie z postanowieniem art. 10 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw – tworzy się:

- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania, która jest przeznaczona tylko dla państwowych jednostek budżetowych i dotyczy wynagrodzeń przewidzianych do uruchomienia w roku 2026, w szczególności w związku z ewentualną realizacją

nowych zadań, zwiększeniem zakresu realizowanych zadań lub powołaniem nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku 2026; rezerwa ta jest tworzona na zadania, których nie można uwzględnić w ustawie budżetowej,

- rezerwę na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób; jednorazowe wypłaty na rzecz osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie zależą od polityki kadrowej danej jednostki, stąd też istnieje potrzeba utworzenia tej rezerwy; natomiast w jednostkach, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, trudno jest wygospodarować środki na jednorazowe wypłaty, które są zmienne w poszczególnych latach,
- rezerwę na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej.

Art. 10 – określa zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zawarte w załączniku nr 7, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Art. 11 – wypełnia przepis art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o finansach publicznych, zobowiązujący do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej wykazu jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji. Wykaz ten zawiera załącznik nr 8.

Art. 12 – wypełnia dyspozycję art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych zostały określone w załączniku nr 9.

Art. 13 – określa kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych – zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095, z późn. zm.).

Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów zawodowych na równorzędnych stopniach służbowych jest równe i stanowi odpowiednio do rangi stopnia służbowego wielokrotność kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej. Kwota bazowa dla zawodowych kuratorów sądowych jest waloryzowana corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalany na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 14 – wynika z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.), który stanowi, że etaty Policji określa ustawa budżetowa.

Art. 15 – określa kwotę ogólnej rezerwy budżetowej, która – zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – w projekcie ustawy budżetowej planowana jest w wysokości nie wyższej niż 0,2% wydatków budżetu.

Art. 16 – określa limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej – zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 409, z późn. zm.).

Art. 17 – określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat. Stosujące go podmioty powinny mieć możliwość powołania się na oficjalne źródło, jakim jest przepis w ustawie budżetowej.

Przykładowo, na prognozowany w ustawie budżetowej wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych powołuje się:

- art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1689, z późn. zm.),
- art. 66 ust. 4 i art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290, z późn. zm.),
- art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214),
- art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.),
- art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.),
- art. 12 ust. 5a, 5c, 5e i 5f ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2022 r. poz. 546).

Art. 18 – określa średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Na wskaźnik ten powołuje się art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2024 r. poz. 561).

Art. 19 – stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) funduszy, ustalonego na podstawie planu finansowego tego Funduszu i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 20 – stosownie do art. 57 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – określa kwotę wydatków na prewencję rentową w wysokości do 0,4% wydatków na świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego, przewidzianych w planie finansowym FUS na dany rok budżetowy.

Art. 21 – określa wysokość odpisu wynikającego z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1696), który zobowiązuje do ustalenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych z przeznaczeniem na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na realizację kosztów wypłaty emerytur pomostowych.

Art. 22 – określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne; przepis art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że maksymalna wysokość tych należności wynosi nie więcej niż 0,4% kwoty przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności.

Art. 23 – ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197, z późn. zm.) stanowi, iż odpis na fundusz administracyjny może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego.

Art. 24 – określa prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej na rok 2026, którego obowiązek opublikowania w ustawie budżetowej na dany rok wynika w szczególności z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tym przepisem roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7 ww. ustawy (podmioty podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym i dobrowolnie ubezpieczeni), w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone.

Art. 25 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 260 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), zgodnie z którym wysokość obowiązkowej składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

Art. 26 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym

(Dz. U. z 2024 r. poz. 1848), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Solidarnościowy określa ustawa budżetowa.

Art. 27 – wprowadzenie do ustawy budżetowej powyższego przepisu wynika z postanowień art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2025 r. poz. 433, z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określa ustawa budżetowa.

Art. 28 – stanowi o zamieszczeniu w załączniku nr 10 zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, zawierającego, stosownie do ust. 2 tego artykułu, nazwę programu i podstawę prawną jego utworzenia, jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, zadania programu, okres realizacji programu, łączne nakłady, w tym z budżetu państwa, na realizację programu, wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w kolejnych latach na realizację programu oraz mierniki określające stopień realizacji celu.

Art. 29 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych agencji wykonawczych. Plany te zawiera załącznik nr 11.

Art. 30 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych instytucji gospodarki budżetowej. Plany te zawiera załącznik nr 12.

Art. 31 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych państwowych funduszy celowych. Plany te zawiera załącznik nr 13.

Art. 32 – wypełnia postanowienia art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o finansach publicznych zobowiązujące do zamieszczenia, w załączniku do ustawy budżetowej, planów finansowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, oraz państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 9 pkt 14 tej ustawy. Plany te zawiera załącznik nr 14.

Art. 33 – określa łączną kwotę zobowiązań, do wysokości której organy administracji rządowej mogą w danym roku zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1637). Ustalenie tego limitu nie powoduje automatycznego przekazywania organom administracji rządowej środków budżetowych na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego – wydatki te są realizowane przez poszczególnych dysponentów w ramach posiadanych środków. Celem określenia powyższego limitu jest zapewnienie kontroli skali

zawieranych przez organy administracji rządowej nowych umów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ponadto, zgodnie z art. 18 ww. ustawy, w przypadku gdy przedsięwzięcie realizowane przez podmiot publiczny w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego wymaga finansowania z budżetu państwa w kwocie przekraczającej 100 mln zł, zgody na realizację takiego przedsięwzięcia udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych. Nie dotyczy to jednak środków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, o których mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079, z późn. zm.).

Art. 34 – stanowi o ujęciu, zgodnie z art. 121 oraz art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o finansach publicznych, w załączniku nr 15 – planowanych dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2026–2028 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (Interreg), a w załączniku nr 16 – wykazu programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Art. 35 – dotyczy zamieszczenia w ustawie budżetowej załącznika nr 17, stosownie do przepisu art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych. Załącznik obejmuje środki nieujęte w załączniku nr 16, które zgodnie z art. 117 ww. ustawy nie wchodzą do budżetu środków europejskich, co wymaga wprowadzenia w tym zakresie odrębnego załącznika do ustawy budżetowej.

Art. 36 – dotyczy prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie wspólnej polityki rolnej.

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 332) oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie ww. ustawy, w związku z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, beneficjenci realizujący operacje w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027), w tym m.in. jednostki samorządu terytorialnego oraz lokalne grupy działania, mogą otrzymywać środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie pomocy w formie oprocentowanej pożyczki udzielanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Prefinansowanie tych zadań określa załącznik nr 18.

Art. 37 – określa maksymalną wysokość kwoty możliwych do udzielenia z budżetu państwa pożyczek, o których mowa w art. 14II ust. 2 pkt 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - udzielanych w ramach planu rozwojowego w 2026 r.

Zgodnie z art. 115 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych pożyczki wynikające z innych ustaw niż ustawa budżetowa mogą być udzielone z budżetu państwa w zakresie ustalonym w ustawie budżetowej. Podstawę do udzielenia pożyczek w ramach planu rozwojowego określa ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 14II ust. 2 pkt 1), natomiast niniejszy przepis dookreśla limit udzielanych pożyczek.